Margaret Kennedy

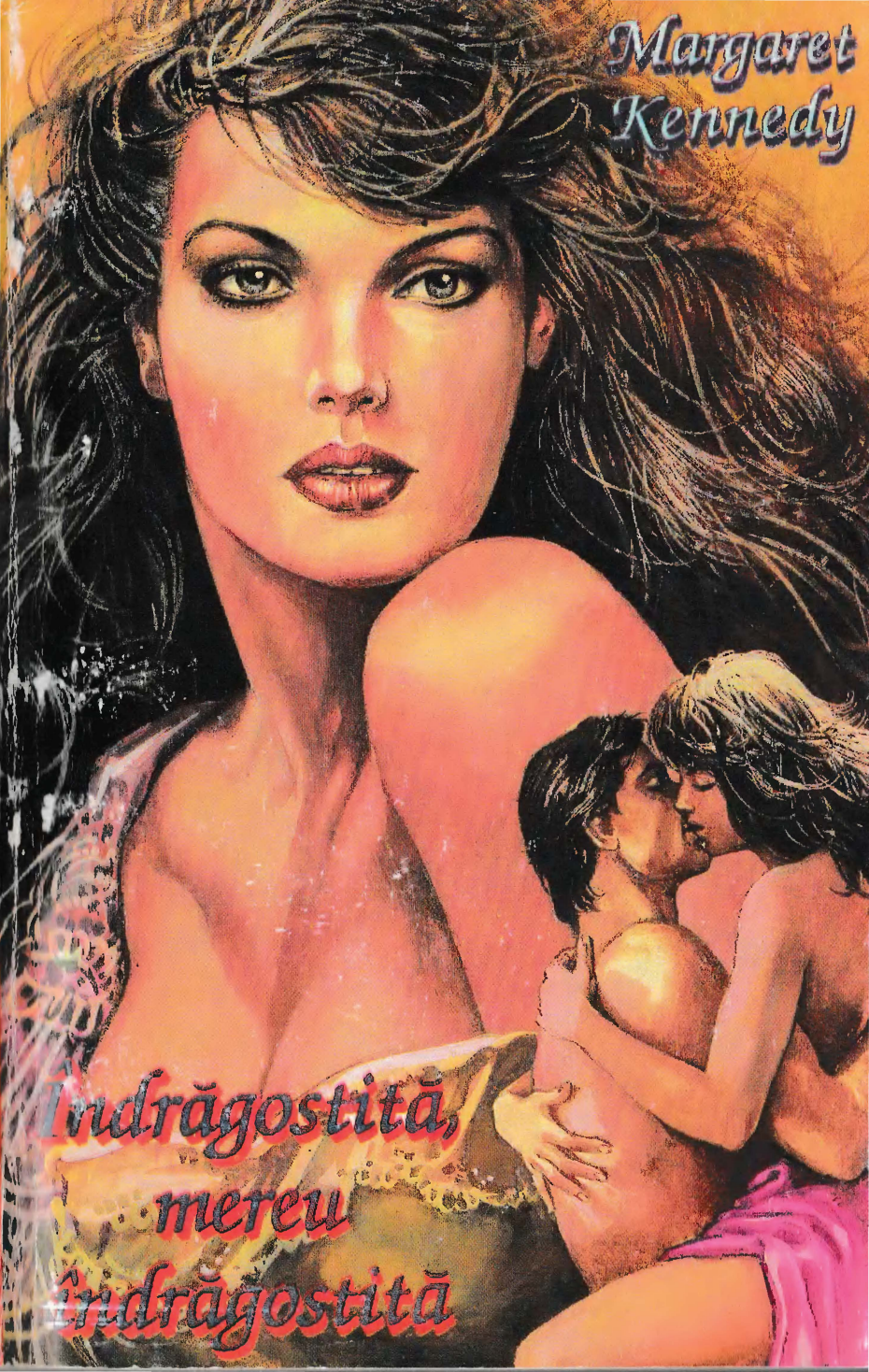

Îndrăgostită, mereu îndrăgostită

UN ROMAN TULBURĂTOR

ÎNDRĂGOSTITĂ, MEREU ÎNDRĂGOSTITĂ

...Enumerat de obicei între primele zece romane de mare succes ale literaturii engleze, alături de DRUMUL SPRE ÎNALTA SOCIETATE, SORELL ȘI FIUL, MĂTĂNIILE, TESS d'URBERVILLE.

Povestea de dragoste pe care o trăiește eroina principală, *îndrăgostita*, seamănă de altfel cu cea din romanul MĂTĂNIILE. Este în același timp surprinzătoare și plină de suspans...

ISBN 973-47-0016-2 ISBN 973-96497-0-X

LEI 3.000

Margaret Kennedy

Îndrăgostită, mereu îndrăgostită

Editura INCANTESIMO & Editura AMB

ÎNDRĂGOSTITĂ, MEREU ÎNDRĂGOSTITĂ

de MARGARET KENNEDY

Editura INCANTESIMO & Editura AMB

THE CONSTANT NYMPH - MARGARET KENNEDY

Copyright The Estate of Margaret Kennedy

All rights reserved

Pentru ediţia în limba română:

Copyright 1994 Editura AMB

Toate drepturile asupra prezentei versiuni sunt rezervate

Editor: Laura Pricop

Consilier editorial: Alexandra Despina Crăsneanu

Traducere: Camelia Cazacu Minculescu

Redactare: Dumitru Minculescu

Coperta: Valentin Tănase

Tipar executat sub comanda nr. 70

Tipografia ROMCART

Bucureşti, ROMANIA

ISBN 973-47-0016-2

ISBN 973-96497-0-X

CAPITOLUL I

Cînd a murit, Albert Sanger era foarte puțin cunoscut melomanilor din Anglia. Foarte puțini auziseră de el, iar unii dintre aceștia îl numeau chiar Sanjé, pe franțuzește, pentru că le venea greu să creadă că, din cînd în cînd, se mai nasc oameni mari și în Hammersmith*.

Și, totuși, el se născuse chiar acolo, în cea de-a doua jumătate a secolului XIX, într-o familie de mici burghezi. Însă toate acestea au devenit cunoscute lumii întregi abia după moartea sa. Englezii s-au entuziasmat cînd au descoperit că este de-al lor, fiindcă se părea că era bine cunoscut în afara Angliei. Șansele sale de a intra în eternitate au început să fie discutate cu aprindere de cei care sperau să-i poată auzi în curînd lucrările. S-a stabilit că stilul său nu era nici latin, nici gotic și nici slav, ci de-a dreptul anglo-saxon. În necrologuri se vorbea despre simplitatea veselă a ritmurilor sale, ca fiind o trăsătură națională, care amintea de Chaucer**. Toată lumea regreta că încă un geniu trecuse prin viață, fără să fi cunoscut gloria în propria sa țară.

Totuși, acest fapt nu se datora în întregime publicului britanic. Sînt puțini cei care pot admira cu adevărat, nu-i așa, o piesă muzicală pe care nu au auzit-o. Cît timp a trăit, lucrările lui Sanger nu au fost interpretate niciodată în Anglia. Aceasta s-a datorat într-o oarecare măsură și lui Sanger, care nu compusese decît opere, și încă numai opere grandioase. Punerea lor în scenă era o afacere riscantă, chiar și în cele mai promițătoare condiții; iar în Anglia, condițiile de reprezentare ale unei opere nu sînt niciodată promițătoare.

S-a scris prin ziare că, în timp ce alți compozitori englezi fuseseră auziți de nenumărate ori la Londra, Sanger a fost dat uitării. Lucrurile nu stăteau tocmai așa și nu era vorba doar despre puțină uitare.

Trebuie spus, înainte de toate, că Sanger ura de fapt Anglia,

* Cartier al Londrei.
** Poet englez (1340-1400).

pe care o părăsise de tînăr şi în care nu se mai întorsese niciodată. De altfel, nu avea pentru ţara lui decît cuvinte denigratoare.

Cu toate acestea, Anglia l-a apreciat, prea tîrziu ca s-o mai afle şi el, însă cu generozitate.

The Nine Muses *, un teatru curajos de pe cursul inferior al Tamisei, a făcut un efort special şi, la un an după moartea lui Sanger, a pus în scenă „Prester John", cea mai scurtă şi cea mai simplă dintre operele sale. Spectacolul a repurtat un succes dincolo de toate aşteptările. Toată crema intelectualităţii, ca şi mulţi alţii, a venit în grabă s-o audă şi a ţinut să arate, prin aplauze, că era gata să aprecieze muzica englezească bună, ori de cîte ori i se oferea această posibilitate.

Este drept însă că „Prester John" nu a fost însoţit de urlete, aşa cum s-a întîmplat la Paris, şi nici de încăierări la galerie între duşmanii şi partizanii compozitorului.

Întreaga reprezentaţie a fost cît se poate de cuviincioasă, iar admiraţia respectuoasă a publicului, aplauzele prelungite de la sfîrşit, n-au lăsat nici o îndoială asupra reputaţiei postume a lui Sanger în patria lui. Mai ales că aplauzele au amintit de ovaţiile cu care este primit un oaspete de seamă, care soseşte puţin mai tîrziu.

După ce a renunţat la patria lui, Sanger n-a adoptat una nouă. Rătăcise dintr-o capitală europeană într-alta, fără să rămînă prea mult timp într-un loc, mînat în permanenţă de strania şi neobosita lui fantezie. De obicei trăgea pe la prieteni, care erau dispuşi să-i rabde capriciile. Stătea la aceştia cu săptămînile, compunînd, în odăile lor de musafiri, opere care întotdeauna aduceau mari pierderi băneşti, îndrăgostindu-se de soţiile lor, dirijîndu-le simfoniile şi împrumutînd bani de la ei. Şi, de cele mai multe ori, era însoţit de îngrozitoarea sa familie. Puţini îşi puteau aduce aminte exact cîţi copii avea Sanger, dar se pare că erau destui şi, cu certitudine, foarte prost crescuţi. În lumea lor, se făcuseră cunoscuţi sub numele de „Circul lui Sanger", o poreclă datorată vieţii rătăcitoare, vulgarităţii, deşteptăciunii lor ieftine, zgomotului pe care îl produceau întot-deauna şi strălucirii orbitoare care însoţea tot ceea ce spuneau sau făceau. Tatăl lor le

* Cele nouă muze.

dăduse o bună pregătire muzicală şi nimic mai mult. Nu primiseră nici un fel de educaţie temeinică, dar, în cursul călătoriilor, îşi îmbogăţiseră cunoştinţele cu de toate şi ştiau să înjure în patru limbi.

Rareori rămîneau în acelaşi loc mai mult de trei luni consecutive, dar, de fapt, aveau şi un cămin propriu, o cabană neîngrijită în Tyrolul austriac, unde obişnuiau să petreacă primăvara şi începutul iernii. Lui Sanger îi plăceau priveliştile alpine şi ţinuse să aibă o casă aici, unde să-şi primească prietenii. Invita pe toată lumea să vină şi să stea la el, fără să-i pese de sărăcia şi de lipsa de confort a locuinţei. Sociabilitatea lui nu avea limite. Îşi făcea mereu cunoştinţe, pe care apoi le invita la Karindehütte. Cabana se umplea uneori peste măsură şi, ca să facă loc musafirilor ce roiau, copiii erau trimişi să doarmă la fermele învecinate. Străini ciudaţi, de toate rangurile şi de toate neamurile, oameni ale căror nume le uitase pînă şi Sanger, apăreau pe neaşteptate la cabană. Nici un musafir nu putea să prevadă ce tovarăş straniu de cameră i se va da, sau că n-ar fi exclus să împartă patul cu altcineva, pentru că, aici, toată lumea era binevenită.

Oaspeţii însă suportau dezordinea şi neplăcerile, de dragul lui Sanger. Mai ales în tinereţe, jovialitatea lui îi atrăgea spre casa din munţi, de fiecare dată cînd erau poftiţi. Locul acela avea un farmec de neuitat pentru cine fusese pe-acolo. Mai tîrziu, deveni chiar o legendă. Aşa fu cunoscut căminul clădit de această stea călătoare, aici muri şi fu îngropat, sub genţiene şi primule, în povîrnişul frumos din faţa casei sale.

Musafirii care veneau la Karindethal trebuiau, de regulă, să petreacă o noapte într-un orăşel din valea Innului, fiindcă ultima etapă a călătoriei era lungă şi anevoioasă. Cei care veneau de la distanţe mai mari soseau, de obicei, seara tîrziu şi, dacă le dădea mîna, trăgeau la hotelul gării. De fapt, hotelul gării n-ar fi fost scump, ba chiar dimpotrivă, numai că unii dintre musafirii lui Sanger erau foarte săraci şi călătoreau cu clasa a patra, printre mame cu copii în braţe şi coşuri de piaţă.

Într-o seară, pe la sfîrşitul lunii mai, Lewis Dodd, aflat în trenul care suia valea Innului, ajunse atît de îngrămădit sub ceilalţi călători din vagonul de clasa a patra, încît de-abia reuşi să se dea jos la Innhal, fiind cît pe ce să ajungă la Innsbruck. Scăpă totuşi, dinăuntru, în

ultima clipă, şi coborî, înţepenit, pe nişte şine prăpădite. Îşi atîrnă raniţa pe umăr şi se îndreptă către hotelul gării, pe urmele unui hamal, care ducea două valize mari şi frumoase, din piele. Acestea aparţineau unei persoane care călătorise cu clasa întîi şi care coborîse din tren fără nici o dificultate, cu cinci minute mai devreme, aflîndu-se de-acum instalat deja la hotel.

Traversară curtea gării, care era un mic teren acoperit cu pietriş şi înconjurat de castani plini de flori groase şi ascuţite, încît păreau nişte brazi de Crăciun împodobiţi cu lumînări. Cîteva lămpi înalte şi arcuite, ascunse printre arbori, stropeau întunericul, ici-colo, cu pete de lumină şi aruncau umbre negre pe frunzele strălucitoare ale castanilor.

Pierduţi în noapte, jur împrejurul oraşului, numai munţi. Aerul rece şi tăios al culmilor înzăpezite cobora în valuri peste mirosul cald şi greu al florilor de castani. Înainte de a se duce la masă, călătorul de la clasa întîi, simţind dulceaţa aerului, îşi scoase pălăria, îşi şterse fruntea şi mormăi ceva despre minunatul *bergluft* *.

Şi Lewis îşi ridică faţa către munţi. Îi părea bine că revenea la primăvara minunată de aici şi la prietenul său, Sanger.

Ambii călători erau în drum spre Karindehütte, dar nu şi-au dat seama unul de celălalt decît a doua zi dimineaţă, cînd şi-au luat micul dejun la mese alăturate, în holul mic şi pustiu al hotelului. În timp ce aşteptau ouăle pe care le comandaseră, se studiau reciproc, cu neîncredere. Impresia pe care şi-au făcut-o unul despre altul le-a creat o asemenea proastă dispoziţie, încît au ezitat cîteva minute înainte de a se hotărî să intre în vorbă.

Călătorul de la clasa întîi era un individ gras, care vorbea fluent germana, cu un accent franţuzesc. Putea fi mult mai tînăr decît arăta. Îmbrăcase un costum superb, cu umeri drepţi, care-i venea puţin cam larg. Purta, de asemenea, o mulţime de bijuterii discrete, de valoare, şi o pălărie neagră, din fetru moale, care acum se afla pe masă, aproape de cotul lui. Avea o talie masivă şi greoaie, mîinile albe şi groase, cu unghii foarte îngrijite, păr negru pieptănat *en brosse*, formă care nu se potrivea deloc cu rotunjimile feţei. Ochii lui, care

* În germană, în original : aer de munte.

ar fi trebuit să fie îndrăzneți și lacomi, păreau, dimpotrivă, ciudat de nefericiți și dezvăluiau o neașteptată timiditate, o modestie ingenuă, cu totul nepotrivite persoanei sale. Personajul nostru era conștient de aceasta, deoarece rareori îi privea drept în ochi pe oamenii pe care dorea să-i impresioneze, deși cîteodată mai uita de asta și se deconspira. În general, te izbea aerul său de orășean, nelalocul lui în holul hotelului gării.

Lewis Dodd, un tînăr subțirel, se îmbrăcase cu niște haine atît de obișnuite, încît nici nu merită să fie descrise. Purta mai multe veste și un fular galben în jurul gîtului. Părul îi cădea în șuvițe rătăcite pe fruntea lată și pe ceafă și se răsfira, ca niște ciucuri, pe deasupra fularului. Pe fața tînără erau întipărite cute adînci; gura, cu buze subțiri, exprima cruzime, iar ochii limpezi și cercetători erau atît de ageri, încît rareori îl trădau.

Călătorul de clasa întîi, care îl studia și lăsa impresia că nu prea-i place, observase însă frumusețea mîinilor, gîndindu-se că par niște mîini deosebit de... inteligente. Forța și delicatețea acestor mîini, care contrastau cu liniile dure ale feței, l-au determinat să înceapă totuși o conversație. Auzind un cocoș cîntînd mîndru în curte, spuse:

— A fost ouat, în sfîrșit, un ou! Probabil din cauza acestui eveniment a trebuit să așteptăm.

Lewis replică imediat, într-o nemțească execrabilă, de neînțeles. Repetă apoi în franceză:

— Cocoșii nu ouă.

— *Tiens!* * exclamă celălalt, cu surprindere. Dar nici nu m-am așteptat să se ouă!

— Iar găinile, spuse Lewis în continuare, nu fac „cucurigu".

— *Tiens!*

Inspirat, Lewis începu deodată să imite cu talent sunetele pe care le scoate o găină care a ouat. Celălalt tresări, speriat. Auzind cotcodăcelile, hangița, aflată în bucătărie și interpretîndu-le ca pe un reproș, băgă capul pe ușă și spuse că ouăle comandate de cei doi foarte nobili gentlemeni sînt deja în tigaie. Lewis încetă să mai

* În franceză, în original : I-auzi!

cotcodăcească, începînd un joc cu scobitorile de pe masă.

Vecinul lui, intrigat de o asemenea întrebuințare a scobitorilor, își ridică sprîncenele, dădu dispreţuitor din umeri şi se întoarse cu spatele. Scoase din mapa de piele pe care o avea alături un stilou de aur, un carneţel şi un sul de manuscrise muzicale, pe care începu să scrie diferite semne şi hieroglife ciudate, uitîndu-se, din cînd în cînd, şi în carneţel. În timp ce lucra, faţa lui lată şi mobilă se crispa întruna; omul clipea din ochi şi pufnea, se încrunta, zîmbea şi zvîcnea din sprîncene, cuprins de frenezie.

Lewis, la rîndul lui, îi studia mişcările cu un aer de om abătut. Lăsă la o parte scobitorile şi începu să-l privească atent, gîndindu-se cu neplăcere că s-ar putea să meargă amîndoi la Karindehütte. Probabil că şi grăsunul ăsta se ducea la Sanger; altă explicaţie nici nu-i venea în minte. În acest caz, vor călători împreună tot restul drumului. S-ar putea, chiar, să fie nevoit să împartă aceeaşi cameră cu el, dacă n-o va convinge pe Kate să găsească altă soluţie. Kate, cea mai mare dintre fiicele lui Sanger, era singura persoană din familie care se chinuia să rezolve problema oaspeţilor şi a paturilor. O fată, desigur, binevoitoare şi atentă.

Aceste perspective îl întristară cu adevărat pe Lewis. Este drept că-i displăceau unii oameni încă de la prima privire, deşi nici propria lui înfăţişare nu era prea atrăgătoare şi, tocmai de aceea, n-ar fi trebuit să fie atît de pretenţios cu ceilalţi. Pe cînd se întreba cît a mai rămas pînă cînd va face cunoştinţă cu cel din faţa sa, hangiţa veni cu ouăle şi, cum se spune, sparse gheaţa. Ştiind că tînărul era unul dintre intimii lui Sanger, îl întrebă cu amabilitate de sănătate, rugîndu-l să transmită complimentele ei acelei familii minunate, pe care o iubea (fiindcă îi adusese mulţi clienţi). Îi mai spuse că familia Sanger se afla la Karindethal numai de vreo două săptămîni şi, din cîte auzise, se întorsese din Italia.

Se pare că, la întoarcere, unul dintre băieţi se rătăcise pe drum. Coborîse la miezul nopţii într-o haltă şi pierduse trenul. Cum toată familia dormea, lipsa i-a fost observată abia după cîteva ore. La sosire, s-au necăjit foarte mult. Domnişoara Kate a vrut să se întoarcă să-l caute, dar domnul Sanger a asigurat-o că băiatul e la o vîrstă la care-şi poate purta singur de grijă. Atunci, pe domnişoara Kate a

podidit-o plînsul. Susținea că băiatul n-avea bani și nici bilet. Doamna spunea, însă, că așa-i trebuie. Cînd într-o limbă, cînd în alta, s-au certat toată noaptea. În zori, au lăsat totul baltă și, a doua zi, au urcat la Karindethal. Mai tîrziu a sosit, bineînțeles, și băiatul.

Lewis asculta, mormăind ceva de neînțeles, dîndu-și seama că hangița l-a dat de gol. Însoțitorul lui, care fusese atent la întreaga discuție, imediat după plecarea hangiței, l-a întrebat:

– Mergeți la domnul Sanger?

– Da.

– Și eu! spuse și-l măsură pe Lewis, de la fularul galben pînă la ciorapii găuriți. Numele meu este Trigorin, Kiril Trigorin, mai zise el și se înclină, în semn de salut.

Lewis făcu același lucru. Numele pe care-l auzise îi spunea ceva, dar nu-și amintea de unde îl știe. Kiril Trigorin! Avea aerul unui funcționar de agenție teatrală, iar bijuteriile lui păreau dintre cele care se oferă în dar. Poate era tenor de operă! Își dădu seama că trebuie să spună și el ceva. Zise repede:

– Numele meu este Dodd.

– Dodd? Sînteți cumva englez?

– Da.

– Dodd? Poate chiar domnul Lewis Dodd? Trigorin se lumină la față și-i aruncă lui Lewis o privire nevinovată și umilă, exclamînd: Este oare cu putință... este oare cu putință să am, în sfîrșit, plăcerea, de fapt onoarea, să cunosc un compozitor atît de talentat? Un om pentru al cărui geniu, întotdeauna, am...

– Da, numele meu este Lewis.

Trigorin se ridică în picioare, bătu din călcîie și se înclină respectuos. Ușor iritat, Lewis îl imită, însă nu putu stăvili avalanșa de felicitări curtenitoare la adresa operei, talentului și viitorului său. Află că domnul Trigorin îi urmărise cu atenție cariera, convins fiind de talentul său, de șansele mari pe care le avea de-a ajunge la fel de ilustru ca Sanger. Cît despre „Cîntecele revoluționare", operă mai puțin apreciată a lui Lewis, Trigorin o considera cea mai bună compoziție a acestuia, un mare progres față de „Simfonia în trei chei", o altă lucrare a lui Lewis, ceva mai cunoscută. Îl sfătui pe tînăr să nu se descurajeze pentru că publicul l-a descoperit atît de greu. După

părerea domnului Trigorin, asta era soarta tuturor compozitorilor originali. Criticii au persecutat întotdeauna geniile tinere, iar aplauzele turmei nu au nici o valoare în comparație cu aprecierea competentă a unui cerc restrîns de cunoscători. Lewis se trezi prins de mînă și implorat să persevereze și să depășească acest moment dificil.

– În locul dumneavoastră, nu m-aș sinchisi prea mult, insistă domnul Trigorin, cu multă sinceritate.

Lewis nu-i arătă prea multă recunoștință pentru această încurajare. Își trase mîna, aruncîndu-i o privire neprietenoasă. Nu pentru laudele unora de teapa grăsunului ăsta slav scrisese el „Cîntecele revoluționare".

– De acum înainte vom vorbi numai în engleză, continuă Trigorin. E un bun exercițiu pentru mine.

– Bine, spuse Lewis.

– Ați mai fost la Karindehütte? Dar ce tot întreb eu. Fără îndoială că da, doar sînteți cel mai bun prieten al domnului Sanger.

– Zău?

– Toată lumea știe asta. Și ce onoare...

Se porni din nou cu laudele, în ciuda englezei lui stricate. Ce geniu – Sanger! Colosal! Fără seamăn pe lume! Lewis nu îl mai asculta. Își dăduse seama cine era omul acesta. Numele lui îți amintea de o faimoasă balerină, Irina Zhigalova! Așa era. Grăsunul era soțul ei, de altfel un ins destul de talentat, dacă într-adevăr el îi schițase baletele. Dar ce naiba făcea aici?

Din conversația cu Trigorin, se contură imediat și explicația. Se pare că toamna trecută montase un balet pentru opera lui Sanger, „Akbar", și, poate tocmai de aceea, fusese poftit.

– Niciodată n-am mai fost invitat aici, urmă el, pe un ton confidențial.

Asta fără îndoială. Era surprinzător că acum fusese invitat.

– Trăiesc o clipă foarte mare, domnule. Merg la domnul Sanger și am făcut cunoștință cu domnul Dodd! Mă aflu deodată în compania unor oameni remarcabili. Sînt uluit!

Lewis se gîndi că va fi încă și mai uluit după ce va ajunge la Karindehütte, însă nu spuse nimic.

– Din cine se compune familia? întrebă ființa aceasta naivă.

– Care? Familia Sanger? Nu i-ai cunoscut pe toți?

– Numai pe domnul Sanger. La Praga era singur. Mi se pare că are o familie numeroasă.

– A... da... desigur... destul de numeroasă.

Trigorin dori să afle mai multe amănunte, dar Lewis nu prea ținea să i le dea. În cele din urmă îi spuse:

– Ei, bine, întîi este Madame.

– Madame? întrebă Trigorin, neștiind ce să înțeleagă. Vreți să spuneți doamna Sanger?

– Întocmai, exclamă Lewis, ca și cînd ar fi descoperit, în sfîrșit, o explicație pentru ceea ce era Madame. Și mai sînt și copiii.

– Sînt mulți?

– Oh, da. Destul de mulți. După o scurtă pauză, precizează: Șapte!

– Șapte! Sînt toți copiii doamnei?

– Ah, nu! Nu toți. După o altă pauză, domnul Dodd spuse: Numai unul.

– Așa! Asta înseamnă că ceilalți șase au o altă mamă?

– Au alte mame.

– Mame?

– Sanger a fost însurat de mai multe ori.

– Așa?

– Cu prima nevastă, spuse Lewis repede, a avut doi copii. Cu a doua, patru, iar cu a treia, unul. În total, șapte.

– Poftim? Nu așa repede, vă rog!

Chiar și după ce Lewis i-a repetat mai rar, lui Trigorin i-au trebuit cîteva minute să înțeleagă totul. După care a întrebat:

– Cum se ajunge la Karindethal? Pe ce drum?

– Cu trenul de munte, spuse Lewis. Ne duce pînă sus, la lac, de unde luăm vaporașul pînă la Weissau. De acolo, cu trăsura, patru sau cinci mile, pînă la Karindethal, la intrarea în defileu. Coborîm apoi din trăsură și începem să urcăm pe jos.

– Să urcăm pe jos! exclamă Trigorin și-l trecură sudorile numai la gîndul urcușului.

Lewis rînji, reluînd cu multă vigoare:

– Chiar așa. E o coastă cam abruptă, de cîteva sute de pi-

cioare, inaccesibilă pentru trăsuri.

– A! Şi bagajele? Trebuie să le cărăm?

– Bineînţeles. Sper, pentru binele dumneavoastră, că aveţi nişte bagaje uşoare.

– Dar trenul? Cînd pleacă?

– Cam peste un ceas. Ne întîlnim la gară. Mă duc în oraş să-mi cumpăr... un brici...

Şi, cu aceasta, Lewis o luă din loc, mulţumit că a scăpat de interlocutor. Trigorin sfîrşi de mîncat şi ieşi în grădină, unde, pe sub castani, erau aranjate o mulţime de măsuţe. Se aşeză la una dintre ele şi începu să-i scrie soţiei o scrisoare în franceză, limba pe care o foloseau de obicei în casă. Îi descrise călătoria pe care o făcuse pînă în acel moment şi adăugă: „Mă aflu în mijlocul unui peisaj încîntător. Primăvara a sosit deja în această minunată vale, iar pajiştile din jur sînt pline cu..." Se uită la pajiştile din jur: flori albastre şi galbene; dar, nezărind nici camelii, nici gardenii, nu putu să le numească. Aşa că se hotărî să recurgă la un compromis: „... sînt pline cu mii de flori de toate culorile!"

Cu o înjurătură, dădu la o parte o floare de castan, care căzuse pe scrisoare. Cădeau, de fapt, peste tot, pe părul lui, ca şi pe spatele găinilor care ciuguleau în iarbă. Erau o adevărată pacoste. Trigorin îşi continuă scrisoarea: „De jur împrejurul meu sînt numai munţi care mai poartă încă mantia iernii. Dincolo de aceste severe metereze, hrănindu-şi geniul într-o grandioasă singurătate, locuieşte Maestrul. Plec spre el, cu trenul, peste un ceas!"

Ştia că aceste lucruri nu-i vor părea prea interesante soţiei lui, însă, în momentul acela, simţea un asemenea *épanchement du coeur** pe care ar fi vrut să-l mărturisească cuiva şi, pentru că nu avea cui s-o facă, se apucase să-i scrie soţiei. I-a descris apoi întîlnirea cu Dodd. „Nu ştiu dacă mai trebuie să-ţi spun că ceva din înfăţişarea acestui tînăr sălbatic mi-a atras imediat atenţia? L-am studiat în taină, deşi încă nu ştiam cine este. Acest om, mi-am spus, e un geniu! Intuiesc asta din toate mişcările lui. Curînd s-a prezentat, cu naturaleţea specifică englezilor. Era chiar Lewis Dodd!"

* În franceză, în original: foc lăuntric.

Tocmai în clipa aceasta, tînărul sălbatic în persoană apăru de după colțul casei. Zărindu-l pe Trigorin, făcu repede cale întoarsă, și se duse să vorbească unui om care venise cu vaca la păscut. Nu se temea deloc de astfel de oameni, cu care era aproape prietenos. Au conversat, pînă cînd a venit trenul.

Deși surprins că cineva putea să-l părăsească pentru un văcar, Trigorin nu se supără: era vorba despre Lewis Dodd, iar oamenii mari sînt întotdeauna ciudați. Își văzu mai departe de scrisoare.

„Lewis Dodd călătorește ca un om de rînd, cu raniță pe spate. Chiar acum vorbește, cu multă prietenie, cu un simplu țăran. Trebuie să mărturisesc că a fost puțin cam repezit, *un peu bourru* *cu mine, din cauza sensibilității sale. De aceea, nici nu m-am supărat."

Și foarte bine făcea, mai ales pentru că Lewis nu a fost primul care l-a repezit vreodată pe domnul Trigorin. I se întîmpla foarte adesea, deși nu o merita. Ar fi meritat, mai degrabă, compasiunea semenilor, dacă s-ar fi cunoscut ce fel de om era.

Îl mistuise în tinerețe o dorință arzătoare să compună muzică. Nu-și putea închipui o bucurie mai mare, însă talentul lui nu era pe măsura ambiției. Nu era în stare să scrie nimic care să poată fi ascultat, dar pentru că fusese înzestrat cu o inteligență deosebită, și-a dat seama de aceasta. Așa că a renunțat și s-a apucat să organizeze balete, o treabă în care a reușit, aproape împotriva voinței lui. Avea un talent deosebit, era genial în coregrafie, ceea ce la început s-a dovedit o consolare, deși el continuase să sufere, fiind nevoit să interpreteze muzica scrisă de alții. S-a îndrăgostit de Zhigalova și a creat pentru ea o serie de balete de o rară frumusețe. Era o bună dansatoare, însă nu și o artistă, iar el a fost cel care i-a arătat cum să-și evidențieze personalitatea și talentul.

Surprinzător, s-a măritat cu el, este adevărat, numai din recunoștință, asigurîndu-și în felul acesta serviciile lui pe toată viața.

Deși înhămat la o profesie pe care nu și-o alesese în întregime de bună voie, Trigorin se gîndea, uneori, cu o umbră de amărăciune, la speranțele lui deșarte, pe care le mai nutrea încă, în secret. De aceea, avea un respect deosebit pentru toți compozitorii pe care-i

* În franceză, în original: puțin cam ursuz.

întîlnea, continuînd să caute compania oamenilor talentaţi.

Din păcate, aceştia nu-l prea agreau, considerîndu-l cam fanfaron şi, cu siguranţă, vulgar. Îi înşela înfăţişarea lui de orăşean prosper, căci avea aerul unui proprietar de operă. Nu-i puteau ghici sufletul modest şi dezamăgit, ascuns sub haina lui impunătoare, şi nici nu puteau înţelege ce rezonanţă sacră avea pentru el cuvîntul „muzică".

De altfel, nici el nu reuşea să fie vreodată la înălţime în compania lor. În dorinţa de a se face plăcut, îşi pierdea aerul impunător, vorbea prea mult, iar pasiunea lui îl făcea să pară ridicol.

Cu toate acestea, Sanger avea pentru ce să-i fie recunoscător. Se întîlniseră la Praga, în toamna trecută, pe cînd compozitorul îşi punea în scenă opera „Akbar" şi era aproape înnebunit de prostia directorilor de scenă. Îi împărtăşise toate necazurile lui Trigorin. Dorise să prezinte zorile istoriei orientului, tînăr, primitiv şi eroic, în contrast cu splendoarea misteriosului apus. Nimeni nu se dovedise capabil să înţeleagă acest lucru; baletele erau încete şi decadente, amintind de aroma învechită a poveştilor din „O mie şi una de nopţi". Peste tot apăreau odalisce tradiţionale, chiar şi în scenele alerte de vînătoare. Nu putea, oare, Trigorin, să-l ajute? Sigur că da. Aşa încît a conceput dansurile şi un decor care reuşeau să exprime veselia sugerată de muzică. Sanger a fost încîntat. A împrumutat cincizeci de lire sterline de la noul său prieten şi l-a invitat să vină la Karindethal, în primăvară.

Bucuria lui Trigorin fusese nemăsurată. Era pentru prima dată cînd un mare compozitor îi arăta o asemenea prietenie, şi acceptase invitaţia cu multă recunoştinţă. La venirea primăverii a reuşit destul de greu să-şi convingă soţia să-l lase să plece, pentru că ea îi preţuia pe muzicieni mai puţin chiar decît pe croitorese.

I-a permis lui Trigorin să dea curs invitaţiei numai cu condiţia de a-l determina pe Sanger să scrie un balet pentru ea. Deşi nu credea că ar putea să-i ceară aşa ceva lui Sanger, Trigorin dorea atît de mult să plece încît făgăduise orice. Acum adăugă un post-scriptum scrisorii sale: „Fii sigură, îngerul meu, că nu am uitat de baletul tău. Totuşi, e mai bine să nu-l supăr pe domnul Sanger cu aceste pretenţii imediat ce ajung acolo. Nu am uitat, dar am tact."

CAPITOLUL II

Lewis suportă călătoria spre Weissau mai bine decît se aşteptase. Tovarăşul său a fost îngrozitor de vorbăreţ tot drumul, însă făcea observaţii inteligente despre splendoarea peisajului, dovedind destul respect pentru sensibilitatea domnului Dodd în alegerea subiectelor de conversaţie. Au căzut de acord că stejarii şi castanii din vale lăsaseră locul pădurilor de pini şi au discutat despre numele unora dintre culmile ce se înălţau deasupra lor. În timp ce trenuleţul înainta pufăind printre păşunile alpine, Lewis a avut chiar amabilitatea să-i arate tovarăşului de drum cîteva cascade.

Urcuşul abrupt cu trenul se încheia la marginea unui lac, unde îi aştepta un vaporaş. Domnul Trigorin observă că întinderea de apă reflecta frumuseţea munţilor abrupţi de pe celălalt mal al lacului. Domnul Dodd recunoscu că avea dreptate, dar, după traversarea lacului, vor constata că aceeaşi imagine o vor contempla şi în faţa munţilor de pe acest mal. Domnul Trigorin se declară de acord, apoi tăcu, simţindu-se nefericit. Cît timp au traversat lacul, nu au mai schimbat nici o vorbă.

Cînd au ajuns aproape de cătunul Weissau, Lewis exclamă deodată:

— Iată-le!

— Poftim? întrebă Trigorin, neliniştit.

— Priveşte, două fete de-ale lui Sanger sînt pe cheiul debarcaderului.

Arătă către un mic grup de ţărani care aşteptau vaporul. Două fete tinere, care stăteau puţin mai departe, îl recunoscuseră deja pe Lewis şi-i făceau semne cu mîna; ele se aruncară de gîtul lui şi-l sărutară cu bucurie, imediat ce coborî de pe vapor.

— Oh, Lewis, strigă cea mai mică dintre fete. Ce bine ne pare că te vedem! Aşteptam pe cineva care trebuia să vină cu vaporul acesta, de aceea am venit pînă aici. Acum ne gîndeam să cumpărăm nişte bomboane şi să ne întoarcem acasă.

– Da, spuse cealaltă fată. Sanger a primit o scrisoare prin care acea persoană își anunța sosirea. Și să vezi ce spune: zicea că niciodată...

– Cred că este vorba de Trigorin, o întrerupse Lewis.

– O, da! Chiar ăsta era numele pe care l-a amintit Sanger, nu-i așa, Lina?

– Ei, bine, dînsul este persoana pe care o așteptați. Domnule Trigorin, vi le prezint pe domnișoarele Teresa Sanger și Paulina Sanger.

Trigorin lăsă jos valizele, se înclină adînc și zise:

– Sînt deosebit de încîntat să...

Însă Teresa îl întrerupse brusc:

– Spune, Lewis! Ai adus... știi tu ce?

– Ce? A, da, desigur. E în raniță mea.

– Ce bine! Te omoram dacă uitai să-l aduci. Dar de ce ți-a trebuit atîta timp? Nu mai avem decît trei zile. Joi e ziua lui și nu o să-i placă dacă nu e bine făcut totul.

– Ne ajung trei zile, dacă muncim din greu, o liniști Lewis. Ia spune, aveți vreo căruță sau altceva? Dacă nu, să meargă una dintre voi la hotel și să facă rost.

– Avem, avem. E în spatele prăvăliei. E și un porc înăuntru, pe care ne-a cerut Kate să i-l ducem. E un porc liniștit, fiindcă e mort.

Teresa se uită la sora ei și amîndouă începură să rîdă pe înfundate.

– Slănină mănîncă? șopti Paulina, destul de tare ca să fie auzită, privindu-l pe Trigorin, care aștepta, răbdător, lîngă valizele lui, să fie băgat în seamă. Aduce puțin a ovrei. Ce-am pățit odată, cînd a stat la noi unchiul lui Ikey Mo și nu aveam nimic altceva în casă...

– Dacă nu mănîncă slănină, o să rabde de foame la noi, spuse Teresa; și, întorcîndu-se spre Trigorin, îl întrebă direct: Ești ovrei?

– Nu, răspunse el, puțin cam înțepat. Sînt rus.

– Și, ce, în Rusia nu sînt ovrei? replică ea.

– Sînt, dar nu arată ca mine, zise Trigorin.

– Zău? răspunse ea, batjocoritoare. Fiecare dintre noi ne lăudăm cu cîte ceva. Aveți o mulțime de bagaje. Sper să încăpem toți,

inclusiv porcul, în căruță.

– E un porc foarte greu, adăugă Paulina, și începu din nou să rîdă pe înfundate. Tessa și cu mine a trebuit să-l tîrîm tot drumul, de la abator pînă aici.

Se îndreptară apoi către prăvălioara satului, care se afla în apropierea debarcaderului.

Lewis mergea înainte, ținut drăgăstos de fiecare braț de cele două fete. În urma lor, Trigorin se chinuia să-și ducă valizele. Cînd văzură în spatele prăvăliei o trăsurică, un fel de landou mai mare, veselia fetițelor deveni exuberantă. Ridicară porcul, spintecat și curățat de mațe, în poziție verticală, pe bancheta din spate. Învelit într-un pled ecosez, cu pălăria de pai a Teresei pe cap, sărmanul animal arăta groaznic, însă, privit de la distanță, semăna destul de bine cu o nemțoaică solidă.

Fetițele îl găseau nespus de nostim și-l întrebară pe Lewis dacă nu i se pare și lui că seamănă cu Fräulein Brandt, celebra contraltă.

– Parcă, zise Lewis. Dar să nu vă așteptați că o să ne așezăm pe pernele astea. Sînt pline de sînge.

– Ei, lasă, că nu o să-ți strici hainele, dragă Lewis.

– Numai pe astea le am, dragă Tessa. Și ce ne facem cu Trigorin? E un gentleman.

– Mă sui pe capră, cu vizitiul, zise gentlemanul hotărît.

– Atunci, Lewis și cu Tessa vor sta pe bancheta din spate, eu pe genunchii lui Lewis și vom pune valizele în fața noastră; iar pe Fräulein Brandt peste ele.

Cu oarecare dificultate, au reușit să se înghesuie toți înăuntru, după care trăsurica o porni la deal, în viteză. Curînd, satul rămase în urmă, iar ei înaintară printre pădurile de pini, de-a lungul unui drum pietros. În fața lor, peretele drept al unui munte le ascundea orizontul, dînd impresia că le închide calea.

Fetele, Teresa și Paulina Sanger, aveau cam paisprezece și respectiv doisprezece ani. Erau fiicele celei de-a doua soții a lui Sanger, care fusese de familie bună. De la ea moșteniseră vioiciunea, dar și o mare instabilitate psihică. Aceste două trăsături ieșeau la iveală atît din vorba lor iute și puțin bîlbîită, cît și din felul oarecum neobrăzat în care se purtau. Aveau fețe palide și trupuri subțiri, cu

oase micuțe, o constituție fragilă, dar destulă vitalitate. De pe frunțile înalte, generoase, își țineau părul lung pieptănat pe spate, în dezordine. Teresa era mai frumoasă și mai modestă. Ochii ei verzui trădau un fel de veselie interioară, de parcă, în adîncul sufletului ei, credea că viața este ceva foarte nostim; și aceasta în ciuda faptului că, în ultimul timp, nu-i mai plăceau glumele și nu i se mai potriveau hainele. Iar altele nici nu mai spera să primească. Totuși, rîdea destul de des. Paulina era mai puțin dispusă la compromisuri. Părea o fată bună, cîteodată violentă, alteori deosebit de veselă, însă niciodată rezonabilă și întotdeauna aprigă. Se îmbrăca foarte fistichiu. De data aceasta, purta o rochie zdrențuită dintr-un material în pătrate roșii și verzi, pe care nu se știe unde o găsise. Era prea lungă pentru ea, așa că o prinsese cu ace de gămălie, iar în față se adunau falduri bogate peste pieptu-i plat, fiindcă rochia fusese croită pentru un bust plin. Cutele îi serveau drept buzunare în care băgase mere, bomboane și batiste, ceea ce o făcea să arate ca un bulgăre. Teresa purta costumul țărănesc din partea locului, adică o rochie galbenă, scurtă și largă, cu pieptar drept și mîneci scurte, la care adăugase un șorț roșu. Amîndouă fetele erau în picioarele goale. Cu toate astea, în anumite clipe, în ciuda zdrențelor de pe ele, reușeau să aibă o înfățișare mîndră, ceea ce trăda faptul că sînt fiicele lui Evelyn Sanger, născută Churchill.

Turuiră tot drumul, iar Paulina scoase bomboane de mentă din sîn, pe care le oferi tuturor, inclusiv lui Trigorin, care stătea pe capra vizitiului.

— Ai auzit că Sebastian s-a rătăcit pe drum? zise ea. Știi, în halta unde s-a dat jos, s-a întîlnit cu niște americani. Le-a spus că a fost răpit de anarhiști și că, în realitate, este prinț rus. Nu-mi închipui că l-au crezut, dar probabil le-a fost simpatic. Ne-a spus că își tot șopteau unul altuia că puștiul e isteț. L-au luat cu ei la Innsbruck, unde au petrecut de minune la hotel. Cînd s-a săturat de ei, Sebastian s-a dus la directorul operei, care e prieten cu Sanger, și a împrumutat de la el bani de drum.

— Și americanii ce au spus?

— O, le-a lăsat un bilet în care le-a scris că, de fapt, se înșelase în privința identității, deoarece, în copilărie, primise o lovitură în cap,

care-i tulburase memoria. Dar şi-a adus aminte deodată că este fiul lui Albert Sanger şi a plecat acasă. Apropo, nu ai văzut-o cumva pe Tony prin oraş?

– Pe Antonia? Nu. E acolo?

– Nu ştim unde este, zise Teresa. A plecat de aproape o săptămînă. Ne-a lăsat un bilet în care spunea că se duce să stea puţin la un prieten, dar că se va întoarce pentru ziua lui Sanger.

– Habar nu avem la ce prieten s-o fi dus, adăugă Paulina. Sanger e foarte necăjit din cauza asta. Zice că are s-o bată bine cînd s-o întoarce.

– Şi Linda spune că, dacă Tony se obişnuieşte să tot plece aşa, are să-i aducă, probabil, un nepoţel într-o bună zi, urmă Teresa. Sanger zice că n-are decît să plece de tot, dacă face una ca asta, fiindcă sînt şi aşa destui de hrănit în familia noastră.

– Nici el nu crede tot ce spune, remarcă Lewis.

– Ştiu şi eu? murmură Teresa. Sanger zice că n-o să iasă din camera lui pînă nu pleacă ăla, şi arătă spre spinarea lui Trigorin. Nu-şi închipuia că idiotul o să fie atît de idiot încît să vină.

– Poate că Linda o să vorbească cu el, sugeră Lewis.

– Sper că nu, şopti Teresa. Pentru că atunci s-ar putea să rămînă. Dacă nimeni nu-l va băga în seamă, poate că pleacă mai repede. Oare de ce l-o fi invitat Sanger?

– Vorbeşti de parcă nu l-ai cunoaşte pe Sanger! L-ar invita şi pe Papă, dacă l-ar întîlni după o masă bună.

– Cred. Însă Papa nu ar veni.

– Dar cine e, de fapt, individul ăsta? întrebă Paulina.

– Un balerin, răspunse Lewis.

Li se păru o glumă bună, însă Lewis le asigură cu seriozitate că asta e realitatea.

– Am auzit şi de elefanţi care dansează, zise Paulina. Îl pocni pe Trigorin pe spate, iar acesta se întoarse, surîzînd binevoitor. Zice, şi arătă spre Lewis, că eşti balerin. Aşa e?

– O, nu! Nu ştiu să dansez.

Fetele îl priviră indignate pe Lewis, strigîndu-i:

– Mincinosule!

El recunoscu însă, fără ruşine, că-l confundase pe Trigorin cu

Zhigalova şi lăsă să se înţeleagă că acesta fusese poftit în calitate de soţ al dansatoarei. Fetiţele, dîndu-şi seama că Lewis ieşise cumva învingător, şi interpretînd aceasta ca un prim pas în alungarea musafirului nedorit, schimbară priviri pline de veselie. Cu toate acestea, veselia Teresei era puţin cam forţată; simţea că Lewis ar fi trebuit să fie mai bun cu sărmanul grăsan de pe capră. De parcă Lewis fusese vreodată bun cu cineva!

Cu o tresărire bruscă de teamă, se uită la el pe furiş şi văzu că zîmbea somnoros. Paulina, cuibărită pe genunchii lui, sugea încetişor o bomboană de mentă. Aşa şezuse şi ea cînd fusese mai mică; pe atunci, fiind şi ea răutăcioasă, ca mai toţi copiii, cruzimea lui Lewis i se păruse nostimă, fără nimic urît în ea.

Acum, îi era teamă de el, simţind vag că putea să o facă să sufere. Şi, cu toate astea, îl iubea mai presus decît orice pe lume. Ce ciudat! Înclina să creadă că asemenea temeri erau specifice vîrstei sale, ca de altfel şi durerile, din ce în ce mai dese şi mai mari, pe care le simţea în picioare şi care o făceau aproape să şchiopăteze.

Au ieşit din pădurea de pini într-o poiană, care închidea valea. Părea un loc aproape sferic, acoperit cu iarbă măruntă şi cu floricele strălucitoare. Pe aici păşteau multe vaci, iar luminişurile însorite erau pline de sunetul talăngilor. Un amfiteatru muntos se înălţa de jur împrejur, ascunzînd restul lumii în spatele zidurilor de piatră. La celălalt capăt al poienii, o ridicătură prin care şerpuia o potecă, arăta că pe acolo era singura trecătoare.

Karindehütte se zărea cam de pe la jumătatea pantei în sus. Era o cabană lungă şi joasă, ridicată pe o teşitură, ca un raft, pe care cădea mai mult soare decît pe poiana din vale.

Trăsura se opri la capătul trecătorii, lîngă nişte colibe de păstori. Lewis şi fetiţele săriră imediat jos şi începură să urce poteca de munte, lăsîndu-l pe Trigorin să plătească omului cu trăsura şi să tocmească un văcar, ca să care şi valizele şi porcul. După ce rezolvă toate acestea, Trigorin îi urmă gîfîind, suferind cumplit din cauza soarelui, care i se părea că arde prea tare, a hainelor care deveniseră deodată prea groase şi a încălţărilor, care începuseră să-l strîngă. În timp ce se căznea să treacă de cotiturile pantei abrupte, nu-i scăpa din ochi pe ceilalţi. Fetiţele, cu picioarele goale şi bătătorite, săreau

uşurel peste pietrele tăioase, iar Lewis înainta legănîndu-se, cu raniţa pe umăr. Au ieşit apoi din umbra răcoroasă a pomilor, într-o zonă plină de un aer curat şi tare, în care bătea un vînt cald, mirosind a mirt şi a trandafiri de Alpi.

În sfîrşit, după ultima cotitură, ajunseră la marginea pajiştii pe care era ridicată Karindehütte. Se opriră o clipă ca să privească valea, însă de jur împrejurul lor se vedeau numai înălţimi şi, undeva, departe, jos, vîrfurile copacilor, vacile de dimensiuni mult mai mici, şi trăsurica lor care se îndepărta. În liniştea supremă de acolo, de sus, talăngile vacilor se auzeau foarte slab, ca nişte vagi note muzicale.

– Cred că ar trebui să-l aşteptăm, propuse Teresa.

– Mă întreb dacă mai poate să respire, zise Lewis, uitîndu-se în josul pantei, după Trigorin.

Teresa îi strigă „Ahoe!" lui Trigorin, care se chinuia să urce, şi îi spuse că mai avea puţin pînă sus. Fratele ei, Sebastian, care ieşise din casă, îl încuraja şi el cu strigăte binevoitoare, îndemnîndu-l să meargă încet.

– Asta-i persoana aşteptată de Sanger? le întrebă el pe fete.

Teresa dădu din cap.

– Îl cheamă Trigorin, spuse ea.

Sebastian era cel mai mic dintre cei patru copii ai Evelynei Sanger şi, în acelaşi timp, şi cel mai bine crescut. Deşi lipsit de farmec, avea, adesea, maniere de gentleman. Nu-i dădeai zece ani, deoarece era foarte scund. Blond, ca şi sora lui, Teresa, avea ochii verzi şi gravi şi o claie de păr pe cap. Se simţi obligat să coboare puţin povîrnişul şi să-l întîmpine pe musafir.

– Ce mai faceţi? întrebă el politicos. Ne pare bine că aţi venit.

Trigorin se opri, ştergîndu-şi fruntea cu o batistă de mătase. Îşi dădu seama că plodul acesta curtenitor era un alt copil de-al lui Sanger. Părea mai prietenos decît surorile lui.

– Urcuşul, zise el gîfîind, a fost îngrozitor.

– E cam pieptiş, recunoscu Sebastian. Însă avem o privelişte frumoasă de aici, de sus. Mă tem că surorile mele au mers prea repede, iar dumneavoastră nu sînteţi obişnuit. Ştiţi, adăugă el pe un ton conspirativ, femeilor le cam place să urce în fugă. Am observat lucrul ăsta.

După ce au ajuns pe pajiştea netedă unde îi aşteptau ceilalţi, Sebastian îl lăsă pe musafir în grija fetelor şi, cu un aer foarte important, le spuse:

– Mi-e teamă că nu pot intra acum în casă. Am treabă.

Şi arătă către un băieţel mai tînăr decît el, ce părea a fi dintr-o familie de ţărani, şi care, în tot acest timp, îl aşteptase în umbra casei. Se duceau să se uite la nişte găuri de bursuc, iar fetele ar fi vrut să le ia şi pe ele. Aşa încît toţi trei o porniră la vale, lăsîndu-i pe Lewis şi pe Trigorin, acolo, singuri în Alpii Karintici. Lewis zise îmbufnat:

– Am face mai bine să intrăm în casă, oricum, nu mai e nimeni pe afară.

Făcură înconjurul casei, care avea un cerdac lung înspre vale. Aici dădură de o femeie masivă, dar frumoasă, care dormea într-un hamac.

– Madame, murmură Lewis, şi rămaseră amîndoi pe loc, neştiind ce să facă.

Linda Cowlard, se numea aşa pentru că nu avea dreptul să poarte numele lui Sanger, era o fiinţă deosebit de frumoasă, o blondă înaltă, răpitoare. Se zicea că este fiica unui tutungiu din Ipswich. Avea un corp minunat, nu era nervoasă şi nu gîndea prea mult. Cu alte cuvinte, era de o prostie superbă. Sanger n-ar fi putut să-şi găsească o tovarăşă mai potrivită. Trăia cu el de opt ani şi nu vădise încă semne de oboseală. Echilibrul ei liniştit de animal fusese susţinut, se poate spune, de gelozia lui nebunească şi de certurile violente care izbucneau, din cînd în cînd, între ei. Altfel, părea incapabilă de vreo emoţie puternică, cu psihicul ei rudimentar, care o făcea să-şi manifeste imediat durerea prin ţipete. Era de o lene teribilă; toată ziua stătea trîntită, dormitînd, şi rareori reuşea să-şi termine toaleta pînă la prînz. Treburile gospodăriei le lăsa pe seama fiicelor lui Sanger.

Avea un copil al ei, o fetiţă de şapte ani, căreia Sanger ţinea să-i zică Susan. Linda îi schimbase numele în Suzanne, care i se părea mai puţin comun. Ceilalţi o porecliseră „Zoo-zanne", ca să-i arate dispreţul pe care-l aveau pentru ea. Era un copil sănătos, cu o înfăţişare comună, trandafirie şi fără formă, ca o păpuşă de ceară, cu capul plin de cîrlionţi bălai. Linda o iubea foarte mult, o îmbrăca numai în rochiţe albe cu funde roz şi o apăra de animozitatea lui

Sanger, care susținea că Susan era o maimuță afectată și că ar trebui să se facă dansatoare pe frînghie. De fapt, copilul părea cam străin de ceilalți, mai cu seamă inferioritatea ei sănătoasă o deosebea de copiii bietei Evelyn, care manifestau, intermitent, inteligență și rasă.

Cei doi continuau să se uite la Linda, sub potopul de țipete care răzbăteau din casă; Lewis recunoscu în aceste țipete exercițiile vocale ale lui Kate.

Un soare bogat încă de dimineață lumina femeia din hamac, sporindu-i frumusețea; purta o rochie de casă, albă, mai mult aruncată peste ea, și, dedesubt, lenjerie fină, toată în panglici și dantele. Trigorin, fire sensibilă la asemenea lucruri, rămăsese cu gura căscată și cu ochii holbați. Corpul ei superb era întru totul pe gustul lui, dar parcă nu s-ar fi așteptat să găsească o asemenea frumusețe la Karindehütte. Pe de o parte, regreta că prezența ei era inoportună aici: se temea că s-ar fi putut să-l tulbure atunci cînd ar fi dorit să vorbească cu Sanger despre muzică. Totuși, se vedea nevoit să recunoască, pe de altă parte, că era cea mai atrăgătoare femeie pe care o văzuse vreodată.

Lewis se uita la ea cu un surîs strîmb, de parcă ar fi băut oțet. Pe urmă, își întoarse privirea către munții albaștri și neclintiți de dincolo de vale, apoi iar către iubita lui Sanger și, în sfîrșit, cînd dădu cu ochii de Trigorin, care nădușise, izbucni într-un rîs sonor.

Linda își deschise ochii albaștri, de culoarea gențianelor de dimineață. Căscă, își întinse membrele suple, de felină uriașă, și se ridică.

— Lewis, tu ești! exclamă ea. Te-ai gîndit să mai vii pe la noi? Albert nu mi-a spus că ai să vii. Ți-ai adus și un prieten?

Ochii ei albaștri alunecară spre Trigorin.

— Domnul Trigorin. Doamna Sanger, mormăi Lewis.

— Sînt încîntată, zise Linda, întinzîndu-i o mînă mare și rece. Știam că veți veni. Kate v-a pregătit o odaie. Vă rog luați loc, domnule Trigorin. Și tu, Lewis.

Se așezară cu toții și ea începu să-l examineze pe îndelete pe străin. Karindehütte i se părea, de obicei, un loc cam plictisitor. Puțini dintre musafirii lui Albert erau amuzanți. Cei mai mulți semănau cu Lewis, pe care îl detesta. Poate că acest Trigorin era altfel. Purta

haine scumpe, iar ochii holbaţi cu care o privea dovedeau că îl cucerise. Cu o voce somnoroasă, începu să i se adreseze lui Trigorin, punctîndu-şi observaţiile cu surîsuri evazive. Trigorin, pierdut în flăcările ochilor ei albaştri, răspundea bîlbîit, în engleza lui, pe care emoţia o făcea aproape de neînţeles; se simţea neputincios, ca un înotător luat de un curent repede. Lewis, cu ranița pe genunchi, îi observa şi surîdea în sinea lui. Din cînd în cînd, avea parte de cîte o privire, deloc prietenoasă, din partea doamnei, prin care i se dădea a înţelege că ar face mai bine să plece de acolo.

Nu-l urîse întotdeauna atît de mult. Cu cîţiva ani în urmă, se simţise chiar atrasă de el şi i-o arătase. Dar, în ciuda farmecelor ei evidente, de care el îşi dădea bine seama, o respinsese cu brutalitate. Nu credea că merită să-şi strice relaţiile cu Sanger. Linda şi-a ascuns furia şi a continuat să se poarte politicos cu el, cel puţin în public, în nădejdea că, poate, într-o zi, Sanger va deveni gelos şi-i va interzice să-i mai viziteze. Sanger i-a înţeles manevra şi, la rîndul lui, a considerat că nu era cazul să se certe din cauza ei tocmai cu Lewis, pe care-l aprecia mai presus decît orice femeie de pe lume. Dar ea persistase în aceeaşi stratagemă, fiind prea proastă ca să găsească o altă metodă de atac.

De-acum, Lewis se gîndi că ar fi bine să o caute pe Kate, dacă dorea să aibă o odaie singur. Se sculă şi se îndreptă spre casă, în timp ce Linda îi strigă peste umăr:

— O, Lewis!

Aşteptă.

— Nu cumva ai văzut-o pe Antonia cînd ai venit încoace?

— Nu.

— Dumnezeu ştie unde o fi, remarcă Linda, cu o expresie necăjită. Închipuie-ţi că Albert zice că ar fi vina mea! I-am spus că, dacă vrea ca să se ocupe cineva de fetele astea, trebuie să le dea la o şcoală. Nu cred, însă, că o şcoală serioasă le-ar ţine mai mult de o săptămînă, dar asta e cu totul altceva.

— S-a pierdut vreuna dintre domnişoare? întrebă Trigorin, puţin cam nedumerit. Cineva din familia dumneavoastră?

— Unul din copiii lui Albert, răspunse doamna. Nu al meu, vă rog să nu uitaţi, domnule Trigorin.

– Se întoarce ea, zise Lewis din uşă. Toţi copiii ăştia cad în picioare. Dovadă, Sebastian.

– Ea nu mai e copil; şi asta ne îngrijorează, de fapt. Are mai mult de şaisprezece ani, spuse Linda şi adăugă, parcă rumegînd: O pisică prefăcută!

Lewis îi părăsi şi intră în sala mare şi deschisă, care slujea drept sufragerie. De aici, o uşă ducea spre camera de muzică, în care nu se găseau decît o estradă şi un pian. În picioare, în faţa unei ferestre deschise, stătea Kate. Cu mîinile întinse în faţă, uşor încrucişate, inspira adînc, lăsînd apoi să-i scape note line şi înalte, curate ca şi Kate însăşi, care era cea mai cinstită fiinţă de pe lume. Mama ei, prima soţie a lui Sanger, fusese australiană. O femeie decentă, burgheză, muncitoare şi bună. Kate încerca să fie tot aşa. Nu avea nimic din sălbăticia fraţilor ei vitregi. Obrajii rumeni erau încadraţi de un păr frumos aranjat. Drăguţă şi îngrijită, purta nişte bluze care se numesc *chemisette*. Avea un glas care promitea şi studia serios, sperînd că, susţinută de tatăl ei, se va bucura de succes într-o zi, pe scena unei opere. Ea conducea gospodăria şi făcea tot ceea ce singurul lor servitor nu reuşea să facă. Toată lumea o respecta şi o iubea. Nu era deosebit de deşteaptă, dar, aceasta, spre binele ei, fiindcă aşa lua în seamă inconsecvenţele propriei sale vieţi. Altfel, n-ar fi putut să fie atît de înţeleaptă, modestă şi afectuoasă, fără să se descurajeze, dat fiind mediul în care trăia.

Lewis o ascultă cîteva clipe şi îi strigă din uşă:

– Foarte bine, Kate!

– O, tu erai? Credeam că nu mai vii. Ai adus ceea ce trebuie să jucăm de ziua tatei?

Kate şi fratele ei, Caryl, îi ziceau tatălui lor aşa cum se cuvenea. Numai copiii Evelynei îl numeau, neglijent, Sanger.

– Am terminat-o azi dimineaţă, zise Lewis. Începem repetiţia după masă.

– Neplăcut e că nu putem începe fără Tony şi nu ştim nici unde e. N-ai auzit?

– Am auzit că a plecat.

– Sper că nu i s-a întîmplat nimic, spuse Kate, îngrijorată. Nu-mi plac deloc prostiile pe care le face cîteodată.

Lewis ştia lucrul acesta şi, în sinea lui, era sigur că Antonia avea s-o încurce într-o bună zi. Nu voia să o întristeze însă pe Kate şi; ca să schimbe vorba, zise:

– Ascultă, am adus cu mine un balerin rus, gras. L-am găsit la han, la Erfurt.

– Domnul Trigorin? Da, ştiu. Tata l-a invitat, aşa cum face de obicei. Numai de ar fi politicos cu el! E aşa de furios că a venit! Cînd a primit scrisoarea lui, nu-şi putea aduce aminte cine era. Unde l-ai lăsat acum?

– Pe verandă.

– O, e şi Linda acolo?

– Da.

– O!

Kate se înroşi, dar nu zise decît:

– Atunci nu mai trebuie să am grijă de el. Cum arată?

– Asemănător celor care dau reprezentaţii cu purici dresaţi, zise Lewis, răutăcios. Nimic altceva; însă la dimensiuni ceva mai mari. Meseria i-a adus mulţi bani. Lindei îi plac hainele lui.

– O, Doamne! Poate n-are să rămînă mult timp! Tata e grozav de ocupat. Scrie din nou ultimul act din „Munţii". De multe ori lucrează şi noaptea, cu Caryl, care a trebuit să-şi lase treburile lui la o parte, săracul. Şi mai rău e că tata e foarte bolnav şi nici nu ar trebui să lucreze. Sînt sigură de asta, ca şi Caryl, de altfel. Cîteodată pare sfîrşit de oboseală, iar ochii îi sînt galbeni şi injectaţi cu sînge. I se face rău, ameţeşte, dar zice că e numai din cauză că îi este sete.

– Nu-l puteţi aduce la un doctor?

– Nu. Spune că poate se va duce la doctor cînd pleacă de aici, dacă nu se va simţi mai bine. E foarte mofturos. Uneori, bărbaţii sînt într-adevăr nesuferiţi.

– Aşa e. Şi eu sînt de aceeaşi părere. Dar, ascultă, unde am să dorm? Cine mai e aici?

– Familia s-a întins în toată casa, iar tata a dat-o afară pe Linda din odaia lui noaptea trecută, spunîndu-i să doarmă singură pînă va termina „Munţii". I-am păstrat domnului Trigorin odaia de oaspeţi. Sînt două paturi în ea...

– Nu, Kate. Mai bine dorm în faţa uşii, decît cu dresorul de

purici. Alt loc nu e?

— O cămăruță, între dependințe, este însă foarte mică și nu a fost dezinfectată de cînd Tony și Tessa au stat acolo, acum doi ani, cînd au avut scarlatină. Aveam de gînd să ard pucioasă în ea, dar am uitat. Te supără?

— Deloc. Chiar și cu microbii este mai bine decît alături de Trigorin, zi de zi.

— Dar e neplăcut să stai acolo cînd plouă. În sfîrșit, dacă nu te supără... hai să vedem.

Ieșiră și urcară dealul din spate, pînă la a doua cabană. Partea de jos slujea drept magazie, iar la cele două dormitoare de sus se ajungea printr-o scară exterioară și un balcon. Kate îl conduse într-o cămăruță în care nu se găseau decît două paturi de campanie, altceva nimic. Podeaua, pereții și tavanul erau din scînduri și miroseau a pădure. Niște mătănii prăfuite atîrnau într-un cui lîngă ușă, iar pereții de deasupra paturilor rămăseseră acoperiți cu un scris stîngaci, de pe vremea cînd Antonia și Teresa se distraseră, în timpul scarlatinei, mîzgălind cuvinte urîte una despre cealaltă. Dînd cu ochii de ele, Kate roși. Gîndul că Lewis va citi aceste glume nu-i plăcea și se hotărî să-l trimită pe Caryl, cu prima ocazie, să le curețe cu rindeaua.

— E foarte drăguț și liniștit aici, zise Lewis.

— Într-adevăr, recunoscu Kate. Am să-ți dau masa și scaunul lui Roberto. Hai să mă ajuți să le aduc.

Intrară în încăperea mai mare de alături, care aparținea lui Roberto, servitorul italian.Aici se găseau un pat, o masă, un scaun și un cufăr galben, din tinichea. Pe cufăr se afla pălăria „melon" a lui Roberto, iar pe scaun, dovadă prețioasă a sîngelui lui țărănesc, o umbrelă, pe care o lua întotdeauna cu el la biserică, chiar și în duminicile cele mai frumoase.

— Nu cred că ar fi cazul să-i luăm singurul scaun pe care îl are, zise Lewis.

— Dar nu stă niciodată pe el. Nici nu are timp să stea. Își pune numai umbrela pe el. Noi îl luăm ori de cîte ori ne trebuie.

Aduseră mobilele din vecini și Kate puse așternutul pe patul cel mai puțin hodorogit, zicînd:

— Lasă-ți lucrurile pe celălalt. Ai tot ce-ți trebuie, Lewis?...

Atunci mă duc, am multe de făcut. Tata mănîncă de cele mai multe ori în camera lui, ceea ce este o muncă în plus. Mai ai nevoie de ceva? Prînzul va fi... atunci cînd îl vom găti... în curînd...

Îi surîse prietenos şi fugi. Era singura persoană din familie care nu încerca nici un fel de sentiment pentru Lewis, considerîndu-l ca fiind încă o fiinţă ce avea nevoie de ospitalitatea ei. La rîndul lui, Lewis ţinea la Kate, îi era recunoscător şi, în general, se arăta serviabil şi politicos cu ea. Asta pentru că îl lăsa în pace, lucru pe care puţine femei îl făceau, în ciuda înfăţişării sale urîte şi a mani-erelor necuviincioase.

După plecarea ei, se trînti pe patul făcut de curînd şi scoase manuscrisul unei opere într-un singur act, intitulată „Dejun la familia Borgia", pe care făgăduise copiilor lui Sanger că o va scrie pentru ziua tatălui lor. Trebuia să fie jucată atît de toată familia, care ştia aproape în întregime să cînte corect, cît şi de musafirii care s-ar fi întîmplat să fie pe acolo. Începu să o recitească, corectînd-o în unele locuri cu un creion bont şi adăugînd fragmente de libret, ca o îndrumare pentru actorii care trebuiau să-şi compună singuri cuvintele, după ce vor fi învăţat melodiile şi vor fi înţeles intriga.

Peste puţin timp, lăsă notele să-i cadă din mînă şi se culcă pe patul mic şi tare, fumînd şi visînd. Pe fereastră, vedea cerul senin şi un colţ de munte, de culoare trandafirie. Departe de tot, o talangă suna încet şi Lewis se gîndi că seamănă cu un sunet deosebit, nepămîntesc, ce vine de undeva, din necuprins. Se simţea atît de sus, ca şi cînd s-ar fi aflat la jumătatea drumului spre cer. Întorcînd capul spre perete, citi: „Sora mea Teresa e o mică...", iar ceea ce urma era pe jumătate şters, ca şi cum chiar Antoniei îi fusese ruşine de ceea ce scrisese.

CAPITOLUL III

Cu toate că Sanger disprețuia Anglia, ca o ironie, mamele copiilor de la Karindehütte au fost, toate, englezoaice. Vera Brady, prima lui soție, fusese vedeta unei companii de operă de mîna a treia, unde lucrase ca *chef d'orchestre* *. Pe atunci era foarte tînăr, dar nu avusese nici un fel de succes. Au plecat în turneu la Antipode, s-au căsătorit în Honolulu și au cutreierat lumea mulți ani împreună. Vera era o femeie cu calități deosebite; avea o voce frumoasă și o răbdare de înger. Fiindu-i devotată, ea nu l-a părăsit la necazuri și nici chiar atunci cînd el o înșela. Din cauza sărăciei, toți copiii lor, în afara ultimilor doi, au murit de mici. Aceștia s-au născut într-o perioadă de relativă prosperitate, pe cînd Sanger începuse să atragă atenția lumii și se angajase într-o slujbă permanentă la un vestit conservator dintr-un oraș german. Vera a avut astfel posibilitatea să părăsească scena și să-și facă un cămin respectabil, așa cum dorise dintotdeauna; era înzestrată cu calitățile unei bune gospodine și a fost foarte fericită îngrijind de micul ei apartament, mergînd la biserică, făcînd tîrguieli, petrecîndu-și timpul împreună cu prietenele. A fost vremea cînd s-a născut Caryl. Crescut în liniște și îndestulare, Caryl era voinic și sănătos, ceea ce o bucura nespus.

Momentele de liniște au fost însă scurte, greutățile au copleșit-o curînd. Se obișnuise cu viața nomadă alături de Sanger și, deși era conștientă că adesea acesta o înșela, nu pleca niciodată urechea la bîrfă, știind că întîmplările de acest fel se vor încheia repede. Sanger a și părăsit-o în cîteva rînduri, dar de fiecare dată s-a întors acasă. Cînd s-au stabilit în oraș însă, n-a mai fost posibil să nu ia în seamă zvonurile scandaloase pe care le stîrnise Sanger. I s-a dat de înțeles că toată lumea aflase de legătura dintre miss Evelyn Churchill și Sanger, că tot orașul numai despre asta vorbea.

Această domnișoară fusese eleva lui Sanger. Venise din Anglia, ca să studieze muzica, și se spunea că provine dintr-o familie

* În franceză, în original: dirijor.

foarte bună. Era talentată, frumoasă, mai tînără cu douăzeci de ani decît Sanger, de care se îndrăgostise nebuneşte şi recunoştea acest lucru fără să se jeneze, cu nonşalanţa femeilor aristocrate. Legătura lor amoroasă a iscat un scandal public, iar familia domnişoarei Churchill l-a ameninţat că va veni în Germania, să pună capăt acestei pasiuni. Considerînd ameninţarea ca pe un afront, Evelyn împreună cu Sanger au plecat la Veneţia.

Sărmana Vera a rămas să-şi ascundă supărarea în micuţul lor cămin, unde sperase că va fi atît de fericită. Viaţa ei devenise insuportabilă. Ultimei lovituri nu-i mai putea face faţă. Se pare că, în comparaţie cu celelalte femei, care nu-l putuseră ţine pe Sanger prea mult timp în preajma lor, domnişoara Churchill era o rivală deosebită. Ştia că, pentru asemenea amantă, o va părăsi pentru totdeauna, iar gîndul acesta i-a zdrobit inima, provocîndu-i o suferinţă pe care nu o mai cunoscuse de cînd era cu Sanger.

Totuşi, Sanger a revenit la ea, chiar în ziua cînd s-a născut Kate. Dorea să-şi ia nişte manuscrise. Atunci, Vera i-a spus că în curînd va muri şi, de fapt, se vedea clar că nu minţea. Lipsurile îndurate îi şubrezise sănătatea şi, în afară de aceasta, era convinsă că nu mai are pentru ce să trăiască, după ce a născut al doilea copil. Fără duşmănie, aminti chiar de Evelyn:

— Vrei să te însori cu domnişoara aceea după ce mor eu?

Sanger o privise încurcat, neştiind ce să-i răspundă.

— Să nu faci aşa ceva, Albert, i-a şoptit ea. Promite-mi acum că n-o vei lua în căsătorie.

— Îţi promit, spusese el binevoitor.

— Nu îţi respecţi niciodată promisiunile, continuase ea, cu un glas obosit, dar aş fi mulţumită dacă nu te-ai însura cu ea. Nu de teamă că nu-i va îngriji pe copiii mei. Cred că ar face pentru ei mai mult decît alte femei, însă nu e soţia potrivită pentru tine, Albert. A fost crescută în belşug! Nu-i doresc răul. O iert. Mi-ar părea rău să i se întîmple ceva. Nu uita, să nu te căsătoreşti cu ea, Albert!

Imediat după ce această fiinţă bună a murit, Albert şi-a şi încălcat făgăduinţa. S-a însurat cu domnişoara Churchill, peste numai cîteva săptămîni, fiind presat şi de fraţii acesteia, sosiţi în Germania să pună capăt acestei situaţii dezonorante, prelungindu-şi apoi

pădurea cît să plătească datoriile lui Sanger și să grăbească oficierea cununiei.

Evelyn, a cărei principală calitate era un fel de generozitate nesăbuită, s-a îngrijit chiar de la început de Caryl și Kate, pe care continuă să-i iubească și după ce se născură copiii ei. Regreta sincer că pe Antonia și pe Kate nu le putea înregistra drept gemene. Aceasta cu atît mai mult cu cît pe fete le despărțeau doar șase luni, motiv pentru care străinii înțelegeau atît de greu cum stau lucrurile și îi puneau tot felul de întrebări.

Așa înțelegea ea să privească viața, la începutul căsniciei sale, gîndind că problemele se rezolvă cu ușurință și curaj. Sanger își pierduse slujba, dar nu cheltuiseră încă toți banii ei. Mai tîrziu, nu-i mai ardea de glume. Fusese crescută numai în belșug, așa cum spusese Vera, și acum viața devenea tot mai grea. Făcea față loviturilor soartei fără să se plîngă, recunoscînd întotdeauna că poartă întreaga vină pentru rușinea, sărăcia și durerea pe care trebuia să le îndure. Nu s-a dat bătută în fața nenorocirilor, păstrîndu-și pînă la sfîrșit, puțin schimbată de nenorocul ei, înfățișarea aristocrată. După ce a născut patru copii în șase ani, s-a îmbolnăvit de inimă și a murit pe neașteptate, în preziua celei de-a treizecea aniversări.

Toată casa a trecut apoi printr-o perioadă de furtuni și schimbări, pînă cînd Sanger a cunoscut-o pe Linda, legătura cu aceasta dovedindu-se de durată. Linda avea tăria de caracter să-i ignore complet pe cei șase copii vitregi. Pentru Caryl, care crescuse și devenise un băiat frumos, semănînd mult la fire și la ten cu mama lui, începuse chiar să nutrească un fel de afecțiune. Caryl avea un caracter deosebit de bun; chiar din copilărie se ocupase de treburile și de problemele financiare ale tatălui, ferindu-l, pe cît era cu putință, de datorii. Îi transcria, de asemenea, manuscrisele, iar în puținele lui clipe de răgaz, compunea muzică. Dar familia nu-l ajuta să-și facă o carieră. Împărțise frățește cu Kate treburile acestei case de nebuni, așa încît Linda le era recunoscătoare, iar pe ceilalți îi tolera.

Cu toate acestea, mai tîrziu apăru un motiv de neînțelegere. Linda începuse să se simtă amenințată de frumusețea crescîndă a Antoniei, cel mai mare copil al Evelynei, și nu-i mai plăcea să iasă cu ea. Antonia se născuse înainte ca soarta s-o fi pedepsit pe mama ei

şi nu părea tot aşa de delicată ca şi ceilalţi. Avea un ten roz, strălucitor, deşi abia înflorea, mişcări de animal tînăr, cu membre lungi şi încheieturi flexibile. Pentru un ochi experimentat, promitea foarte mult. Avea faţa mică, plină de vioiciune, ochii cenuşii, puţin neobişnuiţi, sprîncenele negre şi o frunte albă. Gura era copilărească şi neformată, dar linia lungă a obrazului şi a bărbiei, curba nărilor şi forma netedă a tîmplelor, arătau un cap frumos construit, o frumuseţe care va dăinui şi după pierderea tinereţii. Ca fire, tot mamei îi semăna: era uşor dezechilibrată, mîndră şi, uneori, exagerat de darnică. Nu avea însă curajul ei, fiind mai degrabă nesăbuită decît cutezătoare. Accepta riscurile, înşelîndu-se întotdeauna asupra rezultatului şi dovedea tăria necesară răzbirii greutăţilor. Plîngea, cînd nu obţinea ceea ce dorea, se lăuda de cîte ori îi era teamă şi, asemeni surorilor sale, era dezordonată.

Antonia îşi făcu apariţia la Karindehütte în după-amiaza zilei în care sosise Trigorin, într-o foarte nesigură stare sufletească. Lipsea de o săptămînă şi, neştiind care va fi atitudinea familiei, căută să nu intre prin cerdac, de teamă să nu o întîlnească pe Linda. Se strecură prin dosul casei, se căţără pe fereastră şi sări în salonul de muzică, unde le găsi pe Teresa şi pe Paulina pe treapta estradei, mîncînd cireşe. Imediat luă o atitudine firească, păşind indiferentă prin odaie, ca şi cum n-ar fi lipsit deloc. Surorile ei făcură ochii mari şi o întrebară unde fusese. Ca să cîştige timp, se aşeză lîngă ele, apucă un pumn de cireşe din coş şi le băgă în gură. Apoi mormăi:

— O... la München.

— La München? strigară cele două aproape într-un glas. Dar la cine naiba ai stat acolo?

Scuipă sîmburii, semn că nu vrea să răspundă; cînd o întrebară dacă nu cumva la Ikey Mo, ea dădu din cap, afirmativ.

— Doamne Sfinte! strigă Teresa, cu răsuflarea tăiată.

Aşa îl numeau fetele pe un tînăr prieten de-al lui Sanger, al cărui nume adevărat era Jacob Birnbaum, dar pe care, din cauza nasului şi a picioarelor sale, îl botezară Ikey Mo. Pe tînăr, această poreclă îl supăra mai mult decît orice pe lume. Pentru motive doar de el cunoscute, se naturalizase englez. Se îmbrăca însă la fel ca un american şi, cu toate că n-avea uşurinţa necesară, vorbea corect patru

limbi. Provenea dintr-o familie foarte bogată, aşa încît, deşi nu se încurcase cu nici o profesie adevărată, îi plăcea să se amestece în finanţe; dar, de fapt, arăta un mare interes pentru muzică. Cîteo-dată, făcea pe managerul şi finanţa „geniile", cînd credea că ar fi rentabil.

Legăturile lui cu Sanger, bineînţeles, nu-i aduseseră nici un cîştig financiar. Pierduse, chiar, bani cu reprezentaţiile prietenului său, dar nu-i părea rău. Avea şi el idealurile sale. Pe Sanger îl adora, considerîndu-l cel mai mare muzician al secolului, una dintre acele figuri magnifice, care nu apar decît o singură dată la mai multe generaţii.

Nu se bucura de o înfăţişare prea frumoasă; era scund, blond şi foarte gras. Avea ochi mici, dar blînzi, şi o frunte de gînditor. Copiii lui Sanger îl cunoşteau bine, căci deţinea un apartament la München şi venea des la Karindehütte. Petrecuse, de asemenea, o parte din primăvară cu ei, în Italia, stînd prin preajma lui Sanger, sfătuindu-l în privinţa drepturilor sale de autor. Teresa îşi aminti că nu-şi lua ochii de la Antonia, cînd vorbea cu Linda, în grădina lor din Genua.

Paulina întrebă:

— Ai petrecut bine?

— O, da! Foarte bine. Ne plimbam pe stradă, ne uitam la vitrine, intram în librării şi Ikey comanda tot ce voiam. Odată, în vitrina unei cofetării, era un coş de ciocolată, cu fructe de marţipan şi panglici aurii. I-am spus că mi-ar plăcea. A zis: „Bine" şi mi l-a luat. Pe urmă, ca să-mi bat joc de el, i-am spus că vreau un tort mare, cu trei etaje. „Bine, mi-a răspuns, dacă-l vrei, o să ţi-l iau. Va fi foarte..."

Antonia se opri, muşcîndu-şi buza.

— Ne-ai adus şi nouă bomboane, Tony? o întrebă iar Paulina, nerăbdătoare.

— Nu!

— Lacomă eşti!

— Am mîncat, însă, aşa de multe, că mi s-a făcut rău! Ce mi-a rămas, le-am dat unor copii. Dar Ikey mi-ar mai fi adus, dacă i-aş fi cerut. Mi-ar fi dat orice. Am mîncat aşa de bine cu el, cîteodată la restaurant, alteori acasă. Ieri seară, am avut *vol-au-vent*, sparanghel şi raci, o îngheţată nemaipomenită şi piersici, iar Ike a mîncat şi o friptură de miel. Am băut şi şampanie. În fiecare seară mă îmbătam.

– Atunci nu mă mir că e aşa de gras, dacă spui că mănîncă atîta, remarcă Teresa, în bătaie de joc.

– Eu i-am şi zis. Îi spuneam mereu, tare, în restaurante, oriunde mergeam, ca să audă toată lumea: „Acum ştiu de ce eşti atît de gras". Şi toată lumea rîdea. O repetam în toate limbile pe care le ştiam. S-a cam supărat pe mine din cauza asta, mai ales că nu-i plac glumele la adresa fizicului său.

– Mă mir, atunci, cum de te-a mai ţinut, i se adresă Paulina.

– Pentru că îi spuneam mereu: „Dacă nu-ţi place, mă reîntorc imediat acasă. Pornesc chiar acum, dacă vreau. Nimeni nu mă poate opri." Aşa că a trebuit să rabde.

– El ţi-a cumpărat pălăria?

Antonia purta aceeaşi rochie zdrenţuită de stambă, cu care plecase de acasă; avea, însă, o pălărie frumoasă de oraş, din dantelă neagră, cu o ghirlandă de flori aurii.

– Nu, zise ea. Mi-am cumpărat-o cu banii pe care i-am primit de ziua mea. Vă place?

– E cam vulgară, dar ţi se potriveşte.

Antonia şi-o scoase şi-i aranjă cu drag florile. Paulina exclamă:

– Vai, dar ţi-ai pieptănat părul în coc!

– Da, răspunse ea cu nepăsare. Ike a fost de părere că-mi stă mai bine aşa.

Această pieptănătură îi scotea în evidenţă umbrele şi liniile fine ale frunţii, dîndu-i o expresie de distincţie şi inteligenţă, pe care pălăria o ascundea. Frumuseţea calmă, tinerească a frunţii, contrasta cu tristeţea ochilor, grei de oboseala unei săptămîni de petreceri.

Antonia tăcu o clipă, apoi, strîmbîndu-se, spuse:

– Am fost la operă în fiecare seară.

– O, şi cum ai suportat? o întrebă Teresa, pe un ton care amintea de vocea lui Lewis, atunci cînd era prost dispus.

– Foarte bine. Muzica mi s-a părut foarte frumoasă. Numai că Ike are gusturi ciudate. Închipuiţi-vă că îi place Wagner! I-am spus că doar sălbaticii agreează zgomotele puternice.

Se opri, rîzînd din toată inima de gluma asta; Paulina o întrerupse, intrigată:

– De ce te mai lua acolo, dacă erai aşa de obraznică? Nu mai

înțeleg nimic.

– Să nu-mi spui că l-ai considerat ca pe un iubit, strigă Teresa; dar ceea ce citi pe fața surorii sale o făcu să exclame: O, Tony! nu se poate!

– Ba da, răspunse Antonia, adăugînd în grabă: Știți, mi-a spus că am cel mai frumos glas pe care l-a auzit vreodată! E de părere că știu să cînt mult mai bine decît Kate, că am mai mult temperament, iar interpretările mele sînt mai sensibile. Am întrecut-o pe Kate, nici nu mai încape vorbă. Degeaba muncește atît, n-o să facă mare lucru.

– Ike își bătea joc de tine, spuse Teresa. Pentru că nimeni, ascultă ce-ți spun, nici un om în toate mințile, nici măcar unul care te-ar iubi, n-ar putea să spună că ai un glas mai frumos ca al lui Kate. Nu pot să înțeleg ce ți-a plăcut la Ike. E atît de gras!

– Și ce-i cu asta? Există vreo lege în care să scrie că primul iubit trebuie să fie slab?

– Nu-u, zise Teresa, roșind pînă în vîrful urechilor. Să știi că Sanger o să-ți facă un scandal groaznic. A zis c-o să te bată, de cum te întorci, iar cînd va afla ce-ai făcut, nu știu ce se va mai întîmpla. Ce ai să-i spui?

– Nimic, nici lui și nici Lindei. Nici nu cred să mă întrebe ceva. Nu pune întrebări, cînd știe că n-o să-i placă răspunsul.

Asta așa era și fetele o aprobară. Apoi Antonia continuă:

– Are să fie bine. Știți, Ike s-a întors cu mine. Acum e sus, cu Sanger, și i-a adus cadou niște coniac, ca să-l binedispună. Eu l-am sfătuit să facă așa, iar Ike a recunoscut că e o idee bună, deși tare se teme să nu-l provoace Caryl la duel. Eu însă l-am lămurit că fratele meu Caryl nu face niciodată prostii, iar asta ar fi o prostie. Pentru că, dacă s-ar bate pentru fiecare din noi, viața lui nu ar mai prețui nici cît o ceapă degerată. I-am mai zis că nu mă surprinde frica lui de duel, întrucît ar fi o țintă nemaipomenită. Mai ales pentru Caryl, care trage așa de bine. Cred că, indiferent cu cine s-ar bate, cu siguranță l-ar omorî. Nu văd nici de ce ar face Caryl una ca asta acum. Că doar nu am rămas cu vreun copil de la Ike!

Celelalte două fete se simțiră ofensate de importanța pe care Tony și-o dădea vorbind despre asta și de aceea Teresa i-o întoarse, vrînd s-o umilească:

– Te-ai plimbat prin tot Münchenul cu gaura aceea enormă în ciorap? Mă mir că Ike a putut răbda aşa ceva.

Antonia îşi răsuci piciorul şi îl privi. Deşi cea mai mare parte a călcîiului ei trandafiriu ieşea într-adevăr din ciorap, răspunse nepăsătoare:

– Ike mi-a luat şi ciorapi. Mi-a luat chiar douăsprezece perechi, din mătase, de toate culorile.

– Vai de mine! Ai acceptat astea de la el?

– Sigur că nu. L-am întrebat drept cine mă ia. Şi le-am aruncat pe fereastră. S-au agăţat de sîrmele de telegraf şi toată lumea de pe stradă privea la ele foarte mirată. Tocmai bătea vîntul şi fluturau ca nişte steguleţe. Atîta am rîs, de credeam că am să cad şi eu pe fereastră.

– Mincinoaso!

– Zău că da. Aşa am făcut. Şi i-am mai spus lui Ike: „Ce dacă am o gaură în ciorap? Treaba mea cum mă îmbrac. Dacă nu sînt destul de elegantă să ieşim împreună pe stradă, atunci lasă-mă în pace, că mă duc acasă". Mi-a spus atunci că pot să le arunc, dacă vreau. Aşa am şi făcut. Iar lui puţin i-a păsat. Zicea că nu-l deranjează, chiar dacă îmi arunc toate hainele pe fereastră. Zicea că...

Brusc, se opri şi oftă, parcă şi-ar fi adus aminte de ceva care o îngrijora. Continuă însă imediat, lăudîndu-se cu amănuntele escapadei, bătîndu-şi joc de Birnbaum, ca şi cum prin insulte s-ar fi putut răzbuna pentru umilinţele îndurate. Căuta să-l înfăţişeze pe Birnbaum cît mai ridicol cu putinţă şi, chiar Lewis, care se alăturase între timp grupului şi auzise o parte dintre aceste glume deocheate, fu izbit de răutatea lor. Se aşezase pe scaunul de la pian, aplaudîndu-i lăudăroşenia şi încurajînd-o să continue; totuşi ceva din ironia ei cam pătimaşă îl nelinişti. O cercetă deci mai atent şi, surprinzînd toată nefericirea din ochii ei, încetă să mai rîdă. Se întoarse cu spatele şi începu să cînte la pian, punînd astfel capăt întregii conversaţii. Fetele tăcură şi ele imediat, ascultîndu-l cu atenţia gravă, pe care muzica lui o merita. Lewis cînta, şezînd ţeapăn, privind gînditor notele, cu un surîs de îngrijorare abia schiţat. Deşi stătea nemişcat, părea implicat în întregime în violenţa cu care mîinile lui atingeau clapele. Începuse ultima parte din „Appassionata" şi, pentru cîteva minute, încăperea

se umplu de pulsul ei irezistibil şi bogat. Se opri însă brusc şi, supărat, îi ceru Paulinei să nu mai răsufle în ceafa lui.

– Sfîrşeşte-o, Lewis, strigă Antonia. Cîntă partea „Presto".

– Nu pot s-o cînt, şovăi el. E prea grea.

– O, Lewis! De ce spui asta? Doar ai mai cîntat-o.

– Mda, zise Teresa răutăcioasă, dar am auzit-o cîntată şi mai bine.

Lewis se întoarse deodată pe scăunel, ca şi cum l-ar fi înţepat cineva, şi o fixă cu privirea. Ea îi zîmbi însă atît de nevinovată, încît nu se putu stăpîni să nu rîdă. Le aminti că ar fi mai bine să nu piardă timpul acum, cînd s-a întors şi Antonia, şi să înceapă repetiţiile la „Dejunul cu familia Borgia". Lewis plecă să aducă partitura. Paulina li se adresă deîndată:

– Teresa, nu i-a prea plăcut să te audă spunînd c-ai auzit „Appassionata" cîntată mai bine.

– Nici el nu trebuia să afirme pe tonul acela stupid că-i prea grea pentru el. Îi făcea plăcere să audă de la noi că nu e adevărat. Trebuie să-l necăjesc, cînd umblă după complimente.

– Tare aş vrea să nu mai privească la oameni ca şi cum într-o clipă ar întrezări tot ce li s-a întîmplat, se înfioră Antonia.

– Nvaea grijă, o linişti Teresa, nu se gîndeşte decît la treburile lui. Celelalte lucruri le uită repede, ca să nu-şi tulbure liniştea interioară.

Lewis reveni cu notele şi le aşeză pe pian.

– Vă propun să vă cînt melodiile, pînă le învăţaţi şi puteţi compune cuvintele. Cine-l va interpreta pe Cezar Borgia? Ne trebuie un tenor.

– Roberto, răspunse Paulina. Are cea mai frumoasă voce dintre toţi bărbaţii de aici.

– Pe Ikey Mo să-l faci papă, interveni Antonia. O să-i stea foarte bine.

– O, e şi el aici? întrebă Lewis.

– E sus, cu Sanger.

– Bun! Poate să joace alternativ rolul papei şi al călugărului, căci nu apar niciodată împreună. Mai e aici dresorul de purici... cum îl cheamă... curtezanul Lindei... Trigorin. El poate interpreta rolul

servitorului Sacramello. I s-ar potrivi de minune. Servitorul ăsta are mult de lucru cu o scobitoare otrăvită. Adu-l pe Trigorin aici, Tessa! Cred că-l găseşti în cerdac. Paulina, tu caută-mi-l pe Roberto.

Teresa plecă repede şi-l găsi pe Trigorin stînd de vorbă cu Linda. Părea descurajat şi neliniştit. Era dezamăgit că nu-l văzuse pe Sanger la masă. În tot timpul mesei, Lewis şi Kate discutară despre „Munţii" lui Sanger, fără să bage de seamă încercările lui de a participa la conversaţie. Discuţia lor îi amintise de toate speranţele vesele care-l animaseră în timpul urcuşului spre cabană şi-l treziseră din delirul provocat de ochii albaştri ai Lindei. Nu urcase muntele numai ca să intre în graţiile unei femei frumoase. Ar fi făcut-o oriunde altundeva, însă aici era cu totul nepotrivit; dacă s-ar încurca acum cu ea, ar profana visurile legate de această vizită. De aceea, după masă, deveni mai puţin curtenitor cu Linda. Se sculă imediat, cînd auzi că-l cheamă Lewis, şi o urmă pe Teresa, care se întorcea în casă ţopăind. Era gata-gata să-şi arate disponibilitatea, dar cînd a înţeles că trebuie să cînte, i-a pierit entuziasmul.

— E cu neputinţă! exclamă el. Nu pot să cînt.

— Toată lumea trebuie să cînte, i-o întoarse Lewis. Nu trebuie să fii un Caruso. Lasă modestia la o parte! Poftim! Cîntă asta.

Lewis intonă la pian primele măsuri din cîntecul lui Scaramello. Trigorin, în picioare, gras şi mut, întinse mîinile, rugător.

— Nu pot, repetă el.

— Cîntă asta atunci, zise Lewis, bătînd prima măsură.

Trigorin scoase nişte sunete atît de anemice, încît Teresa şi Paulina se tăvăliră pe jos de rîs.

— Nu, ai dreptate, nu poţi să cînţi, zise Lewis, supărat. Atunci cine va interpreta rolul ăsta?

— Aş putea să-l cînt la pian, propuse Trigorin cu sfială, iar dumneata ai cînta din gură.

— La pian? Mă îndoiesc că poţi. Mai ales că e scris cu creionul, şi încă neciteţ. Numai dacă reuşeşti să ghiceşti.

— Pentru mine va fi clar, îl asigură Trigorin. De multe ori trebuie să descifrez asemenea partituri.

Şi, fără să mai spună ceva, se aşeză la pian, începînd să cînte mica uvertură cu multă dulceaţă şi vioiciune, parcurgînd fără nici o

dificultate acele mîzgălituri ce se voiau acorduri. Lewis, nerăbdător, aprobă:

– Da, merge! Dar nu cînta ca din Chopin.

Trigorin apăsă mai puternic pe clavicule, ca şi cînd acesta ar fi fost singurul lucru care trebuia făcut. Teresa, care pînă acum admirase energia şi agilitatea mîinilor grase ale lui Trigorin, îşi trecu un braţ pe după gîtul lui Lewis şi îi apropie capul lîngă al ei, şoptindu-i, confidenţial:

– Ştii, Lewis, te porţi cîteodată ca un cocoş înfuriat!

El o trase de urechi şi mormăi ceva care nu se poate repeta. Merse apoi la Trigorin, mărturisindu-i cît de recunoscători îi sînt cu toţii pentru binevenitul lui talent de pianist. Trigorin zîmbi încîntat, avîntîndu-se şi mai tare.

– Am să-l interpretez eu acum pe Scaramello, zise Lewis. Aşa că nu e nevoie să mai repetăm uvertura. Unde e Roberto?

– Aici, zise Roberto, care aşteptase politicos lîngă uşă să fie chemat.

Era un italian mic şi slab, îmbrăcat întotdeauna în albastru, de sus pînă jos. Avea o faţă arămie şi veselă, cu bărbuţă şi mustăţi. Se dovedise foarte devotat familiei Sanger. Făcea toată treaba din casă şi orice i se cerea. Cîrpea ciorapii lui Sanger, pregătea baia Lindei, dădea chiar şi interviuri ziariştilor. Sanger spunea că atunci cînd, pe neaşteptate, Sebastian sosise pe lume, s-a transformat şi în moaşă.

– Ascultă, Roberto, ştii să joci? îl întrebă Lewis.

– *Scusa* *.

– Care dintre voi, fetelor, ştiţi italieneşte?

– Tony!

– Explică-i ce are de făcut. Dumneata, Trigorin, cîntă-i melodia pînă la intrarea Lucreţiei. E însemnat pe partitură. Unde e Kate? Am nevoie de ea. Va interpreta rolul Lucreţiei.

– O, Lewis! Ia-mă pe mine! Kate nu ştie să joace, zise Antonia.

– În schimb, ştie să cînte. Nu vreau să-mi pociţi muzica. Nu se poate, Tony.

---

* În italiană, în original: Scuzaţi.

Se duse la uşă şi o strigă pe Kate.

– Dar are să strice rolul, Lewis!

– Deloc.

– Nu ştie să interpreteze. N-are temperament.

– Cu atît mai bine, zise Lewis. Temperamentul e ca oţetul în salată; puţin, ajunge. Mai bine deloc, decît prea mult. Kate! Nu vii?

– O, Lewis, lasă-mă pe mine să joc! Ştiu să cînt! Zău că da! Toată lumea spune că am făcut progrese mari.

– Se prea poate, Tony. Nu zic că nu cînţi bine, dar Kate cîntă şi mai bine.

– Să dea Dumnezeu să strice rolul! Parcă o şi văd. O să stea proţăpită în mijlocul scenei, ca o pernă pe canapea. Nimic mai caraghios decît Kate în rolul Lucreţiei Borgia...

– Birnbaum în rolul papei este şi mai caraghios! Nu, aşa rămîne. Kate o să fie diva noastră, iar tu ai să fii victima ei. O făptură minunată, care e otrăvită şi moare în dureri groaznice. Nu se poate să nu-ţi placă. Va ieşi în evidenţă contrastul dintre temperamentul tău şi înfăţişarea de ţărancă naivă a lui Kate.

– Bine, fie, zise Antonia, puţin îndulcită. Dar Tessa şi Lina ce au să joace?

– Tessa are să fie camerista de încredere iar Lina şi Sebastian au să fie pajii. Vor cînta amîndoi în duet.

– Dar Suzanne? Pe ea ai uitat-o?... De fapt, nici nu avem nevoie de ea.

Lewis se izbi cu palma pe frunte:

– Cum de am uitat-o pe Soo-zana?... Tatăl vostru are să se...

– Nici n-o să-i pese că a rămas pe dinafară, îl asigură Paulina. Îi vine rău cînd o aude cîntînd, ca şi nouă, de altfel.

– Atunci e în regulă. Oricum, nu mai am timp să schimb ceva. Kate!

– Găteşte, zise Roberto. Zice că vine mai tîrziu, altfel n-o să aveţi ce mînca.

– Groaznic! Nu-mi rămîne decît să repet ulterior cu ea şi cu Caryl. El va fi basul nostru. Să începem, deocamdată, fără ei. Haide, Teresa! Avem de jucat o scenă de dragoste. Vino în fundul odăii cu mine, să-ţi fredonez melodia şi să compunem cuvintele. Trigorin

rămîne aici, să repete cu Roberto.

Se aşezară lîngă o fereastră din spate, amuzîndu-se teribil pe seama libretului pe care-l compuneau. Ea găsea rimele iar el alcătuia măsurile. În celălalt capăt al camerei, Roberto, care se obişnuise întrucîtva cu rolul lui, luă o atitudine impunătoare şi dădu glas primei melodii. Cînta făcînd paşi mari în jurul scenei şi gesticulînd, ca un italian autentic ce era.

— Bravo, zise Lewis. Aşa te vreau. Să demonstraţi cu toţii că e o piesă latină. Roberto face treaba asta la perfecţie. Procedaţi la fel ca el şi voi fi foarte mulţumit. Destul, Roberto. Sus, Tessa, şi hai să cîntăm duetul nostru.

Se suiră pe estradă. Mîinile lui Trigorin apăsară uşor pe clape, cînd vocea subţire de soprană a Tessei şi cea de bariton a lui Lewis răsunară în cameră. Nu aveau voci prea frumoase, însă dovedeau sensibilitate, iar Tessa se străduia să cînte cît mai bine. În casa asta, muzica era un lucru sfînt, poate singurul lucru sfînt. Chiar şi o şaradă ieftină ca aceasta trebuia să fie realizată bine, fără economie de talent sau muncă. Deşi copiii lui Sanger nu erau în stare să dea dovadă de disciplină, silinţă, stăpînire de sine sau respect, ca şi Lewis, de altfel.

Lewis părea obosit şi neliniştit. Părul roşcat, ud de transpiraţie, i se ridica în vîrful capului. Îşi lepădase vesta şi fularul şi conducea repetiţia numai în cămaşă. O ţinea pe Teresa în braţe şi-i făcea curte cu atît de mult talent, încît aveai impresia că uitase pentru un moment cine era ea în realitate. Fiind atent la desfăşurarea duetului, el se gîndea, totodată, cum să lege mai bine ariile. Uitase aproape în întregime că Tessa nu era tînăra romană pentru care compusese melodia. O privea serios şi atent, iar glasul şi gesturile lui erau ale unui amant autentic, ameţit de dragoste. Teresei nu-i plăcea felul în care se purta acum cu ea. Nu avea calităţi de artistă şi nu se putea confunda cu rolul, atît cît ar fi fost necesar. Indiferenţa şi lipsa ei de spontaneitate îl readuseră pe Lewis la realitate. Tresărind, îşi aduse aminte că o ţinea în braţe pe micuţa Tessa, şi nu pe acea italiancă pătimaşă pe care şi-o închipuise. Îi surîse, liniştind-o, şi sfîrşi scena pe un ton glumeţ, reuşind s-o facă pe Tessa să se simtă din nou în largul ei.

Continuară repetiţia, pînă cînd Susan, strecurîndu-se încetişor pe după uşă, îi anunţă că cina era gata. Mulţumiţi, dar şi

înfometaţi, se îmbulziră cu toţii în sala mare, unde Kate, roşie şi ciufulită, servea supa dintr-un castron imens. Linda se şi apucase să mănînce. Îşi ridică dispreţuitor privirea spre ceilalţi şi rămase cu ochii holbaţi la Antonia, zărind-o printre ei.

– A, zise ea, apăsat. Va să zică, te-ai întors.

– Da, m-am întors. Ce fel de supă ai făcut, Kate?

– Şi putem să te întrebăm unde ai fost? n-o slăbi Linda.

– Am fost în vizită.

– Aşa! Sper că ai petrecut bine.

– Foarte bine, mulţumesc.

– Nu se ştie, murmură Linda, gînditoare. Uneori, fetele nu petrec atît de bine precum îşi închipuie. Adesea, se întorc schimbate de tot.

– Sanger coboară la cină, Kate? se grăbi Lewis să întrebe.

– Da, zise Kate. E sus cu Jacob Birnbaum. I-am anunţat şi coboară amîndoi imediat.

– Jacob a venit cu Antonia, adăugă Linda. Aţi călătorit cumva împreună?

Antonia se prefăcu că nu aude şi începu să-şi soarbă supa.

– A stat la el, se pîţigăi Susan. Am auzit-o cînd le povestea Tessei şi Linei. A... O... Mămico! Tessa m-a ciupit!

– Doamne sfinte! Lasă copilul în pace, strigă Linda supărată, aplecîndu-se s-o tragă pe Tessa de urechi. Vino-ncoace, Suzanne, şi spune-ne ce ai auzit.

– Tessa şi cu Lina mîncau cireşe şi n-au vrut să-mi dea şi mie. M-au dat afară. Ca să le fac în necaz, m-am căţărat pe balcon şi am ascultat tot ce au vorbit. A venit şi Tony şi a spus că a stat în apartamentul lui Ikey...

– Aşa, care va să zică. Lewis, tu să taci. Vreau să aud ce spune copilul. Kate, mă mir că nu ţi-e ruşine să mă întrerupi. N-ai decît să-i povesteşti mai tîrziu domnului Trigorin despre avalanşă. Tăceţi cu toţii din gură, ca să aud ce-mi spune Suzanne. Hai, drăguţă, ce au mai vorbit pe urmă?

– E o mincinoasă scîrboasă, izbucni Antonia. Am dreptate, fetelor? Nici nu am pomenit aşa ceva...

– Nu, întăriră surorile ei, susţinînd-o pe Tony.

— Nu? Lasă că vedem noi... După ce Suzanne îmi va povesti mie totul, are să-i repete şi tatălui vostru.

Tocmai atunci Sanger apăru în capul scărilor. Era masiv, acum infirm, şi cobora susţinut de fiul său, Caryl. Jacob Birnbaum păşea încet în urma lor, încercînd să observe, peste umerii celor doi, ce se petrece jos, în sală. Linda se scuală şi arătă spre Antonia.

— Uită-te la ea, Albert! Uită-te bine la ea. Închipuieşte-ţi că a avut neobrăzarea să se mai întoarcă. Vrei să ştii ce a făcut?

Sanger continua să coboare cu greu scările, sprijinindu-se, pe cît posibil, de braţul lui Caryl. Înainte, mergea căţelul lui, Gelert, iar în spate Birnbaum, care părea de-acum puţin cam nervos. Înfăţişarea gazdei lor îi şocă atît de mult pe Lewis şi Trigorin, încît uitară cu totul de Antonia şi de necazurile ei. Boala şi slăbiciunea îl schimbaseră foarte mult, în lunile de cînd nu-l mai văzuseră. Parcă se mai micşorase, obrajii atîrnau greu, iar faţa îi era pe jumătate ascunsă sub părul cărunt. Splendida vitalitate care-l animase pe acest bărbat pierise cu totul, lăsînd la vedere doar o epavă enormă, care se uita împrejur clipind din ochii injectaţi.

Cînd ajunse în mijlocul sălii, Linda începu să îi mustre, pe el şi pe Antonia, cu cele mai deocheate expresii pe care le ştia. Obişnuiţi cu astfel de scene, Lewis şi Birnbaum se salutară grav şi încercară să creeze o diversiune, anunţînd că se pierduse tirbuşonul. Sanger nu-i băgă însă în seamă şi continuă să o privească ţintă pe fiica lui, ca şi cum aştepta să-i spună ceva. Antonia deveni galbenă ca turta de ceară, dar continuă să soarbă din supă, de parcă nu se întîmplase nimic.

— Ei, fata mea, zise el în sfîrşit, aveam de gînd să te bat cînd te vei întoarce acasă. Dar m-ar obosi, m-ar obosi... Şi-n afară de asta, mi-e foame. Epuizat, Sanger se prăbuşi pe scaunul din capul mesei. Cînd nu voi mai fi atît de ocupat, am să impun mai multă disciplină, îi făgădui el Lindei. Am să bat fetele cîte o jumătate de oră în fiecare dimineaţă, inclusiv pe Susan.

Aruncă o privire fioroasă spre Susan, făcînd-o să se cutremure; pînă acum, era singura care scăpase de bătăile lui.

— Să baţi fetele în fiecare zi? întrebă Sebastian, care tocmai intrase şi auzise această replică. De ce?

– Pentru că se poartă urît, răspunse tatăl. Ascultă-mă pe mine, Sebastian, doar bătaia le lecuieşte. Pe Susan poţi s-o baţi tu, dacă-ţi face plăcere.

– Mi-ar place, zise Sebastian.

– Dacă bărbaţii din familie ar lucra mînă în mînă, am putea introduce puţină ordine în casa asta. Caryl ar trebui să o bată pe Kate.

– Dar Kate nu are de ce să ia bătaie, interveni Sebastian.

– Poate că nu. Dar puţină bătaie nemeritată nu i-ar strica. Are să-i prindă bine.

Sanger se uită cu dragoste la chipul întristat al fetei şi-i ceru nişte supă.

– Mai bine l-ai lăsa pe Jacob să o bată pe Antonia, zise Linda, acră. Căci cu el a stat săptămîna trecută.

– Adevărat? Sanger îşi mută privirea întunecată de la Kate la prietenul lui, Jacob. E adevărat, Jacob?

– Sper că nu ai nimic de obiectat, răspunse Birnbaum, cu tot tupeul de care putu să dea dovadă. Poate că vor veni şi ceilalţi copii. Nici nu-ţi închipui ce bine ne-am distrat. Dar Tony se grăbea să se întoarcă acasă de ziua dumitale.

Sanger oftă zgomotos şi spuse:

– Foarte frumos din partea ta, Jacob.

Birnbaum păru cam jenat de aprecierea aceasta, iar Antonia, ridicîndu-şi pentru prima oară capul, îşi privi tatăl cu răceală şi dispreţ, apoi se uită la iubitul ei. În pauza penibilă care urmă, se auzi glasul lui Trigorin, care, nebăgat în seamă, se străduia să spună ceva chiar de la apariţia lui Sanger pe scară.

– N-am încercat niciodată o cinste mai mare decît aceea de a fi poftit în casa aceasta, mărturisi el.

– Vai de mine, Trigorin!? exclamă Sanger. Uitasem că ai sosit. Te rog să mă scuzi. Probabil că şi dumneata eşti tată de familie, obişnuit, poate, cu asemenea scene. Sper că fiica mea, Kate, a avut grijă să ai tot ce-ţi trebuie. Ai făcut cunoştinţă cu Birnbaum?

Trigorin nu voia să discute cu Birnbaum, înţelegînd că acesta nu era muzician. Iar Birnbaum nu era dispus nici el să converseze cu cineva. Îşi crease o ocupaţie din scosul dopurilor şi se uita, din cînd în cînd, pe furiş, la Antonia. Sanger tăcea şi mînca puţin. Prost dispus,

privea fără să clipească în farfurie, oftînd din greu, aşa încît nimeni nu îndrăznea să i se adreseze. Lewis discuta în şoaptă cu Caryl, copiii rîdeau pe înfundate în colţişorul lor, iar Trigorin deveni din nou prada privirilor languroase ale Lindei.

Cina asta tristă se desfăşură în linişte, pînă cînd Paulina şi Sebastian fură daţi afară din cameră fiindcă se scuipaseră peste masă. Dar chiar şi această scenă se petrecuse fără zgomotul şi forfoteala dinainte. Se simţea că Sanger îşi pierduse dragostea de viaţă. Acum era un om bolnav, care încerca disperat să mai rămînă viu, şi nu îi mai păsa de purtarea copiilor sau a prietenilor săi. Cu toate că a observat privirile pe care Linda i le arunca lui Trigorin şi a ghicit că Birnbaum îi sedusese fata, nu-şi mai putea aduna forţele, să protesteze. Spre sfîrşitul cinei, după ce băuse destul de mult din coniacul adus de Birnbaum, se mai învioră puţin. Începu să-l necăjească pe Lewis, referindu-se la „Cîntecele revoluţionare", şi povesti cum, la una din primele repetiţii, tenorii începuseră să cînte cu o măsură mai tîrziu, modificînd toată bucata, iar Lewis îşi dăduse seama că astfel suna chiar mai frumos.

Mai tîrziu, deveni foarte plăcut şi le povesti istorioare nostime despre Brahms. Timp de un ceas, redeveni vechiul Sanger, acela care reuşea să-şi facă prietenii să uite de necazuri. Cei de faţă îi redescoperiră spiritualitatea, neîntrecuta jovialitate, simţindu-se părtaşi la o epopee, numai datorită faptului că se aflau cu Sanger, îl ascultau şi rîdeau împreună cu el. Spre sfîrşitul serii, deveni din nou incoerent, pentru ca, atunci cînd Lewis şi Caryl îl ajutară să meargă sus, la culcare, să nu mai fie în stare nici să vorbească. Trigorin şi Birnbaum, care nu aveau prea multe să-şi spună, se retraseră împreună în camera de oaspeţi, pe care erau nevoiţi s-o împartă.

CAPITOLUL IV

Pe scenă, opera lui Dodd era în toi, iar Trigorin zdrăngănea la pian. Jacob Birnbaum se afla în spatele unui paravan, care reprezenta latura „unei camere de la Vatican". Fruntea lui de om inteligent era ascunsă sub trei perne, aşezate una peste cealaltă, în chip de coroană papală. În rest se înfăşurase cu o capă veche, spaniolă. Reuşea să întruchipeze un Borgia destul de impresionant.

Antonia juca scena morţii, „latinizînd-o" cît mai mult, părul ei fiind revărsat peste umărul lui Roberto, care, îmbrăcat în halatul roşu al lui Kate, personifica un cardinal extrem de cumsecade. El o susţinea pe doamna otrăvită, în timp ce aceasta, uşor, suav şi înduioşător, intona ultima arie. După ce îşi dădu sufletul, Roberto o aşeză pe podea, la picioarele lui Birnbaum. Antonia, trandafirie şi foarte mulţumită de sine, se străduia să ţină ochii cît mai bine închişi, ca să pară cu adevărat moartă.

Birnbaum se uita la ea, întunecat, cu gîndul la tot ceea ce li se întîmplase din ziua aceea nefastă, petrecută cu o lună în urmă, cînd, privind-o cum culegea frezii, în grădina casei lor din Genua, fusese vrăjit de farmecul şi tinereţea ei. Ziua aceea marcase începutul nebuniei lui. Amintindu-şi că îi distrusese liniştea sufletească, aproape că dorea să o vadă cu adevărat moartă la picioarele sale, deşi acest lucru nu i-ar mai fi fost de nici un folos. Poate doar dacă această făptură frumoasă, care fusese a lui şi-l chinuise, ar muri şi ar fi îngropată cît mai adînc în pămînt, ar mai putea să o uite. Atîta timp însă cît această fiinţă, vie şi răzbunătoare, care parcă îi scăpase printre degete, îl va privi cu ironie şi-l va lua în rîs, nu spera să-şi mai găsească vreodată liniştea. Fiindcă i se păruse c-ar fi un înger pe pămînt şi fiindcă el era obişnuit să obţină tot ce dorea, o convinsese, ademenind-o cu petreceri fastuoase, să vină la München. Restul fusese foarte uşor. Numai că, drept răsplată, ea îşi bătuse joc de el. Nu-i dăduse nimic din fericirea la care sperase. Doar după cîteva zile, el a înţeles că făcuse o mare greşeală, că dorise numai o clipă de patimă

împărtăşită alături de cineva care să-i alunge singurătatea, un semn că este iubit. Dar un gînd mustrător îi spunea că o pierduse datorită propriei lui nebunii.

Pe scenă, servitorul Scaramello primi porunca să o arunce în Tibru. O ridică în picioare şi o duse după paravan. Ea deschise ochii, dar rîsul i se stinse, îndată ce-şi dădu seama cît de aproape era de Jacob Birnbaum; se trase repede înapoi, aruncîndu-i o privire sfidătoare. Apăsat parcă de o durere insuportabilă, el îi întoarse privirea însă, la fel de obraznic, făcînd-o să se îngălbenească de furie. Observînd această scenă, Lewis se gîndi că erau totuşi potriviţi; se cutremură puţin, închipuindu-şi ce trebuie să se fi petrecut între ei la München. Le întoarse spatele şi-i uită curînd, în ziua aceea fiind cu totul aiurit. Propria muzică îi plăcea şi îl liniştea, dar descoperi că nu o poate asculta cu un spirit critic. Îl năpădise o stranie lenevie şi era conştient că starea aceasta anunţa declanşarea unei crize de activitate spirituală. Pentru moment, era obsedat de o concepţie vagă, de o formă, de conturul unui lucru care se născuse în mintea lui. Atîta timp cît această idee încă neconturată îi tulbura liniştea, nu se putea concentra la nimic altceva, dorind clipa cînd gîndurile lui vor prinde formă, dar şi temîndu-se de ea.

În curînd, Birnbaum trebui să se alăture grupului de pe scenă. Lewis, care stătea în picioare lîngă Antonia, în spatele paravanului, fu smuls din meditaţia lui şi, enervat la culme de lacrimile pe care ea începuse să le verse, îi şopti, mînios, peste umăr:

— Încetează cu zgomotul ăsta!

Îşi dădu şi ea seama că n-ar fi trebuit să-l tulbure tocmai cînd îşi asculta propria compoziţie şi, înghiţindu-şi lacrimile, spuse:

— O să încerc. Poţi să-mi împrumuţi batista ta?

După ce îşi scotoci buzunarele, Lewis îi întinse ceva din bumbac roşu, foarte murdar, după care îi întoarse spatele. Ea continuă să îşi şteargă încet ochii, pînă cînd piesa luă sfîrşit, după care fugi şi se ascunse, ca să plîngă în voie.

Lewis fu chemat prin aplauze pe scenă. Pierdut în nişte gînduri care nu-i dădeau pace, apăru în aclamaţii, dinaintea publicului (Linda, Susan, Sanger şi învăţătorul satului). Toţi se îmbulziră în jurul lui, Linda zicîndu-i că nu-şi închipuise pînă acum că putea scrie

lucruri atît de frumoase, iar Sanger declarîndu-i că era un tip foarte amuzant. Trigorin îi strînse mîna în palmele lui calde şi umede.

– E admirabilă, oftă el. Şi spuneţi că nu e decît o imitaţie italiană...! Nu e adevărat. E inspirată din şcoala aceea, însă este originală. Lucrarea-i genială, domnul meu!

– Foarte drăguţ din partea dumitale, răspunse Lewis, încercînd să scape din strînsoarea lui. Ai cîntat bine, Trigorin. Nu ştiu cum ai putut să înţelegi măzgăliturile mele.

– A fost o plăcere... o onoare pentru mine. Mi-a plăcut aşa de mult. O lucrare atît de frumoasă!... Are melodicitatea pură...

– E mai bună decît „Cîntecele revoluţionare"? întrebă Birnbaum, care ascultase discuţia.

– Nu, zise Trigorin,dînd din cap foarte serios. Nu pot să spun asta. Mi-a plăcut mult, însă celelalte mi-au plăcut şi mai mult. Sînt mai profunde.

Lewis păru foarte jignit de această apreciere şi lăsă să se înţeleagă faptul că, din punctul lui de vedere, „Dejun cu familia Borgia" era cea mai profundă lucrare a sa. L-ar durea dacă domnul Trigorin ar considera-o superficială.

Reuşise cu aceasta să-l facă pe Trigorin să tacă, să se simtă jenat şi ruşinat, cînd inda întrebă, cu un glas nu prea dulce, de ce nu scrisese un rol şi pentru Susan.

– Fetiţa cîntă corect, şi aş vrea să ştiu de ce a fost trecută cu vederea, zise ea.

– Scumpa mea Linda, exclamă Albert, trebuie să luăm lucrurile aşa cum sînt. Susan are un nivel muzical mult mai scăzut în comparaţie cu cel al familiei noastre.

– Nu pot să înţeleg de ce îi porţi atîta pică sărmanei micuţe, se văită Linda, mîngîind-o pe Susan. Ce importanţă are cum au jucat alţi copii la vîrsta ei?! N-am observat nimic deosebit în jocul Linei şi al lui Sebastian.

– Nici nu au avut un rol deosebit, zise Sanger, plictisit, însă şi-au dat osteneala să joace bine. Dacă vreunul dintre ei ar fi îndrăznit să cînte ca Susan, aş fi oprit reprezentaţia. N-ar fi fost cazul, nu-i aşa?

– Cu toate astea, vreau să-ţi spun, Albert, că mulţi au altă părere despre Susan. Era un domn la Genova care, auzind-o cîntînd,

mi-a spus că are un glas minunat pentru vîrsta ei. Zicea că talentul, cu siguranţă, l-a moştenit de la tine şi că ar fi recunoscut-o dintr-o mie, ca fiind fiica lui Sanger. Şi mai zicea că o să ajungă departe.

– Susan, fiica lui Sanger! Doamne Sfinte! Fiica mea! Asta îmi mai lipsea, să fi făcut şi un copil ca Susan! Pot să jur că n-am făcut-o eu! Şi acum, poftim, un domn din Genova zice că seamănă cu mine! Ce insultă! Birnbaum! Auzi? Un domn care a auzit-o pe Susan cîntînd... Apropo, tu ai auzit-o vreodată? Nu? Stai, atunci. Susan, suie-te pe estradă şi cîntă-ne ceva. Să vedem... Ce spui că i-ai cîntat domnului din Genova? „Aria florilor" din „Faust"? Eram sigur. Atunci, cîntă-ne tot asta. Cred că Trigorin va putea să te acompanieze la pian.

– Bine, bine. Drăguţa mea, acum e rîndul tău să cînţi puţin, zise Linda, care nu-şi putea închipui că cineva o putea auzi pe fata ei vocalizînd, fără să-i placă.

Susan era încîntată de cîte ori i se acorda atenţie. Se sui pe estradă, îşi zvîrli cîrlionţii bălai înapoi şi începu să ciripească pe un ton fals, dulceag şi neclar. Curajul, încrederea în sine şi vocea ei falsă erau pe măsura vulgarităţii interpretării, căci Susan insista asupra tuturor efectelor ieftine, în general asupra a tot ceea ce putea să jignească bunul gust. Avea totuşi o oarecare siguranţă, care explica profeţiile domnului din Genova. Însuşi Sanger se temea că îndrăzneala şi lipsa ei de scrupule ar putea să o ducă mai departe decît pe ceilalţi copii, să o ajute să devină steaua familiei. De aici izvora, de fapt, animozitatea lui. Nu se putea împăca cu gîndul că ea ar putea eclipsa talentul şi ştiinţa lui Kate şi a lui Caryl, sau strălucirea rafinată a copiilor Evelynei. De aceea, se uită încruntat la ea, tot timpul cît cîntă.

Susan însă îşi continuă reprezentaţia, zîmbind, prefăcîndu-se că nu-l vede, că nu aude nici zgomotele necuviincioase prin care fraţii şi surorile ei îşi manifestau greaţa provocată de stilul execuţiei sale. La sfîrşit, ea făcu o reverenţă, în semn de mulţumire pentru aplauzele uşor ironice ale celor mai vîrstnici spectatori, după care fugi şi îşi ascunse faţa în poala Lindei, un gest frumos, repetat înainte pe ascuns.

– Maimuţo! strigă Sanger, mînios. Iată ce-mi este dat să îndur! Şi are să ne facă de rîs pe toate scenele Europei, pînă şi-o

încheia cariera. Dar n-am să mai știu. Mulțumesc lui Dumnezeu, că voi fi mîncat de viermi înainte!

Căzu puțin timp în melancolie, apoi zise:

— Kate dragă! Nu fii timidă. Sîntem un public indulgent și nu așteptăm să fii o a doua Susan. N-ai vrea să ne faci puțină plăcere? Nu te-am auzit destul astă seară.

— Ei sînt de vină, spuse Lewis. Habar n-am avut că fata a ajuns o primadonă. Aș fi scris arii mai lungi numai pentru ea. Te rog, Kate, cîntă-ne ceva!

Kate nu se lăsă rugată, și toți se arătară încîntați de glasul ei. Cîntă mai multe arii pe gustul tuturor și sfîrși cu o compoziție oarecum pretențioasă a lui Caryl, o melodie pe versurile: *Du bist wie eine Blume* *, care fu primită de familie cu diferite aprecieri, deoarece sensul era de neînțeles pentru cei mai mulți dintre cei prezenți. La sfîrșit, Lewis îl felicită pe Caryl, imitîndu-l atît de vădit pe Trigorin, încît toți copiii începură să rîdă. Consideră însă că a mers prea departe și se duse la Trigorin, cu care începu o conversație politicoasă. Îl lăudă chiar, pentru felul în care descifrase partitura și îi mulțumi în numele tuturor. Trigorin nu mai putea de bucurie. Pentru prima dată, de cînd sosise aici, Sanger stătea de vorbă.

— A fost ușor, zise. De multe ori trebuie să descifrez bucăți muzicale foarte prost scrise. Dar a fost o lucrare frumoasă, nu-i așa?

— Mda! zise Sanger. Mai degrabă o glumă frumoasă. S-a potrivit cu trupa, și ăsta a fost lucrul cel mai important.

— Artiștii mai compun cîteodată și din amuzament. E distractiv. Soția mea speră că veți scrie un balet pentru ea... ceva mic...

Sanger deveni bățos și ridică din sprîncene.

— Mă onorați, domnule, zise el. Însă nici ca să-mi scap viața, nu cred că aș putea compune un balet care să i se potrivească doamnei. De ce nu-i cereți lui Birnbaum să vă scrie unul? E, mai curînd, specialitatea lui.

— N-am știut... zise Trigorin cuprins de îndoială, privindu-l pe tînărul evreu.

— N-ai știut că e compozitor? E drept, pînă acum nu a scris

* În germană, în original, versuri de H. Haine: Tu ești ca o floare.

nimic, însă ar trebui să o facă! Mai ales că are şi cîteva teatre. Ascultă, Birnbaum! Domnul Trigorin ar vrea ca unul dintre noi să scrie un balet pentru soţia sa. I-am spus că tu ai putea să faci treaba asta mai bine decît mine, şi chiar să i-l pui în scenă, la unul din teatrele tale.

– Nu cred că doamnei Zhigalova i-ar plăcea lucrarea mea, se scuză Jacob. Dar de ce nu scrie chiar el?

– Nu ştiu să compun, zise Trigorin, cu tristeţe.

– Poate că aţi putea, dacă aţi încerca. Nu e chiar atît de greu, nu e aşa, prietene?

– Chiar aşa, zise Sanger, rîzînd. Da, ar fi o afacere foarte bună, dacă ai compune toate baletele soţiei dumitale, domnule Trigorin.

– Nu-i asculta, domnule Trigorin, şopti Linda, în spatele lui. Îşi bat joc de dumneata...

Sărmanul Trigorin se simţi de-a dreptul încolţit. Se întoarse şi o privi, amintindu-şi ce bună fusese cu el, în comparaţie cu toţi ceilalţi de la Karindehütte. Ea îşi coborî pleoapele mari, albe, şi îi făcu loc să se aşeze pe canapeaua de lîngă fereastră. Şovăind o clipă, Trigorin se întoarse spre pianul lîngă care Sanger, Lewis şi Birnbaum stăteau de vorbă. Simţea că nu era dorit acolo, aşa că se aşeză şi se lăsă în voia Lindei. Cel puţin ea dorea să-l ajute, să-i aline sufletul îndurerat, să-l determine să uite umilinţa. În plus, îi insufla şi curaj.

Au început, deci, o conversaţie în şoaptă, plină de pauze lungi şi semnificative, ca doi jucători de şah, care şovăie şi reflectează înaintea fiecărei mutări. Amîndoi doreau să uite, să evadeze din strînsoarea durerilor care îi măcinau. Cu toată indiferenţa ei, Linda avea o suferinţă: o înspăimînta, se temea de sărăcie şi de îngrăşare, de viitorul care începea să o învăluie, ca o ceaţă rece. Se vedea mereu bătrînă, enormă, murind de foame.

În acest timp, ceilalţi se risipiră. Învăţătorul îşi luă rămas bun şi plecă, iar Lewis, atras de luna care tocmai răsărise, îl conduse o porţiune de drum. Sanger şi Caryl urcară la ei în cameră, să se apuce din nou de lucru. Birnbaum rătăcea nefericit prin casă, căutînd-o pe Antonia, deşi nu ştia cîtuşi de puţin ce ar fi putut să-i spună, dacă ar fi găsit-o. Se împiedică pe scară de Teresa şi de Paulina, care stăteau pe treapta de sus, şi le întrebă dacă nu o văzuseră.

– E în odaia noastră, Ike, zise Paulina. Plînge ca o disperată. A plîns toată seara.

– Plînge? repetă el, neputînd să creadă una ca asta şi devenind ceva mai încrezător. Păcat!

– Plînge des, zise Teresa, făcînd pe indiferenta.

– Ca un copil, adăugă Paulina.

– Şi tu faci la fel, zise Teresa, supărată. Amîndouă urlaţi şi ţipaţi, pentru cel mai mic fleac.

– Ce are? întrebă Jacob, îngrijorat.

– Lewis n-a lăsat-o să interpreteze pe Lucreţia Borgia. E foarte supărată, pentru că el dispreţuieşte felul în care cîntă.

– Aşa! exclamă Jacob, puţin cam dezamăgit şi se duse la culcare.

– Pînă nu se potoleşte Tony, noi nu ne ducem la culcare, hotărî Paulina.

Teresa nu răspunse şi se ghemui la capul scării, meditînd, lovită de melancolie, cu braţele-i subţiri împrejurul genunchilor. Se simţi de-a dreptul nenorocită. Se uita fix în întunericul sălii, brăzdat de lumina lunii, care pătrundea prin uşa întredeschisă. Deodată, nu se mai putu stăpîni şi sări în picioare, scăpînd un strigăt de disperare:

– O, cît de mult urăsc totul!

– Pe cine urăşti? o întrebă Paulina, cu blîndeţe.

– Pe toată lumea! Toate lucrurile! Tot pămîntul!

– Într-adevăr, totul pare urît anul acesta, recunoscu trist şi Paulina. Parcă nu ne mai amuzăm ca înainte.

– La revedere, îi zise Teresa, începînd să coboare scările.

– Unde te duci? Mergi afară?

– Da. Trebuie să ies de aici.

Fugi să se ascundă la adăpostul muntelui, speriată şi mînioasă, purtată parcă de o presimţire tristă, care părea că umple casa lor liniştită. În drum, îşi murmura întruna:

– Aş vrea să mor! Aş vrea să fiu moartă!

Nu credea ce spune. Nu dorea deloc să moară, însă violenţa cu care rostea aceste cuvinte părea că o mulţumeşte, ca şi cum ar putea fi o uşurare să urci un deal în fugă.

CAPITOLUL V

În partea de sus a potecii era un loc atît de liniştit, încît Teresa îşi recăpătă în curînd pacea sufletească. Valea care ducea spre Weissau, acoperită de nori, nu lăsa vederii nici copacii, nici restul lumii. Deasupra şi dimprejurul ei, doar cerul, care, lipsit de lună, ar fi fost pustiu. Vîrfuri de munţi se avîntau golaşe în slavă, sub lumină. Teresa se afla într-un punct în care drumul urca puţin pe creastă şi apoi se cufunda într-o vale întunecoasă, pe partea opusă. Din întunericul acela se înălţa în ecou şopotul cascadelor, aşa încît toiul nopţii era plin de sunete. Mai calmă de-acum, stătea acolo, privind în jos.

La marginea potecii, lîngă izvor, se afla un mic crucifix de lemn şi aproape de acesta era intrarea unei grote, pe care Paulina şi Sebastian o construiseră din pietre, anul trecut. Spuseseră că o clădesc ca să slujească drept loc de rugăciune şi meditaţie, ceea ce era ciudat, pentru că nici unul dintre ei nu se omora cu aşa ceva; trei săptămîni, cît a durat lucrarea, au fost fericiţi. Furtunile de zăpadă au dărîmat-o însă, şi o grămadă de pietre zăceau acum lîngă crucifixul cu acoperişul său aplecat. Teresa se gîndi că ar fi plăcut să-şi clădească în locul grotei o căsuţă, unde ar putea locui, ascultînd vînturile ce troienesc poteca, privind zăpada topindu-se şi florile care, primăvara, o străpung. Vara, ar lua un fluier şi, ascunsă în munţi, ar interpreta melodii frumoase, încîntînd călătorii singuratici, care urcă pe poteci, cu rucsacurile în spinare. Nimeni n-ar şti de căsuţa ei.

Se sui pe o moviliţă, cel mai înalt punct din apropiere, şi privi jur împrejur.

În fiecare direcţie vedea foarte, foarte departe, dar priveliştea era simplă, o succesiune de lanţuri muntoase, care se înălţau în gol. Luna le vopsise pe toate la fel, în negru şi alb, şi cerul nu avea deloc culoare. Totul era de o simplitate încîntătoare. Teresa avea chiar nevoie de ea. Oamenii, culorile şi zgomotele îi umpleau mintea de idei şi o zăpăceau. Deseori, simţea că nu mai înţelege nimic, dar aici, unde erau atît de puţine de văzut, se afla mai în largul ei. Privi cu

atenție, către vîrful Königsjoch, care se ridica parcă deasupra ei. Stîncile lui pietroase, petele de zăpadă, conturul neted și golaș al vîrfului, păreau destul de aproape, cît să le atingă, deși știa că sînt la multe leghe depărtare. Se uita la el cu lăcomie, încercînd să imortalizeze această imagine în memorie și, astfel, să o păstreze pentru totdeauna. Era vrăjită. Tot privind muntele, îi veni o idee, o speranță pătimașă, care îi tăie răsuflarea. Dacă vreodată ar putea să vadă clar un lucru, l-ar putea vedea ușor și pe Dumnezeu.

Gîndul acesta o tulbură într-atît, încît se trînti în iarba nu prea înaltă, culcată de vînt, și privi spre cer, așteptînd nemișcată, în efortul de a atinge ideea unică. Dar nu se întîmplă nimic. În următoarele clipe se simți sfîrșită și începu să-i fie frig. Vîntul, care îi răsfira părul, venea chiar dinspre locurile acoperite cu zăpadă. Începu să se gîndească la familia ei exasperantă cu mai multă înțelegere. Trebuia să se întoarcă.

Se pregăti să coboare, simțind de-acum oboseala în toate oasele. Privind în jos, spre potecă, văzu un om care contempla muntele, pierdut într-un fel de transă; părea să fi descoperit taina care ei îi scăpase. Era Lewis. Trimise o sărutare duioasă siluetei — Lewis nu o vedea — gîndindu-se cît de familiar îi este profilul lui. L-ar fi putut desena cu ochii închiși; îl privise deseori, pe cînd dirija simfonii, pe care ea nu le asculta întotdeauna cu atenție. El nici aici nu părea mai solitar decît în sălile de concert aglomerate.

Viziunea lui păru că se destramă și începu să urce cu însufleție, uneori împiedicîndu-se, alteori aproape alergînd.

Știa ce-l doare și-i părea rău. Trăind în mijlocul unei familii de artiști, Teresa sfîrșise prin a considera că această stare greu de îndurat, chinurile care îi cuprindeau pe compozitori, pe cîntăreți, sînt o mare nefericire. Printr-o întîmplare ciudată, ea scăpase, singura din tot clanul. Nu s-ar fi văzut niciodată prada acelor monstruoase energii creatoare. De fapt, ea nu dorea decît să-i fie îngăduit să privească lumea; iar observațiile sale au dus-o la concluzia că, în general, creația muzicală este o boală atroce și dureroasă. Tocmai de aceea îi era milă de prietenul ei, atunci cînd îl asalta suferința, ca și cum ar fi căzut și și-ar fi frînt un picior. Asta, ca un blestem tainic, ca un vîrcolac, veșnic gata să sară și să-i devoreze pe toți. Era motivul

celor mai multe din nenorocirile ei. Locul acestuia în mintea ei echivala cu al diavolului din închipuirile vreunei fetițe mai instruite. „Bietul Lewis, murmură ea, știam eu." Toată săptămîna păruse o găină care vrea să clocească. Crezuse că n-are s-o vadă și se furișase de partea cealaltă a movilei, cînd el o zări. O strigă, coborînd în salturi panta, așa că nu mai putu să scape.

— Tessa! Ce faci aici? Nu ți-e frig?

Vorbea aproape mecanic, parcă nu-și dădea seama ce spune.

Ea realiză că era tulburat și mîhnit și că fusese surprins. Îi răspunse că venise să privească luna. Lewis îi zîmbi aproape acru:

— E păcat să visezi la lună la vîrsta ta. Probabil este un indiciu.

— Ce indiciu?

— De anemie.

— Ce-i asta? Pare ceva foarte neplăcut.

O privi sugestiv. Insistă să-și explice purtarea cu atîta amărăciune, încît Tessa înțelese că nu venise el să privească munții poleiți de lună doar pentru că i se păreau frumoși. Socoti că merita să fie tachinat puțin, și-i zise:

— Ești o rază de soare. Probabil că tot anemia te-a adus și pe tine aici. Întîi am crezut că ai venit să cauți moneda aceea pe care am pierdut-o acum doi ani. Te-am văzut învîrtindu-te...

— De cînd ești aici? întrebă el, bănuitor.

— Înaintea ta. Tu m-ai deranjat.

— De ce n-ai spus?

— N-am vrut să fiu tulburată. Mă gîndeam. Tocmai voiam să găsesc un loc liniștit, cînd ai apărut tu.

Se îndepărtă de el. Lewis își dădu seama că îi inspiră teamă. Sau, probabil că a jignit-o. Rîse și o întrebă la ce se gîndea, dar ea o rupse la fugă, fără să-i ia în seamă strigătele. Coborî în goană dealul, îngrozită, auzindu-l cum tropăie, gata să o ajungă din urmă, se lăsa învăluită de frică, de disperarea unui animal hăituit. Cînd o prinse, Lewis țipă în gura mare:

— La dracu! De ce nu stai cînd te strig? Spune-mi... Doamne, Tessa! Ce-i cu tine?

— Lasă-mă!

— N-ai o batistă? o întrebă grijuliu. Pe a mea i-am dat-o lui

Tony. Şi ea avea nevoie de una astă seară.

Cînd auzi de Tony, lacrimile i se opriră pe loc. Îi întoarse încet spatele, de data asta jignită, şi tăcu.

– Se pare că aşa se obişnuieşte în familia voastră, glumi el. Dacă ai vreo batistă, am să şi plec.

Dar nu o făcu. Privea la Teresa cu un soi de remuşcare. Fata era prea aproape de marginea stîncoasă a potecii, care se pierdea, în jos, într-o mare de nori. Se temea că ar putea să sară, dacă ar face vreo mişcare sau ar atinge-o. Aşteptă un timp şi aproape că tresări, auzind-o şoptind, parcă numai pentru ea însăşi:

– Tony a plîns toată seara.

– O, Tony! exclamă el nervos.

Cu spatele întors încă, se depărtă, temîndu-se să nu-l forţeze să asculte amănunte neplăcute despre Antonia. Nu voia să audă nimic de Tony. Era o floare albă, azvîrlită într-o prăpastie. Ţinuse la ea, în vremea cînd fusese o mică fiinţă sălbatică, precum Tessa, o creatură delicată, dar îndrăzneaţă; acum, prinsă într-o capcană inevitabilă, era altceva. Nici un om inimos şi cu imaginaţie n-ar putea să contemple, fără să se implice, un astfel de spectacol.

Dodd îşi dăduse toată silinţa s-o evite pe Antonia şi, dacă ar fi fost posibil, chiar şi pe Teresa, zguduită cum era de soarta sorei ei. Numai că nu putea fugi de Teresa. Era atît de drăguţă, încît se cerea mîngîiată, chiar şi atunci cînd prostia lui fusese cauza durerii ei. Se întoarse spre ea, o luă de mînă şi începură să urce iar culmea, el consolînd-o, cîteodată mustrînd-o, cam incoerent.

– Nu-ţi face griji pentru Tony, draga mea. Are să fie bine. Îşi va reveni. Acum ea... ea creşte. Şi nu e uşor să creşti. Doar asta se întîmplă cu toţi. Dumnezeu s-o ajute!

Teresa părea că nu-l ascultă, dar ultima lui frază îi atrase atenţia şi îl întrebă, curioasă:

– Atunci, înseamnă că tu crezi în Dumnezeu?

Lewis se gîndi puţin şi răspunse afirmativ.

– Deşi, să fiu al naibii dacă ştiu ce înseamnă asta. Tu ce crezi, Tessa?

Ea şovăi, apoi îi povesti cum, cu cîteva minute în urmă, fusese pe punctul de a descoperi ceva.

— N-am văzut nimic, spuse ea mîhnită. Asta fiindcă sînt atît de neştiutoare. Cînd zic Dumnezeu, nu ştiu ce vreau să spun. Dacă aş fi fost Roberto, eram mai fericită, pentru că aş fi ştiut. L-aş fi înţeles pe Dumnezeu, cel de acolo, de sus.

Şi arătă spre Crucifix, care se profila clar pe cer, deasupra lor, păstrînd, chiar şi în pustietatea aceasta, taina veşnicei suferinţe a omului.

— Nu despre El ai vrut să vorbim? îl întrebă, pe un ton mai degrabă suspicios.

Lewis negă aproape mînios. O grăbi să treacă de locul acela şi se duseră să rătăcească lîngă cotul muntelui, pe un platou de unde puteau privi peste crestele Karwendal, distante şi reci. Aici, sau nicăieri altundeva, sălăşluia divinitatea pe care o adorau ei. Se aşezară pe iarbă şi începură să vorbească în şoaptă, de teamă să nu tulbure tăcuta imensitate a nopţii. Lewis îi povesti o grămadă de lucruri, nici el nu ştia exact care anume, nimicuri, absurdităţi pe care le văzuse sau le făcuse de-a lungul vieţii lui rătăcitoare. Fleacurile astea o ţineau atentă şi îi potoleau necazul. Curînd, începu chiar să rîdă şi, cînd în sfîrşit porniră spre casă, mergea sărind pe lîngă el, cu zburdălnicia ei obişnuită.

Lewis o considerase întotdeauna cea mai frumoasă floare din tot buchetul Sanger. O ştrengăriţă minunată şi, în acelaşi timp stîngace, tocmai pe gustul său. Îl distra. Şi, destul de ciudat, era inocentă. De asemenea, destul de neobişnuit i se păru să spună asta despre una din fetele lui Sanger, dar adevărul nu trebuia ocolit. Nevinovăţia era singurul cuvînt pe care îl găsi pentru a exprima singurătatea sălbatică şi plină de fantezie a sufletului ei. Insolenţa manierelor nu reuşea să i-o ascundă în întregime, şi, dincolo de ea, întrezărea un tumult sufletesc izbitor, aproape o năpastă, pentru o fiinţă atît de fragilă şi dulce, atît de neajutorată. S-ar fi dăruit durerii cu o dîrzenie frenetică, înţelegîndu-i doar frumuseţea, cu acea unică viziune care formează gloria şi blestemul firilor de acest fel. Se întrebă cu nelinişte, pentru întîia oară, ce are să i se întîmple mai tîrziu.

Ştia deja.

O ştiuse dintotdeauna şi pînă în noaptea asta considerase totul ca fiind de la sine înţeles. Era cu aproape doi ani mai mică decît sora

aceeași poveste o va repeta inevitabil. Și Paulina fusese destinată aceleiași soarte. Nestăpînită, neștiutoare, fatal inimoasă, neînzestrată cu acea prudență solidă care o proteja pe norocoasa Kate, era destinată să înfrunte valurile mînioase ale vieții, cam în același fel.

Cunoștea cercul în care trăiau, patima, ca o fiară oarbă, sălbăticită, asemenea unui Moloch brutal, pîndea tinerețea lor nesigură, cerîndu-le ca victime predestinate.

În seara asta, el descoperi că nu poate accepta așa ceva. Crezuse că Teresa îl va cruța de astfel de gînduri, crescînd dintr-o dată, din propria ei voință, maturizîndu-se rapid, fără să aibă nevoie de compasiunea lui. Acum vedea că existau, nu-i așa, factori perturbatori. Era încă atît de copilăroasă, atît de ușor de rănit. Cineva ar fi trebuit să o ocrotească. Trebuia... trebuia... pusă la adăpost. Prea mulți Birnbaumi se învîrteau pe aici. Aruncă o privire furioasă și o zori atît de iute la vale, încît Tessa dădu să-l întrebe ce se mai întîmplase acum. Lewis nu-și dădea seama că fredona tocmai cîntecul pe care Caryl îl compusese pentru Kate și de care chiar el își bătuse joc: *Ich schau dich an und Wehmuth / Scheicht mir in's Herz hinein.*

Nu trebuia să se înfurie așa din cauza ei. Teresa era apărată de simplitatea ei nativă. Singurul care ar fi putut s-o trădeze era Lewis; ea fusese dintotdeauna a lui. Și el știa asta. Dragostea ei, atît de naturală, îi era necesară precum respirația; poate de aceea nu ghicise încă nimic. Dacă ar fi știut, ar fi compătimit-o însă, i-ar fi dorit o soartă mai bună. În situația în care ar fi fost fata lui, ar fi închis-o într-o mănăstire. Știa prea puține despre pensioanele astea, dar își închipuia că erau oricum mai sigure pentru fete, decît menajeria lui Sanger. Lina, din precauție, ar trebui să fie într-unul din aceste sfinte lăcașuri. Era probabil plictisitor, dar existau alte lucruri pe lume mai rele decît plictiseala. Se întreba dacă, fiind prieten intim cu Sanger, nu l-ar putea convinge în privința asta.

Se despărțiră la ușa casei și el urcă în camera din clădirea anexă. Teresa țopăi spre dormitorul fetelor, amintindu-și în prag că poate Antonia mai plîngea încă acolo. Își băgă capul pe ușă, dar odaia, o cameră mare cît un hambar, cu puțină mobilă, era goală. Înăuntru, doar un pat pentru Kate și Tony, iar alături altul, pentru Tessa și Lina. Lucrurile lui Kate erau dosite într-un scrin vopsit,

aşezat sub fereastră, dar toată garderoba celorlalte domnişoare stătea veşnic grămadă pe jos, printre cărţi, partituri, ghitare, mucuri de ţigară, sîmburi de cireşe şi praf. Intrînd val-vîrtej înăuntru, Teresa începu să-şi scoată hainele şi să le azvîrle pe jos, prin odaie, în timp ce se învîrtea în lumina lunii, fredonînd veselă duetul ei cu Lewis în „Dejun cu familia Borgia". Un corset vechi al lui Kate era trîntit pe un scaun; îl încercă în treacăt, dar observă cu regret cît de mare era.

– Şi totuşi Kate nu e grasă, se gîndi ea; eu sînt ca o sperietoare. Mi-ar plăcea să fiu în locul Caterinei.

Caterina era o soră de-a lui Roberto, slujise la ei în casă, la Genova, şi, la cincisprezece ani, avea un corp pe care Teresa şi Paulina îl invidiau în taină. În ochii şi conform mentalităţii lor, generozitatea sudică a liniilor era suprema frumuseţe, iar ele îşi deplîngeau formele uscăţive. Teresa era încă în furou, gîndindu-se cu mîhnire cum s-ar mai putea împlini puţin, cînd în odaie intră agale Paulina; după ce se uită, speriată, de două ori în urma ei, îi şopti:

– Auzi... Tessa.

– Ce?

Paulina tîrşîi picioarele şi tăcu.

– Da! Ce-i?

– Oh, Tessa! zise Paulina, suspinînd.

– Ce-i proasto?

Acum, Paulina se apropie de ea şi o luă de braţ.

– Mi-e frică, şopti ea.

– Ce te-a apucat?

– Vii şi tu, te rog?

– Unde să vin?

– Mie şi lui Tony ne e frică... E ceva foarte ciudat.

– Ceva ciudat? Unde?

– În... odaia lui Sanger.

– Aţi fost înăuntru?

– Nu, am auzit de afară.

Inviolabilitatea camerei lui Sanger era o lege sacră. Nici unul dintre copii nu se aventura să intre fără să aibă voie.

– Dar ce-aţi auzit?

– Un zgomot straniu. Hai, Tessa, vino!

Tessa se ridică şi se îndreptară amîndouă spre odaia tatălui ei.

– Caryl e înăuntru?

– Nu e, oftă lung, ţinînd-o strîns de braţ. S-a dus în vale, s-o ajute pe Kate să aducă laptele.

Urcară scările şi, sus, dădură de Antonia şi Sebastian, care trăgeau cu urechea lîngă uşa lui Sanger.

– Nu s-a întîmplat nimic, sforăie, zise Antonia.

– Ascultă, Tessa, îi comandă băiatul.

Ea ascultă o clipă şi se miră că nu se cutremura toată casa.

– Nu sforăie, parcă ar geme. Hai să intrăm, cred că-i e rău.

– Dar nu putem intra, obiectă Antonia, aminteşte-ţi ce scandal a ieşit ultima dată.

– Atunci cheam-o pe Linda. Ei nu-i pasă dacă-l deranjează.

– M-am gîndit şi la ea, şopti Antonia, M-am dus s-o chem, dar n-am putut să intru în camera ei. Era... era cu cineva. I-am auzit şoptind.

Aşteptară cîteva clipe, apoi Teresa, stăpînindu-şi panica, coborî iute scările, se opri la uşa Lindei şi trase cu urechea. Un timp nu auzi nimic şi, tocmai cînd se pregătea să bată, auzi un hohot de rîs înăbuşit. Tony avusese dreptate. Se întoarse tiptil la ceilalţi, care aşteptau lîngă uşa odăii, acum neobişnuit de tăcută.

– Nu se mai aude nimic, suflă Paulina.

Se strînseră unul lîngă celălalt, încordîndu-se să prindă cel mai mic sunet şi, brusc, tresăriră, cînd auziră paşi înăbuşiţi prin odaie.

– Ăsta-i Gelert, zise calm Sebastian. L-am auzit scheunînd, acum un minut.

Cîinele mîrîi înfundat, apoi lătră de două ori scurt, sfîrşind cu un urlet prelung. Paulina fu de acord că era ciudat că Sanger nu-l înjură. Nu se auzi însă nici un glas, doar un rîcîit furios la uşă şi un alt lătrat înfricoşător.

– Eu intru, hotărî Teresa. E ceva neobişnuit. Cineva trebuie să ajungă înăuntru. Nu-mi pasă dacă face tărăboi. Vii, Tony?

Antonia însă se trase înapoi, semn că-i era frică. Teresa deschise uşa şi, mai să fie doborîtă de Gelert, care se strecură printre ei în fugă, lătrînd, pe coridor. Sebastian se repezi în faţa ei şi intră în cameră strigînd:

– Vin cu tine. E nevoie de un bărbat.

Lampa lumina podeaua acoperită cu partituri, o călimară răsturnată şi pe tatăl lor, prăbuşit cu faţa în jos, la masa la care şedea.

– A leşinat, zise Teresa. Ar trebui să-i dăm puţin coniac.

Sebastian trase de corpul greu, încercînd să-l întoarcă; faţa-i palidă de obicei, era congestionată acum de efort. Traseră amîndoi. Scaunul lui Sanger se răsturnă cu el cu tot, căzînd greu pe duşumea. Teresa se repezi spre masă, după butelca cu coniac, dar fratele ei, văzînd privirea acum fixă, îi zise:

– Degeaba. E mort!

– O, nu, nu...

Îngenunche lîngă tatăl ei, turnîndu-i la întîmplare coniac în gură, pe faţă, peste partiturile împrăştiate, pînă ce Sebastian îi smulse sticla şi o împinse afară din odaie:

– N-are rost, Tessa. S-a dus. Trebuie să chemăm pe cineva. Mă duc să-l caut pe Ike. Tu adu-l pe Lewis.

– Oh, Lewis... Da, să-l caut pe Lewis.

Îşi repeta numele lui, traversînd spaţiul luminat de lună dintre cele două clădiri. Se mişca încet. Spaima îi paralizase toate mădularele. I se părură greu de urcat şi treptele ce duceau spre uşa lui. Se opri în prag, jucîndu-se cu clanţa şi începu să-i povestească ce se întîmplase. Lewis, care se culcase pe jumătate îmbrăcat, sări şi îşi puse ghetele. O înfăşură pe Teresa în haina lui, căci tremura, şi o conduse înapoi în casă.

Camera tatălui ei era plină de lume. Roberto şi Birnbaum se aflau şi ei acolo, aplecaţi deasupra trupului lui Sanger. Sebastian încerca să şteargă cerneala vărsată pe jos. Stăteau toţi înmărmuriţi, pînă ce Linda năvăli în odaie, într-o rochie roz de mătase, cu părul ei blond căzîndu-i despletit pe umeri. Trigorin o urma. Cînd văzu ce se întîmplase, se făcu albă ca hîrtia şi izbucni într-un hohot de plîns, zgomotos şi nestăpînit. Ţipetele ei răsunară în toată casa.

Caryl şi Kate, care veneau din vale, le auziră şi înţeleseră că o nenorocire se abătuse peste ei toţi.

CARTEA II

CAPITOLUL VI

În afară Angliei, vestea morții lui Sanger a fost primită pretutindeni cu mîhnire. Dar chiar și acolo, se pomeni cîte ceva în ziare.

„Corespondentul nostru din Austria" publică o mică notiță prin care anunță că Albert Sanger, englez de origine, faimos în Germania și pretutindeni ca dirijor și compozitor, a încetat din viață la locuința lui din Karindethal. Lucrările sale cele mai cunoscute erau „Akbar", „Prester John", „Barbarossa", „Susanna", „Munții", etc.

Astfel a aflat familia Churchill vestea dispariției lui.

Nefericita Evelyn avusese doi frați, amîndoi savanți de seamă, mult mai vîrstnici decît ea. Dintre cei doi, Robert, cel mai puțin strălucitor, dar cel mai practic din familie, ajunsese rectorul unei universități cunoscute din regiunea Midlands; celălalt, Charles, n-a putut deveni mai mult decît dascăl la colegiul Sf. Merryn, din Cambridge, situație pe care majoritatea prietenilor săi nu o considerau satisfăcătoare pentru unul ca el; susțineau că postul era bun doar pentru că îl ocupa el. Altfel, Charles se preocupa de multe lucruri. Era recunoscut drept o personalitate de majoritatea generației lui. Un om remarcabil, care s-ar putea impune în lumea întreagă, chiar dacă în realitate nu poseda prea multe cunoștințe solide. Pe de altă parte, Robert, o persoană foarte înzestrată, nu reușise niciodată să pară altceva decît un director de școală mediocră. Era un domn cărunt, obosit, meticulos, un pedagog invincibil, dar lipsit de acea aură a erudiției, de rafinamentul și originalitatea savantului; apărea întotdeauna îmbrăcat impecabil de către cea mai grijulie dintre soții. În schimb, Charles era ținta multor glume; trupul său uriaș și greoi, picioarele scurte, ochii mici, clipind în dosul unor lentile enorme, părul cărunt și stufos, care-i mărginea creștetul capului pleșuv, deveniseră cunoscute în toată lumea academică. Multe anecdote circulau pe seama contrastului dintre statura mătăhăloasă și delicatețea lui sufletească.

Văduv fiind, din obișnuință și comoditate, purta hainele pînă

picau de pe el. Frumoasa lui fiică avea grijă de casă şi îi trecea cu vederea toate capriciile. Din copilărie, îşi însuşise arta de a face pe „fiica profesorului" şi se descurcase de minune, spunîndu-i tatălui ei „sir", cum făceau studenţii de la colegiu.

Charles descoperi cel dintîi anunţul despre moartea lui Sanger. Dădu peste el răsfoind ziarul la micul dejun şi îl citi cu atenţie. Muşcînd zdravăn din pîinea prăjită unsă cu unt, aruncă o privire peste masă spre fata lui, anunţînd-o:

– A murit Albert Sanger, dragă Florence.

– Care Albert Sanger? întrebă ea distrată.

Ştia foarte bine cine era Albert Sanger, dar tocmai citea un articol despre reforma legilor pentru săraci şi nu-i plăcea să fie întreruptă.

– Bărbatul bietei tale mătuşi Evelyn. Unchiul tău şi cumnatul meu.

– A, da, zise ea, privind ziarul pe care îl avea în mînă. Ce spuneai de el?

– A murit.

– O! Mai vrei puţină cafea?

– Încă nu, mulţumesc. Habar n-am avut că a scris atît de mult. Ia ascultă.

Şi citi cu voce tare paragraful.

– „Susanna". Parcă am auzit-o o dată, la Dresda. Nu mi-a plăcut, conchise ea dezaprobator.

– Nu, draga mra. Te cred că nu ţi-a plăcut. N-am auzit ca Sanger să fi compus vreodată ceva în genul „Flautul fermecat".

Florence nu luă în seamă ironia, destul de nedreaptă de altfel, şi începu să argumenteze de ce nu-i plăcea „Susanna". În general, ştia să-şi susţină părerile:

– Nu-mi plac subiectele luate din Biblie.

– Din cărţile apocrife, Florence.

– Da? Dar sînt acelaşi gen. Nu ştiu de ce, însă aceste opere semi-sacre sînt tratate întotdeauna cu uşurinţă şi prost gust. N-au ţinută.

– Tema nu e demnă de atenţie, cugetă Charles.

– Iar muzica e tristă. Lugubră, ştii, şi stridentă.

— Doamne, Doamne, cum se schimbă lucrurile! Mătuşa ta nu o găsea urîtă. Pentru ea, Sanger era mai presus de toate. Sărmana!

— Întîmplarea aceea a fost foarte ciudată, zise ea, gînditoare.

Şi-o amintea bine pe mătuşă-sa. Nimeni nu putea s-o uite pe fiinţa aceea minunată, care dispăruse brusc şi pentru totdeauna. Cînta atît de frumos, era o fire iute şi îndrăzneaţă, îi impresiona pe toţi. Lumea se aduna în jurul ei să asculte ce spune. Cu vocea ei caldă şi rîsul cristalin îi incita şi pe alţii să facă zgomot; iar cînd apărea ea, cea mai plictisitoare serată se transforma în petrecere.

Florencei i se spunea uneori că seamănă cu mătuşă-sa, dar ea nu-şi dădea seama de asta. Se bucura de atenţie din partea celorlalţi, fiind isteaţă, simpatică, excelentă dansatoare şi foarte pricepută la jocurile de societate. Erau meritele ei. Ca înfăţişare, îi semăna mătuşii: avea acelaşi ten curat şi strălucitor, trăsături acviline, ochi frumoşi şi cap mic, brun. Se îmbrăca întotdeauna cu bun gust, dar îi lipsea puterea irezistibilă de a fermeca, pe care Evelyn o avusese, pe lîngă toate celelalte calităţi ale sale. Firea ei simplă, liniştită şi plăcută nu putea să subjuge mulţimea. Se simţea în largul ei doar într-un grup restrîns, în timp ce pentru Evelyn, pe cînd era tînără, nici o scenă n-ar fi fost prea mare.

Şi totuşi atîta frumuseţe şi farmec se irosiseră în zadar. Îşi aducea aminte de vremea cînd Charles şi Robert plecaseră în grabă în Germania, tulbure epocă, plină de telegrame şi discrete consilii de familie, ţinute în spatele uşilor închise. Florence, pe atunci o şcolăriţă, ghicea doar cele ce se întîmplaseră. I s- a spus toată povestea cîţiva ani mai tîrziu, cînd a fost considerată destul de mare ca s-o audă. Dar, era prea tîrziu ca să afle tot adevărul. Mătuşa cea fugară devenise o legendă, bună pentru a proslăvi sentimentele familiale. Era „biata mătuşă". Se măritase cu unul, Sanger, făcuse mulţi copii, fusese nefericită nu se ştie de ce şi murise. Asta era tot. Cam puţin pentru imaginaţia sa. În mintea nepoatei, mătuşa se întipărise însă, ca o amintire vie, puternică, un fel de stea nefericită care nu rămăsese fixată într-o constelaţie ca o cometă anume, ci se desprinsese şi se irosise în vid.

— Biata Evelyn! Sărmana fată! mormăi Charles, sorbind din cafea. Tipul acela a fost o brută.

– Cred că se plictisise puțin de lumea bună, zise Florence, malițioasă. Lumea-i mare...

– Da, așa e, recunoscu Charles, chicotind. Și sînt atît de multe lucruri interesante... Nu-i trebuia un coate goale cu înclinații spre muzică.

Abia se abținea să nu rîdă, ascultînd-o pe fiică-sa cum se străduie să-i explice cît de mare e lumea; chestiunea asta o frămînta în ultima vreme.

– Avea mai mult decît o înclinație spre muzică, zise ea, parcă în silă. Și totuși, cine era, de fapt? Din ce mediu provenea?

– Pe cuvînt că nu știu. Nu provenea din nici o clasă, cum obișnuia să spună bătrînul meu servitor. Era un sălbatic incult, asta era.

– Un copil din flori? se miră Florence, foarte curioasă să afle ceva despre Sanger.

– Chiar așa! Ăsta e adevărul!...

– Cred că-mi plac copiii din flori.

– Fiindcă n-ai cunoscut nici unul. Eu, păcatele mele, l-am cunoscut pe Sanger. Mi-ar place mai mult un copil a harului.

– *Ne me laissez jamais seule avec la nature, / Car je la connais trop bien...** cită Florence, savant. Trebuie să spun că era mult mai odihnitor, după o abundență de tineri bine crescuți. Sînt sătulă de tinerii ăștia bine crescuți, pedanți.

– Mie-mi spui! Nu poți fi mai sătulă de ei ca mine, răspunse profesorul. Și cînd ai să fii de vîrsta mea, ai să vezi că majoritatea sînt așa.

Florence avea aproape douăzeci și opt de ani. Pomenea de multe ori acest lucru, pentru că de curînd începuse să-și ia vîrsta în serios. Se maturizase brusc și uitase de multe lucruri care pînă atunci îi făcuseră plăcere.

– Nu spune dacă a lăsat în urma lui o văduvă, reluă Charles, revenind la Sanger. Dar trebuie să fi rămas vreuna. Și copii! S-ar putea spune că avea copii de toate felurile. Unii dintre ei îți sînt veri. Sper că sînt cumsecade. Adu-mi aminte să-i scriu unchiului tău,

* În franceză, în original: Nu mă lăsa niciodată singură cu natura / Căci o cunosc prea bine...

Robert, despre ei. Cred că se cuvine să luăm cîteva informații.

Se ridică, împături ziarul și își scutură firimiturile de pe haină. Cînd ajunse la ușă, se întoarse:

— O... la prînz vine episcopul, iar cina o iau la colegiu.

După ce sfîrși micul dejun, Florence își văzu de treburile gospodărești, cu pricepere metodică, dar lipsită de entuziasm, a femeilor prea inteligente ca să neglijeze astfel de lucruri. Apoi își puse pălăria și plecă la niște prieteni să exerseze trei-patru cvartete pentru coarde. Spre deosebire de prietenii din cercul ei, era o tînără foarte ocupată, chiar dacă nu avea nici o profesie. De cînd terminase universitatea, se iviseră atît de multe de făcut — lectură, muzică, vacanțe minunate în străinătate, perioade efervescente, pline de evenimente politice, vizionări de piese grecești, prieteni încîntători și, mai presus de toate, discuții despre lucruri interesante — încît nici nu simțea cum trece timpul. Dar felul acesta de viață ținuse destul. Avea de gînd să-i pună capăt într-o zi, și încă destul de curînd, să se apuce de ceva serios, sau, dacă găsea un bărbat pe gustul ei, să se mărite. În prezent, cavalerii ei preferați aveau în jur de șaizeci de ani, dar ca bărbat își dorea pe cineva mai tînăr.

Mergînd agale pe Chesterton Lane, tîrîndu-și violoncelul greu și răspunzînd saluturilor, se gîndea cu oarecare curiozitate la mătușa ei și se întreba dacă numai plictiseala o făcuse să calce toate convenințele și să fugă. Abandonase această viață încîntătoare pentru una diferită, complet necunoscută. Puteai presupune că se săturase de rafinamentul și de nesfîrșitele obligații ale civilizației? Sau că a existat o forță mai mare decît simpla nemulțumire? Mai fusese la mijloc și muzicantul acela sărăntoc. Fugiseră la Veneția, locul cel mai potrivit, dar era greu de imaginat cum își pierduseră timpul. Nu discutaseră despre arhitectură sau tablouri, pentru că Sanger, ca un incult sălbatic ce se dovedise, nu se pricepea la nimic. Florence se opri o clipă, încercînd să-și închipuie ce s-ar face cu un necioplit ca el la Veneția. Admițînd că o pasiune nestăpînită i-ar fi dus acolo, trebuie să fi petrecut ceasuri întregi fără să facă nimic, obligați să se plimbe tăcuți în gondolă. Era greu de ghicit dacă, pînă la urmă, Evelynei îi păruse rău de gestul făcut. Rudele își închipuiau că da, însă analizînd toată pățania, motivele lor erau neconvingătoare.

Pentru toți ar fi fost mai potrivit să presupună că ea își regreta purtarea. Nu reușeau să uite faptul că nunta avusese loc abia după escapada lor la Veneția. Dar Florence, descuiată la minte, nu făcuse mare caz de povestea asta. Nu-i putea ierta însă mătușii sale faptul că-l considera pe Sanger un mare muzician.

Totuși, trebuie să fi avut ceva calități, nebănuite de Robert și de Charles, de vreme ce Evelyn preferase să rămînă cu el. O femeie ca ea nu ar fi făcut-o, dacă n-ar fi fost mulțumită. Așa gîndea Florence, care niciodată nu plecase undeva fără să știe că avea să se întoarcă în deplină siguranță. Pentru ea era clar că Evelyn fusese fericită, mulțumită de viața pe care și-o alesese, găsind-o poate exotică – o calitate minunată, tainică, pătimașă, ca într-un roman rusesc. Fără îndoială că rudele ei se înșelaseră.

O săptămînă mai tîrziu, tatăl o întrebă, pe cînd, trăgîndu-se de păr, sta aplecat peste un teanc de scrisori:

– Florence, de ce nu mi-ai amintit să-i scriu unchiului Robert despre copiii aceștia?

– Care copii, sir?

– Copiii bietei tale mătuși Evelyn.

– A, da. Îmi pare tare rău. Am uitat de tot.

– Bine, o să-i scriu de îndată, fiindcă trebuie făcut, evident, ceva. Am aici o scrisoare de la unul dintre copiii lui Sanger. Pare un băiat bun, prea bun ca să fie al lui Sanger. Bătrînul ticălos n-a lăsat decît datorii, iar copiii noștri, se pare că sînt patru, toți sub șaisprezece ani, mor de foame dacă nu le sare cineva în ajutor.

Și îi întinse o scrisoare de la Caryl, o scrisoare înduioșătoare, respectuoasă și demnă. Considerase că e bine să afle care sînt opiniile familiei Churchill înainte de a lua o hotărîre cu privire la fratele și surorile lui vitrege. Kate și cu el urmau să lucreze, ca să contribuie la întreținerea celorlalți copii, dacă nu-i ajuta nimeni. Aveau să mai stea în Tyrol încă o lună, dacă Charles ar fi fost dispus să le scrie.

– Sărmanii copilași! exclamă Florence. Cîți ani o fi avînd el, ai idee, dar sora lui, Kate?

– Toți sînt pînă în douăzeci de ani. Ia citește aici, e uluitor.

Îi dădu scrisoarea lui Jacob Birnbaum, care începea așa:

„Îmi îngădui să vă scriu, ca vechi prieten al lui Albert Sanger.

În urma lui au rămas patru copii, care mi se pare că vă sînt rude. Dragă domnule, poate nu ştiţi că au rămas săraci lipiţi, fără un ban. Cel mai mare are acum paisprezece ani. Nu se vor putea descurca singuri, fără sprijin. Unul dintre băieţi şi o fată au vîrsta la care ar putea munci şi vor face tot ce le va sta în putinţă. Dar şi ei sînt foarte tineri şi sper că veţi fi de acord cu mine că e prea greu pentru doi adolescenţi să întreţină o familie întreagă. Nu cred că e posibil. Nu ştiu dacă îi veţi putea ajuta pe copiii aceştia, dar e bine să cunoaşteţi în ce situaţie sînt. Se cuvine să vă consultăm înainte de a lua vreo hotărîre. Aş dori să achit eu taxele şcolare pe cinci ani pentru băiatul cel mic. De asemenea, voi contribui şi cu ceva, dacă veţi hotărî să le trimiteţi pe tinerele fete la un pension. Vreau să-i ajut; am ţinut mult la tatăl lor."

– Ei, bine, e un om generos, comentă Florence.

– Hm, o să-l cred cînd o să văd banii, mormăi Charles. N-am încredere în bunul simţ al niciunuia dintre cei acre ţineau la Sanger. În locul tău, eu nu m-aş mai osteni să citesc şi cealaltă scrisoare. E foarte lungă. Vine de la un alt prieten al familiei, care scrie în cea mai surprinzătoare limbă engleză Foarte înflorită. Mă compătimeşte, în două pagini, pentru pierderea unicului meu cumnat, în alte trei pagini, îmi explică ce lovitură este pentru întreaga lume, şi termină cu propria-i durere şi cu privilegiul de a-l fi cunoscut pe Sanger. În final, înainte de a-mi transmite sentimentele cele mai distinse, spune că va contribui cu cinci sute de lire sterline la întreţinerea copiilor. E nebun!

– De unde scriu toţi? întrebă Florence, uitîndu-se la timbre. Toate scrisorile sînt expediate din Weissau! E un fel de înţelegere, ce crezi?

– Dumnezeu ştie! Unul dintre noi trebuie să meargă acolo şi să vadă. Par toţi foarte generoşi cu banii. Eu, personal, îl prefer pe domnul care a trimis vederea. Este singurul care nu pomeneşte nimic de Sanger.

Florence citi ce scria pe cartea poştală:

„Aveţi de gînd să luaţi fetele? Cineva trebuie s-o facă. Dacă n-aveţi bani, v-aş putea da vreo cincizeci de lire. E tot ce am, dar pe parcurs v-aş putea trimite mai mult. Al dvs., Lewis Dodd."

– Dodd! strigă ea foarte agitată. „Lewis Dodd"! Vai, trebuie să fie cel care a compus „Simfonia în trei tonuri". Știi, tată! M-ai auzit sigur vorbind despre ea. Am ascultat-o cînd am fost rîndul trecut în Germania. Este nedrept să mă acuzi că nu-mi place în general muzica modernă. Nimic nu poate fi mai modern decît această simfonie, m-am simțit în al nouălea cer cînd am auzit-o. Ce ciudat, să fie prieten cu Sanger! Muzica lui este incomparabil mai bună. Mai ales a doua parte este mai presus de orice laudă. Începe printr-un motiv de douăzeci de măsuri pentru coarde, care...

– Știu, draga mea, știu. Oricum, se pare că tot a cîștigat cincizeci de lire cu ea.

– Și el a scris cartea asta poștală! zise ea, privind-o cu respect.

– Scrisul unui tip necultivat, spuse Charles.

Florence întoarse cartea poștală. Pe spatele ei era poza unui lac de un albastru deschis, înconjurat de pini întunecați și de munți trandafirii. Un vaporaș traversa lacul, chiar pe la mijlocul vederii. Peste cerul azuriu, domnul Dodd scrisese un post-scriptum, un ultim gînd: „Ar fi bine dacă ar fi duse la un pension..."

Charles zise:

– Dar cine se poate duce cu ele? Cineva trebuie să meargă la fața locului și să aranjeze toate treburile. Și știi că eu nu pot pleca din cauza comisiei, care vine săptămîna viitoare.

– Sigur că nu poți. Dar eu pot. O să plec cît mai curînd, să-i aduc pe sărmanii micuți cu mine.

– Vezi, draga mea, nu știu dacă e bine să te las...

– Sînt convinsă că mă voi descurca foarte bine. Nu mai sînt un copil. Am douăzeci și opt de ani.

– Mă îndoiesc că o femeie ar putea rezolva chestiunea asta de una singură. Să vedem dacă unchiul Robert n-ar putea merge.

– Unchiul Robert, zise Florence, neîncrezătoare. Crezi că mi-ar fi de vreun ajutor?

Charles începu să rîdă.

– Robert! hohoti el. Ha,ha! Sărmanul Robert!

Florence pufni și ea în rîs. Obișnuiau să se amuze pe seama lui Robert, care în Cambridge avea reputația de a nu fi în stare să priceapă sau să facă o glumă.

– Nu, nu-i o treabă pentru Robert, recunoscu Charles, chicotind înfundat. Mi-amintesc ce încurcat era cînd ne-am dus s-o căutăm pe biata ta mătuşă. Dar ce-i al lui e al lui: se pricepe la socoteli. Va şti exact cum să-i aranjeze pe prietenii aceia filantropi, cu cecuri.

– Cred însă că ar trebui să meargă şi o femeie. Pentru că nu va reuşi să se înţeleagă cu toate fetiţele acelea. Probabil sînt copii destul de ciudaţi, şi or să se ivească tot soiul de probleme de rezolvat pe loc.

– Bine, s-o ia cu el pe mătuşa May, care, neîndoielnic, se va descurca cu toate văduvele de pe-acolo.

– Care văduve?

– Mi-am spus că trebuie să fie cel puţin una. După cît îl cunosc eu pe Sanger, n-ar fi exclus să fie chiar mai multe. Să sperăm că o vor şterge înainte să sosească Robert şi cu May.

– Mi-ar place să mă duc, strigă Florence, cu ochii scînteind. Aş vrea să-l văd pe unchiul Robert înfruntînd văduvele. Sînt sigură că mătuşa May nu va pleca, pentru că Hilda şi Betty au pojar. Şi dacă ea nu va putea să meargă, mă duc eu.

– Nu-mi convine treaba asta, draga mea. Tu vei avea destule de făcut atunci cînd copiii vor fi aici. Ar fi mai bine ca Robert să plece singur să-i aducă.

– Dar mi-ar place să mă duc şi eu. Mi-am dorit dintotdeauna să văd Tyrolul primăvara. Şi sînt atît de curioasă să-i cunosc pe toţi prietenii ăştia ciudaţi... cu cărţile lor poştale.

– Păi, tocmai pe aceştia nu voiam eu să-i vezi. Îmi închipui ce fel de prieteni avea Sanger. Fii convinsă că nu sînt tocmai potriviţi să intre în legătură cu o domnişoară ca tine.

– Tată dragă! Nu crezi că pot să am singură grijă de mine? De altfel, am colindat destul şi am cunoscut fel de fel de oameni. Nu cred că văduvele acelea mă vor speria mai mult decît pe unchiul Robert.

– Cred că nu. Aş fi preferat să te contrarieze însă mai mult toată povestea asta. Doar ai dus o viaţă atît de liniştită, de ferită...

– Tată!

Era o acuzaţie insuportabilă şi Florence părea foarte jignită.

– Dar ăsta e adevărul, draga mea! Îmi amintesc cum sărmana

mea Evelyn... ţineam mult la ea... Florence... era mai tînără ca tine, e drept... dar...

– Asta-i altceva. Nu văd ce s-ar putea întîmpla, din moment ce vine şi unchiul Robert cu mine.

– Bine, bine. O să mai vedem. Trebuie să fii foarte atentă cum te porţi cu amicii aceia ai lui Sanger. Probabil că sînt nişte ciurucuri. Dă-mi vederea.

– Tot ce ştim despre ei e faptul că sînt totuşi mărinimoşi, zise ea, privind încă o dată ilustrata, înainte să i-o dea.

– Pe hîrtie, Florence, doar pe hîrtie!

– Mi se pare mie, sir, că eşti prea suspicios. Eşti pornit împotriva lor din cauza mătuşii Evelyn. Să ştii că de multe ori mă întreb de ce îi iei atîta apărarea Evelynei. N-ai de unde să ştii dacă a fost cu adevărat nefericită. Stînd să te gîndeşti, unii oameni sînt atraşi de o astfel de viaţă... Într-un fel, zilele noastre sînt atît de serbede...

O privi. De mică făcuse tot ce vrusese, cu o încăpăţînare care contrasta cu gingăşia manierelor ei. În faţa criticilor şi a protestelor, nu afişa ostilitatea Evelynei; mai curînd, un uşor dispreţ, cu care îi dezarmase pe ceilalţi întotdeauna. Uneori, observînd felul cum îşi urmărea scopul propus, tatăl o asemăna, vrînd-nevrînd, cu o forţă care acţionează lent, dar zdrobitor, irezistibil, ca un tăvălug. Ştia deja că va trebui să o lase să plece în Tyrol; şi se mai plîngea că duce o viaţă neinteresantă.

– Draga mea, mi se pare că nu ştii ce spui, o tachină el.

CAPITOLUL VII

Erau ceasurile unsprezece dimineața și Kate trebăluia prin bucătărie, cînd Lewis băgă capul pe ușă. Pe un ton plin de îndoială, întrebă dacă mai rămăsese ceva de mîncare. Știa că n-o să-l lase să moară de foame, dar ținea să pară ofensat.

– Sigur că da, zise Kate, cu blîndețe. Vino aici, lîngă foc, am să-ți pregătesc o omletă. Sper că ai dormit bine azi noapte.

– Nu, spuse el, posomorît. Am dormit cîteva ceasuri spre dimineață și asta a fost tot. Am ațipit tocmai cînd se crăpa de ziuă, dar m-au trezit tălăngile alea afurisite.

– O,da. Vacile se duc la pășune în zori de zi, dar noi ne-am obișnuit. Săracul Lewis!

– Am încercat să mă îmbăt aseară, am încercat să mă culc treaz, degeaba!

– Ești încă sub șoc, spuse blînd Kate, spărgînd cîteva ouă într-o tigaie. Te-a tulburat moartea lui Sanger. Ca și pe Tessa și pe Sebastian. După nopțile acelea îngrozitoare, le-a fost rău întruna.

Răsturnă omleta într-o farfurie și i-o întinse. Apoi spuse, pregătind cafeaua:

– Ne-a tulburat pe toți. Acum sper că ai să te odihnești o zi. Nu poți să mai lucrezi în starea asta; dacă încerci, ai să te alegi cu încă o noapte albă.

– Nu pot să las lucrurile la jumătate.

– Mare scofală n-ai să faci.

– Nu te băga unde nu-ți fierbe oala, vezi-ți de treaba ta!

Îi iertă impolitețea, punînd-o pe seama oboselii. Era înnebunit. Dispariția lui Sanger îl dezechilibrase, nu aveai cum să-l ajuți. Așa fusese și tatăl ei, Sanger, se lăsa stăpînit de o disperare furibundă, cînd o întîmplare neprevăzută oprea cursul normal al lucrurilor; și, pe lîngă Lewis, el întruchipase calmul personificat. În timp ce musafirul își devora omleta, Kate îșivăzu în continuare de cele gospodărești. Pe chipul lui palid apăruse o expresie sălbatică, rătăcită.

După puțin timp, ea zise:

– Aș vrea să-mi văd doar de treburile mele. Schenck mi-a propus să fac parte din trupa lui. Nu cred să-mi țină locul liber pentru mult timp. Dar cum să plec, pînă nu se rezolvă ceva cu copiii ăștia?

– Nu pierzi nimic, dacă nu te duci. Nu este un spectacol pentru tine. Ai să-ți strici vocea cîntînd în cor.

– N-am găsit ceva mai bun, spuse ea oftînd, și trebuie să fac ceva. Dacă am noroc, n-o să fie pentru mult timp. Schenck mi-a făgăduit ceva mai bun, de îndată ce se va ivi un prilej.

– Cred și eu! În două săptămîni, are să te uite.

– Jacob o să-i aducă aminte, dacă va uita.

– Jacob îți poartă de grijă ca un frate, nu-i așa? zise el, acru, ștergîndu-și farfuria cu o bucată de pîine.

Ținea neapărat s-o facă pe Kate să-și piardă buna dispoziție și observă că această ultimă înțepătură o rănise. Se înroșise și asta îi plăcu.

– Jacob nu e băiat rău, pledă ea. A fost foarte bun cu mine, de cînd l-am pierdut pe tata. Să știi că, într- adevăr, e îngrijorat din pricina lui Tony și îi pare foarte rău.

– De ce îi pare rău?

– Îi e teamă de ce-o să se întîmple cu ea.

– E limpede ce-o să i se întîmple. De ce nu s-a gîndit la asta mai înainte?

– De ce? O, Lewis! Parcă voi, bărbații, vă gîndiți vreodată.

– Nu știu ce pune la cale acum, se plînse el. Știu doar că această casă a ajuns de nesuportat din cauza lor. Ike și Tony se ceartă într-o odaie, Linda face crize în alta, Tessa și Sebastian, în aceeași proastă dispoziție ca și ceilalți, umblă peste tot, casa asta a ajuns un iad.

– Atunci de ce mai stai?

– Eu? Oh, dintr-un sentiment de siguranță. Nu e momentul să faci nebunii aici, în vîrful muntelui. Sînt prea copt, ca să mă fac de rîs așa ușor. Prefer să mă feresc de neplăceri.

– Sigur, poate că e mai bine, reflectă ea.

– Și aș vrea s-o văd pe Tessa instalată într-un loc sigur. Bineînțeles, și pe Lina și pe Suzanna. Mi-aș lua o greutate de pe suflet.

– O, ce-o să facem cu ele? Trebuie să găsim pe cineva

cumsecade să aibă grijă de fete... Nu, Suzanna, nu mă încurca aici, în bucătărie. Du-te înapoi la mama ta.

– Mama m-a trimis puțin aici, scînci fetița. S-a sculat, iar unchiul Kiki este înăuntru și stă de vorbă cu ea.

– Chiar așa? Atunci du-te și spune-i că nu te las aici, și cu cît veți pleca mai repede toți trei, cu atît vom fi mai mulțumiți. N-are ce căuta aici.

O astfel de izbucnire era un lucru neobișnuit pentru Kate, dar era indignată de legătura dintre Linda și Trigorin, de șederea lor prelungită în casa asta. Linda nu se grăbea să plece atîta timp cît se găsea cineva s-o hrănească. Avea de gînd să rămînă pînă o vor da ei afară, iar, pentru orice eventualitate, îl ținea lîngă ea pe Trigorin, care se simțea subjugat de-a binelea. Toți îi jigneau, dar Caryl, acum stăpînul casei, era prea necăjit și prea preocupat ca să se amestece, și destul de jenat, de altfel, de ofertele generoase ale lui Trigorin, dornic să ajute copiii cu bani. Kate îi zise lui Lewis:

– E prea de tot, prea mult timp petrece la ea în cameră...

– Mai bine, așa nu mai stă în celelalte odăi, și asta e ceva! argumentă Lewis. Din partea mea, poate să și-l păstreze pentru totdeauna pe dresorul de purici.

– Numai dacă... O, Caryl! Tu ești? Intră o clipă. Schenck mi-a scris că are nevoie de mine cît mai urgent. Ce să fac? Cum să las fetele?

– E în regulă, spuse Caryl vesel, fluturînd o scrisoare. S-a rezolvat. Poți să pleci oricînd. Vine o doamnă la noi.

– O doamnă?

– Da, și un domn. Unchiul copiilor.

– Știu, zise Lewis. Profesorul, cel căruia i-am scris.

– I-ai scris? întrebă Caryl, mirat. Nu vine el, vine fratele lui. Ne scrie că va lua la el copiii. Kate, nu trebuie să ne mai facem griji.

– Și doamna? întrebă Lewis.

– E fiica unuia dintre ei. După cîte înțeleg, or să sosească în curînd.

– E măritată?

– De unde vrei să știu eu? Nu scrie în scrisoare.

– Dacă-i fiica unuia dintre ei, înseamnă că e foarte tînără, zise

Lewis. Mă întreb dacă ne va fi de ajutor.

– El crede că da, zise Caryl, recitind scrisoarea. Spune că ne va sfătui ce să facem în privința educației fetelor. Ne recomandă o școală bună, englezească, dar trebuie să mai discutăm despre asta.

– O școală bună englezească! exclamă Lewis. Cred că ar fi mai potrivită decît un pensionat.

– Ai zis că vor sosi curînd? întrebă Kate. Nu cumva vin aici? Nu se poate! Mai întîi că nu avem loc.

– Domnul poate sta în camera tatei. Și dacă tu pleci, doamna poate ocupa locul tău, în odaia fetelor, zise Caryl.

– O, nu se poate! Kate se gîndea la mizeria și dezordinea din camera fetelor și își dădea seama că n-o putea instala acolo. Tony are mereu coșmaruri, țipă și dă din picioare. E imposibil să vină aici, Caryl.

– Îi dați doamnei camera lui Sanger, propuse Lewis, iar unchiul o să stea cu Ike, și, odată pentru totdeauna, băgați-l pe Trigorin în odaia Lindei. E foarte simplu!

– Nu se poate... începu Kate, serioasă și ofensată.

– Bineînțeles că nu, adăugă Caryl, încruntîndu-se. Linda trebuie să plece; să plece înainte de venirea acestei doamne. Așa, are să plece și Trigorin, și o să avem loc destul.

– Mă întreb ce-o să fie, cînd ai s-o dai pe Linda afară, speculă Lewis. Tărăboi, dacă ghicește motivele pentru care o gonești. Ea...

– Fiți atenți, șopti Kate. Fetița...

Dar Suzanna o și șterse, ca să raporteze mamei sale noutățile. Lewis îi consolă, spunîndu-le că vor împrumuta bani de la Trigorin, dacă va trebui s-o mituiască pe Linda.

– Ne încurcă faptul că sosesc atît de repede, zise Caryl. Dar îmi pare bine că vin. După ce le dau copiii în seamă, o să plec. Și Kate poate să plece, îndată ce-și termină bagajele.

Kate porni la drum a doua zi. Pînă în ultima clipă se gîndi cu îngrijorare la lipsa de confort pe care o va îndura doamna aceea. Îi lăsă lui Roberto mii de instrucțiuni. Roberto înțelesese că doamna Churchill va comanda o grămadă de cești de ceai și de căni mari cu apă caldă, la fiecare două sau trei ceasuri! Caryl era mîhnit că se despărțea de sora lui și se hotărî s-o însoțească pînă la München,

unde va petrece o noapte şi se va întoarce a doua zi. Lewis şi copiii o conduseră pînă jos, la Weissau. Despărţirea fu foarte tristă. Kate izbucni în lacrimi şi începu să suspine, cu durerea înăbuşită şi mută a unei fiinţe blajine, peste măsură de încercată. Stătea demnă şi curajoasă, ascunzîndu-şi faţa înroşită de plîns într-o batistă curată şi ţinînd în mîna cealaltă o valiză şi-o umbrelă, în aşteptarea vaporului. Caryl o ajută cu grijă să se urce şi o conduse apoi într-o cabină mică, unde se reculese. Nu mai era nimeni pe chei ca să facă semn cu mîna, cînd vaporul porni pe apele liniştite ale lacului.

Contrar obiceiului lor, copiii nu plînseră deloc. Lacrimile lui Kate, senzaţia că sora lor dragă şi iubitoare îi părăsise, îi impresionase adînc. Priveau tăcuţi vaporul care se depărta şi păreau atît de mişcaţi, de palizi şi de stingheri, încît Lewis, care se simţea groaznic, începu să-i blesteme. Asta îi trezi la realitate. Se duseră să-şi cumpere bomboane de mentă de la băcănia din sat şi îl rugară să-i plimbe cu barca pe lac. Lewis se înduplecă şi porniră pe apă într-o barcă veche, la fel de mare ca arca lui Noe. Vîsliră de zor în bătaia soarelui, încercînd să întreacă vaporaşul, care acum se întorcea. Îşi pierdură vremea cu mici distracţii de tot soiul şi, în final, făcură o baie chiar în faţa hotelului mare şi a drumului care mărginea lacul.

Florence Churchill, chiar ea, care şedea pe o bancă aproape de buza lacului, se amuză copios uitîndu-se la ei, fiindcă se dezbrăcaseră în pielea goală şi se uscau la soare.

„Una din fete s-a făcut mare, gîndi ea, văzînd-o pe Antonia, urcîndu-se în barcă. Nu-i nimic, se pare că aşa se obişnuieşte pe aici, şi sînt încîntători."

Florence tocmai sosise cu trăsura de la Erfurt, însoţită de unchiul ei. Trenul fusese atît de aglomerat încît nu avuseseră loc. Weissau era plin de cheflii, fiindcă era zi de sărbătoare. De-a lungul lacului, se înşira un val de oameni ce se plimbau în aerul curat. Erau grupuri de tineri bronzaţi, cu rucsacuri în spate şi pioleţi, nemţi rotofei în haine de pînză albastră, ţărăncuţe cu şorţuri scrobite şi flăcăi cu flori la pălării. Florence, care ura mulţimea adunată de sărbători în Anglia, privea acum jur-împrejur, cu veselie; îi suporta, chiar cu plăcere, pe negustorii din Innsbruck, care beau bere sub copacii din parcul hotelului, pentru că erau atît de curat îmbrăcaţi şi

păreau atît de fericiți, iar ziua era atît de frumoasă. Din zece oameni care treceau, nouă țineau în mînă buchete mari de flori de cîmp. Era încîntătoare zarva pe care o făceau, hohotele de rîs guturale și vesele, scîrțîitul țiterelor și frînturile de cîntece care se auzeau de pe lac, fiindcă totul părea nou pentru ea și nimic nu semăna cu sunetele stridente ale cockney-lor *, sau cu muzicuțele de la Hampstead Heath.

Deși călătoria o cam obosise, era mulțumită că se odihnea și se simțea chiar fericită. Robert Churchill intrase în hotel să comande prînzul și să întrebe care este drumul spre Karindethal. Îi părea bine că scăpase de el. Robert nu împărtășea entuziasmul pe care-l simțea ea pentru aceste locuri minunate. Tot drumul, din Anglia pînă aici, bombănise, plîngîndu-se că a fost luat cu sila de la treburile lui, chiar în mijlocul trimestrului, și repetase de cîteva ori, lipsit de tact, că regreta lipsa soției sale. Mulțimea asta era pentru el un izvor nesecat de nemulțumire. Drumul de la Erfurt, ce urca prin păduri nesfîrșite de pini, i se păruse groaznic, lung și plictisitor. Tot ce își mai dorea era să ajungă la capătul călătoriei și să isprăvească o dată afacerea asta.

Pe de altă parte, Florence binecuvînta prilejul care-i adusese pînă aici. Bucuria ei începu dis de dimineață, cînd se trezi și aruncă o privire pe fereastră la castanii din grădină, la pajiștile înflorite ale Innthal-ului, mărginit la orizont de munții albaștri. Era entuziasmată. Nu se mai sătura privind lacul. Uneori apa era atît de liniștită și de străvezie încît bărcile, legănate pe imaginea propriilor reflexe, păreau că plutesc în aer; pe neașteptate, o pală de vînt transformă apa în argint, ștergînd imaginea crestelor de munte și a cerului, care se odihniseră o clipă pe suprafața ei limpede.

Nădăjduia ca afacerea Sanger să fie dificil de rezolvat, ca să poată rămîne aici un timp mai îndelungat. Într-un grup vesel care se apropia de ea, îi recunoscu pe copiii care se scăldaseră lîngă barca cea veche. Se îndreptau spre hotel, ei erau, nu se putea înșela. Îmbrăcați sau nu, atrăgeau oricum atenția. Deși purtau veșminte țărănești, păreau mai sălbatici decît sălbaticii munteni și erau atît de

* Locuitori tipici ai Londrei.

firavi... Tînărul era slab ca o sperietoare şi copiii erau nişte fărîme de om. Aveau un mers uşor şi iute, care îi deosebea de tirolezii greoi. Cînd trecură pe lîngă ea, îi auzi vorbind englezeşte. Cea mai mică ditre fete zicea:

– Sebastian crede că-i vine rău.

„Săracul Sebastian, gîndi Florence, a stat prea mult în apă. O! Sebastian! Patru. Ei sînt."

Se sculă repede şi alergă după ei, strigînd:

– Scuzaţi-mă, nu sînteţi copiii lui Sanger?

Toţi cinci se întoarseră spre ea cu gura căscată şi, într-un tîrziu, recunoscură că aşa era.

– Eu sînt verişoara voastră, explică ea. Eram în drum spre voi. N-aţi primit telegrama noastră?

Scuturară din cap, muţi de mirare. Li se părea că au dinaintea ochilor o fiinţă nemaipomenită, de la eleganta pălărie gri de voiaj, pînă la pantofii cu tocuri joase, comozi şi scumpi. Copiii nu vorbiseră în viaţa lor cu o astfel de persoană, iar pentru Lewis era o întruchipare a trecutului, genul de doamnă care-l terorizase în copilărie, dar de care acum nu-i mai păsa. Sebastian îşi reveni primul din uimire. Îi ură bun venit pe un ton serios şi îi explică apoi că o aşteptau oricum, deşi nu primiseră nici o telegramă. Toţi dădură mîna cu ea.

– Care dintre voi sînteţi verii mei? întrebă ea, privindu-i cu plăcere.

– Toţi în afară de el, răspunse Antonia, arătînd spre Lewis.

– Şi tu eşti... Caryl? Florence şovăi, fiindcă i se păru prea matur ca să fie Caryl.

– Ah, nu! zise el repede. Eu nu sînt ruda dumneavoastră. Sînt doar un prieten.

– A, da, murmură ea, puţin mai distantă.

– Domnul Dodd, domnişoara Churchill, zise Sebastian brusc, amintindu-şi formula de prezentare.

– O! Ochii ei străluciră şi deveni mai comunicativă. Domnul Dodd? Mi se pare că tata a primit o scrisoare de la dumneavoastră.

– Da, cred că da, zise Lewis, roşind. Dînsul n-a venit cu dumneavoastră?

Deodată, Florence îşi aminti de Robert şi-i mulţumi lui Dum-

nezeu că intrase în hotel şi nu le văzuse pe nepoatele sale scăldîndu-se drept în faţa lui. Le explică unde se dusese unchiul lor şi îi pofti să prînzească împreună, înainte să plece la Karindehütte. Porniră cu toţii, destul de intimidaţi şi jenaţi. Nu le venea să creadă că se înrudesc cu fiinţa aceasta minunată. Se uitau la ea stingheri. Şi Lewis o cerceta, dar mai pe furiş. Ea îşi propusese să nu-l privească decît cînd era necesar, dar îşi aminti că se plimba şi discuta cu acela care compusese „Simfonia în trei tonuri".

„Pare abătut, se gîndea... şi neatrăgător... şi atît de neîngrijit. Dar ce glas fermecător are! Şi cît de mult ţine la copii... Ea o fi avînd şaisprezece ani? Nu pare. Ca să-i înţelegi trebuie să laşi prejudecăţile la o parte... El mi se pare atît de timid!..."

Era îngrozitor de sfios. Dar se străduia să se facă plăcut, fiindcă dorea ca străina să fie mulţumită. După ce o studiase, hotărî că ea va fi o persoană de încredere pentru prietena lui, Tessa. La început crezuse că o fiinţă mai în vîrstă şi mai puţin atrăgătoare s-ar fi potrivit mai bine; dar siguranţa cu care se purta, felul elegant de a se îmbrăca, îi conveniseră. Era un mare ghinion faptul că sosise aşa, pe neaşteptate. Avusese de gînd să le pună pe fete să se pieptene înainte de venirea ei şi, iată, acum părul le atîrna, ud, pe spate. În plus, Caryl şi Kate erau plecaţi. Acasă o vor găsi doar pe Linda. Poate va fi atît de scandalizată, încît îşi va face bagajele şi se va întoarce în Anglia, fără să mai ia fetele, aşa încît îşi dădu toată osteneala să-i facă o impresie bună, vorbind repede şi puţin bîlbîit, ca întotdeauna cînd se intimida. Îi explică de ce Kate şi Caryl plecaseră la München.

Înainte de a ajunge la hotel, zări doi domni graşi, înaintînd repede pe drumul din vale, care mai de aproape semănau bine cu Trigorin şi cu Jacob Birnbaum. Păreau foarte grăbiţi şi foarte tulburaţi. Lewis se desprinse de grup şi se apropie de ei.

— A sosit o telegramă după ce aţi plecat cu toţii, zise Jacob, gîfîind.

— Am crezut că e mai bine să o deschidem. Apoi ne-am gîndit că trebuie să coborîm şi să vă anunţăm imediat. Verii aceia din Anglia sosesc astăzi. Ne-am gîndit să vă prevenim. Puteţi să le spuneţi să rămînă la hotel.

— Prea tîrziu, zise Lewis. Au şi sosit. Tocmai am întîlnit-o pe

domnişoara. Iat-o.

— Ah... ah! strigară amîndoi, uitîndu-se de departe la Florence, cu o privire neputincioasă.

— Şi are de gînd să tragă la Karindehütte, după ce prînzim. Ne-a şi anunţat.

— N-am putea să-i spunem că nu e loc?

— Sebastian a încredinţat-o că avem loc destul. Merită să-i suceşti gîtul pentru asta.

— Ah!

— Dar Linda? întrebă Lewis, neliniştit. Ştie? Ce are de gînd să facă?

— O doare capul; s-a culcat, îi răspunse Jacob.

— Cred că o să rămînă acolo. Nu puteţi fi aşa de barbari încît s-o daţi afară; numai dacă n-o să încerce unchiul.

— Atunci lăsaţi-o să stea, îi sfătui Lewis. Nici n-or să afle de existenţa ei. Mîine, cînd se va înapoia Caryl, s-o ducă cineva pe doamna la plimbare, şi atunci poate scăpăm de Linda.

Unchiul Robert tocmai ieşise din hotel şi fu prezentat copiilor. Trigorin, care observase grupul, interveni exclamînd:

— Dar bine, tînăra doamnă este din înalta societate! *Femme parfaitement comme il faut!* * Fără îndoială! Cum să stea dînsa la Karindehütte?!

Ceilalţi dădură din cap. Şi lor le părea cu neputinţă. O asemenea perspectivă le stîrnise panica.

* În franceză, în original: O femeie, într-adevăr, aşa cum trebuie!

CAPITOLUL VIII

Florence îi plăcu foarte mult pe tinerii Sanger. Nu însă şi unchiul Robert. Poate că frumuseţea primăverii alpine nu-l impresionase destul. Nu părea că împărtăşeşte veselia şi seninătatea nepoatei sale, căreia i se părea totul încîntător sau amuzant la Karindehütte. Pe dumnealui îl speriau mai ales noile lui nepoate. Se uitase de cîteva ori la părul lor ud, răsfirat pe umeri, în timpul primului prînz luat împreună, şi se cutremurase. Se îngălbenise auzind cîteva dintre expresiile tari pe care le scăpaseră cînd îşi fripseră gura cu supă. Venind încoace, tot drumul, îi spusese Florencei că avea de gînd să-i invite să petreacă vara la vila lui, unde urmau să-i cunoască fiicele, Hilda şi Betty. Acum, Florence se îndoia că mai avea aceeaşi intenţie, deşi recunoştea că erau copii reuşiţi, păreau isteţi şi se exprimau frumos; dar cam atît putea spune despre ei.

Nu era încîntat nici de cei trei tineri străini, care aveau aerul unui trio de ticăloşi. În privinţa asta, Florence era de acord, chiar şi în ochii ei, splendoarea peisajului nu se potrivea deloc cu vulgaritatea lui Trigorin şi a lui Birnbaum. Erau genul de oameni despre care îşi pusese în gînd să se ferească. Se citea pe faţa lor că erau compromişi; aducîndu-şi aminte de sfaturile şi de temerile absurde ale tatălui ei, care credea că acest soi de oameni ar putea constitui un pericol, nu ştia dacă trebuie să rîdă sau să fie neliniştită. Cu totul altă părere avea despre domnul Dodd, deşi, ca înfăţişare, era cel mai puţin prezentabil dintre toţi trei. „Simfonia în trei tonuri" îi dădea dreptul să apară şi în zdrenţe, dacă voia. Înţelegea de ce Robert îl considerase drept cel mai rău dintre toţi. Fusese ostentativ de obraznic, în contrast cu ceilalţi, care erau exagerat de politicoşi. Dorinţa lui de a atrage pe tînăra doamnă nu îl făcea să fie politicos faţă de bătrînul gentleman şi nici felul în care Robert Churchill se purta cu un tînăr nu-i convenea deloc lui Lewis, care de la şaisprezece ani se scuturase de orice autoritate. Faţă de Florence, rămăsese la fel de curtenitor. I se luă o piatră de pe inimă, cînd o auzi chicotind la expresiile Paulinei, drept

pentru care îi surîse grăbit, dar atît de cald şi strălucitor, încît ea tresări mirată. Apoi deveni imediat serios şi îi oferi salata cu un ton atît de timid şi şovăitor, care o descumpăni. Totuşi, farmecul zîmbetului său era lucrul cel mai real dintr-o zi amuzantă şi ireală.

După amiază, porniră spre Karindehütte, unde-i aştepta deja cina, care se desfăşură într-o atmosferă tensionată. Fiecare membru al Circului lui Sanger, de la Roberto pînă la Susan, căutau să se poarte cît mai bine, însă strădaniile lor disperate erau obositoare, ceea ce o determină pe Florence să se retragă devreme în camera destul de confortabilă a lui Sanger.

Se trezi a doua zi bine dispusă. În timp ce se îmbrăca, căută în volumul de buzunar Shakespeare, pe care îl lua întotdeauna cu ea, fragmentul din „O poveste de iarnă", care începe aşa: „Eşti sigur, corabia noastră a atins / Ţărmul pustiu al Bohemiei?"

Pentru sărmanul unchi Robert, „ţărmul pustiu al Bohemiei" era expresia cu care descria cel mai bine aceste locuri. Însă pentru ea, sălbăticia înflorea ca o grădină. Scena shakespeariană îi juca încă în minte, stînd acolo, în capul scărilor, cînd, deodată, privind în jos, îi văzu pe Lewis şi pe copii mîncînd porridge în sala cea mare. Îşi aminti cuvintele pline de dojană: „Să nu mergi prea departe în ţara aceasta, / Locurile sînt vestite prin fiinţele care te prăduiesc / Şi care domnesc în acest ţinut."

Misterioasă, doamna care se ascundea în camera ei, suferind de o durere de cap, era poate o asemenea fiinţă. Acest gînd îl nutrea şi faţă de cei doi tineri graşi, ovreiul şi rusul. Dar copiii aceştia nostimi şi înduioşători, ţăranul acesta cumsecade şi timid, cu talentul său minunat şi cu vocea blîndă, erau cei mai drăguţi locuitori ai ţinu- tului. Toţi se învîrteau într-un cerc magic unde lumea era veselă, nevinovată şi amuzantă.

Uitase că fiinţele acelea de pradă au adesea o înfăţişare plăcută. Şi nici nu se gîndise că farmecul lor se datora tocmai simplităţii ideilor. Totuşi, Florence, încătuşată de tradiţie, ideal şi scrupule, nu se simţea în siguranţă printre ei. Erau ca nişte animale de pradă, necruţătoare, care nu cunosc decît legea poftelor nestăpînite.

Dacă ar fi coborît mai devreme, ar fi auzit nişte expresii deosebit de „frumoase", fiindcă Lewis era prost dispus. Petrecuse o

noapte albă; îl durea capul îngrozitor şi venise la micul dejun în acea stare de spirit care o făcea întotdeauna pe Teresa să-l denumească ironic „raza mea de soare". Reuşea imediat să le facă pe ambele fete să bocească, iar pe Sebastian să-l înjure. Spre cinstea lui, se sili să se stăpînească atunci cînd apăru verişoara lor. I se adresă politicos, deşi puţin morocănos, şi începu să-i explice problema care-l preocupa, greutatea reprezentării operelor lui Sanger. Atmosfera generală se înviora şi deveni mai cordială. Florence ştia cîte ceva despre cum se naşte o operă. În unele privinţe, chiar mai multe decît Lewis. Îi povesti despre un nou proiect de subvenţionare a operei britanice.

— Mă mir că n-ai auzit de aşa ceva, exclamă ea; apoi, după o scurtă ezitare, adăugă: ideea a fost lansată de amicul meu... Sir Bartlemy Pugh...

Avea o mulţime de prieteni distinşi, pe care întotdeauna îi pomenea în felul acesta, poate şi cu scopul de a-i avertiza pe ceilalţi ce urma să spună. Acum, precauţiunea fusese zadarnică; Lewis, împărtăşind aceeaşi părere cu Sanger despre Anglia, nu părea să fi auzit de Sir Bartlemy Pugh, deşi, ca muzician, ar fi trebuit. De altfel, nici nu dădea atenţie explicaţiilor ei cu privire la planul de subvenţionare a Operei de către stat. Tocmai era să-i scape o mojicie apropo de acest subiect, cînd Teresa, cu tact, evită catastrofa, amestecîndu-se brusc în conversaţie şi întrebîndu-l grijulie dacă-i mai doare capul.

Florencei nu-i plăcea să fie întreruptă. Avea încă multe să-i spună, dar intervenţia inoportună a fetei pusese capăt conversaţiei. Înainte de a trece la alt subiect, o măsură cu atenţie pe tînăra ei verişoară, din cap pînă-n picioare, şi pentru prima dată o detaşă, în gînd, de restul familiei. Categoric, era cea mai puţin atrăgătoare; urîţică şi la propriu şi la figurat, deşi era posibil ca, fiind ceva mai bine hrănită, să înceapă să se dezvolte pe cu totul alte coordonate. Înfăţişarea firavă contrasta în mod neplăcut cu o anumită armonie a chipului rotund, puternic, cu o bărbie frumos conturată şi ochi mari, puţin depărtaţi. Avea o gură mică şi, deşi buzele-i cărnoase exprimau generozitate, emana o notă sarcastică, pe care Florence nu o găsea potrivită la o fată atît de tînără. Pînă şi tonul cu care se interesă de migrena domnului Dodd era mult prea îndrăzneţ şi prea intim. Ce

păcat că-l durea capul. Florence, regretînd sincer faptul acesta, îl sfătui să ia aspirină şi să se întindă într-o odaie, la întuneric, pînă se va simţi mai bine. Făgădui că o va asculta, însă nu înainte de a face împreună o plimbare, ca să-i poată vorbi despre fete. Îi explică, oarecum cu sfială, că ele aveau nevoie de supraveghere.

— Se vede, recunoscu ea, rîzînd.

— Nu e vina lor, zise el ţîfnos, ci a casei acesteia şi a felului în care au fost crescute. Dacă la început vi s-au părut puţin cam sălbatice, nu trebuie să vă speriaţi.

— Sigur că nu. Mi se par chiar foarte drăguţe. Vor veni cu noi în Anglia, unde voi găsi o şcoală bună şi pentru ele şi pentru Sebastian. Ce nostim e băieţelul!

— Sebastian? se miră el. Lui să-i găsiţi o şcoală?

— Şi el trebuie supravegheat, la fel de mult ca şi fetele.

— Poate. Dar nu la şcoală. Unii băieţi refuză să meargă la şcoală. Nu se pot acomoda. Mă îndoiesc ca el să vrea. Acolo unde învăţam eu...

Se opri şi ea îl întrebă dacă nici el nu reuşise să se acomodeze cu şcoala. Îi mărturisi că fugise şi că Sebastian va face, probabil, la fel. Relatarea recentei aventuri a lui Sebastian o amuză foarte mult, dar ea ar fi preferat să afle cîţi ani avea Lewis atunci cînd fugise de la şcoală şi ce i se mai întîmplase între timp. Astfel canaliză conversaţia în direcţia dorită şi află în sfîrşit că, pe atunci, el fusese mai mare decît Sebastian, avusese cam şaisprezece ani, şi că îşi cîştigase traiul cîntînd din flaut într-o trupă de circ.

— După aceea, zise el, am scris şi nişte piese, pe care trebuia să le execute mica mea orchestră. Este plăcut să compui muzică pentru un spectacol de circ. Sanger spunea că stilul meu mai păstrează urmele acelui gen de muzică.

— Ca şi în ziaristică, remarcă Florence, oricît de literară ar fi opera unui fost ziarist, întotdeauna va ieşi la suprafaţă stilul specific presei.

— Probabil, spuse Lewis, părînd încurcat.

Nu era obişnuit cu astfel de comparaţii şi plecă în grabă, de teamă să nu-l pună într-o situaţie delicată, mai ales că îl durea capul. Restul dimineţii şi-l petrecu într-o odaie întunecoasă, înghiţind

aspirine. Pierdu chiar şi momentul palpitant al plecării Lindei, Suzannei şi a lui Trigorin, fapt care zgudui toată casa, ca o furtună.

La întoarcere, Caryl află cu stupefacţie că rudele importante din Anglia sosiseră deja pe neaşteptate. Deoarece Linda refuzase să iasă din cameră, Birnbaum folosise o stratagemă: propuse ca Trigorin să fie rugat să plece, ştiind că ea avea să-l urmeze numaidecît, ca să nu-l scape. Aşadar, stătu de vorbă cu Trigorin şi îi sugeră în mod foarte politicos să se mute jos la hotel, deoarece era prea mare aglomeraţie, de cînd sosise familia Churchill. Sigur că nu îi era uşor, căci se simţeau cu toţii foarte îndatoraţi lui Trigorin, care le dăduse bani ori de cîte ori fusese nevoie. Numai el şi cu Birnbaum aveau bani, dar acestuia din urmă, deşi era foarte darnic, nu-i plăcea să-i împartă tot timpul, chiar dacă era vorba şi de sume mai mici. Trigorin le dăduse de mîncare de la moartea lui Sanger pînă acum şi-i împrumutase lui Kate bani de drum pînă la Leipzig. Aflînd despre propunerea referitoare la mutare, se dovedi chiar foarte înţelegător şi primi să plece imediat, scuzîndu-şi şederea prea îndelungată. Înainte de a-i părăsi, îl căută pe unchiul Robert şi-i înmînă un cec de cinci sute de lire, asigurîndu-l că pentru el era o cinste să-i ajute pe copiii lui Sanger.

— Niciodată nu voi mai găsi un prieten ca domnul Sanger, zise el cu tristeţe. Este o mare durere pentru mine faptul că a murit atît de curînd după sosirea mea aici. N-am avut deloc timp să discutăm despre muzică, aşa cum nădăjduisem. Acest cec este un semn al recunoştinţei mele pentru bucuria de a fi fost poftit de el aici. Altceva nu pot face pentru el.

Şi plecă atît de afectat, încît Robert nu-l mai reţinu. Jacob avusese dreptate. De cum auzi, Linda sări din pat, strigînd că ea şi Susan nu mai puteau sta într-o casă unde nu erau dorite. În cazul în care Caryl ţinea să plece, are să-şi facă şi ea bagajele. Asta se şi întîmplă, într-o zarvă îngrozitoare, care pustii toată casa. Toţi erau atît de mulţumiţi de exodul acesta, încît nici nu le păsa ce cărase după ea şi nu descoperiră decît tîrziu. Luase cîteva scrisori semnate, foarte preţioase, un ceas, un port-ţigaret din aur, dăruit de Wagner lui Sanger şi o grămadă de flecuşteţe de valoare, care-i picaseră în mînă, împreună cu toate lingurile şi furculiţele. Doi oameni, chemaţi de jos,

din vale, cărară în spate cuferele ei grele şi, o jumătate de ceas mai tîrziu, părăsi pentru totdeauna casa lui Sanger.

Coborî tocmai în momentul cînd Trigorin îşi lua rămas bun de la întreaga familie adunată în hol. Se îmbrăcase toată în haine cenuşii; un voal lung îi atîrna de sub pălărie, acoperindu-i părul blond. Într-o mînă o ţinea pe Susan, înfăşurată în panglici negre, şi în cealaltă, o batistă cu chenar îndoliat. Robert venea respectuos în urma ei, ducînd o trusă de voiaj din piele verde. Părea atît de trufaşă şi de îndurerată, o văduvă atît de autentică, încît pînă şi Robert Churchill se întrebă cu o undă de regret dacă nu se purtaseră cu ea prea dur, insistînd să plece.

— Hai, Kiril, îi zise ea lui Trigorin. Să mergem. Am fost dată afară şi gata. N-am să fac scandal, ca altele.

Era hotărîtă să nu le dea nici o atenţie şi, cînd Susan smiorcăi mai tare, Linda aruncă vorbele, fără să se adreseze cuiva în special:

— Plînge după tăticul ei, draga de ea! N-ai crede, după felul cum e tratată acum, că era copilul lui preferat. Hai, iubito! Aici nu ne vrea nimeni. Kiril, eşti drăguţ să-mi duci trusa pînă jos? Este la Roberto.

Trigorin se uită cu îngrijorare la propriile lui valize, dar nu spuse nimic. Tocmai se străduia să le apuce pe toate trei deodată, iar Linda era pe punctul de a ieşi, cînd izbucni o scenă; Antonia se repezi înaintea ei, strigînd:

— Să nu iei asta! E trusa mea!

— Ce spui?! exclamă Linda, întorcîndu-se. Te poftesc să mi-o dai imediat. E a mea. De cinci ani se află la mine.

— Nu e a ta, strigă Antonia, smulgînd valiza şi ascunzîndu-se în spatele lui Birnbaum. Mie mi se cuvine. A fost a mamei mele.

— Şi ce importanţă are asta? întrebă Linda. Acum e a mea. Tatăl tău mi-a dăruit-o. Dă-o încoace imediat!

— Nu vreau! Hoaţo! ţipă Antonia. El n-a dăruit nimic din ce i-a aparţinut mamei. Tu le-ai furat!

— Tony, Tony! Las-o s-o ia, şopti Birnbaum. E veche, nu merită să te certi pentru atîta lucru. O să-ţi cumpăr alta nouă.

Era într-adevăr veche, atît de pătată, zgîriată şi hărtănită, încît nici o femeie respectabilă n-ar fi ţinut s-o aibă. Purta urmele tuturor

călătoriilor făcute de clanul Sanger în ultimii şaptesprezece ani. Dar, cînd Antonia o ridică sus, pentru ca şi ceilalţi s-o vadă mai bine, se deslușiră vag, într-o parte, inițialele E.N.C.

– Evelyn Napier Churchill! zise ea. Adică numele mamei mele.

Robert îşi aduse aminte de trusa asta. El şi Charles i-o dăruiseră sorei lor, cînd împlinise douăzeci şi unu de ani; îşi amintea şi acum, cu emoţie, de prăvălia de unde o cumpăraseră şi cum o aleseseră, convinşi că eleganţa accesoriilor de toaletă din fildeş avea să fie pe placul pretenţioasei Evelyn, mai degrabă decît cele din aur sau argint strălucitor.

– Da, a fost a ei, interveni el. Dar nu mai are importanţă acum. Dă-i-o, Antonia!

Voia să pună capăt cu orice preţ acestei situaţii penibile. Toţi doreau asta, în afara celor două rivale. Antonia se agăţase de trusă şi îl bodogănea pe Birnbaum că se amestecase. Linda, în culmea furiei, se pregătea să spună tot ce-i stătea pe limbă.

– Nu plec de aici fără trusă! ţipă ea. Tu îmi spui mie hoaţă? Dar tu ce eşti, mă rog? Mă aruncaţi afară, vă purtaţi cu mine, ca şi cum aş fi o tîrfă. Tu eşti mai brează? Ia spune-mi! Şi mama ta ce-a fost? Crezi că eu nu ştiu...

– Tony, n-o asculta. Vezi-ţi de treabă! o îndemnă Florence, tocmai cînd Antonia se pregătea să se repeadă la Linda. Mai bine pleacă de aici.

– Nu-ţi bate gura degeaba cu ea, domnişoară, o sfătui Linda. N-ar trebui nici s-o atingi. Este o cățea vicleană. Ia întrebaţi-l pe domnul Birnbaum dacă...

– Ia-ţi geanta, zise Caryl, smulgînd-o din mîna Antoniei şi azvîrlindu-i-o în faţă, în timp ce Florence şi Birnbaum o ţineau pe Antonia. Ia-o şi pleacă odată, pentru Dumnezeu! Ai să pierzi trenul.

– Da, doamnă, ar trebui să vă grăbiţi, o sfătui şi unchiul Robert, care, cu ceasul în mînă, încerca să păstreze o atitudine demnă.

– Să plec? zise Linda. Dar n-aş mai sta aici pentru nimic în lume, după tot ce s-a întîmplat. Mă întreb pentru ce aţi mai adus-o şi pe tînăra doamnă în bordelul ăsta infect.

Şi, spunînd asta, se îndepărtă. Trigorin reuşi să ridice toate

bagajele şi o urmă, fără să-şi mai ia rămas bun. De cîteva ori, pe prima sută de metri, îi scăpară din mînă, în timp ce toată familia îi urmărea pe fereastră, bulversată de furtuna prin care trecuse.

Sebastian îşi aduse aminte cu oarecare veselie că Trigorin urcase drumul gîfîind şi suflînd din greu, dar coborîtul i se va părea mult mai obositor. Fundele negre, fluturînde, ale Lindei dispărură după prima cotitură şi un fel de oftat de uşurare se auzi dinspre grupul de copii. Li se ştersese brusc de pe chipuri expresia de ură întipărită pe parcursul a opt ani; hotărîră s-o uite cît mai repede.

Cînd Trigorin scăpă din nou ceva pe jos, Caryl nu mai putu să rabde; ieşi după ei, luă trusa – motivul scandalului – şi o cără pînă jos, unde o căruţă ţărănească îi aştepta pe călători. Pe drum, Trigorin repetă trist, de cîteva ori, ce greu e să părăseşti astfel o casă, unde ai fost poftit cu drag.

Dintre toţi, Florence era singura care nu lua parte la bucuria generală. Simţea că se risipise ceva din farmecul dimineţii. Nu mai era sigură că toate lucrurile de la Karindehütte aveau s-o amuze în continuare. Lupta înverşunată pentru geanta de voiaj aruncase o lumină ciudată asupra celor mai intime secvenţe din viaţa Evelynei Churchill. Şi nici faptul că odraslele Evelynei crescuseră sub influenţa unei scorpii nu avea nimic amuzant. Nu era de mirare că simpaticul domn Dodd se îngrijora de soarta lor; înţelegea acum de ce spusese că nu copiii erau de vină pentru lipsa lor de educaţie. Acum scorpia plecase şi numărul fiinţelor de pradă scăzuse cu doi, neţinînd seama de Susan, care era o scorpie în miniatură. Mai rămăsese tînărul evreu, dar nu-i deranja şi se oferise cu sinceritate să contribuie la educaţia lui Sebastian.

În aceeaşi după amiază s-a hotărît, în consiliu de familie, ca cei patru copii să fie trimişi de îndată în Anglia, iar de la toamnă să meargă la şcoală. Robert le recomandă cu căldură o mică şcoală pregătitoare pentru Sebastian. Cele trei fete, hotărî Florence, vor urma cursurile colegiului din Cleeve, unde îşi desăvîrşise ea educaţia. Întrucît singura obiecţie a unchiului Robert referitoare la planurile Florencei se rezuma la faptul că nici o instituţie onorabilă nu le-ar primi pe fete, în final se lăsă convins de argumentele ei. Florence cunoştea colegiul de la Cleeve; fiind nepoatele lui Charles Churchill,

îl asigură ca, şi fetele unui compozitor deja cunoscut, vor fi bine primite la fosta ei şcoală. Datorită influenţei tatălui ei, colegiul va trece peste multe neajunsuri. Greutatea mai mare era să le convingă pe fete să meargă la şcoală. Şi, într-adevăr, ele nu-şi putură ascunde neîncrederea, cînd li se aduseră la cunoştinţă aceste planuri.

— Dar are să vă placă, le încurajă Robert. O să vă faceţi mulţi prieteni. Veţi învăţa multe jocuri.

Aceste cuvinte le tulburară; era ultimul lucru la care se aşteptaseră — să meargă la şcoală. Începură să-i explice lui Robert că ştiau o grămadă de jocuri. La rîndul său, Robert încercă să le convingă de importanţa jocurilor sportive într-o şcoală englezească, şi atunci fetele se speriară cu adevărat. Antonia afirmă cu tărie că nimic nu o va face să înveţe acele jocuri. Poate că surorile ei, fiind mai mici, se vor supune, dar ea era prea mare ca să mai meargă la şcoală şi voia ca toată lumea să ştie aceasta.

— În Anglia şi fetele mari se mai joacă, o asigură Robert. Fata mea, Hilda, e mai în vîrstă ca tine, are şaptesprezece ani. Îi place tare mult la şcoală şi n-ar vrea să plece de acolo. E şefa echipei de hochei a şcolii.

Cele patru fete se priviră cu înţeles, fiind prea politicoase totuşi ca să spună că verişoara lor Hilda trebuie să fie tare năroadă. Într-un tîrziu, interveni şi Sebastian:

— Ei, bine, vă mulţumim pentru grija ce ne-o purtaţi. O să ne mai gîndim. Presupun că n-o să fie prea tîrziu, dacă vă dăm răspunsul mîine.

— Ce răspuns să ne daţi? întrebă Robert, uluit.

— Dacă vom merge în Anglia. Fără îndoială că apreciem gestul dumneavoastră generos, nu-i aşa, fetelor? Dar ne trebuie puţin timp să ne hotărîm.

— Dacă vreţi să veniţi! Băiete dragă! O să faceţi ce spunem noi, n-aveţi de ales.

— E o decizie mai importantă pentru noi, decît pentru altcineva, răspunse Sebastian. Şi, poate nu ne-ar place să mergem la şcoală.

— Ar fi o prostie din partea voastră, dar n-are importanţă!

— Noi nu sîntem ai dumneavoastră, afirmă Sebastian, adică nici o lege nu vă dă drepturi depline asupra noastră. Nimeni nu v-a

numit tutorii noştri, nu?

— Hm...! pufni unchiul Robert, neştiind ce să răspundă.

Florence îşi înăbuşi cu greu rîsul, ştiind că această chestiune oficială a tutelei reprezenta o problemă gravă pentru mentalitatea lui de om prudent. Îi făcu un semn discret şi zise:

— Bine, sfătuiţi-vă între voi şi mai discutăm mîine.

— Am dori să-i consultăm şi pe prietenii noştri, îi explică Teresa.

— Care prieteni? izbucni Robert. Ce fel de prieteni sînt ăştia? Domnul Dodd, poate. N-are pic de...

Florence îl întrerupse din nou:

— Cred că domnul Dodd va fi de acord cu planul nostru. Întrebaţi-l, totuşi.

Mai tîrziu îi spuse unchiului ei:

— Pe cît posibil, să evităm discuţiile. E mai bine să creadă că vor merge la şcoală din propria lor dorinţă; astfel, le va fi şi mai uşor să se adapteze. Şi n-are ce să le strice, dacă vor discuta chestiunea între ei.

— Nu sînt de acord cu tine, Florence. E timpul să facă ce li se spune, fără să se mai împotrivească sau să mai pună întrebări. Habar n-au de disciplină.

— Se vor deprinde cu toate lucrurile astea la şcoală, dragii de ei. N-au încă idee despre rigorile închisorii; se cred încă stăpîni pe ei înşişi. Nu mai vreau discuţii, pînă nu ajungem cu toţii în Anglia.

— N-am văzut niciodată copii mai obraznici, mai prost crescuţi, mai neascultători. Sigur că n-au nici o vină, dar limbajul lor, Florence, e groaznic. Şi ce principii morale pot avea, cînd au fost crescuţi într-un loc ca acesta? Pe cuvînt că mă-ndoiesc dacă e cazul să-i dăm la şcoli decente. N-aş vrea pentru nimic în lume ca Hilda să se împrietenească cu fata aceea, Antonia.

— Nu cred că e altfel decît celelalte... Teresa însă...

— E cea mai mare. Şi-a petrecut viaţa între oameni depravaţi. Ai auzit ce-a zis femeia aceea.

— Femeia aceea, spuse Florence, cutremurîndu-se, era o fiinţă abjectă. Nu cred că e nevoie să vorbeşti despre ea.

— Cu toate acestea, se poate ca totul să fie adevărat. Uită-te

la lumea pe care a cunoscut-o biata copilă. Ca şi acest Dodd...

– Am o părere destul de bună despre el, diferită de a dumitale, zise Florence. Şi încă ceva: el ţine foarte mult ca fetele să urmeze şcoala. Sînt sigură că le va da sfaturi bune în această privinţă. E foarte ataşat copiilor.

Florence avea dreptate, Lewis le dădu sfaturi înţelepte. Nu l-au întîlnit decît seara tîrziu, fiindcă toată ziua hoinărise prin munţi, ca să-şi învingă insomnia. La întoarcere, a adus şi o pisicuţă de Angora, pe care o cumpărase de la o fermă, s-o dăruiască fetelor în semn de împăcare. Erau deja în pat, aşa că urcă şi le dădu pisica.

– O, Lewis, începu Teresa, mai stai puţin! Dă-ne un sfat. Florence spune că trebuie să mergem la şcoală, în Anglia.

Se aşeză pe marginea patului în care Teresa, Paulina şi pisicuţa stăteau laolaltă:

– Sper că are să vă placă.

– O, chiar crezi? Tony! Auzi? Lewis zice că...

– Da, am auzit, mormăi Antonia din patul vecin. Nu mă interesează ce crede Lewis, tu sau altcineva. Am să hotărăsc singură.

Şi se ascunse sub aşternuturi.

– Cred că este un lucru foarte înţelept, continuă Lewis. Poate că la început n-o să vă placă. O să vi se pară că sînteţi altfel decît celelalte fete, dar va trebui să vă obişnuiţi cu ele. Ştiţi, e foarte bine să învăţaţi să fiţi ca toţi ceilalţi oameni. E mult mai bine aşa.

Teresei i se păru un lucru deosebit de chibzuit; se bucura să-l audă din gura lui Lewis. Se ridică şi-l sărută, şoptindu-i:

– Cine ar fi crezut!

Lewis mai rămase puţin, mîngîindu-i părul bălai, şi se simţi deodată foarte nefericit că avea să se despartă atît de curînd de ea. Preocupat numai de binele copiilor, nu se gîndise deloc la despărţire. Probabil că vreodată va merge în Anglia să le vadă. Le propuse asta şi ele se mai înveseliră. La urma urmei, şcoala, aşa cum o descria el, nu părea atît de neplăcută. Îşi propusese să se retragă în odaia lui din anexă şi să se apuce de lucru, dar tot amîna această clipă. Se simţea bine lîngă Teresa şi gîndurile lui se concentrau asupra a ceea ce avea de făcut. Îşi oferea un moment de răgaz ca să-i mîngîie părul. Se mai afla încă acolo, alungînd ceasul cel rău, cînd intră Florence, ţinînd o

lumînare în mînă, ca să urezę fetelor noapte bună. Îl auzi spunîndu-le:

– Şi-mi închipui că o să învăţaţi să coaseţi. Şi o să vă faceţi cele mai frumoase rochii.

– O, Florence, strigă Teresa. Lewis spune că ar trebui să mergem.

Antonia îşi scoase capul din perne, să vadă ce se petrece. Avea vaga impresie că Florence nu se prea împăca cu prezenţa lui Lewis aici, deşi dăduse sfaturi atît de înţelepte. Dar Florence nu lăsă să se vadă nimic, îl privi o clipă şi apoi îi zîmbi cu bunăvoinţă. El era vădit tulburat. Antonia observă amuzată că se uita la Florence, de parcă nu mai văzuse pînă atunci o domnişoară în halat de casă. Era puţin probabil că mai văzuse una ca Florence. Era încîntătoare. Cozile ei brune, papucii ca nişte mocasini, şalul colorat, aruncat pe umeri, toate-i dădeau o înfăţişare băieţească, asemeni unui indian desprins dintr-un basm. Lui Lewis i se făcu teamă. Şi înainte avusese impresia că-i frumoasă, dar nu se gîndise la ea cu emoţie. Dar acum îşi dădu seama de furtuna din sufletul lui; i se părea că energia devastatoare împrăştiată de lovitura morţii lui Sanger se concentra iar asupra unui singur obiect, ca şi cum vijelia tragică a ultimelor săptămîni fusese preludiul acestui eveniment semnificativ. Fusese prins pe neaşteptate. Se ridică repede, mormăi un „noapte bună" tuturora şi se retrase în grabă, înainte ca tulburarea să-l trădeze.

În noaptea aceea n-a mai lucrat, deşi s-a învîrtit prin odaie ceasuri întregi, încercînd să se gîndească la concertul lui pierdut. Însă era cuprins de alte viziuni. Îi părea rău că nu apucase să plece înainte de sosirea verişoarei, care îl tulburase atîta. Îi spusese lui Kate că era gata să facă o nebunie; nu fusese în viaţa lui prea prudent. Dar niciodată, nici măcar o dată, nu căzuse pradă unei obsesii atît de inoportune ca aceasta.

CAPITOLUL IX

Florence se trezea în fiecare dimineață în sunetul talăngilor, cu o bucurie nespusă. Cînd treceau vitele spre pășune, în jurul casei se isca preț de cîteva clipe o zarvă mare, iar strigătele văcarilor răsunau în aerul proaspăt și încă înnegurat al văilor. Apoi, dăngănitul se stingea treptat, pe măsură ce turma se depărta. Își trăsese patul lîngă fereastră, de unde, stînd cu capul pe pernă, putea zări vîrfurile rozalii ale munților din partea cealaltă și săgețile de lumină pe care răsăritul soarelui le arunca peste povîrnișurile rîpoase, răzbind pînă în abisul întunecos și tainic al văii. La Karindehütte, ziua începea cu un ceas înainte ca lumina să ajungă la fermele din vale.

Nu mai trăise atît de intens prezentul de pe vremea copilăriei, regretînd fiecare clipă care trecea și o apropia inevitabil de reîntoarcere. Trăia o perioadă de mulțumire desăvîrșită, care nu avea nici o legătură cu restul vieții sale. Avea senzația ciudată că această stare de plăcută înstrăinare era rezultatul faptului că se afla izolată aici, singură, sus, în vîrful muntelui.

Cînd se va întoarce în Anglia, avea să-și reia firul vieții reale, toate treburile și proiectele, de acolo de unde le întrerupsese la plecare. Nu nădăjduia să ducă buna dispoziție cu ea, lipsa de griji, care o însoțiseră aici, la marginea lacului Weissau. Sentimentele tocmai de aceasta țineau. Nu se gîndea nici să se reîntoarcă însoțită de altcineva. Sînt bucurii care nu se pot regăsi niciodată. Conștientă de caracterul trecător al fericirii sale, imediat ce se trezea, sărea iute afară, în aerul călduț al dimineții. De multe ori era deja echipată și se plimba pe tăpșan, înainte ca Roberto să dea buzna în odaie, cu un „scusa" formal, și ținînd un ceainic enorm în mînă, pe care Kate îl pretinsese în fiecare dimineață la ora șapte, pentru tînăra englezoaică. Se pregătea să înceapă ziua cu una din micile ei plimbări matinale, cînd Antonia bătu la ușă și ceru permisiunea să intre pentru o mică discuție.

— Ce perii minunate ai! observă ea, inspectînd masa de toaletă. Îți ții lucrurile în ordine... Linda avea perii din aur, dar nu le

curăța niciodată. Ascultă, Florence! Nu vreau să merg la școală. De ce aș mai face-o? Sînt mare deja.

În cămașa ei de noapte, scurtă și zdrențuită, numai mare nu părea, dar Florence avea prea mult tact ca să o contrazică. Recunoscu însă că pentru ea va fi mai dificil decît pentru ceilalți.

– Lewis spune că o să ne placă. Dar ce știe el? El n-a fost niciodată la o școală pentru fete.

– Ce știi despre familia lui? o întrebă Florence, curioasă să afle cît mai multe despre el.

– N-am idee. Nu pomenește niciodată despre asta. O singură dată l-am auzit referindu-se la ai lui și zicea că le place să mănînce miel și sos cu capere în fiecare zi. Nu cred că e adevărat.

– Chiar dacă mîncau asta o dată la două zile, și tot pare ciudat pentru un viitor ascet, medită Florence.

– Un ce?... întrebă Antonia, dar se opri aici; nu voia ca Florence s-o considere prea neștiutoare și deci numai bună să meargă la școală. În schimb strigă pe un ton rugător: Știi, mie nici nu-mi place să joc hochei.

– Bine, draga mea, chiar dacă nu-ți place, am putea găsi altceva pentru tine. Cred însă că trebuie să înveți să-ți cîștigi singură existența și să fii independentă. Nu e ușor, pentru o fată fără diplomă, să-și găsească o slujbă.

– Și de ce trebuie? se miră Antonia.

Cu multă delicatețe, Florence îi explică situația ei precară, de copil sărac, care depinde material de alții. Antonia căzu pe gînduri și apoi întrebă încet:

– Dar cine va achita școala pentru noi? Are să coste destul.

– Domnii Trigorin și Birnbaum au fost foarte generoși.

– Ike? se întoarse uimită. El va plăti?

– Ike?

– Adică Jacob Birnbaum. Noi îi spunem Ike. Zici că el va suporta școala noastră?

– Da. Pentru fratele tău... și în mare parte și pentru voi.

– Iisuse! N-am să primesc.

– Draga mea, ce vrei să spui?

– Nu merg în Anglia, dacă plătește Ike. N-o să înghit hrana

plătită de Ike. Prefer să mor de foame, să...

Dar ce ți-a făcut?

– Ce să-mi facă? Nu este ce pare a fi. Este o bestie nenorocită, e crud.

– De ce, Antonia...

– Îl urăsc. Aș vrea să-l văd mort.

– Ți-a... s-a purtat necuviincios cu tine? o întrebă Florence, cu gravitate.

Antonia se calmă și răspunse semeț:

– O, nu! N-ar fi putut. E prea prost. Dar nu vreau să primesc banii lui. E un ovrei împuțit.

– De ce ești pornită contra lui? Era prietenul tatălui tău.

– Și ce? Așa era și Sanger, cîteodată... O bestie. Nu sînt indignată. Nici nu-i dau atenție. Nu mă interesează. Cînd îl văd, îmi vine să rîd și-atît.

– Bine! Ești o fată greu de înțeles.

– Și el crede că trebuie să merg la școală? strigă Antonia. E de părere că nu știu destule lucruri și că trebuie să mai învăț cîte ceva? Își face griji degeaba. Omul ăsta e un munte de impertinență. O să afle chiar acum ce cred eu despre el. Școală, auzi!

Se îndreptă spre ușă, dar Florence o reținu, exclamînd:

– Dragă Tony! Probabil că doarme la ora asta.

– O, nu! Se scoală devreme, să-i ajute pe Caryl și pe Lewis să pună ordine în hîrtiile lui Sanger.

– Atunci mai pune-ți ceva pe tine, dacă ții cu tot dinadinsul să mergi să-l batjocorești.

– Să mă îmbrac? Dar sînt în cămașa de noapte.

– Nu e destul. Zău, Antonia, trebuie să fii mai decentă, atît în felul de a te exprima, cît și în comportament. O să-ți spună că ești prea mică și neștiutoare și că trebuie să mergi la școală, pentru a învăța să te porți.

Cuvintele acestea o izbiră pe Antonia. Se duse în odaia fetelor și, spre uimirea surorilor ei, se gătì cu multă grijă. Își spălă fața și mîinile, își pieptănă părul. Apoi alese din garderoba comună de pe podea, o rochie curată și un șorț.

Jacob, care se afla singur în camera lui Caryl cînd îșì făcu ea

apariția, fu tot atît de mirat de aspectul ei îngrijit, ca și de propunerea de a avea o discuție cu el. De cîteva zile, ea refuza să-i vorbească. Începu pe un ton indiferent, cocoțată pe o masă și legănîndu-și picioarele lungi.

– Bine, Ike, am auzit că ești de părere să mă trimită la școală. E foarte drăguț și generos din partea ta, dar află că n-am nevoie de mila nimănui. Poți să-ți păstrezi minunații tăi bani, de care ești atît de mîndru, și să-i dai alteia. Și bagă de seamă cum îi cheltuiești, pentru că numai așa se uită cineva la tine.

– Ai să te duci la școală, dacă așa decid unchii tăi, zise el arțăgos.

– Mai bine mor, decît să mă întreții din banii tăi.

– Și o să-i spui asta unchiului din Anglia? o întrebă el ironic.

– Da.

– O să te întrebe de ce.

– Am să-i spun. Am să-i povestesc totul.

– Atunci o să te gonească, așa cum a gonit-o și pe Linda. Te va azvîrli afară din casă. Iar scrisoarea ta...

Antonia păli. În ciuda experienței sale, credea tot ceea ce i se spunea. Îi răspunse, șovăind:

– Am să le spun că n-a fost vina mea, că m-ai îmbătat și n-am avut încotro. Știi că așa a fost.

– Te-am silit eu să rămîi o săptămînă întreagă, mîncînd, bînd și cheltuind banii mei? Tu ai vrut. Puteai să pleci oricînd. Or să te întrebe de ce n-ai plecat.

– Am rămas ca să-ți arăt că puțin îmi pasă...

– Spune-i asta și ai să vezi...

– Nu-mi pasă, dacă mă dă afară. Îi urăsc pe toți cei de aici.

– Și cum ai să trăiești? Ai să lucrezi? Nu cred. Ai să mori de foame.

În sinea ei credea că, fără prea mare greutate, ar putea deveni o mare cîntăreață. Dar ironia cu care o tratau toți o învățase să-și păstreze această ambiție pentru dînsa. Se săturase s-o mai audă pe Kate ridicată în slăvi. Zise apoi vorba care credea că-l va răni cel mai tare:

– O să-mi găsesc alt amant, cu care să trăiesc.

Jacob se îngălbeni de mînie. Tăcu cîteva momente, neștiind

cum s-o jignească, la rîndu-i.

– Să fugi şi de la el după o săptămînă?

– Nu, n-am s-o fac. Aş fi stat mai mult cu tine, dar voiam să mă întorc de ziua lui Sanger. Mă distram.

– Da, dar te-ai mai fi întors? strigă el, venindu-i altă idee.

Îi răspunse că s-ar fi întors, rîzîndu-şi de părerea bună pe care o avea despre el însuşi, convinsă că îl urăşte. Nu, n-ar mai fi fugit, decît dacă ar fi găsit pe cineva mai bun. Poate că asta se va întîmpla destul de curînd.

Se gîndi repede că dacă ar veni iar-la el, n-ar mai fugi, fiindcă n-ar avea unde. Clanul Sanger, singurul ei cămin, se risipise. De data asta, rămăsese fără apărare şi cu desăvîrşire la cheremul lui. O va face să-i plătească obrăzniciile. Dacă tot nu voia să-l iubească, va găsi uşurarea văzînd-o suferind. Gîndindu-se cîte îi mai putea face, îşi hrănea imaginaţia cu o fericire sumbră. Îi întoarse spatele şi începu să lege teancuri de hîrtii, de teamă să nu-i citească pe faţă intenţiile şi să fugă.

– Aş sta mai degrabă cu tine, decît să plec în Anglia, zise ea.

– S-a făcut.

– Mi-ar plăcea la München.

– Nu acolo, e prea aproape. Unchiul tău ne-ar putea urmări. Vara asta am de gînd să plec la Smirna şi ai să vii cu mine.

Se uită pe furiş la ea, să vadă cum reacţionează, dar se întoarse repede; era atît de fragedă şi de palidă...

– Bine... se supuse ea cu voce slabă. Eşti sigur că nu te voi deranja?

– Sper că nu, zise el aspru.

– Fiindcă... dacă n-ar fi fost aşa... Sper să-mi găsesc ceva de lucru. Vin cu tine, doar dacă nu-ţi sînt o povară. Mă tem că te-aş cam încurca la Smirna. Ce zici?

Zvîrli teancul de hîrtii, blestemînd. Nu mai putea. Şi, două minute, cît a putut fi rău cu ea, i se părură o eternitate. Oricît se zbătea, nu putea decît s-o iubească cu patimă. Cruzimea nu era în firea lui, de multe ori îşi dorea să fie mai tare, chinuit de dorinţă şi mărinimia lui intrinsecă. O clipă se opri şi privi curios chipul ei, abisul care-l atrăsese ca pe un om mergînd pe marginea prăpastiei, în care

e tentat să sară, pentru ca apoi să treacă teafăr mai departe. Alungă gîndurile astea şi spuse:

– Nu, nu ne ducem la Smirna. Nu cred că unchiul tău te va da afară din casă. Rîdeam de tine. Nu te teme, te va ocroti. Cred că şi vara ta o să te înţeleagă.

„Prostule! îl batjocori demonul învins din el. Imbecilule! Ai pierdut-o."

– Te-aş sfătui chiar să-i mărturiseşti totul, urmă el bărbăteşte. Ce păcat că n-ai avut aşa o prietenă pînă acum.

– Florence! ţipă Antonia, roşind ca un rac. Cum să-i spun tocmai ei!

– Atunci, spune-i lui. Nu te dă de gol. Pe mine o să dea vina.

– Pe tine? Nu-i dai destui bani pentru noi? Nu-i treaba lui să te judece.

– O să creadă că sînt un nemernic. Şi chiar aşa e. Te-am sedus.

– Zău, Ike, nu mai vorbi aşa. Eu nu te învinovăţesc pentru asta. Altceva nu-ţi pot ierta. Nu-ţi face griji.

– M-am gîndit că dacă nu eram eu, ar fi fost altul, zise ca pentru sine. Nu ţi-am vrut răul. De unde era să ştiu că Sanger are să moară atît de curînd şi să te lase pe drumuri? Ce-i de făcut acum?

– Nimic. Nu te priveşte, Ike. Nu-i vina ta că Sanger a murit.

– Ba mă priveşte. Aş fi dorit să pleci în Anglia, aşa cum vor unchii tăi. E mai bine...

– Aşa spune şi Lewis. Dar nu pot să te las să suporţi tu... după toate...

– De ce nu? N-am să te înţeleg niciodată.

Ea tăcea, dar părea mai îmbufnată. Jacob mai nădăjduia că o poate convinge să plece în Anglia. Se codea să confirme un fapt care dominase tot orizontul vieţii lui, de la primii paşi.

– Am destui bani!

– Tu ai tot timpul bani, sau numai cîteodată, aşa ca şi noi? îl întrebă ea cu un vag interes. Ştiu că aveai foarte mulţi, cînd eram la München.

– Am întotdeauna, răspunse el grav. Mai mult decît pot cheltui.

Pentru ea însă, nu însemna mare lucru. El își dăduse seama încă de la München și, de multe ori, gîndul acesta îl exasperase. Deși Tony nu refuza lucrurile bune pe care i le dăruia, nu era convins că o și cumpărase. Nu luase nimic cu ea la plecare, dispreţuind cadourile lui generoase în rochii și bijuterii. Spiritul de sociabilitate al Sangerilor o adusese lîngă el. S-ar fi amuzat la fel, dacă el ar fi fost sărac lipit, dacă ar fi locuit cu ea într-o mansardă și ar fi dus-o la cinema, în loc s-o care la operă.

Ceea ce îl atrăsese spre Sanger fusese setea de viaţă, strălucirea spirituală, care înnobila tot ce trecea pe orbita lui. Toate acestea le regăsea la copiii lui. Pentru el, banii au contat întotdeauna foarte mult, i-au influenţat întreaga existenţă, frustrîndu-l de rodul experienţelor sale. Banii îi furnizaseră toate avantajele, banii îi satisfăcuseră toate dorinţele, chiar și poziţia lui în lumea muzicală se datora tot banilor. În momentele de depresiune înclina să creadă că tot banii îi aduseseră și prietenii; se întreba de multe ori cîtă lume l-ar fi suportat, dacă nu i-ar fi avut. Cu instinctele de patriarh, și-ar fi dorit copii și o familie, un cămin, dar cumpărase atîtea femei care l-au dezamăgit apoi, încît își pierduse nădejdea de a mai găsi vreuna cumsecade. Scurta lui legătură cu Tony îi demonstrase că nu era nici senzuală, nici interesată, că în adîncul sufletului era mînată de impulsuri pe care el nu le cunoștea. Ea nu cerea decît sentimente; pretindea de la viaţă doar melodia după care să danseze. Ce soţie deosebită ar putea fi! O soţie minunată pentru bărbatul care i-ar cîștiga dragostea. Cea mai apropiată fiinţă din lume! Să-i cîștige încrederea, să o iubească și s-o apere, să-i dăruiască tot ce-și dorea, să-i călăuzească paşii în viaţă, i se păreau cea mai cutezătoare ambiţie. Banii săi ar fi o binecuvîntare, dacă i-ar putea cheltui în felul acesta.

— Ar trebui să-ţi găsești un soţ care să fie bun cu tine, îi spuse el. Nu-ţi risipi frumusețea cu tot felul de amanţi. Să-ţi întemeiezi un cămin și să ai copiii tăi.

Îl săgetă cu privirea, dar nu zise nimic. Avea mîini frumoase și fine, ca mama ei. I le privea admirativ. În anumite priviri, semăna cu Evelyn; avea acea scînteie care-i înflăcăra pe bărbaţi. Nu numai din cauza frumuseţii sale ci și a glasului, a rîsului, a celui mai mic gest. Era parte ce-i revenea din zestrea de geniu care aparţinea

întregului clan şi o purta ca pe o torţă. Pe lîngă ea, se simţea ca un bulgăre de pămînt, inert, fiindcă fiinţa de lîngă el era ca focul, minunată, periculoasă şi necesară. Se gîndi apoi la copiii pe care şi-i dorea, avînd impresia că şi aceştia, la rîndul lor, ar fi nişte fiinţe şterse, dacă n-ar fi şi ai ei. Se săturase de viaţa dusă pînă acum. Nu mai era tînăr, iar prietenul său Sanger se dusese. Epuizase plăcerile pe care banii i le oferiseră, nu mai avea de aşteptat decît lucruri pe care nu le putea face; şi vîrsta îi va reduce posibilităţile. Ea era scăparea lui. O dorea de soţie, voia să aibă copii cu ea, noi încarnări ale tinereţii lui, fiinţe mai îndrăzneţe ca el, care să răzbată în viaţă acolo unde el nu ajunsese. Totuşi, ea îl ura, fiindcă îi făcuse rău. Dragostea care ar fi trebuit să-l salveze, îl adusese într-o stare dezastruoasă. O imploră:

— Nu vrei să te măriţi cu mine? Te iubesc cu adevărat. Aş încerca să te fac fericită.

— Ike! sări ea de pe masă. Ce te-a apucat? Eşti beat?

— Nu, vorbesc serios! Aş vrea să fii soţia mea. Mărită-te cu mine şi n-ai să mai pleci în Anglia. Nu cred că vrei să pleci acolo. Ţi-aş da...

Instinctul de neînfrînat al tocmelii îl trădă; îşi dădu seama de asta îndată ce rostise cuvintele. Un semnal de alarmă se citi în ochii ei şi se depărtă zicînd:

— Vreau să plec şi să nu te mai văd.

— O, Tony, nu mă mai chinui! Ce mai este? Ai spus că nu mă vei ierta niciodată, apoi că n-am nici o vină. De ce nu mă poţi ierta?

— Fiindcă eşti un prost, zise ea mînioasă. Nu înţelegi nimic. N-ai văzut că...

Ochii ei frumoşi se umplură de lacrimi. Plînse cîteva clipe, pe înfundate, aproape cu resemnare. Ar fi vrut s-o liniştească, să-i aline durerea, s-o mîngîie, dar nu ştia cum să o facă, nu îndrăznea s-o atingă, de teamă să n-o piardă. O privi cu inima sfîşiată, auzind-o suspinînd, cu faţa puţin întoarsă şi ascunsă în şorţ. Deodată se opri, privi împrejur şi exclamă uimită:

— Ce, Ike? Şi tu plîngi?

Descoperi că şi lui i se prelingeau lacrimi pe obraz. Îşi scoase o batistă de mătase cu care de şterse jenat pe faţă.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Antonia fără tact.

– Doamne, Dumnezeule! strigă Jacob. Nu ți-am spus? Mă chinuiești. Întotdeauna te supără ceva și nu vrei să-mi spui ce este. De unde să știu ce te frămîntă? Mă înnebunești.

– Zău, ești tare prost. Ascultă, am să-ți spun. Cînd eram la Genoa și m-ai rugat prima oară să plec cu tine, am refuzat. Ți-aminteşti?

– Da.

– Apoi am spus da. Știi de ce? Fiindcă păreai foarte mîhnit. Țineam la tine. Nu puteam să te văd nefericit. Păreai, într-adevăr, dezorientat. Am înțeles că nu știai ce să faci, dacă nu veneam cu tine. Te-am îndrăgit atunci și mai mult; trăiam sentimentul că o persoană atît de cultivată ca tine, atît de bogată, are nevoie de cineva ca mine, ca să-l îngrijească. Pricepi, acum? Apoi ai început să mă plictisești, lăudîndu-te cu lucrurile frumoase pe care le aveai și cu cele pe care urma să mi le dăruiești. Nici nu te-ai gîndit că eu îți ofeream, de fapt, totul. Nu credeai că te iubesc. Zău, parcă aș fi fost Linda. M-ai dezgustat cu totul. Credeam că nu meriți să trăiesc lîngă tine. Și voiam să te necăjesc, înainte de a o rupe definitiv cu tine.

Părea gata să plîngă din nou. Înțelegînd vag de unde venea lovitura, Jacob se așeză la masă și, ascunzîndu-și fața în palme, o rugă cu voce înăbușită, să continue.

– Credeam... voiam să stau o săptămînă, în care să te necăjesc tot timpul și apoi, la despărțire, să te împac, să fiu cît mai bună cu tine. În ultima zi, cînd ai fi crezut că plec și ai fi fost abătut, ți-aș fi spus deodată că ești iubitul meu. Altă dată ai fi învățat cum să te porți. Plănuisem să ți-o spun așa, ca din întîmplare, cînd eram odată la tîrguit, ca să nu știi ce să mai crezi. Amuzant, nu? Dar... ai stricat totul.

– Înțeleg.

– Vezi, aveam încredere în tine. Am sperat că ai să aștepți... pînă ce aș fi fost pregătită. N-am crezut că ai să mă păcălești, așa cum de altfel ai și făcut-o. Oribil din partea ta. Nu țineai la mine.

– Ba da. Și acum te iubesc. Întotdeauna te voi iubi.

– Dacă era așa, n-ai fi făcut ce ai făcut. Aș fi așteptat. Nu-ți pot ierta lipsa de tact. Te iubeam. Am venit la München tocmai pentru că mi-erai drag. Și, deodată, ai devenit dușmanul meu. Asta m-a omorît.

Nu spuse nimic, dar o privi cu un aer nenorocit; nu mai putea îndura. Ea continuă consolator:

– Acum, mi-a trecut. Văd că-ţi pare rău. Nu e vina ta că te-ai purtat prosteşte. Dar n-ai vrut să fii rău. Apoi, puţin alarmată, reluă: Nu mă privi aşa. E mai rău ca atunci, la Genoa. Hai să uităm totul.

– Nu pot.

– Nu mă mai privi aşa.

– Am şi de ce, murmură el.

– N-ai de ce, prostule! Te-am iertat.

– Eu nu mi-o iert.

– Încearcă.

– Cum să încerc? Spune tu! Te iubesc. Şi mi-ai arătat de ce te-am pierdut iar.

– Ai să mă uiţi repede.

– Niciodată!

Se uită la el cu îndoială şi zise, după o lungă pauză:

– Cred că ai dreptate. Nu mai suport să te văd atît de nefericit. Vrei să ne căsătorim?

– Dacă vreau eu?! Dar trebuie să faci ce e mai bine pentru tine. Cred că ar fi preferabil să pleci cu unchiul tău în Anglia.

– Dar, Ike, nu înţelegi că nu vreau să plec?

– Nu-mi mai spune aşa, nu pot să sufăr numele ăsta.

– Foarte bine, Jacob! Nu plec în Anglia, cu nici un unchi. Aş rămîne aici, cu tine, fiindcă acum, cînd mă priveşti aşa ca şi cum te-ar durea măselele, simt că te iubesc prea tare ca să te părăsesc. Încearcă, te rog, să pari mulţumit. Destul! Ce mai vrei de la mine?

– Da, ai spus destul.

Îi mai trebui însă puţin timp ca să se înveselească, dezvinovăţindu-se apoi oarecum: el pricepea destul de greu ceva nou. De altfel, timp de o jumătate de ceas, trecuse şi prin atîtea emoţii...

– *Credeam că sînt îndrăgostită de un măgar* *, cită ea cu duioşie.

– Aşa e. Să nu te aştepţi la prea multe din partea mea. Am să vorbesc cu unchiul numaidecît.

---

* Citat din piesa de teatru „Visul unei nopţi de vară" de W. Shakespeare

— Dar să nu te lauzi, să nu exagerezi, îl sfătui ea, ca să te creadă. *Herr Je!** Ce repede a mers!

Se gîndiseră la prea multe într-un timp atît de scurt! Încet-încet, se obişnuiseră cu aceste culmi pe care le atinseseră, unde Tony, cu adaptabilitatea caracteristică sexului ei, îşi înclina deja aripile. Încîntătoarea ei prezenţă de spirit îl bucura şi, cînd Lewis intră, aducînd un coş plin cu tot felul de scrisori nesortate, arăta chiar fericit. Lewis se holbă la ei, murmură nişte scuze şi dădu să se retragă, dar îl chemară înapoi, anunţîndu-i evenimentul. Crezu că înnebuniseră şi, iritat de înfăţişarea lor satisfăcută, îi felicită destul de sec.

Sentimentul pe care îl simţea pentru Florence sporea cu fiecare zi şi pe măsură ce încerca să scape de el. Nu găsea nimic liniştitor în spectacolul lui Birnbaum sărutînd-o pe Tony. Se refugie în camera lui, la concertul în care se împotmolise, ca într-o groapă cu noroi. Reflectă cu amărăciune asupra nebuniei lui Jacob, care îşi jertfea libertatea pentru o ştrengăriţă faţă de Florence. Era absurd să se însoare cu Tony. Pentru cealaltă, merita să faci un sacrificiu, deşi era o idee nebunească. Trebuia să facă ceva ca să scape de gîndurile astea, ca să n-o ia razna. Era gata să caute un remediu.

În repetate rînduri se întrebase dacă putea s-o abordeze într-un fel oarecare. Apoi dăduse înapoi, deşi ea părea întotdeauna surprinzător de prietenoasă. Uneori, ar fi jurat că este ca toate celelalte, că în spatele politeţei se ascundea o discretă invitaţie. Însă o oarecare răceală în aceste semne voalate îl nedumerise şi-l făcuse să se îndoiască de propriile lui impresii. De data asta, era apreciat pentru inteligenţă, nu pentru persoana lui. Fiind atît de timid, nici nu ştia ce să facă. Se întreba dacă ar accepta să se mărite cu el. Îşi spuse: „E mai bine, desigur, mult mai bine, să te însori, decît să arzi, cum zice Moise."

Era satisfăcut că-şi amintise vag acest citat, pe care-l ştia din copilărie, pe cînd mergea duminica la catehism. Şi, dintre toţi cei de la Karindehütte, chiar Robert cel disprețuit l-ar fi putut contrazice. Din păcate, Florence nu citise Biblia, cu simţirea şi atenţia cuvenite, pe care le acorda, poate, unor cărţulii de calitate inferioară.

---

* Isuse ! (ibidem)

CAPITOLUL X

Mai tîrziu, spre seară, Antonia îl căută pe unchiu-său şi îi spuse toată povestea, pe care, din delicateţe, nu i-o mărturisise Florencei. Scandalul se potoli abia după cîteva zile bune, fiindcă Churchillii nu aveau aceeaşi părere şi amîndoi îi scriseseră cu multă patimă lui Charles. Cel mai puţin surprins era Robert; fusese scandalizat, desigur, dar se resemnase. După un ceas petrecut în sînul clanului lui Sanger, nu-l mai surprindea nimic. Cercetase situaţia şi intenţiile lui Birnbaum. Dintre două rele, consimţi să aleagă căsătoria imediată.

Pe de altă parte, Florence, deşi consternată, înclina să-l ierte. Evident, Jacob era un ticălos, n-avea principii morale, iar biata Tony îi căzuse victimă; nu merita pedeapsa pe care o implica această căsătorie atît de nedreaptă. Mai bine o duceau în Anglia, să uite.

Antonia refuză categoric. Regreta că îl iubeşte pe Jacob, că în ciuda grosolăniilor lui voia să-l ia de bărbat, dar nimic nu o convingea să renunţe.

— Nu e băiat rău, zău că nu, protestă ea. N-a intenţionat să facă nimic rău. Tu nu-l înţelegi, Florence.

Se gîndea că, dacă nu era el, ar fi fost altul...

— Tony, cum poţi să spui aşa ceva?

— Dar aşa vede el lucrurile. Tu nu poţi înţelege ceea ce se întîmplă în familia noastră. Credea că s-ar fi putut să fie tot atît de bine şi Lewis, sau oricine altcineva.

— Lewis!

— Bineînţeles că nu putea fi Lewis, fiindcă el e altfel; adică îl cunoşteam de prea mult timp, e ca şi fratele nostru. Vreau să spun că Jacob nu e mai rău decît foarte mulţi alţii.

— Da, cred că Lewis Dodd e altfel, zise Florence visătoare, pe un ton scăzut.

— El e cu Tessa, zise Tony cu un aer distrat. Dar Tessa e încă prea tînără, ca să aibă un iubit. Prea fragedă...

Florence zîmbi: auzi, copilăroasa Tessa, e abia formată! Aura

care însoțea numele lui Dodd străluci mai tare la această mărturisire naivă. Antonia continuă:

– Linda a încercat să-l aibă. Am văzut cu toții. Dar el a respins-o, și să fi văzut ce ciudă i-a fost. Cred că, într-un fel, Lewis disprețuiește dragostea, deși...

Se opri; păcat, fiindcă Florence rămăsese cu impresia că acest tînăr Sfînt Antoniu, disprețuind iubirea, așa cum era înțeleasă aici, la Karindehütte, o evitase; o greșeală regretabilă.

Antonia tocmai se pregătea să-i schițeze cariera sentimentală, atît cît o cunoștea și ea, dar o discreție de ultimă clipă o determină să se abțină. N-avusese de gînd să-l laude, zicînd că disprețuiește sentimentalismul; deși îi era prieten, i se părea o atitudine foarte șocantă. Era convinsă, deși nu putea să exprime asta, că dragostea, în ciuda originii ei vulgare, este izvorul principal al bunei cuviințe. Pentru Florence, politețea se constituia într-un lucru de la sine înțeles; iar pentru Antonia, un lucru rar și prețios, atît de frumos încît arunca o strălucire deosebită asupra originilor ei umile. Numai că Antonia nu găsea cuvintele potrivite să explice toate ideile astea.

Și Florence n-ar fi înțeles. Ea simțea pentru lipsurile oamenilor acea toleranță universală, aproape științifică, nu-i așa, căpătată din cărți. Nici o experiență anterioară nu o ajuta s-o înțeleagă pe Antonia. Asculta tot mai uluită povestea vizitei ei la München, ruptura și împăcarea. Fiind ea însăși castă din fire, nu purta ranchiună celor care erau altfel, îi privea doar cu o milă neînțelegătoare. Chestiunea asta comporta niște complicații care o depășeau. Cu un gest de resemnare, cedă, în sfîrșit, cînd Charles telegrafie că își dă consimțămîntul.

Avea, totuși, puțină vreme de pierdut cu problemele Antoniei, fiindcă propria ei viață se desfășura într-un ritm trepidant, cu care abia mai putea ține pasul. Încercase de cîteva ori să ignore ce se întîmplă cu ea, sau să-și dea o explicație logică. Poate că aerul primăvăratic de munte, care învăluise totul într-o prospețime nouă, să fi fost și cauza. Era evadarea dintr-o viață care începuse s-o încătușeze. Orice, afară de prezența lui Lewis Dodd. Continuase să viseze așa, pînă cînd, într-o zi, el a plecat pe neașteptate. Lipsise trei zile, zburînd la Innsbruck, într-o ultimă încercare de a rupe vraja care

îl fermecase.

Florence, care în timpul ăsta crezuse că a plecat de tot, găsi că toată splendoarea din jurul ei pălise într-o clipită. Era uluită, aproape umilită de propria-i durere şi incapabilă de a-şi ascunde motivele. Se îndrăgostise; odată cu el, fericirea ei dispăruse, şi avea să părăsească Tyrolul cu inima rănită.

Apoi, brusc, Lewis reveni. Nu putea să stea departe şi se întorsese cu singurul gînd de a o cuceri cu orice preţ. O amuza propria ei bucurie şi alinare sufletească, dar şi gîndul că, de peste un an, îşi dorise să simtă toate durerile şi zbuciumul unei iubiri adevărate.

Acum, singura ei grijă era să se deprindă cu gîndul că poate nu se întorsese special s-o cucerească. Şi totuşi nu ştia cum altfel ar putea interpreta stăruinţa cu care o urma peste tot. Îşi interzisese, la modul serios, plăcerea de a mai isca pe viitor poveşti de dragoste. Dar, îşi călca, imediat, hotărîrile. Îi era imposibil să nu-şi facă planuri. Bineînţeles că hotărîse să se mărite cu el.

Probabil că făcea parte din altă clasă socială. Ea se împăcase cu această situaţie, dar, dacă cei din familia ei vor protesta, n-aveau decît să se obişnuiască treptat cu ideea asta. Ca şi mătuşa ei, Evelyn, se dovedea foarte independentă. Lewis era un geniu, şi asta spunea totul. Manierele lui, cam primitive, erau simple. Încerca să şi-l imagineze în haine de seară; ar arăta ciudat, poate caraghios, dar nu ca un chelner; Charles va trebui să înţeleagă, ea nu se putea mărita cu un oarecare. Cît despre Dodd, dacă va putea să-l schimbe în vreun fel, ar avea numai de cîştigat. Ştia că la început va fi îndărătnic, atît era de sălbatic, de timid. Poate că o iubea, însă nu prea îi venise în minte ideea căsătoriei. Va trebui să-i bage ea gîndul acesta în minte. Mai tîrziu, cînd muzica lui va fi cunoscută, va simţi nevoia unei soţii cu un anumit statut social. Ea avea influenţă, cunoştea multă lume. În calitate de soţ, va cunoaşte şi el lumea bună.

O singură persoană de la Karindehütte îşi dădea bine seama cum stau lucrurile între cei doi. Toată casa era absorbită de soarta nehotărîtă a Antonici. Tessa însă devenise în răstimpul acesta palidă şi melancolică. Se temea ca prietenul ei să nu se încurce cu verişoară-sa; o nebunie, bineînţeles, care ar fi avut urmări neplăcute pentru toată familia. Asta ar fi culmea dezastrelor, de la moartea lui Sanger

încoace. Într-o zi, pe cînd se plimbau prin pădure, îşi descărcă sufletul Paulinei. Discutaseră despre căsătoria Antoniei şi Paulina zise:

– Cred că-i o idee minunată. Ce-ar fi să ne măritäm toate şi să nu mai plecăm în Anglia?

– Sebastian n-ar vrea.

– Nu, dar dacă am fi femei măritate, el ar putea sta la noi. Hai să ne căsătorim, Tessa. Eu îl iau pe Roberto. Sînt sigură că s-ar bucura. E foarte îndatoritor.

– Eşti prea mică, ai doar doisprezece ani.

– Fac treisprezece în curînd. Şi Julieta avea treisprezece. Şi s-a măritat.

– Era italiancă.

– Şi eu aş deveni italiancă dacă m-aş mărita cu Roberto. Femeile capătă întotdeauna naţionalitatea bărbaţilor lor.

– Ce proastă eşti! Nu-i nimic de făcut.

– Nu pricepi? Am putea amîndouă să ne măritäm. Eu îl iau pe Roberto, iar tu pe Lewis. Ce te-ai înroşit aşa? E foarte drăguţ. L-aş cere eu, dar te iubeşte mai mult pe tine.

– Sînt prea mică.

Deloc. Poţi să încerci.

– Nu, n-aş putea, sînt prea bătrînă.

– Prea bătrînă! Parcă ai zis că eşti prea tînără.

– Chiar aşa. O, Doamne! Sînt şi una şi alta. Sînt la vîrsta cea mai ingrată. Prea bătrînă ca să spun ce cred şi prea tînără ca să mă ceară cineva de nevastă.

– Poftim, iar te-ai înroşit. În curînd ai să ajungi mai rău decît Kate. Măcar ea roşea mereu doar la aceleaşi subiecte. Tu ai început să roşeşti din te miri ce. Eşti groaznică.

– Să vezi cînd o să fii de vîrsta mea. Şi tu ai să roşeşti.

– Şi tot nu pricep de ce eşti prea tînără pentru Lewis. Te-ai potrivi cu el mai bine decît oricare altă femeie...

– Chiar crezi? Ia priveşte!

Stăteau la marginea pădurii, chiar lîngă poalele muntelui. Teresa arătă spre cîmpul din vale, unde două persoane se plimbau îmbrăţişate. Paulina se uită la ei şi întrebă îngrijorată:

– Crezi că ține la ea?

Teresa dădu din cap.

– Dar nu cred că s-ar însura cu ea, continuă Paulina.

– Ba da. Îl convinge ea.

– Pînă acum n-a mai fost însurat.

– Da, însă ea este o adevărată doamnă. Cu o ființă ca Florence, nu greșești dacă te căsătorești. Gîndește-te la Sanger și la mama.

– Dar ea n-are să accepte, continuă Paulina cu speranță. De ce ar face-o? Și apoi, cîți oameni bine cunoaște ea! E drăguță cu el, așa cum e cu toată lumea.

– Nu mi-ar păsa dacă s-ar însura cu ea, zise Teresa, tristă, și dacă asta ar fi tot. Mi-e teamă însă că va fi doar începutul, ai să vezi. O să-l ia acolo, în Anglia, unde stă ea, la Cambridge. N-o să fie fericit.

– Păcat, dacă va accepta să-i fie soție. Probabil nu l-a văzut niciodată beat.

– Sigur că nu. De cînd a venit ea, nu s-a mai îmbătat.

– Nu l-a văzut nici cînd se înfurie. Zău, în multe privințe, e mai rău ca Sanger. În primul rînd, n-are o inimă prea bună. Tessa, nu crezi că ar trebui să-i spunem?

– Ce să-i spunem?

– Că nu e bine ce face. Că sînt o grămadă de lucruri care...

– Eu nu pot, zise Teresa, îngălbenindu-se.

– De ce nu? Poate, dacă ar ști...

– Nu știu, n-aș putea să-i spun.

– Ai dreptate, ar crede că-s povești. Dar el este al nostru, mai mult decît al ei. Cine știe dacă n-o să afle ea și singură acest lucru...

Ultimele cuvinte fură abia șoptite, cei doi se apropiau de ele.

Culegeau flori de toate felurile, își spuneau mereu că au strîns prea multe, dar se extaziau imediat zărind alta care merita să fie adunată.

– O, strigă Florence, trîntindu-se pe iarbă, lîngă fete. Ați mai văzut flori atît de frumoase? Sînt mai delicate decît cele din picturile Academiei: „Primăvara în Tyrolul austriac".

– Ce-ai să faci cu toate astea? întrebă Lewis aruncîndu-i în poală, una cîte una, toate gențienele.

– O să le pun într-un vas cu muşchi şi le aşez în hol.

– Ai gust!

– Tessa! De ce n-ai pus niciodată flori pe masa din hol?

– Fiindcă n-am vrut, răspunse Tessa cu răceală.

– O să duc cîteva rădăcini acasă, urmă Florence. Dar de ce oare sună talanga aceea, cînd în la, cînd în la-bemol?

– Nu-i aceeaşi vacă, o lămuri el. Sînt două vaci acolo, pe deal, una se află în spatele stîncii şi nu se vede. Dacă vii mai încoace, ţi-o arăt.

– Te cred, zise ea veselă. Ce frumos se aud tălăngile, îmi place să mă trezesc dis-de-dimineaţă, în zgomotul lor. Ţie nu?

Lewis tocmai o aproba cu căldură, cînd zări privirea Paulinei şi-şi aminti că faţă de ea înjurase tălăngile care-l trezeau dimineaţa. Zîmbi şi se întinse pe iarbă, îndreptîndu-şi privirea spre cer. Florence continuă. Povestea cît de tare o impresionau nopţile liniştite. Doar o cascadă îndepărtată se mai auzea în spaţiul tăcut dimprejurul casei Karindehütte, după ce vacile erau închise în staul.

– Ce minunat se aude susurînd apa, zise ea. Nu crezi că e cea mai frumoasă şoaptă a naturii?

– Cînd eram mic, zise Lewis deodată, dormeam pe falezele din Cornwall. Acolo erau nu ştiu ce fel de păsări, stoluri întregi, care zburau spre mare cum se crăpa de ziuă. Îmi aduc aminte că m-am trezit odată cînd luna apusese; era o beznă groasă şi văzduhul plin de iele. Nu le puteam vedea, dar le auzeam fîlfîitul aripilor.

Teresa, lungită pe iarbă, se mişcă, impresionată de emoţia din glasul lui tărăgănat. Pricepea că, oarecum, ceva anume îl determinase să le povestească despre un asemenea moment suprem, o clipă rară, care stîrneşte imaginaţia, îmbogăţind-o cu o impresie nouă, cu acea înţelegere tainică a frumuseţii – izvorul de inspiraţie a unei întregi vieţi. Gîndul ei zbură înapoi, să întîlnească gîndul băiatului rătăcit, întins pe faleza înaltă şi misterioasă şi ascultînd marea şoptind dedesubt. Auzi şi ea un fîlfîit de aripi.

Florence era curioasă să afle dacă Lewis locuise cîndva în Cornwall. Nu, se dusese acolo în vacanţă. Trăise la ţară?

– Nu. La Bayswater.

Lewis se ridică. Nu-i plăcea să fie întrebat despre copilăria lui,

așa că Florence renunță. Se sculă și ea și o porniră în sus, spre casă. Fetele mai rămaseră pe iarbă, posomorîte. Într-un tîrziu, Paulina se uită mustrător la sora ei și-i spuse:

– Degeaba plîngi.

– Degeaba, recunoscu Teresa.

Dar fără voia ei, lacrimile îi șiroiau pe obraz, pînă îi veni ideea copilărească să ude cu ele o primulă; îndată însă lacrimile i se uscară, așa cum se întîmplă, de altfel întotdeauna, cînd vrei să le dai o întrebuințare practică.

– Ar fi fost interesant de văzut dacă primula s-ar fi sinchisit de tine, zise Paulina, mîhnită.

CAPITOLUL XI

Descoperiră că Jacob şi Antonia trebuiau să se căsătorească la Viena, din cauza naţionalităţilor lor diferite, şi că vor sta acolo, cel puţin două săptămîni, ca să îndeplinească toate formalităţile preliminare. Robert Churchill presupuse că era de datoria lui să-i însoţească.

– Deşi e foarte neplăcut, îi mărturisi Florencei, cu un glas din care reieşea proasta lui dispoziţie, cred că aşa se cuvine. N-am prea mare încredere în tînărul nostru evreu. Trebuie să mă conving că, de data aceasta, se vor căsători. Cel mai rău este că asta ne va reţine destul de mult timp pe aici, şi nu-mi prea place să te las singură... Cînd are de gînd individul acela, Dodd, să plece? Ar fi bine să-i dea de înţeles Caryl...

– Dar nu face nici un rău.

– Nu sînt prea sigur. Mi-e foarte antipatic. E cel mai rău din toată droaia de coate-goale pe care am găsit-o aici. Cît despre ceilalţi doi, rusul şi evreul, ştiu eu cam ce hram poartă ei. Nu sînt nici englezi, nu sînt nici gentlemeni, n-am nimic cu ei, dar sînt indivizi pe care pot să-i categorisesc uşor, că doar în lume sînt tot soiul de oameni. Ce nu pot suferi la Dodd ăsta, e că nu ştiu de unde să-l iau. N-are... Un vagabond! Ce-i trebuie unui englez asemenea viaţă?

Florence zîmbi. Era în firea lui Robert să disprefuiască pe cineva atît de diferit de el. Consideră că e momentul să ia apărarea iubitului ei.

– Eu îl găsesc foarte interesant. E ciudat. M-am tot întrebat ce fel de familie are. Vorbeşte ca... un om cult. Îmi face impresia că e de condiţie simplă, poate din părinţi ţărani, dar că toată viaţa şi-a petrecut-o în lumea bună şi s-a emancipat.

– Emancipat! replică Robert. Arată ca o sperietoare! Ce naiba vezi deosebit la el?

– Ei, bine... talentul lui.

– Probabil că s-a născut cu el, dar asta nu l-a ajutat prea mult.

Glumeşti, Florence, nu? E un ţărănoi.

– Într-un fel, e un ascet.

– Hm!

– Ascetismul şi viaţa boemă se aseamănă foarte mult, îi expli-că ea apăsat. Sfîntul Francisc din Assisi era un adevărat boem. Simplitatea spirituală e aproape incompatibilă cu un grad înalt de civilizaţie... Noaptea trecută mă gîndeam la povestea aceea despre Shelley; ştii, Shelley umbla gol prin casă în plină petrecere, pretinzînd că îi furase cineva lucrurile la scăldat.

– Bine, dar din punctul de vedere al mesenilor, nu cred că avea importanţă dacă Shelley făcea asta din ascetism sau pentru a-şi etala spiritul boem.

Florence, obişnuită cu lipsa lui de umor, nu izbuti să-i prindă licărirea din ochi, pe cînd îi explica faptul că, din punct de vedere al literaturii, asta avea o mare importanţă.

– Poate, zise el. Însă, chiar dacă domnul Dodd aduce cu Shelley în această privinţă, mă îndoiesc că prietenia lui este potrivită pentru nepoatele mele. Oricum, o iau pe Antonia cu mine, ea e problema noastră cea mai grea. Îl compătimesc, fiindcă prevedea că va petrece două săptămîni tare neplăcute la Viena.

Cei trei porniră a doua zi la Innsbruck, întovărăşiţi de toată familia. Copiii, bucuroşi nevoie mare, credeau că era un prilej de veselie; după cum spusese Sebastian, în familia Sanger nu se oficiaseră prea multe nunţi. Au ţinut să îndeplinească tot felul de ritualuri caraghioase, astfel încît toată ziua domnise o atmosferă de operă burlescă. Pentru unchi, care nu găsea nimic festiv în această poveste menită să şteargă o pată de pe blazonul lor, situaţia era penibilă. Începură ziua prin a prinde trenul de Erfurt în ultima clipă, din cauza Teresei şi a Paulinei, care se certaseră pentru nişte rochii. Descoperiseră o grămadă de toalete negre, rămase, cine ştie cum, de la Linda, şi ţinuseră să vadă dacă le-ar sta bine îmbrăcate în doliu după tatăl lor. Cînd toată lumea fu gata de plecare, apărură şi ele, costumate ca două mici văduve, cu fuste lungi pînă la pămînt şi cu panglici negre de crêpe atîrnîndu-le de pălării. Erau foarte mîndre de ţinuta lor, fîlfîindu-şi draperiile încoace şi încolo, dar ceilalţi nu le primiră cu simpatie. În fine, se văzură silite să-şi schimbe iute

toaletele şi, într-o atmosferă încărcată, clanul coborî în goană dealul spre Weissau.

În vreme ce luau prînzul la Innsbruck, Florence simţi că expediţia dura parcă deja de o săptămînă. Se gîndea cu groază că mai erau cîteva ceasuri bune, pe care trebuia să le petreacă în hărmălaie, pînă cînd îi vor urca pe cei trei călători în trenul de Viena; apoi, aveau de aşteptat trenul lor, către Erfurt, care era abia la ora şase. Nu-şi putea imagina ce va face în tot răstimpul acesta; era foarte cald şi schimbarea aerului o apăsa. Uitîndu-se la tovarăşii ei şi dîndu-şi seama ce impresie ciudată făceau în jur, se întreba dacă tatăl ei ar recunoaşte-o în postura asta. Degeaba îşi creea probleme. Ar fi făcut, oricum, o notă discordantă în acel grup. Arăta, ca întotdeauna, fermecătoare şi îngrijit îmbrăcată. Îşi alesese o rochiţă bej, simplă, potrivită într-o astfel de zi călduroasă.

Pentru Lewis, care se uita la ea pe furiş, această prospeţime cochetă era o taină. Nu o datora neapărat vestimentaţiei, ci, mai degrabă, firii ei deosebite, cu totul aparte faţă de fetele lui Sanger. Cu toată frumuseţea ei, Tony părea gătită ca o sorcovă. Rochia de mătase era mototolită şi părul îi atîrna dezordonat sub o superbă pălărie nouă. Cît despre surioarele ei, arătau de parcă mai adineaori trecuseră printr-un gard viu.

Masa se prelungi, copiii mîncară şi băură destul, devenind zgomotoşi şi necuviincioşi. În final, unchiul Robert restabili liniştea. Reteză însă tentativa de a ţine un toast în cinstea miresei, anunţîndu-le că trenul trebuia să sosească, şi îi împinse afară, în căldura sufocantă a străzii. Odată ajunşi la adăpost, în gară, tot el se duse să expedieze bagajele. În acest fel, scăpă de neplăcuta scenă finală; pentru că sora lor urma să plece departe, copiii începură să se tînguie la gîndul despărţirii. Antonia plîngea încetişor, încercînd totuşi să se stăpînească; căuta să se poarte decent în faţa Florencei, pentru care avea o mare admiraţie. Îi sărută pe toţi de cîteva ori şi făgădui să le trimită o vedere de la Viena. Îl sărută şi pe Lewis şi-l invită să stea la ea, de îndată ce va avea propria ei casă. În sfîrşit, o sărută şi pe Florence, cu oarecare timiditate, şoptindu-i:

– Dragă Florence! Îmi pare rău că trebuie să ne despărţim. Am să caut să nu mai sufăr, decît în dormitorul meu...

Apoi, amîndoi se aplecară pe fereastra vagonului, făcînd semne cu mîna, în timp ce trenul ieşea din gară; unchiul Robert se ascunsese jenat în compartimentul lor.

Restul cetei se simţea foarte abătută după atîtea emoţii. Ieşiră în piaţa gării şi copiii cerură să se ducă la cinematograf. Era o încheiere ideală pentru o zi veselă ca aceasta, dar cei mari nu se arătau de aceeaşi părere. Caryl, întrezărind o urmă de oboseală pe chipul domnişoarei Churchill, propuse plin de tact, ca grupul să se despartă: în timp ce el urma să aibă grijă de copii, Lewis îi va putea arăta Florencei oraşul, şi aveau să se întîlnească la trenul de şase. Ideea fu primită cu bucurie de Lewis, căruia îi surîdea perspectiva unei după-amieze petrecute în tovărăşia iubitei lui şi era nerăbdător să plece. Florencei îi părea rău pentru Caryl, gîndindu-se la atmosfera din cinematograf şi la neastîmpărul copiilor.

– E un tînăr foarte cumsecade, comentă, privind în urma lor.

– Într-adevăr! aprobă Lewis. Unde mergem?

Îşi deschise umbrela de soare şi spuse că ar merge oriunde s-ar găsi puţină răcoare. Ziua era prea toridă pentru un tur de oraş. Şi ar fi dorit să găsească un parc cu multă umbră, unde să se poată aşeza. Lewis nu ştia nici unul. Îi propuse, în schimb, să viziteze cîteva biserici, dacă i-ar face plăcere. Se gîndea că o biserică frumoasă şi liniştită ar fi o variantă mai bună decît o grădină publică. Nu-şi închipuise niciodată că ar fi atît de greu să te apropii de o femeie, mai ales că acum era vorba de o femeie atît de deosebită. Virtutea ei îl speria în fiecare moment şi începuse să se întrebe cu disperare dacă nu cumva Florence se va înapoia în Anglia, departe de el, înainte de a avea posibilitatea de a-i dovedi sentimentele de dragoste. Preocupat de gîndurile acestea, păşea îngîndurat alături de ea; Florence se strecura cu uşurinţă pe străzile largi şi aglomerate; privea la tot ce o înconjura cu mult interes, oprindu-se în dreptul unor curţi sau străduţe boltite, punîndu-i tot soiul de întrebări, la care el nu ştia să răspundă. În sfîrşit, ajunseră pe o stradă mai liniştită şi, văzînd în faţa lor o bisericuţă, Lewis i-o arătă explicîndu-i că, după părerea lui, era un vechi şi interesant monument de artă. Ea se miră, fiindcă biserica i se părea destul de obişnuită.

Păşiră în umbra ei răcoroasă şi rătăciră de colo colo, privind

altarele înzorzonate în mod artificial. Începu să vorbească destul de tare, sperînd că cele două femei îngenuncheate în fața altarului Iubirii Sacre, se vor hotărî să se scoale și să plece. Descoperi că într-un zid străvechi erau săpate figuri de sfinți locali și începu înfrigurat să inventeze legende despre ei. Îl asculta atentă, întrebîndu-se cum de știa atîtea lucruri. El continuă pînă ce una din femei părăsi biserica, iar cealaltă se ridicase în picioare, adunîndu-și umbrela și un coș cu pachete. Se depărtă tîrșîindu-și picioarele. Florence se pregătea să o urmeze, dar el o prinse de braț și-i spuse că nu văzuseră încă cristelnița. Încercă să o conducă spre altarul principal.

— Acolo este? întrebă ea mirată. Știam că se găsește întotdeauna în partea cealaltă a bisericii.

Femeia se stropise cu agheasmă, își făcuse cruce și ieși în portic. Pașii ei răsunară pe caldarîmul de afară și se stinseră încet. Lewis rămase, în sfîrșit, singur cu Florence, în biserica întunecoasă și pustie. Și-ar fi dorit cu disperare ca ea să nu fie atît de neprihănită. Metodele lui erau iuți și puțin convenționale, dar nu întîmpinase niciodată o rezistență serioasă. O privi șovăind. Tocmai îl întreba ce era atît de deosebit la cristelnița aceea.

Te... te iubesc, exclamă el cu nervozitate.

Ea tresări și îl privi cercetător. Apoi zîmbi fermecător și îi zise:

Sînt fericită că mi-o spui. Și eu te iubesc.

— O, zise el puțin speriat.

Nu se așteptase la candoarea acestei mărturisiri spontane. Propria lui declarație fusese făcută ca un soi de explicație preliminară, pregătind o îmbrățișare. Răspunsul ei, deși încurajant, era atît de neașteptat încît îl inhibă puțin. Învingînd un prim obstacol, consideră că era mai bine să continue. O luă în brațe cu o violență ce dovedea tulburarea și dorințele lui nestăpînite.

În golul din mintea ei, din care rațiunea și senzațiile se retrăseseră ca marea în reflux, o singură idee rămăsese valabilă, rece ca o stîncă scufundată și acum ieșită la suprafață pentru o clipă, în lumina zilei. Era conștientă de tenacitatea lui, de faptul că omul care o strîngea în brațe nu era un iubit duios, ci un străin rece ca gheața și tare ca o stîncă. Pe urmă eul ei adevărat, dragostea ei generoasă reveni, inundîndu-i sufletul, distrugînd imaginea aceea îngrozitoare

şi înecînd-o pentru totdeauna în noapte.

Profită de faptul că se auziră paşi în portic şi încercă să scape din îmbrăţişare, suspinînd încet, în semn de protest. Cînd el îi dădu drumul, se lăsă pe o bancă şi-şi ascunse un moment faţa în mîini.

Lewis îi ridică umbrela, mănuşile, geanta, şi le aşeză cu grijă lîngă ea. Îşi blestema în gînd prostia de a fi încercat acest lucru într-un loc atît de nepotrivit, unde oricînd puteau fi întrerupţi. Intrase o femeie ce îşi făcea semnul crucii, aşa încît puţine speranţe erau de a mai rămîne singuri. Ar fi trebuit să-şi înfrîngă nerăbdarea. Se gîndea cu regret la locurile singuratice din munţi, în spatele casei de la Karindehütte, şi se minuna de propria-i neghiobie. Ce-ar fi putut acum să spună sau să facă? Se aşeză lîngă ea şi aşteptă ca Florence să înceapă. Nu peste multă vreme, ea se întoarse spre el şi-i surîse. Îşi recăpătase controlul, privirea îi era limpede şi fericită. Fu copleşit din nou de o profundă jenă. Era uimitor de corectă, cu totul deosebită de toţi ceilalţi. Nu avea scrupule menite să ascundă sentimentele şi el îşi dădu seama că spusese adevărul cînd îi mărturisise că îl iubea. Aceasta o va determina să nu pună la îndoială tot ce-i va propune.

„E ca un copil, gîndi el surprins, e ca sărmana mea Tessa."

Asta era o prostie. Ştia că Florence nu semăna cîtuşi de puţin cu Tessa, în afară de o anume expresie a ochilor, care îl dezarmase. În mintea lui însă, unele idei se legau întotdeauna de o prietenie, de un gînd bun, de milă, sau de sentimentul datoriei. Această femeie care îl iubea era nevinovată, sinceră şi lipsită de apărare ca şi Tessa; tot ce simţea pentru dînsa părea că se învălmăşea acum în inima lui, obligîndu-l să o compătimească pe Florence. Îşi jură că n-are s-o facă niciodată nefericită, deşi ştia că nu va putea să se ţină de cuvînt. Dîndu-şi seama că n-o va mai putea părăsi, zise iute, cu puţină teamă:

– Cînd ne putem căsători?

Dacă se vor căsători, va fi întotdeauna bun şi înţelegător cu ea. Asta era tot ce putea face. De ce rîdea Florence?

– Cînd vrei, ne căsătorim. Lewis... spune drept... Acum ţi-a venit în minte ideea asta?

– O, nu, minţi el. Ar fi trebuit să ţi-o spun mai din timp. Florence, hai să ne căsătorim cît mai repede.

Îi luă mîna şi i-o sărută. Zarurile fuseseră aruncate. Cînd se

trezi afară, în lumina soarelui şi în plină agitaţie, abia putea înţelege cum se întîmplase totul. I se părea absurd, neprevăzut şi inexplicabil. Însă acum situaţia era decisă şi în bună parte extrem de plăcută. Deci era logodit. Simţi că-i este sete şi fu cît pe ce să-i propună să intre şi să bea ceva, cînd îi veni în minte că, la ora aceea, ea lua ceaiul de obicei. Ca primă încercare conştientă de a se adapta la cerinţele unei noi vieţi, o invită la restaurant, unde luară prînzul şi cîte o cafea.

— Ia un desert, o îndemnă el. Ia o prăjitură din acelea roz.

Dorinţa sa de a-i oferi de toate o făcu să pufnească în rîs. Era sigură că nu îmbiase niciodată pînă atunci o tînără domnişoară cu prăjiturele roz, şi chiar aşa era. Cafeaua sosi; ea îşi scoase mănuşile şi servi, aşezată în faţa lui, surîzîndu-i fericită şi calmă. El îi întoarse privirea, cu un aer conjugal şi domestic. Se simţea de parcă ar fi fost căsătorit de un veac, ca şi cum viaţa lui sălbatică dinainte nu mai era decît o legendă. Doar o părticică din legendă mai reînvie, cînd o zări pe Minna Gertz, care bea cu nişte studenţi, într-un colţ, lîngă intrare. Minna era o veche legătură de-a lui, fata unui hangiu din Erfurt. În urmă cu doi ani, pe cînd ea servea în han, Lewis petrecuse multe ceasuri plăcute în compania ei. Între timp, se mutase la oraş şi purta pălării elegante şi ghete înalte, încheiate cu nasturi pînă sus, la genunchi. Şi-l amintea perfect, fiindcă-i dăruise atunci o pereche de cercei cu granate. În general, oamenii care-l cunoscuseră şi-l aminteau, unii cu plăcere, alţii cu dezgust. Minna era bună cu toată lumea, dar îl disprețuia puţin fiindcă era sărac. Văzîndu-l acum în compania unei doamne atît de frumoase, de respectabile, deschise ochii mari şi-i făcu semne prin spatele Florencei. El o salută amabil. Florence se întoarse să vadă cui surîdea şi se arătă destul de surprinsă. El îi explică:

— E Minna Gertz. Tatăl ei are un han între Erfurt şi Weissau. Am locuit la ei.

Florence o privi senin pe Minna, dar şi cercetător, aşa cum se uita la orice lucru nou, studiind-o pe predecesoarea ei ca pe un monument arhitectonic, ca pe o plantă alpină. Avea privirea aceea limpede şi impersonală care e fructul unui sentiment de securitate încă nezdruncinat. Neatinsă de vicisitudinile vieţii, putea observa lumea din jurul ei cu o detaşare imposibil de înţeles pentru verii ei

mai mici. Aceştia fiind atît de vulnerabili, se întrebau la fiecare pas dacă constituia un pericol sau ceva bun. Nu-şi formă o părere favorabilă despre Minna şi se gîndi că ar fi fost mai bine ca ea să fi rămas mai departe la hanul tatălui ei. Spuse tare:

– Păcat că unii renunţă la traiul de la ţară, care, de fapt, li se potriveşte ca o mănuşă. Fata aceea poate ar fi arătat mai bine în costum tirolez, dar cu pălăria aceea pe cap i se citea clar originea pe chipul lipsit de farmecul rustic. Probabil că pentru ea este un progres.

Lewis era de aceeaşi părere. Nu avea însă nici un chef să discute despre progresele Minnei. Era preocupat să-şi argumenteze că această căsătorie cu Florence nu-i va schimba cu totul viaţa. Nu cerea mult, se mulţumea să trăiască oriunde. Ca să se convingă de asta, o anunţă că intenţionează să locuiască în Anglia după ce vor fi căsătoriţi, fiindcă era un colţ de lume pe care-l evitase pînă atunci.

– Dacă aşa vrei, bine, zise ea. Dar familia... rudele dumitale, locuiesc în Anglia, nu-i aşa?

– Familia mea?... da, recunoscu el speriat.

– Parcă spuneai că la Londra.

– Da.

– Nu-ţi cer să-mi spui, dacă nu vrei. Pentru mine n-are nici o însemnătate. Dar e bine ca o soţie să ştie.

– Ce să ştie?

– Din ce fel de familie se trage soţul ei. Nu cunosc nimic despre tine, Lewis, iar dumneata ştii totul despre familia mea.

– Ai mei sînt dezagreabili.

– Da?

– Şi asta-i tot.

– Cîţi sînt?

– Tata şi o soră. Tatăl meu a fost inspector şcolar. Acum este membru în parlament. Scrie şi cărţi. Două pe an. Cărţi didactice pentru şcoli şi muncitori care vor să se autoinstruiască, despre ştiinţa şi literatura engleză, despre imperiu şi alte asemenea...

– O, nu e oare... nu e rudă cu Sir Felix Dodd?

– Chiar el e, Sir Felix Dodd.

– El e, Sir Felix Dodd?

– Chiar el.

– Doamne, Sir Felix Dodd!

Era împietrită de uimire şi îl privi fix.

– Îl cunoşti?

– Tata îl cunoaşte.

– Atunci, regret pentru tatăl dumitale.

Ştia că Charles îl ura pe Felix Dodd; îl înjura tot timpul. Făcuseră amîndoi parte din înalte comisii, pentru că inspectorul şcolar – deputat – reprezenta o putere în lumea învăţămîntului. Charles îl poreclise „Felix Scîrbosul", şi-l evita pe cît posibil.

– Doamne Sfinte, Lewis! şopti ea. Nu pot... N-aş putea... Ce ciudat! N-am ştiut niciodată că Felix Dodd ar avea un fiu, cel puţin...

Îşi aducea acum aminte de un fiu, despre care se spunea că ar fi un golan, şi al cărui nume nu trebuia rostit în prezenţa vreunui membru al familiei Dodd. Ce prostii vorbeşte lumea!

– Vreau să spun că n-aveam idee că ai putea fi chiar tu.

– De unde era să ştii?

– Ba, ar fi trebuit să ştiu. Vezi, am ascultat simfonia ta, dar n-am făcut legătura...

– E firesc. Nu se prea mîndresc cu mine.

– Dar... înseamnă că o ştiu şi pe sora ta, din vedere cel puţin. Millicent, nu-i aşa? Am fost colege; dar nu în seria mea. Cîntă, nu-i aşa? Dă recitaluri de balade?

– Probabil. Îşi închipuie că are voce.

– Apoi, parcă s-a măritat... o, cu cine?... Cu cineva de la Ministerul de Externe... Lionnel Gregory... O, Lewis! Fantastic! Nici n-aş fi crezut...

Din fericire pentru el, Lewis nu pricepuse însemnătatea descoperirilor ei. Nu i se păru aşa de important că Florence îi cunoştea deja pe ai lui. Îi răspunse puţin nervos că rupsese legătura cu ei şi Florence, plină de tact, nu mai stărui. Îşi pusese în gînd să-l întrebe altă dată despre ce se întîmplase între ei. Şi apoi, cînd se vor înapoia în Anglia, avea să regleze ea toată povestea. Îi va convinge ea să-l ierte, orice ar fi făcut.

Pentru ea, vestea asta fu o binecuvîntare. Familia nu se va mai scandaliza. Cînd o porniră spre gară, radia de fericire, crezînd că viaţa era foarte generoasă cu ea.

„L-aş fi luat, chiar dacă tatăl lui ar fi fost călău, se gîndi, dar asta schimbă totul."

Charles nu va fi prea bucuros să afle că şi-l alesese pe „Felix Scîrbosul" ca socru, dar îl va prefera în mod cert „călăului".

Îi întîlnirăpe Caryl şi pe copii aşteptîndu-i pe peron. Lewis, hotărît să-şi ducă la bun sfîrşit planul, îi anunţă că avea să se însoare. Se schimbaseră la faţă, şi Paulina exclamă:

— Dar n-ai să te însori cu Florence!

— Ba, tocmai cu ea, zise el, fără să se mai întrebe de ce nu, de teamă ca ea să nu-i opună cine ştie ce alte obiecţii. Spune-le şi tu, Florence.

— Aşa e, recunoscu Florence, înroşindu-se puţin sub privirile încremenite ale familiei Sanger.

Ar fi dorit ca Lewis să nu se fi grăbit cu anunţarea logodnei. Caryl îşi reveni primul, după o pauză prelungită şi, cu un glas stins, le ură să fie fericiţi.

— Sînteţi siguri că nu vă pripiţi? începu Sebastian. Bine, Caryl, nu-i nevoie să-mi faci semn cu piciorul. N- am să mai zic nimic. Tot ce voiam să spun este că n-ar fi bine să vă grăbiţi aşa. Poate că...

— Uite trenul nostru, îl întrerupse Caryl. Să ne grăbim. Hai, Tessa! Ce-i cu tine? Ai un junghi?

Tessa şedea pe o bancă şi părea că suferă, se legăna într-o parte şi într-alta, apăsîndu-şi inima cu mîinile. Cînd o întrebară ce o durea, îi privi cu un chip atît de palid şi de tras, încît parcă îmbătrînise pe loc. Rosti cu mare greutate:

— Prea... multe... îngheţate.

— Draga de tine! strigă Florence, aplecîndu-se asupra ei, îngrijorată. Unde te doare? În piept? Crezi că reziştipînă acasă?

— Nu, îi răspunse Teresa aspru, împingînd-o. Am să stau aici, pe banca asta, pînă mor.

— Le înfulecă aşa, pe nerăsuflate, îi lămuri Sebastian. Ştiam eu c-o să-i fie rău după cea de-a noua îngheţată.

O ajutară să se suie în tren şi o întinseră pe canapeaua compartimentului. Cînd fu aşezată confortabil, oftă şi leşină. Trenul porni înainte ca ea să-şi revină.

— E vînătă la faţă, zise Florence cu spaimă. Pare mai curînd

că a suferit un şoc. Dar cred că şi cele nouă îngheţate şi-au spus cuvîntul. Deschide geamul, Caryl, să intre puţin aer curat. Auzi, nouă îngheţate!

– Îmi pare rău, se scuză Caryl. Habar n-am avut că a mîncat atîtea. Ike le-a dat bani, înainte să plece.

Ştia el care era adevăratul motiv al leşinului ei, ca de altfel şi Paulina şi Sebastian. Dar din scurta lui experienţă de viaţă, învăţase să-şi ţină gura.

– Va trebui transportată pînă sus, acasă, fu de părere Florence. Îi va fi cu neputinţă să meargă, după o stare aşa de proastă. Ce zi!

CAPITOLUL XII

Jacob şi Antonia nu se aşteptau ca unchiul Robert să fie o companie agreabilă în călătoria lor de nuntă. Avea un simţ incomod al decenţei, care creea întregii poveşti o aparenţă de vinovăţie. De exemplu, insistă ca Jacob să locuiască la un alt hotel; respinse chiar şi ideea întîlnirilor aranjate dintre cei doi tineri.

Simpatia tot mai puternică pe care o simţea pentru nepoata lui nu schimba cu nimic situaţia. Cum fusese dintotdeauna bun cu ea, fata hotărîse să se poarte atît de amabil cu dînsul, încît era de-a dreptul irezistibilă. Îşi dădea toată osteneala s-o copieze pe vară-sa, Florence, şi drept urmare comportamentul ei în public nu-l dezamăgise, aşa cum se temea.

Ţinuta fetei era simplă şi cuminte; adică bea puţin, rostea cuvintele cu măsură şi se străduia să nu vorbească atunci cînd era cu gura plină. Robert nu se mai lăsa torturat de gîndul că ar putea fi luată drept fiica lui; spre sfîrşitul celor două săptămîni, începuse chiar să-i placă. Felul ei de a traversa holul plin de lume al hotelului ar fi putut înşela pînă şi pe un expert, atît de britanică părea prin siguranţă şi stăpînire de sine. În schimb, Jacob nu-i deveni cu nimic mai simpatic. Dimpotrivă; pentru un om de mentalitatea domnului Robert, nu se punea problema să fie indulgent faţă de cei doi logodnici; orice drăgălăşenie de-a Antoniei lăsa o umbră de neîncredere asupra iubitului ei. Relaţiile sociale dintre cei trei erau, în consecinţă, destul de încordate. Robert se oferea să-şi întovărăşească nepoata la cumpărături, părea dispus să meargă şi la operă, fără să-l invite însă şi pe Jacob. Dar, perechea fiind logodită oficial, se cuvenea să le permită totuşi tinerilor să se întîlnească măcar din cînd în cînd. Antonia putea să-şi invite logodnicul după-amiaza, la ceai, în timp ce Robert – printr-un compromis pe care de-abia îl acceptase – ieşea la o scurtă plimbare.

– Ce prostie! zise Antonia, în preziua cununiei. De ce n-am putea ieşi toţi să ne distrăm puţin?

– Pentru că dumnealui nu suportă compania unui ticălos ca mine, îi răspunse Jacob trist, căutînd prin buzunare broşa pe care i-o cumpărase.

N-avea nimic mai bun de făcut dimineţile, decît să-i cumpere fleacuri, pe care să i le dăruiască zi de zi, cît să-i mai topească plictiseala care o încerca în absenţa lui.

– Dar chestiunea nu-l priveşte! exclamă Antonia, furioasă, fiindcă cineva atentează la o proprietate de-a ei. Nici nu te cunoaşte bine, măcar.

Jacob rîse şi dădu la iveală broşa, pe care i-o prinse în piept cu duioşie; un asemenea gest, cu siguranţă, pe Robert l-ar fi dezgustat. Cei din holul hotelului, văzîndu-i, au înţeles imediat că erau logodiţi şi că tînărul evreu îi adusese logodnicei sale un dar. Tony nu era însă atît de englezoaică încît să-i pese prea mult.

– Cred că ar trebui să vii cu mine cînd am să-mi cumpăr îmbrăcămintea, zise ea. Să-ţi spui şi tu părerea, pentru că voi purta hainele cînd vom fi împreună.

– Mai cu seamă că eu le plătesc, îi aminti el.

Antoniei nu-i mai păsa că le plăteşte el: în curînd aveau să se căsătorească. De altfel, nici apropourile lui n-o mai agasau. Considera că e normal ca Ike să le debiteze, oricît de mult l-ar fi supărat pe unchiul Robert.

– Da, zise ea. Dar el nu ştie asta.

– Mă mir, zise Jacob. Dar cine le-ar plăti atunci? Doar ştie că n-ai nici un ban.

– Florence mi-a dat nişte bani din partea tatălui ei. El habar nu are de valoarea lucrurilor. I-am spus că am atît cît trebuie să cumpăr tot ce-mi scrisese ea pe listă, şi m-a crezut.

– Ţi-a făcut ea o listă? întrebă Jacob, curios. Asta-i bună! Are clasă. Pînă cînd vei mai prinde puţină experienţă, e bine să o imiţi. Mai tîrziu, îţi vei schimba şi tu stilul ăsta simplist. La toamnă, am să te duc la Paris, de unde îţi voi lua haine pe gustul meu... Ai lista? Arată-mi-o, te rog.

– Eu am început-o şi Florence mi-a completat-o.

Îi dădu lista, care începea cu scrisul ei neglijent şi se sfîrşea cu scrisul curat şi corect al domnişoarei Churchill. Jacob surîse de cum

văzu că logodnica lui avusese de gînd să-şi cumpere şase sau şapte pălării, o rochie de seară aurie, cu trenă, şi pantofi roşii, cu toc, dar pierduse din vedere tocmai lenjeria. Vară-sa, Florence, modificase în cîteva locuri şi adăugase, într-un inventar amănunţit, lenjeria necesară.

– Sînt de ajuns două duzini de cămăşi? întrebă el, arătînd cu degetul pe listă. Cînd s-a măritat sora mea, îmi aduc aminte că discutau de vreo douăsprezece duzini. Trebuie să-ţi cumperi tot ce se cuvine.

– Ea zice că, pentru o englezoaică, e destul ceea ce e pe listă.

– Şi se pricepe, recunoscu el.

Continuă să examineze tabelul, făcînd remarci foarte deschise, pînă ce unchiul Robert intră, din nefericire, în cameră. Statura sa firavă, părul încărunţit, întreaga lui înfăţişare emanau acel amestec de superioritate şi de suspiciune pe care, nu ştiu de ce, le răspîndesc englezii în general, cînd se află în străinătate. Îndată ce-l văzu, Antonia smulse lista din mîna lui Jacob şi-i aruncă o mustrare într-un argou pe care Robert nu-l putea înţelege. Era prea tulburat ca să-şi dea seama de jocul lor. Uitase chiar să fie distant şi sever cu Jacob. Întorcîndu-se de la plimbare, găsise o scrisoare care-l necăjise atît de tare, încît simţea nevoia să se adreseze cuiva, fie chiar şi lui Birnbaum. Se aşeză solemn pe o canapea, lîngă nepoata lui, şi explodă:

– Uite pînă unde au ajuns lucrurile! Florence îmi scrie că vrea să se mărite cu individul acela, cu Dodd.

– Florence! strigă Antonia.

– Dodd! strigă şi Jacob.

Dacă Robert ţinuse să-i sperie, reuşise pe deplin. Amîndoi îngălbeniseră de uimire şi se uitau unul la celălalt, în timp ce el bombănea înainte:

– Nici nu ştiu ce va zice tatăl ei. Îi va interzice nebunia asta. I-o va interzice cu desăvîrşire. Dar cred că o să dea vina pe mine. Totuşi, cum aş fi putut să împiedic aşa ceva? Cine şi-ar fi închipuit că Florencei, o domnişoară atît de cuminte şi cu bun simţ, o să-i treacă prin cap asemenea lucru? O fată delicată, bine crescută ca ea, să se mulţumească, închipuie-ţi, cu un nenorocit, cu un saltimbanc, care se poartă mi... mitocăneşte, şi Dumnezeu ştie dacă se spală vreodată!

– O, desigur, îl întrerupse Antonia, recăpătîndu-şi graiul. Bineînţeles că da, unchiule. Doar l-am văzut...

– Bine, dar nu arată. Un coate-goale, cu aere, o secătură care sfidează legile decenţei şi crede că face artă, un golan! O fi compus el nişte piese frumoase, dar nu-i un motiv să-l ia de bărbat. Doamne Sfinte! N-a fost de ajuns că au avut unul în familie? Nu putea fi prevenită? A fost suficient să-i văd mutra ca să-mi dau seama ce hram poartă: un individ neruşinat şi posac, care s-a ridicat probabil din noroi, fără o singură...

– Vă înşelaţi, domnule Churchill, interveni Jacob. Mi se pare că e de familie foarte bună. Tatăl lui este Sir Felix Dodd. Aţi auzit vorbindu-se de el... nu?

– Dodd! Dodd! Doamne, Dumnezeule! bîigui unchiul Robert.

Jacob îi povesti repede tot ce ştia despre primii ani ai carierei lui Lewis. Din cînd în cînd, Robert invoca fie pe Dumnezeu, fie pe Dodd.

– Dar ce naiba i-a apucat? se miră Antonia. Trebuie să fi înnebunit. Florence e atît de rafinată, de distinsă, atît de bună şi de generoasă! Iar Lewis nu e deloc.

– Acum, chestia cu familia asta a lui încurcă şi mai tare lucrurile. Mult mai tare. Trebuie să fi fost un scandal groaznic, pentru ca o familie engleză să întrerupă orice...

– Nu cred că a ieşit vreun scandal, zise Jacob, mai degrabă el a rupt relaţiile cu ei. A fugit pentru că nu putea să-l sufere pe taică-său. A dus o viaţă aventuroasă, dar nu şi-a dezonorat familia. Ştiu că a cîntat un timp la cornet, într-o orchestră de circ, dar...

– Dezgustător, mormăi unchiul Robert. Nu, faptul că are rude înrăutăţeşte situaţia. Acum îmi amintesc că se vorbea de fiul bătrînului Dodd, o secătură care fugise şi de la şcoală. Un vagabond! Orchestră de circ! Îmi spui tu mie că a avut parte de educaţia şi de avantajele unui gentleman, şi le-a dat cu piciorul ca să cînte din cornet într-un circ? Nu-i nimic de spus în favoarea lui. Am să-i telegrafiez Florencei că nu sînt de acord cu această căsătorie. Îl voi implora pe tatăl ei să vină s-o oprească.

Nici ceaiul nu-l potoli. Sorbi puţin şi plecă grăbit să-şi expe-

dieze telegramele. Jacob şi Antonia rămaseră să comenteze evenimentul.

– Florence nu-l cunoaşte deloc, zise Antonia.

– E o nebună, recunoscu Jacob. Lewis s-a înstrăinat de lumea lui, fiindcă nu e făcut pentru aşa ceva. Oare se va reîntoarce în mediul acela? Sau crede că Florence are să-i împărtăşească viaţa?

Antonia presupunea că Florence nu ştie mare lucru despre viaţa lui. Îşi aduse aminte de o frîntură de conversaţie, în care-i fusese pomenit numele, şi exclamă:

– Mai degrabă cred că-i admiră caracterul!

– Să-i admire caracterul?

– Da. A zis despre el că e... Cum i-a spus oare? Un ascet! Ce-i asta?

– Un om care duce o viaţă austeră, închinată unui ideal al său, îi explică el.

– Ooo! Dar...

– Şi crezi că i s-ar potrivi lui Lewis?

– Nu l-am văzut niciodată lipsindu-se de ceea ce îi trebuie.

– Nici eu. E adevărat însă că nu e prea pretenţios. Poate şi de aceea îl admiră Florence. Un sălbatic s-ar mulţumi, într-adevăr, cu mai puţin, dar n-ar lua ea chiar un sălbatic. Şi totuşi, în unele privinţe, chiar şi o astfel de fiinţă e de preferat lui Lewis.

Căsătoria se celebră a doua zi. Imediat după aceea, unchiul Robert plecă la Innsbruck, să pună capăt nebuniei Florencei. Tinerii căsătoriţi nu-l regretau deloc, fiindcă Robert, indispus mereu de problemele nepoatelor sale, îşi luase un aer cît se poate de mîhnit. Pe tot parcursul ceremoniei, ca un paznic, el ţintuise cu privirea pe Jacob, de teamă ca acesta să nu cumva să refuze oficierea căsătoriei chiar în ultima clipă. Cînd totul luă sfîrşit, sărută mireasa cu un soi de melancolie, cu regret, urîndu-i fericire pe un ton care parcă proorocea o catastrofă inevitabilă. Strînse mîna mirelui, evitînd să-l privească în ochi, şi sări într-un taxi.

Antonia şi Jacob se întoarseră în voie la luxosul hotel care-i găzduia, unde urmau să-şi petreacă luna de miere. După stresul ultimelor săptămîni, se simţeau ca doi copii în vacanţă.

– Ştii, îi zise Jacob într-o seară, ajutînd-o să-şi încheie rochia,

cred că îi sînt recunoscător un pic unchiului tău. Îmi place să te văd tot timpul în rochii noi şi de bun gust. Nu, nu te suci. Gata, am terminat. N-ai nevoie de cameristă. Un timp, ne vom descurca şi fără, nu?

— Nu m-aş simţi în largul meu cu o cameristă, zise ea repede.

El îi răspunse însă, cu oarecare fermitate, că se cade să aibă una, să-i ţină ordine în lucruri.

Antonia purta o rochie de dantelă neagră, care o maturiza puţin; în dorinţa ei de a semăna cu Florence, nu ţinuse seama că, la şaisprezece ani, nu te îmbraci ca la douăzeci şi opt. Rochia însă, o înălţa şi îi dădea un aer demn, semeţ. Jacob se simţi foarte mîndru, cînd o conduse în restaurant şi observă cum bărbaţii de la celelalte mese întorceau privirile, invidioase, după frumuseţea aceea zveltă şi gingaşă.

Probabil de la mama ei moştenise aerul acela de aristocrată. Niciodată, pînă acum, nu avusese mai acut senzaţia că se căsătorise cu o fiinţă care-i era superioară. Şedea dreaptă în faţa lui, mînca încet şi grav, părînd atît de impunătoare, încît nu îndrăznea să-i atingă piciorul pe sub masă. Totuşi, aceasta era „ţigăncuşa" desculţă, care-i cucerise inima la Genova; fiinţa aceea mică, obraznică şi lăudăroasă, îmbrăcată în zdrenţe, care-l agasa pe străzile München-ului. Pe vremea aceea, era cam tăcută, şi ar fi vrut să ştie ce se ascundea în căpşorul ei. N-a aflat niciodată. O privea, puţin nefericit, cu toată mîndria lui posesivă, în timp ce ea îşi sorbea vinul, gînditoare, cu ochii căutînd în jos. Genele lungi, care îi umbreau obrajii, linia fină a gîtului, degetele-i albe şi nervoase, cu verigheta care strălucea pe unul dintre ele, toate îi provocau mici junghiuri în inimă. Admira cu dragoste toate acestea, dar nu reuşea să ajungă la gîn-durile ei tainice. Dacă ar fi întrebat-o, i-ar fi răspuns cu nonşalanţă că nu se gîndeşte la nimic. Sau i-ar fi înşirat o mulţime de reflecţii copilăreşti. Ştia un singur lucru: că nu se gîndea numai la el, sau dacă da, nu atît de dureros pe cît era el copleşit de fiinţa ei.

După cină, neavînd altceva de făcut, se duseră la operă. Jacob şi-ar fi dorit să nu joace iar Othello, pe care-l văzuseră la München. Îl urmăreau mereu ecourile dezastruoase ale primei lor aventuri. Dar Tony părea să fi uitat totul şi se distra copios. Seara aceea de demult pierise din mintea ei şi se întreba dacă nu fusese prea beată ca să-şi

mai poată aminti ceva. Asta spera şi el; era mai bine ca ea să uite. Trebuia să ducă singur povara acestei amintiri; sta lîngă ea, numărînd cu înfrigurare minutele care se scurgeau atît de încet, în timp ce pe scenă, o dramă înfiorătoare se apropia de un teribil deznodămînt. În acest răstimp, se întristă atît de tare, încît ea îl întrebă, în sfîrşit, de ce era aşa posac. O linişti numaidecît, asigurînd-o că era cel mai fericit om din lume.

De fapt, aşa şi era. Uneori se simţea tulburat de propria-i fericire, de faptul că se află alături de Tony, fiinţa aceasta atît de dragă – a lui, pentru tot restul vieţii. Nu era vina ei că durerea nepotolită a unei iubiri inegale îl tortura; sau dacă îi cerea însetat mai mult, o dăruire totală, un simţămînt unic, ea nu era în stare să i-l ofere. Cînd se aplecă înainte, absorbită de pasiunile regizate pe scenă, simţi că în lojă nu erau decît el şi un spectru, o fantomă; ca şi cum adevărata Antonia, pe care o iubea cu disperare, era o fiinţă imaginară, care trăia doar în închipuirea lui. Ea îi înţelese tulburarea. Îi luă mîna, privindu-l duios, compătimitor, într-un fel care îi alina oarecum sufletu-i singuratic. Tony nu-i putea împărtăşi stările acestea de spirit. La ultimul antract, îi spuse:

– Ce vor face Tessa şi Lewis, dacă el se va însura cu Florence?

– Tessa?

– Da. Îl iubeşte.

– N-am ştiut.

– Ba da, gîndeşte-te puţin.

După ce reflectă, Jacob îi dădu dreptate. În lumina propriei sale dureri, înţelegea durerea Tessei, căreia englezoaica îi furase iubitul. I-o spuse.

– Nu i l-a luat Florence, zise Tony, hotărîtă. Nimeni n-ar fi putut face asta.

– Bine, Tony, dar asta înseamnă sfîrşitul pentru Lewis şi Tessa. Se vor despărţi.

– Niciodată, atîta timp cît vor trăi. Dar Florence va fi, oarecum, o complicaţie. Ascultă!

Luminile se stinseră şi primele măsuri ale cîntecului salciei, un jalnic murmur prevestitor, lunecă în sala întunecată. Antonia se cufundă ca într-un vis. Jacob, indiferent faţă de soarta Desdemonei,

reflecta tot timpul ultimului act la întîlnirea celor trei ființe ciudate... Lewis, Tessa și Florence, la povestea lor stranie, încă nejucată, la tragedia neconsumată a soartei care-i așteaptă. I se părea foarte probabil ca ei să nu se mai reîntîlnească niciodată. Atîtea primejdii amenințau această căsătorie nesăbuită, care ar putea oricînd să o distrugă.

Oftă adînc, dispus să se întristeze pentru toți. Tony oftă și ea: actul tragic se îndeplinise. Maurul, muribund, ținea acum în brațe pe frumoasa femeie pe care o ucisese și îi dădea un ultim sărut sfîșietor. Cortina se lăsă încet și grav, ca un destin ce se apropie, se așterne peste iubire, peste disperarea surdă și peste strigătul acela stins: *„Un bacio... è un altro bacio!"* * Viorile cîntară ultimele acorduri, sfîșietoare și ele, luminile se aprinseră. Jacob zise, deodată:

— Le dau un an.

Antonia, palidă, entuziasmată și transpusă, nu înțelese. Contempla încă patul mortuar de pe scenă.

— Despre cine vorbești? Despre Florence și Lewis? Crezi că va dura atît de mult?

Se întoarseră acasă pe jos. Noaptea era frumoasă. Antonia era visătoare și tulburată. Blestema traficul la fiecare încrucișare de străzi. Așa erau Sangerii; își dădeau întotdeauna osteneala, după vreun spectacol, să fie accidentați. El nu se transpunea așa, chiar dacă în timpul spectacolului ar fi vărsat lacrimi de emoție.

Cînd ajunseră la hotel, ea se retrase imediat sus, la culcare. El se opri să bea ceva. În holul de la intrare, era un stand cu flori și, înainte de a urca, îi alese un braț de trandafiri. Ascensorul era căptușit cu oglinzi: în timp ce suia, se văzu multiplicat la nesfîrșit — așa cum arăta — solid și nervos, cu o haină subțire aruncată pe umeri și cu florile albe în mînă, un șir nesfîrșit de gentlemeni, ducînd ofrande unui trecut care nu iartă.

* În italiană, în original: „O sărutare... și încă o sărutare!"

CARTEA III

CAPITOLUL XIII

Charles îl indispuse pe Robert, vorbindu-i de parcă lucrul cel mai tragic era această alianță silită, pe care Florence avea de gînd s-o stabilească între el și Felix „Scîrbosul".

– Acum n-am să mai scap de individul ăsta și de amabilitatea lui blestemată, se plînse el. Zici că ginerele meu este un pungaș nenorocit. Florence va avea de suferit, nu eu. Asta e! L-aș fi putut accepta mai ușor, dacă ar fi avut alt tată. După cum stau lucrurile însă, prevăd că această căsătorie îmi va aduce multe neplăceri.

Robert găsi atitudinea fratelui său foarte superficială. În sinea lui se considera principala victimă a acestui complot, fiindcă Florence și Lewis se căsătoriseră în mare grabă, rămînînd în Tyrol, lui revenindu-i sarcina ingrată de a-i duce pe copii în Anglia.

Toată familia îl îndemnase pe Charles să se ducă personal să oprească strigăturile. Dar Charles, cunoscîndu-și fiica, refuză, fiind sigur că osteneala îi va fi în zadar. Trimise cîteva telegrame de mustrare, atît de înțelepte și spirituale, încît Florence hotărî să le păstreze. Multă vreme așteptă, gata pregătit, un semnal ca să plece s-o aducă acasă. Însă nu primi nici un mesaj. În luna de căsătorie, Florence îi scria săptămînă de săptămînă, ca să-i spună cît e de fericită; apoi, cîtva timp, scrisorile ei sosiră aproape zilnic, trezindu-i dorința să plece spre ea, fără să mai aștepte să-l cheme. În toamnă, păru că s-a liniștit. Scria mai rar, dar mai calm. Se părea că Lewis lucra iar la Concertul acela, pe care-l întrerupsese la moartea lui Sanger. Se mutaseră într-un cătun de pescari, pe coasta Mediteranei, unde putea lucra în liniște. Mai tîrziu, aveau să revină în Anglia, să locuiască în casa pe care o cumpărase Florence, și să se lanseze în lumea muzicală a Londrei.

În scrisori, Florence nu vorbea decît despre noua locuință, situată pe Strand-on-the Green, care aparținuse uneia dintre numeroasele ei colege de școală. I se păruse întotdeauna cea mai încîntătoare casă din lume și, aflînd că e de vînzare, îi telegrafiase lui

Charles s-o achite pentru ea. I-o cumpără, cam la trei luni de la căsătorie. Era convinsă că avea să-i placă şi lui Lewis. Adresa se putea găsi uşor şi mai avea avantajul că era ferită de zgomot, de agitaţie. Cînd îşi vor fi consolidat statutul social, puteau să se instaleze şi în afara oraşului, unde să invite lume să locuiască la ei; pentru moment însă, trebuia să fie cît mai aproape de cîmpul de bătaie. Casa, foarte veche — pe seama ei circula o poveste romantică de pe vremea lui Carol al II-lea — avea şi o grădină, împrejmuită cu zid şi umbrită de un dud secular. În grădină, fusese construit un atelier, legat de casă printr-un pasaj acoperit; aici avea să fie camera de muzică a lui Lewis, unde putea să creeze netulburat de nimeni. La primul etaj, se afla o cameră spaţioasă, cu vedere spre Tamisa — viitorul salon.

Florence cunoştea toate ungherele şi cotloanele casei şi o mobilase deja în minte. Timp pentru o asemenea preocupare găsea oricînd, fiindcă Lewis o lăsa mai mult singură. Iar Dodd lucra cu o uşurinţă şi regularitate, ca niciodată pînă acum. Căsătoria parcă îi adunase spiritul împrăştiat. Îşi revenise complet de pe urma şocului suferit la moartea lui Sanger; noaptea dormea bine şi se concentra numai la concertul său. Florence era încîntată. Lucrarea aceasta ajunsese la fel de importantă pentru ea, ca şi pentru el. Nu se simţea neglijată, fiindcă Lewis era foarte tandru, în momentele în care reuşea să facă abstracţie de munca sa. De altfel, şi ei îi plăcea singurătatea şi tovărăşia propriilor gînduri; în ultima vreme, aproape că şi-o dorea, simţind nevoia de a-şi menţine viaţa personală, pe care soţia trebuie s-o aibă, şi care era lăsată la o parte adeseori, în ceasurile fericite, unice, pe care le petreceau împreună. Ar fi vrut să capete încredere în propriile ei păreri.

Uneori, Lewis îşi lăsa lucrul şi hoinăreau pe dealurile în terasă de la marginea oraşului; lui îi făcea plăcere, iar Florence căuta să adîncească prietenia dintre ei. Poate ar fi dorit ca el să se intereseze, într-o măsură mai mare, de casă. Îi descria frumuseţile cartierului, căsuţele încîntătoare cuibărite sub podul Kew, alunecarea bărcilor pe apă, lebedele, Zoffany House. Lui nu-i prea păsa însă de ceea ce-l înconjura. După el, puteau să locuiască şi la Queen's Gate.

— Chiar nu te interesează unde locuieşti? îl întrebă ea, odată.

— Îmi place acolo, ca oriunde în altă parte, veni răspunsul.

Şedeau pe parapetul de piatră al unei vii, un zid scund, acoperit cu muşchi şi floricele, sus, pe deal. Ea îşi scoase pălăria, aruncînd-o în iarbă. Briza dinspre sud, caldă şi înmiresmată, îi răsfira părul pe frunte. Lewis se cocoţase pe zid, chiar în spatele ei, bălăbănindu-şi picioarele. Azvîrlea pietricele, amuzat, şi urmărea cît de departe se rostogoleau. Sub ei, în vale, se îngrămădeau pereţii şi acoperişurile galbene ale oraşului, cîteva bărci de pescuit care pluteau pe apa lucitoare din golf. Totul părea liniştit, fascinant, ca într-un miraj.

— Da, ăsta e sudul, zise ea. Îl ştiu. Plin de mac şi de mătrăgună.

— Ce zici?

— Te îndeamnă la lenevit. Zilele lungi şi toride îţi dau o senzaţie de amorţeală, pe care cei din nord nu o cunosc. Sînt convinsă că energia noastră, şi multe alte lucruri, se datorează faptului că la noi zilele sînt mai scurte. Ştim însă că ele sînt numărate. Nu crezi că noaptea e o mare pierdere de timp?

— Nu întotdeauna, observă Lewis, aruncînd o piatră, care bătu recordurile de mai înainte.

— Dar aşa e, reluă Florence, cu gravitate. Ia gîndeşte-te cît timp irosim noi, dormind.

Lewis îi dădu un răspuns, care o făcu să roşească puţin. Se aşeză în faţa ei, să-i vadă mutra încurcată. Îi plăcea să-i trîntească, prin surprindere, vorbe care o puneau în situaţii delicate. Contradicţiile firii ei erau pentru el un prilej de amuzament. Avea reacţii neaşteptate, care îl încîntau, îndemnîndu-l să încerce, în acelaşi timp, şi alte experienţe. Era atît de pătimaşă şi atît de sfioasă totodată, reuşea să amestece aşa de bine candoarea cu reticenţa, încît îl fermeca şi acum, după ce trecuse destul timp de cînd se cunoscuseră.

Florence culese o ramură de cimbru, pe care avea s-o miroasă, cînd şi cînd, de-a lungul drumului spre casă, şi o frecă între degete.

— Va fi destul de simplu cu mutatul, îi zise, fiindcă ştiu exact cum vreau să aranjez lucrurile, pînă la ultima perdea.

— Întotdeauna obţii ceea ce ţi-ai propus? o întrebă el mirat.

— O, da. E numai o chestiune de perseverenţă. În salon, vreau să luăm lustrele acelea strălucitoare, despre care ţi-am mai vorbit. Decoraţiile interioare trebuie să fie atenuate, pentru ca lumina... Lewis! Nu mai azvîrli cu pietre! N-ai fost atent deloc la ce ţi-am spus.

– Ba da. Vorbeai de candelabre. Te ascult. Te ascult pe tine şi mă gîndesc la mii de alte lucruri în acelaşi timp.

– Care alte mii de lucruri? Se aud doar clopotul bisericii şi ţipetele unor oameni de pe chei... Un cîine care latră şi raţele din grădina care se vede în vale.

– Nu-i rău. Dar ai omis vreo cinçizeci de ciocîrlii, sus, în cer, şi lăcustele dimprejurul nostru, şi o maşină care schimbă viteza pe deal, scîrţîitul ramelor bărcii, uite, aia care tocmai porneşte, copiii care se joacă, clopoţeii caprelor de pe tăpşanul din spatele nostru, ba mi se pare că aud şi un fierar...

– Ce babilonie, ce amestecătură de sunete! Iar mie mi se pare că este o seară atît de liniştită...

– Aşa şi este. Linişte, atîta linişte, încît poţi să distingi toate sunetele din jur. În general, e prea mult zgomot, ca să le auzi pe fiecare în parte. Hai să mergem, draga mea! Pune-ţi pălăria, soarele apune şi va începe încă una din nopţile acelea scurte de pe aici.

– O, Doamne! Nu vreau să coborîm. Aici miroase a mirt, iar în hanul nostru a usturoi.

Îi ridică pălăria şi i-o îndesă pe cap. Mînă în mînă, începură să coboare dealul.

– Mai demult mă întrebam despre ce vorbeau oare Albert Sanger şi mătuşa mea, atunci cînd fugiseră împreună la Veneţia, zise ea brusc. Crezi că urmăreau sunetele, ca noi acum?

– Sanger? Nu cred. Susţinea întotdeauna că femeile erau pe trei sferturi surde.

– Nu credea asta şi despre ea, avea ureche muzicală.

– Ureche muzicală! zise Lewis absent, ca şi cum n-avea nici o legătură cu discuţia lor.

Îşi aducea aminte vag de viaţa Evelynei Sanger. În legătură cu ea, Florence îl întrebase de mai multe ori, dar tot ce îi relatase o dezamăgise. Evelyn, aşa cum i-a şi spus, nu-l impresionase. Nu i se păruse nici frumoasă, nici strălucitoare, nici deosebită. Recunoştea că fusese foarte abilă, că a reuşit să-l scape pe Sanger din multe încurcături şi a ştiut să facă faţă scandalurilor lui. N-avea, însă, prea mult tact faţă de creditori. Se pare că în ultima vreme degenerase într-o fiinţă roasă de griji, cu sufletul închis, împovărată de atîţia copii

şi obsedată de partea materială, meschină a vieţii. Poate că nu avusese tărie de caracter şi ratase totul. În cazul ăsta, Sanger fusese o brută. Chiar şi Lewis recunoştea.

– Dacă aş fi fost în locul ei, gîndea Florence indignată, l-aş fi părăsit. Nici prin gînd nu mi-ar fi trecut să rabd. E... e înjositor... să te agăţi de un om care se poartă aşa. N-a avut pic de mîndrie!

Pe străzile oraşului, era deja întuneric. Trecură cu grijă printre gunoaiele urît mirositoare, coborînd drumul abrupt pe sub nişte arcade masive, pînă ajunseră la hanul lor cel mic, chiar deasupra cheiului. În bezna odăii, găsiră cîteva scrisori din Anglia, care îi aşteptau strălucind, albe, pe toaletă. Lewis luă una dintre ele, care îi era adresată, şi ieşi pe terasă, unde se stingeau ultimele licăriri ale zilei. Deşi voluminos, plicul conţinea doar două scrisori. Citind-o pe prima, îl pufni rîsul:

„Dragă Lewis,

Te rog să vii să ne iei de aici. E o şcoală infectă şi am răbdat cît am putut. Pe cuvînt că am încercat să ne obişnuim, fiindcă Tessa zice că întotdeauna trebuie să încerci, dar nu se mai poate. Nu este aşa cum ne-ai povestit. Dacă am fi ştiut cum e, n-am mai fi venit. O să ne omorîm, dacă nu ne iei cît mai repede; nu mai putem trăi aşa; este îngrozitor. Fetele sînt scîrboase, zic că noi nu ne spălăm şi că sîntem nişte mincinoase. Profesoarele sînt curioase şi nu îşi cunosc deloc meseria. Nu sînt pregătite. Nu se gîndesc decît la jocuri. De ce ne-am juca, dacă noi nu vrem? Ţie ţi-ar plăcea? Nu ne supără să muncim. E numai vina ta că am ajuns aici, aşa că eşti un ucigaş dacă nu ne salvezi, înainte să ne punem capăt nenorocitelor noastre vieţi. Cînd ne-a scris Florence că trebuie să stăm, fiindcă e bine pentru noi, ni s-au sfîşiat inimile şi toată şcoala a răsunat de ţipetele noastre. Poţi să vii să ne scoţi pe motiv că ne inviţi la un ceai. Ţi s-ar da permisiunea, dacă spui că eşti însurat cu ea. Apoi am putea pleca la gară şi am lua trenul. N-avem pe nimeni altcineva care să ne ajute, în afară de tine, şi, cum spune poetul, *pe un piept drag sufletul rătăcitor se odihneşte.* Vino, vino degrabă, DRAGĂ Lewis. N-are să-ţi pară rău cînd ai să auzi strigătele noastre de bucurie.

Sincera ta prietenă,
Pauline-Eloise Sanger.

P.S. Probabil că ne vom spînzura.

P.S. Tessa îmi spune să-ți scriu că ea n-are s-o facă, zice că e o treabă scîrboasă. Pentru ea nu e atît de rău, fiindcă nu are voie să joace blestematul ăla de hockei; la un examen medical i-au descoperit o insuficiență cardiacă, așa că trebuie să facă plimbări lungi. Am uitat să-ți transmitem felicitări pentru căsătoria ta și sperăm că te distrezi bine. Lui Tony sigur îi place. Am auzit că vine în Anglia la iarnă. Ne-a trimis o vedere și cîteva rînduri de complezență. Și Caryl ne-a scris. Cîntă într-un cinema."

După ce sfîrși de citit epistola, Lewis se întoarse să-i strige Florencei, prin fereastra deschisă, că fetele erau nefericite la școală și că ar trebui să fie scoase de acolo. Dar își aduse aminte că Pauline vorbea de o scrisoare trimisă de Florence. N-auzise de asta pînă acum. Ciudat! Se uită din nou la scrisoare și văzu că plicul conținea încă una, de la Tessa. Începu s-o citească.

„Lina amenință că are de gînd să-ți scrie, așa că e mai bine să iau și eu tocul și să te previn să nu-i dai prea multă atenție. Nu cred că se va omorî, nu are curaj. Gîndește-te puțin la caracterul ei și ai să vezi că am dreptate. Nu te obosi să vii pînă aici să ne iei, e un deranj prea mare, și apoi, n-o să se întîmple nimic fatal. Trebuie să mărturisesc că nu ne simțim prea bine în școala asta. Nu intenționăm să mai stăm încă un trimestru. Dar pînă la Crăciun cred că mai rezistăm. Sînt atîția caraghioși pe aici, ai muri de rîs dacă i-ai vedea. De multe ori mă amuză și pe mine. Dar este o mare pierdere de timp să rămînem aici. Sînt sigură că am învăța mai multe în altă școală, unde nu s-ar folosi timpul doar pentru jocuri.

Nu pot să mă concentrez prea tare, pentru că sînt teribil de nervoasă: una, Mary Marlowe e în odaie și cîntă *Jardins sous la pluie.* Pff! Nu e vina ei, fiindcă nimeni nu are voie să cînte ceva ca lumea în școala asta. Dacă cineva nu ascultă, Miss Soniers zice: «De ce cînți cu intonație? Nu faci decît ce-ți spun eu.» În camera de alături, alta, Naomi Hooper, cîntă *Sonata Patetică* atît de expresiv, că tare mi-aș fi dorit să tacă. Face un zgomot infernal.

Ele ne urăsc; la rîndul nostru, și noi le urîm. Cînd intrăm, toate încetează de-a vorbi cu voce tare și încep să șoptească. N-avem cum scăpa de ele. Cîteodată omul simte nevoia de puțină intimitate, dar

singurul loc unde poate fi cineva singur este toaleta, care nu-i prea confortabilă, şi bat la uşă dacă stai prea mult. Cînd nu ne mai putem ascunde lacrimile, ne închidem înăuntru. Ocupaţia noastră de căpetenie este să fim tot timpul pe drumuri, fiindcă în orar sînt fixate locurile unde trebuie să te prezinţi *în fiecare moment al zilei*, şi, de obicei, acestea se află la distanţe mari unele de altele. Nu s-a prevăzut nici o pauză, cît de mică, pentru ca să ajungi dintr-un loc în altul. Acum înţeleg de ce ai fugit şi tu de la şcoală.

Cu prietenie,
Tessa ta cea dragă"

Se înnoptase cu totul înainte ca Lewis să sfîrşească de citit scrisorile, de-abia mai deslușise ultimele cuvinte. Cînd termină, rămase un moment neclintit, cu mintea goală, privind marea. Scrisoarea asta naivă, copilăroasă, i-o readuse pe Tessa atît de clar în minte, încît parcă s-ar fi aflat lîngă el. Avea senzaţia că îi şoptise la ureche, în grabă, o destăinuire febrilă, un fierbinte rămas-bun, îşi zisese singură draga lui Tessa (chiar aşa era, martor îi este Domnul!), şi apoi dispăruse deodată, topindu-se în umbra serii.

Se aplecă peste balcon şi privi fix la grădina de jos, ciudată cum era şi neîngrijită, ca şi cum în tufişurile ei încîlcite şi în întunericul chiparoşilor, ar fi putut zări un colţ din rochia... Nu văzu nimic însă şi nu auzi decît marea, şoptind pe plajă. Simţea că noaptea care se lăsa de-acum nespus de melancolică şi goală. Îl mîhnea, s-ar fi zis, frămîntarea sfîşietoare a apei, aşa cum tălăzuia ea, palidă ca sideful, lucioasă ca sticla, pe care pluteau doar cîteva bărci. La orizont, norii purpurii se învălătuceau încet, şi din turnul scund de la capătul cheiului venea spre el o dîră gălbuie de lumină, care brăzda întinderea neguroasă a mării. Totul era trist.

În seara asta răcoroasă şi senină, nu rămăsese nimic din mare, iar el se simţea părăsit şi jefuit. Scrisoarea ei, mototolită în pumn, era un lucru mort, n-avea putere s-o aducă aici. Din cameră, Florence îl strigă încet şi deslușit:

— Ai zis ceva, Lewis?

Probabil că, fără voia lui, scăpase vreo exclamaţie. Poate că în umbră îşi strigase prietena.

— Nu, zise el tulburat, nimic.

Şi intră înapoi, în cameră. Soţia lui stătea în faţa toaletei; două lumînări înalte ardeau de fiecare parte a oglinzii. Îşi peria părul cu mişcări încete, ritmice, şi nu se întoarse imediat. Tot ce putea zări Lewis era o cascadă frumoasă de păr, abia conturată de ceaţa diafană a lumînărilor, care-i ascundea chipul şi umerii. Apoi ea îl privi şi-l întrebă mirată dacă văzuse, cumva, o stafie. Răspunse că nu. Dar aerul lui ciudat nu se risipi imediat.

Toaleta era plină de tot felul de cutiuţe şi sticluţe, de perii şi inele, care scînteiau în flacăra lumînărilor. Florence îşi scotea toate podoabele, cînd se pieptăna, în afară de verigheta care-i lucea acum blînd la mîna stîngă. Lewis se uită la inel, apoi la Florence, de parcă le vedea pentru prima dată. Cum sta aşezată acolo, verigheta părea de neclintit, sfida amintirea acelei năluci din balcon.

– Am primit o scrisoare... începu el.

– Şi eu, îi răspunse soţia. De la sora ta.

– De la Millicent? se încruntă el. Iar?

– Iar! Deci, ai mai primit una.

– Ce să primesc?

– Prima ei scrisoare. Spune că ţi-a scris prin iunie, cînd a citit în ziar anunţul căsătoriei noastre. Şi pentru că nu i-ai răspuns, se temea că n-ai primit-o.

– Ba da. Dar am rupt-o.

– De ce?

– Nu vreau să mai aud de ea.

– Nu cred că e bine. Scrisoarea e foarte prietenoasă. Sîntem invitaţi s-o vizităm cînd ne vom stabili în Anglia. Citeşte-o, dacă vrei.

Luă hîrtia şi o citi în silă.

– Cine ştie ce pune la cale, comentă el. Nu prea îmi dau seama ce intenţionează. Ce urmăreşte cu prietenia asta peste noapte.

– Poate e sinceră.

– Nu, nu se poate. N-a fost niciodată sinceră. De ce naiba nu ne lasă în pace?

Pur şi simplu, nu înţelegea „avansurile" ei. Lewis se căsătorise cu Florence, fără să aibă o idee clară despre poziţia ei socială; la început se gîndise la ea, ca la o vară de-a Tessei; mai tîrziu, ca subiect al propriilor sale dorinţe, dar niciodată ca la o Churchill şi ca la fiica

unui profesor emerit de la colegiul Sf. Merryn. În naivitatea lui, presupunea că Florence nu era de un rang atît de înalt, încît să aspire la o poziție socială superioară. Vorbea mult despre prietenii ei; toți aveau nume necunoscute pentru el și de aceea nu putea pricepe în ruptul capului de ce pentru Millicent păreau atît de impresionante.

Florence bănuia adevărul, dar, în dorința ei de a înnoda legăturile cu familia lui Lewis, prefera să-l ignore. Uită chiar că la școală evitase destul de greu o prietenie mai apropiată cu Millicent Dodd. Se hotărî să-i răspundă la scrisoare, iar expresia lui, cam încruntată, o făcu să împingă lupta mai departe.

– Cred că ar fi trebuit să-mi spui cînd ți-a scris întîia oară. Omul, cînd se căsătorește, se interesează și de noile sale rude.

– Chiar așa? o repezi el. Nici tu nu-mi spui cînd îți scriu Tessa și Lina.

– Dragul meu Lewis! E cu totul altceva.

– Cum așa?

– Teresa și Paulina scriu numai prostii, zise ea, roșindu-se, și pentru binele lor, prefer să nu le arăt nimănui.

– Sînt convins că ele scriu mai interesant decît Millicent, în orice caz. Din scrisorile lor afli niște adevăruri...

– Mă tem că nu întotdeauna. Lumea, în general, găsește că ele... să zicem... exagerează puțin.

Lewis își spuse părerea despre lume, în general, cu brutalitate chiar, în niște termeni pe care Florence nu-i mai auzise. Îl întrebă uluită ce voia să spună de fapt. Apoi se înfurie:

– Nu e nevoie să fii atît de violent!

– De ce le-ai trimis pe fete la așa o... o...

– Ce? strigă ea, înțelegînd deodată. Ți-au scris maimuțele alea? Vreau să văd.

Zîmbind, ușor iritată, întinse mîna după scrisori. După o scurtă ezitare, Lewis i-o dădu pe cea a Paulinei. Florence începu să rîdă, cu îngăduință, citind-o.

– Dragele de ele! Trebuie să recunosc că le este greu. Dar e necesar să se deprindă cu toate. Au nevoie de o educație solidă, dacă intenționează să trăiască într-o lume civilizată. Și această metodă, deși dureroasă, e probabil cea mai rapidă dintre toate.

– De ce să trăiască neapărat într-o lume civilizată?

– Nu fi absurd. Ştii tot atît de bine ca mine că nu sînt făcute pentru un mediu necivilizat. Ia gîndeşte-te la Tony!

Nu găsi nici un răspuns. Gîndindu-se la Tony, realiză că le dăduse fetelor sfaturi pe care acum le regreta. Era adevărat că le încurajase să plece la Cleeve.

Florence îi cerea cu fermitate să citească şi scrisoarea Tessei.

– Ei, bine, bombăni el, spune acelaşi lucru.

– Aş vrea s-o văd, te rog.

Cedă. Ea se încruntă citind-o, dar i-o înapoie fără prea multe comentarii.

– Nu mi se pare naivă. Cel puţin Paulina e sinceră, nu crezi?

– Şi Teresa e sinceră.

– Nu chiar. Îţi pretinde, chipurile, să nu te duci la ele. Atunci de ce îţi mai scrie? N-ar fi trebuit să se mai ostenească. Paulina, din contră, ţi se adresează deschis. Înseamnă că, în străfundul sufletului ei, Teresa ascunde ceva.

– Crezi? o întrebă Lewis, începînd să recitească scrisoarea, cu băgare de seamă. Nu, nu cred că Tessa ascunde ceva.

– Dacă aş fi în locul tău, nu le-aş răspunde, îi sugeră ea. Sau le-aş trimite doar o carte poştală veselă.

– N-am să fac aşa ceva, exclamă el, supărat că, în tonul Florencei, bănuia un soi de constrîngere. Am să le sfătuiesc să fugă, dacă nu le place.

– Nu fi absurd. Te rog să nu faci o prostie ca asta. Nu uita că am luat asupra mea răspunderea acestor fete şi sînt sigură că tatăl meu îmi va da dreptate. Nu trebuie încurajate să se autocompătimească.

– Nu-mi pasă ce crezi tu şi cu taică-tu. Le-am cunoscut pe amîndouă înaintea ta.

– Totuşi, nu poţi ţine atîta la ele, încît să acţionezi împotriva mea, în această privinţă. Fiindcă asta mă va răni adînc. Am să fiu foarte mîhnită, dacă ai să le scrii după cîte ţi-am spus.

Era ceva anume în hotărîrea asta exprimată cu vocea ei blîndă, care avu un efect îngrozitor asupra lui. Amîndoi erau indispuşi, fiindcă în spatele certei lor zăceau motive mai serioase, pe care nu

voiau să le recunoască. Teresa trezea în el un devotament, iar în ea o antipatie, de care nici unul nu-şi dădea seama. În final, pufnind de mînie, Lewis îşi înşfăcă pălăria şi ieşi din odaie, trîntind uşa. Era prima lor ceartă.

Florence rămase încremenită cîteva minute. Apoi zîmbi şi-şi spuse:

– Doamne! Cîtă gălăgie!

În scurt timp, se linişti.

– Va uita imediat cînd se va întoarce.

Sfîrşind să-şi perie părul, şezu mai departe la masa de toaletă, căzută pe gînduri. Se ivise momentul să-şi facă un inventar lucid al sentimentelor şi al situaţiei în care se afla. Această izbucnire era semnificativă şi izvora dintr-un fel de nesiguranţă, de înstrăinare, care în ultimele cîteva săptămîni o obseda. Trebuia să se gîndească bine la ea şi la Lewis. Îi venea greu să fie obiectivă, atîta vreme cît acesta pusese complet stăpînire pe sufletul ei. Lewis era întotdeauna prezent în mintea ei, fără să realizeze lucrul acesta; imaginea pe care şi-o făcuse despre el devenise atît de pregnantă, încît umbrea orice altceva. Îşi amintea că şi înainte de căsătorie se gîndise mult la el. Credea că-l apreciase just, dar se înşelase. De atunci, se schimbase foarte mult şi acum nu-l mai înţelegea. Intimitatea lor antrenase cu sine şi o lipsă de respect. Vechile ei valori pieriseră; simţul proporţiilor se prăbuşise sub cataclismul noilor întîmplări; ar fi vrut să priceapă măcar această evoluţie malefică. Dar nu putea. I se părea că Lewis a luat-o şi a dus-o într-o lume stranie, unde nu mai exista nici un criteriu după care să-l judece. Cînd erau împreună, nu se revolta însă împotriva acestei stări de fapt; cînd o strîngea în braţe, vedea cum lumea ei pierdută se năruia şi totul prindea limpezime. Dar în ceasurile de singurătate îşi căuta disperată noul eu. Odinioară, putea mărturisi, în taină, de ce îl iubea. Acum, nu mai era sigură de nimic; nu mai ştia decît că îi aparţinea. Şi acest unic fapt care îi mai lega, era atît de copleşitor, încît nu mai vedea nimic din ceea ce o înconjura.

Pe cînd se îmbrăca încet pentru cină, îşi spunea mereu că, pentru binele amîndurora, trebuia să-şi recapete o oarecare doză de echilibru, de detaşare. Să scape, cu orice risc, de această supunere

galeşă, care afectase întreaga lor relaţie, fiind o temelie şubredă pentru o legătură serioasă. Se hotărî să se întoarcă în Anglia, cît mai curînd posibil. Acolo era în largul ei şi îşi va redobîndi încrederea.

Îl aşteptă, dar, cum nu mai venea, coborî la cină singură. Apoi urcă iar în apartament; stătu mult timp pe terasă, ascultînd marea. Tîrziu de tot, tocmai cînd se pregătea de culcare, îl auzi intrînd, şi-l strigă. Veni şi se rezemă de balustrada balconului, lîngă ea. În lumina palidă a stelelor, i se citea pe chip o expresie ciudată, sălbatică, sfîrşită, dar nu i se mai părea supărat. O luă de după umeri şi o întrebă încet:

– Ce-ai făcut astă seară?

– Am ascultat marea... zise ea.

Ascultă şi el cîteva clipe. Apoi se cutremură şi zise în şoaptă:

– E frig. Hai înăuntru.

– Mie nu mi-e frig. Cred că ai răcit.

– Nu-mi place balconul ăsta.

Ţinînd-o strîns de umeri, se aplecă şi privi jos, în grădină. O bufniţă ţipă în desiş şi el tresări. Degetele lui nervoase îşi întăriră strînsoarea. Se gîndise tot timpul la Tessa, acolo unde era, departe, în Anglia, închisă, lovindu-şi sufletul neîmblînzit de zăbrelele închisorii. Curînd va pleca şi el în Anglia, mai aproape de ea; dar, brusc, realiză că era mai bine să stea departe, şi exclamă:

– Să nu plecăm.

– Unde? Ce vrei să spui?

– În Anglia. Hai să rămînem aici. Ar fi mai bine.

– Dragul meu, dar am cumpărat deja casa.

– N-ai putea să scapi de ea?

– Lewis! Ai înnebunit! E cu neputinţă.

– Bine, bine, ceda el, cu un gest de autoapărare. E opera ta. Haide. Hai la culcare.

Florence nu mai redeschise discuţia despre scrisorile primite, nu voia să fie pisăloagă. Lăsă totul baltă, aproape sigură că-l convinsese să nu le răspundă. Avusese dreptate. Poate că el uită, sau poate că nu ştiu ce să le scrie. Teresa şi Paulina îi aşteptară zadarnic răspunsul, zi şi noapte, vărsînd lacrimi amare în exilul lor dureros, la Cleeve.

CAPITOLUL XIV

Dintre toate încăperile, salonul de muzică era cel mai important. Florence instală aici un pian minunat şi un birou, scaune confortabile, ba chiar şi un coş de hîrtii, pe care Lewis însă nu-l folosise niciodată. Apoi, odată aranjate toate, îl lăsă să intre, asigurîndu-l că salonul îi aparţine doar lui, şi că nimeni nu va face ordine înăuntru. Lewis nu se arătă prea îndatoritor la această remarcă, aproape că uitase de cînd nu mai avusese o menajeră.

– Să facă ordine? zise el. Sper că nu. Roberto nu se omoară să facă niciodată curat.

De cînd Sangerii se împrăştiaseră, micuţul Roberto se ataşase de Florence şi de Lewis. În luna lor de miere, se dusese în vacanţă, să-şi vadă rudele, apoi venise în Anglia, să se ocupe de gospodăria din Strand-on-the-Green. Florence susţinea că munceşte cît trei servitoare la un loc şi, în plus, este mult mai nostim. Făcea într-adevăr toată treaba din casă, secondat de o femeie luată cu ziua, care venea doar dimineţile.

– E genul de servitor pe care mi l-am dorit întotdeauna, spuse Florence. E şi credincios. Cred că el dă casei nota potrivită.

– Cum adică, nota potrivită? întrebă Lewis, intrigat. Scaramello? Nu prea înţeleg ce vrei să spui, dar recunosc că acum arată ceva mai bine, după ce l-ai pus să se aranjeze puţin.

– Este exact servitorul care ne trebuie. Se potriveşte foarte bine cu atmosfera casei.

– Ţii să obţii neapărat un anume efect cu astfel de trucuri?

– Aşa ajungi să impresionezi oamenii, fie că faci sau nu eforturi conştiente în acest scop; atunci, de ce nu ne-am da puţin osteneala să creem un cadru adecvat? Vreau ca această casă să ne reprezinte... să fie puţin boemă... un fel de circ Sanger civilizat, cu tot farmecul lui, dar nu atît de dezordonat. Ce zici?

Lewis părea că se îndoieşte...

– Nu ştiu cum vei proceda, doamnă Dodd. În orice caz, e o

ambiție destul de stranie pentru o femeie măritată, demnă de respect.

– Nu te gîndești decît la respect.

– Chiar așa, zise el. Sînt un desfrînat, care s-a pocăit.

Și fugi în salonul de muzică, lăsînd-o să facă ce vrea. Florence părea mult schimbată de cînd se întorseseră în Anglia. Transformarea intervenise chiar în timpul călătoriei; pe măsură ce se îndreptau spre nord, cu fiecare leghe parcursă, ea devenea tot mai sigură și mai dominatoare, mai vioaie și mai hotărîtă. Vorbea din ce în ce mai repezit. Totuși, era foarte drăguță cu el. Se îngrijea de toate, îl proteja și-l ferea de micile inconveniente care apăreau; îi pregătise această odaie încîntătoare, unde se putea refugia, ca să scape de zarva obișnuită a casei. Aici lucra în zilele scurte de toamnă, ieșind, din cînd în cînd, să mănînce și să-și întîlnească nevasta, care dădea porunci clare, de cele mai multe ori de pe treapta unei scări. Uneori, ieșeau la o plimbare pe drumul de edec, sau spre Kew Gardens, și recunoștea că Strand-on-the-Green era, într-adevăr, un loc minunat. În general, îi păsa însă atît de puțin de locuința cea nouă, încît i se întîmpla să se rătăcească prin ea. Nu se dovedi însă în stare să le-o descrie soților Birnbaum, care închiriaseră, pe timpul iernii, o casă mare și mobilată pe Lexam Gardens. Se duse să-i vadă imediat ce sosiră și stătu cu ei mult timp, fumînd trabucele lui Jacob și povestind despre lumea lui Sanger, în care amîndoi tineri ocupau un loc aparte. Dar Antonia era foarte curioasă să afle cum se împăca el cu Florence.

– Foarte bine, zise Lewis. Este o soție model.

– V-ați certat vreodată pînă acum?

– O, nu. Știu să-mi impun punctul de vedere.

Birnbaumii rîseră și-l întrebară în ce privință se impune.

– Ei, bine, a apărut o chestiune de familie care ne frămîntă. Ea este foarte nerăbdătoare să mă împace cu ai mei, și, de cînd ne-am întors, a legat un fel de prietenie cu soră-mea, o prietenie care mie nu-mi convine deloc. Tu o cunoști pe sora mea, Ike?

– Mă tem că n-am avut plăcerea.

– E firesc, de altfel, fiindcă ți-e superioară din punct de vedere social, e fiică de „sir" și soție de baronet. N-ai ce regreta, însă, e urîtă ca noaptea. Dinții mari, ochii holbați; și are o limbă de viperă, o să-și dea seama ea, Florence, foarte curînd. În privința asta, m-am

ținut tare. Nu vreau să o primesc în casa mea. Dacă aș face-o, cine știe ce ar mai urma. Poate că, după asta, m-aș trezi și cu tata.

– Tatăl tău? Ți-a cerut vreodată să-l primești?

– Nu, nu chiar, mărturisi Lewis. Dar Florence s-a întîlnit cu el și mi-a spus că e dispus să mă ierte, dacă îi voi cere scuze pentru felul în care i-am vorbit ultima oară. Așa că, o dată cum vedeți, gheața s-a spart.

– Dar ce s-a întîmplat atunci? îl întrebă Jacob, curios să afle povestea. S-a opus carierei tale muzicale?

– Să se opună? strigă Lewis. Bine ar fi fost! Încurajările lui au făcut din mine un fiu risipitor.

– Înțeleg. Se pricepea la muzică. Se mai întîmplă.

– El se pricepe la toate. Ca inspector școlar, trebuia să știe multe. Nu mă deranja, atîta timp cît nu se amesteca în specialitatea mea. Îi înghițeam și infectele lui cărți de texte, și ceea ce trăncănea scumpul lui prieten, arhiepiscopul, în măsura în care nu se băga în treburile mele. Cînd a început s-o facă, a trebuit să plec.

– El ți-a compus piesele, nu? îl întrebă Jacob, cu o grimasă.

– Ar fi fost în stare! Dar nu l-am lăsat. Am început să protestez cînd a avut surprinzătoarea obrăznicie de a-mi sustrage o compoziție, să i-o arate lui Simon, probabil ca să-i ceară părerea. Lui Simon!

– Simon! Vrei să spui Lucius Simon?

– Sigur că da. Sper că nu există decît un singur Simon pe lume.

– Și unul e prea mult, zise Jacob, posomorît.

Așa vorbeau ei despre unul dintre cei mai renumiți compozitori britanici. În cercurile lor, Lucius Simon nu făcea nici măcar două parale. Aparținea, poate, unei alte epoci.

– Simon era unul din prietenii tatălui meu, continuă Lewis. Nici nu se putea altfel! O larvă obscenă, scîrboasă, încrezută și lăudăroasă. Exact genul de om care îi place tatii. Și majoritatea celor care ne înconjurau erau așa; inimoși și amabili, gata să clădească un adevărat Ierusalim în țara verde și primitoare a Angliei, ca să se îmbogățească. Tony, nu rîde! Crezi că asta-i ocupația lui Ike? Îți spun eu, e greu să-ți imaginezi cum sînt oamenii ăștia. Nici nu observasem că-mi dispăruse lucrarea aceea (nu era cine știe ce, doar o joacă de copil), pînă cînd, într-o seară bătrînul trimise după mine și, acolo, în

bibliotecă, l-am găsit pe Simon, pufăind din trabuc, în timp ce își făcea siesta. Aproape că mi-a venit rău cînd l-am văzut. Apoi am dat cu ochii de manuscrisul meu, aflat în labele lui groase, și-l auzii pe tata spunînd: „Lewis, i-am trimis mica ta sonată domnului Simon (atunci nu era decît „domnul" Simon), să vadă dacă poate face ceva cu ea. Observațiile dînsului o să-ți fie de folos." Auzi, Simon! Și-mi înapoiară foile, mîzgălite toate, cu un gest de parcă mi-ar fi întins o mie de lire sterline. Simon spuse chiar că am oarecare talent și ureche muzicală. Simon!

— Păi, așa e, zise Jacob. Ce, ți-e teamă să recunoști? Înainte mă întrebam de ce. Acum înțeleg că e din cauza lui Simon. Ai fost un prost, Lewis. Puteai să ajungi atît de departe! Și l-ai insultat, nu?

— Bineînțeles că avea trecere. Tata nu cunoaște pe nimeni care să nu fie influent. Nu, m-am obișnuit. Am aruncat doar manuscrisul în foc și am ieșit.

— Așa, calm, explică Tony, și Lewis roși, amintindu-și cum ieșise el, semeț, trîntind ușa în nasul celor doi gentlemeni, încremeniți de vanitatea tînărului artist.

— A doua zi, continuă el, i-am spus părerea mea. De șapte ani așteptam s-o fac. Pe urmă, am fugit de-acasă.

— Și asta e povestea vieții tale, murmură Jacob. M-am întrebat de multe ori, soția ta... știe?

Lewis reflectă puțin și răspunse că nu.

— Dacă ar ști, ți-ar spune să fii înțelept și să uiți totul. Acum el e gata să te ierte. De ce, te-ai gîndit?

— Fiindcă m-am însurat atît de bine. N-am crezut că va fi atît de mulțumit de asta. Dacă aș fi știut... o, aș fi făcut, probabil, același lucru. Dar îmi vine să turbez cînd mă gîndesc că se laudă la toată lumea că a știut întotdeauna că mă voi potoli. N-are ce să caute în casa mea, decît peste cadavrul meu.

— Credeam că e casa Florencei, insinuă Tony.

— Așa e, de fapt. Dar eu sînt stăpîn în ea.

— Cum e? E la fel ca asta?

— Vezi... Se uită împrejur, la splendida dezordine a salonului în care ședeau; nu e atît de luxoasă ca asta.

— Pot să vin s-o văd? Poate mîine?

– Nu, nu mîine: Vino odată cînd e şi ea acasă. Acum e plecată la tatăl ei, la Cambridge.

– La tatăl ei? De tot?

– O, nu! Doar pentru week-end. Nu ne-am despărţit.

Antonia, care tot credea că Florence şi Lewis erau fericiţi împreună, părea neîncrezătoare. Zise tare:

– Să-mi spui cînd se întoarce, că vreau s-o văd. Şi trebuie să vină şi ea pe la noi. Îţi place casa asta? Jacob a închiriat-o. E a unui prieten de-al lui; el a strîns toată colecţia asta de tablouri de Gainsborough. Nu-mi place să am o casă proprie. E prea multă bătaie de cap. Poţi să te simţi la fel de bine şi într-un apartament de hotel. Dar ne-am gîndit că e mai bine aici, fiindcă la primăvară o să am un copil. Ştiai?

– Ce veste minunată! Felicitări, Tony.

– Mai bine felicită-l pe Jacob. E şi opera lui.

– Te felicit, Ike.

– Hai să sărbătorim! Vrei un cocktail? îl întrebă Jacob, expansiv.

– El zice că un băiat, cu isteţimea mea şi banii lui, poate să ajungă foarte departe, murmură Antonia.

– Scumpa mea! Am zis cu inteligenţa tatălui tău.

– Da, dar n-ai tact. Eu, cel puţin, simt că e o fată cu aptitudinile lui Sanger şi trăsăturile lui Jacob.

– Astea-s nişte prostii; e firesc, în situaţia ta, zise Lewis. Nu te mai gîndi. Beau în sănătatea lui.

Rămase cu ei pînă se înseră, simţindu-se bine în salonul acela luxos şi primitor, cu draperiile grele şi bogate, cu covoare moi şi scaune ca nişte saltele cu puf. Le vorbi de noul său concert şi se oferi să le trimită un exemplar. Dar ei, care doreau mai degrabă să-l asculte decît să-l citească, îl rugară să le cînte un fragment. Asta îi făcu plăcere.

– Florence crede că e un mare progres faţă de „Cîntecele revoluţionare", le zise.

Şi, văzînd ce miraţi erau, adăugă că asta nu era şi părerea lui.

– O interesează mult muzica. Se pare că a ascultat destulă în viaţa ei.

– Doamne Sfinte! exclamă Jacob, după ce plecă Lewis. Tony!

Ce are să ajungă nenorocitul ăsta? Cînd l-ai fi auzit oare pe Sanger citînd părerea uneia dintre soţiile sale?

– Mama se pricepea la muzică, spuse Antonia îngîndurată.

– Ei, asta-i!

Jacob îl luă din nou martor pe Dumnezeu pentru „competenţa" femeilor în muzică. Păcat că Florence nu l-a auzit.

– Tatăl tău a făcut o greşeală cînd s-a căsătorit cu mama ta. Şi el era prins, aşa cum e Lewis acum; dorinţele i-au fost mai puternice decît bunul simţ. Dar, la un moment dat, a rupt cu toate; era foarte brutal. Lewis nu este aşa, n-are să se poarte cu femeia asta cum s-a purtat Sanger cu mama ta. El nu e brutal.

– Crezi? Uneori e crud ca un nebun.

– Crud? Da, dar e altceva. Oamenii inteligenţi sînt şi cruzi. Cei proşti sînt brutali.

– Sanger nu era însă un prost.

– Nici deştept. În asta consta puterea lui, şi-l făcea atît de deosebit. Pentru un om de geniu, iubita mea, era nemaipomenit de nesimţitor.

– Şi nu văd ce rău i-a făcut Florence lui Lewis. E minunat concertul pe care l-a scris.

– Într-adevăr, cugetă Jacob. Ceva s-a întîmplat cu el anul ăsta. „Dejun cu familia Borgia" a fost începutul. Prima dată am crezut că-i o glumă, dar, de fapt, era un semn. Înainte de asta, avea întotdeauna o... cum să zic... o jenă... o constrîngere... aproape o teamă de puterea lui de a scrie muzică. Avea capacitatea s-o facă şi n-o făcea. Mi se părea trist, fiindcă puţini sînt capabili de asta, abia vreo cinci-şase.

– Sanger l-a oprit.

– Ştiu. Păcat, influenţa tatălui tău a fost nefastă şi, atîta timp cît Lewis i-a fost discipol, acesta n-a ţinut seamă de propria lui fire. Era un „răzvrătit", la fel ca şi muzica lui Sanger. Acum a scăpat de toate acestea.

– E bine! Mai ales că Florence nu se bagă, nu-l opreşte.

– Nimic nu-l va opri. Cred că ar trebui să dea un recital în ţara asta. Sanger va fi în curînd foarte cunoscut aici. Apoi... primele lucrări ale lui Lewis – „Simfonia în trei tonuri". Anul acesta asta, iar

la anul o să auzim noul său concert.

— Ai să te ocupi tu? strigă Tony.

— S-ar putea. Concertul este bun, dar pînă acum nu m-am gîndit la viitorul lui. Şi-a croit singur drum.

— E un dirijor bun. Mai bun chiar decît Sanger.

— Adevărat, recunoscu Jacob. Am să-l caut, să-l întreb dacă ar dori să dirijeze un concert.

Antonia părea foarte mulţumită, fiindcă atunci cînd Jacob zicea că cineva trebuie să dirijeze un concert, aşa se şi întîmpla. Era sigură că anul trecut n-ar fi aruncat el degeaba bani pe Lewis. Se hotărî să-i spună şi Florencei.

Lewis se întoarse agale acasă, în amurgul de iarnă, pe imperiala unui autobuz. Era într-o dispoziţie cam lugubră, fiindcă se aştepta ca în casă, pe care o considera neprimitoare, să fie frig. Podelele prea goale, mobila greoaie şi preţioasă, nu ofereau confortul acela plăcut, care dă senzaţia de căldură. Cînd era şi Florence, părea altfel. Făcea ca totul să strălucească. Dar se certaseră, şi ea plecase, bosumflată, la Cambridge. Ăsta era adevărul, deşi la Lexam Gardens se prefăcuse că nu se întîmplase nimic. Florence o poftise pe Millicent să vină într-o seară să cineze la ei; Lewis i-a cerut însă să contramandeze invitaţia. Ieşise scandal mare. Florence i-a reproşat, spunîndu-i că anumite lucruri nu se fac; el i-a răspuns că orice e posibil şi îi va scrie lui Millicent, dacă ea n-o va face, iar scrisoarea lui, oricum, va fi mai nepoliticoasă. Ba poruncind, ba implorînd, Florence încercase să-l înduplece. Îi spusese că pentru ea este foarte umilitor şi nu se va supune. Nu-i vorbise vreo trei zile, apoi, fiindu-i greu să continue, plecase la Cambridge. Bănuia că se va simţi mai bine după ce îşi va vărsa năduful tatălui ei.

Între timp, deci, îl părăsise, nelăsîndu-i alt sprijin, decît pe Roberto, într-o casă rece, mirosind a ceară de mobilă. El avea totuşi speranţa că, într-o zi de luni, nevasta lui, ostilă şi cochetă ca întotdeauna, tot se va întoarce. Regretă că nu stătuse toată noaptea la Birnbaumi. Avea nevoie de cineva alături şi de distracţii, fiindcă aproape terminase Concertul şi nu-i mai trecea altceva prin cap; altădată, într-un asemenea moment, periculos pentru el, ar fi căutat un refugiu la Sanger.

Cînd autobuzul ajunse la Kew Bridge, coborî şi începu să fluiere uşor, grăbindu-se în jos, către rîu, urmînd cărarea îngustă, prin faţa căsuţelor cufundate în somn. Fluviul şopotea, izbindu-se de stăvilar; din depărtare se auzea bîzîitul uzinei electrice. Se opri o clipă, ascultînd cu concentrarea instinctivă a firii sale. Coşuri înalte şi subţiri se înălţau în apusul de iarnă. Curînd se auzi vaporul „Mary Blake", care venea pe rîu în jos, trăgînd la remorcă un şir de şlepuri. Lewis întoarse privirea după el, aruncînd cu piciorul pietriş în apă.

— Vine fluxul, îşi zise el, în aerul îngheţat.

Pe podul de cale ferată, chiar lîngă casa lui, un tren suburban ţîşni pe neaşteptate, proiectînd în apă ferestrele sale strălucitoare; se gîndi fără voie la toţi funcţionarii aceia care se grăbeau să asculte jurnalul de seară, în căsuţele lor cu familii numeroase, din Richmond sau Kew. Îi era silă să mănînce singur, în casa aceea goală şi rece, şi înainta încet, fredonînd, cu un surîs amar pe buze:

„Se vuol ballare, signor contino!"

Deschise portiţa de fier din faţa casei şi sări înapoi, cu un mic strigăt de spaimă, deslușind trei umbre în umbra porticului.

— E Lewis, şopti un glas şi, deodată, se simţi aproape gîtuit de două braţe aruncate în jurul gîtului său, şi copleşit de o ploaie de sărutări pătimaşe.

— Cum... cine... tu eşti, Paulina? bîigui el. Sebastian! Cum aţi ajuns aici?

— Am fugit, zise Paulina. Nu mai puteam suporta. Sebastian şi-a părăsit şcoala, şi ne-am gîndit să facem şi noi acelaşi lucru.

— Casa fiind închisă, urmă Sebastian, mai calm, ne-am aşezat pe treapta de la intrare şi am aşteptat să vină cineva.

Lewis se uită spre a treia persoană, care stătea sus, pe scară, mai retrasă.

— Tessa! zise el, iute. Tu eşti, Tessa?

Ea coborî, şi el îi întoarse chipul spre ultimele raze de soare, pentru a se convinge că nu se înşeală. O auzi, rîzînd:

— Da, eu sînt! Am venit să mă odihnesc la voi.

— O, Tessa! Ce minunat! Ce mult mi s-a părut că a trecut!

Părea ireală. Era atît de palidă, ca o umbră; ţinînd-o în braţe, i se părea uşoară ca un fulg; căzuse, parcă, o floare albă şi gingaşă,

pe iarba unei livezi, într-o noapte înmiresmată de mai.

— Uită-te la mine, îi ceru el. Ridică-ţi capul şi sărută-mă.

Îşi ridică faţa şi se sărutară. Era ca o îmbrăţişare pătimaşă, mai degrabă de despărţire, decît de revedere. Clipa aceasta o îndurerase, era pentru ea ca un ecou vag al timpurilor apuse; pentru el, era presimţirea unei schimbări ce avea să vină, a unei pierderi dureroase. Se desprinseră repede din îmbrăţişare şi Tessa spuse:

— Ne inviţi în casă, Lewis?

El scoase cheia din buzunar, descuie uşa şi o ridică în braţe, ducînd-o pînă în hol. Ceilalţi îi urmară şi uşa se trînti, răsunînd straniu în pustietatea casei. Se opri o clipă în întuneric, întrebîndu-se cum se despărţiseră cu şase luni în urmă. Ce ciudat că nu-şi putea aminti. Prin iunie trebuie să fi fost, undeva în Tyrol; pesemne că o lăsase să plece fără să se mai gîndească, preocupat de cine ştie ce nebunie. Apoi îşi aminti că era pe punctul de a se însura. Aprinse lumina şi o văzu acolo, lîngă el, tînără, cu faţa rotundă, clipind repede din ochi, în strălucirea lămpilor.

Pe măsuţa din hol se aflau două telegrame. Sosiseră în cursul după-amiezii, şi, înainte de a ieşi, Roberto le aşezase cu grijă, la vedere. Lewis le deschise. Prima spunea:

„Surorile Sanger au dispărut azi dimineaţă — ultima dată văzute la nouă dimineaţa. Dacă sînt la dumneavoastră, nu informăm poliţia pînă nu primim veşti. Telegrafiat şi la Cambridge, Wragge."

A doua era de la Florence:

„Primit telegramă că Sebastian a fugit. Dacă apare la Green, reţine-l şi telegrafiază-mi."

Lewis citi tare conţinutul telegramelor şi Teresa comentă:

— „Surorile Sanger". Sună ca un număr de music-hall.

Lewis se hotărî să fie practic, să facă ceva.

— Ar trebui să telegrafiem Florencei şi la şcolile voastre, să-i anunţăm că sînteţi în siguranţă. Haideţi în salonul de muzică.

Camera lui de muzică îi impresionă foarte tare; cum intră, Sebastian se aşeză la pian şi începu să cînte; în acest timp, Lewis redacta telegramele. Fetele, aşezate fiecare pe cîte un braţ al fotoliului, dădeau sugestii şi făceau modificări. Textul final către Florence suna cam aşa:

„Toți copiii aici – telegrafiat școlilor. Nu te deranja să te întorci. Soțul tău iubitor."

Fetele ar fi vrut ca mesajele către școli să fie cît mai injurioase, dar Lewis, prudent, insistă să cenzureze textele. În sfîrșit, căzură de acord asupra unei scurte indicații despre locul unde se afla Sebastian, iar la Cleeve scriseră:

„Surorile Sanger în siguranță – nu se mai întorc la școală. Dodd."

– Oricum, nu ne mai întorceam acolo, stărui Paulina. Am răbdat totul în tăcere.

– Nu, nu chiar în tăcere, zise Teresa mîhnită.

– Eu da, zise Sebastian. Nu m-am plîns nimănui.

– De ce ai fugit? întrebă Lewis.

– Ziceau să cînt în corul școlii, răspunse Sebastian ofensat.

Și începu să cînte Sonata opus III a lui Beethoven, ca și cum aceasta exprima exact indignarea lui. Făcea un zgomot asurzitor, așa încît fetele îi povesteau despre fuga lor strigînd, ca să se audă. Multe nu-i plăcuseră lui Sebastian la școală. Nu dispunea de prea mult timp ca să exerseze și avea la dispoziție un pian prost, cu trei clape stricate, iar profesoara habar n-avea de muzică. Simțea că viața lui acolo era o pierdere de timp și chestia cu corul pusese capac la toate. Profitase de jumătate de zi liberă și de un concurs de cros, ca s-o șteargă la gară. Luă trenul spre un orășel apropiat de Cleeve, unde erau surorile lui. Vroia să le vadă înainte de a-și continua călătoria. Își amanetă haina și șapca de uniformă, cumpără altele, mîncă ceva și plecă spre Cleeve, sperînd că îi pierduseră urma. Seara tîrziu, se prezentă curajos la Farnborough Lodge, internatul unde Teresa și Paulina erau închise, și ceru să le vadă. La primire spuse unei doamne o poveste foarte plauzibilă, cu un unchi care îl adusese la Cleeve și care urma să vină a doua zi să ia și fetele. Nici prin gînd nu-i trecuse profesoarei să nu-l creadă, fiindcă, de obicei, nu suspectezi ființe atît de tinere, de scorneli așa de mari. Ea chemă fetele și îi lăsă singuri. Văzîndu-le cît sînt de nefericite, le convinse să fugă cu el. Apoi se despărțiră, și petrecu o noapte incomodă, în grădina unei case părăsite, temîndu-se de întrebări indiscrete, dacă ar fi luat o cameră undeva. A doua zi, fetele își luară toți banii în buzunare și se ascunseră

în vestiar, pînă cînd toată şcoala se adună în sala mare, pentru rugăciunea de dimineaţă. Apoi îşi puseră pălăriile şi ieşiră din clădire, ştiind că lipsa lor nu va fi descoperită pînă la masa de prînz, de la ora unu. Vor pune totul pe seama vreunei indispoziţii, pînă să-şi dea seama.

Sebastian le aştepta la gară, unde fetele ajunseră în goană, şi luară împreună primul tren spre Londra. Căutară adresa şi, cînd ajunseră pe Strand-on-the-Green, se aşezară pe treptele din faţa intrării.

– Dacă am fi ştiut cît are să fie de simplu, am fi făcut-o demult. Nu ştiam însă unde să ne ducem. De ce nu ne-ai răspuns la scrisori, Lewis?

Lewis păru jenat şi le răspunse că se luase cu altele.

– Tessa ne-a spus că n-ai să răspunzi.

– Aşa ai spus, Tessa? De ce?

– Fiindcă eşti uituc din fire.

– Nu-i adevărat.

– Ba da.

– Cred că a sosit Roberto. Linişte!

– Roberto! strigară copiii. E aici?

Şi se repeziră să-l îmbrăţişeze pe Roberto.

În bucătărie, mai ales, se simţea lipsa Florencei. Era un talmeş-balmeş peste tot. Roberto nu putea pregăti o budincă fără să mînjească toate castroanele din casă şi nu spăla un vas pînă nu erau toate murdare. La două-trei zile, în bucătărie trebuia făcută curăţenie generală şi, se vede treaba că o zi din acestea se apropia, fiindcă vasele murdare zăceau grămadă peste tot, pe scaune, pe mese, chiar şi pe jos. Roşiile, revărsate dintr-o pungă de hîrtie, lăsaseră zeamă ceapa atîrna în funii din tavan şi, peste tot, persista un miros greu, de usturoi.

– O, parcă am ajuns acasă, strigă Teresa, aruncîndu-şi braţele de gîtul lui Roberto.

Lewis aruncă o bucată de şuncă de pe scaunul de lîngă foc şi se aşeză. O luă pe Paulina pe genunchi şi începu să-şi umple pipa.

– O să cinăm aici, zise el. E mai cald.

– O să ne simţim cel mai bine aici, se bucură Teresa.

CAPITOLUL XV

A doua zi, cu poşta de dimineaţă, sosiră două scrisori pentru Florence. Paulina le găsi sub covoraşul de lîngă cutia de scrisori aflată în hol şi i le dădu lui Lewis, care îşi lua micul dejun în bucătărie.

– Amîndouă au fost expediate din Cleeve, zise ea, dintre care una de către doamna Wragge. Relatează, probabil, despre fuga mea. Deschide-o, să vedem ce scrie.

– Nu pot să fac aşa ceva, zise Lewis. E a Florencei şi gestul nu i-ar place.

– Nu vrei s-o deschidem cu abur? propuse ea. Pe urmă am închide-o la loc şi nu şi-ar da seama, deci nu ne-ar putea reproşa. Trebuie să aflăm ce scrie.

– Aşa ceva nu se face, zise Lewis, demn.

– Vorbeşte ca din cărţi, dumnealui, comentă Teresa.

– Şi are dreptate, zise Sebastian. Nici ea n-ar proceda aşa cu scrisorile lui.

– Dar cealaltă de la cine o fi? se întrebă Paulina, privind plicul alăturat. Cred că e bătută la maşină.

Teresa se îngălbeni şi se ridică să o vadă şi ea. Se gîndi că poate era de la Miss Butterfield.

– Crezi, Tessa?

Paulina păru atît de speriată, încît Lewis, curios, le întrebă cine era Miss Butterfield. I se răspunse, solemn, că era directoarea.

– Atunci Miss Wragge cine e?

– O supraveghetoare. Sînt vreo douăsprezece; cîte una pentru fiecare pavilion de la internat şi una pentru fetele externe. Miss Butterfield e şefa lor. Locuieşte singură. Cred că a auzit ce s-a întîmplat cu noi.

– Bineînţeles, fetelor. Cum să dispară două eleve din internat, fără ca ea să afle? Sebastian, vrei marmeladă? Dar cum se purta doamna asta, de vă îngălbeniţi doar cînd îi auziţi numele? V-a bătut?

– Nu... nu. O, nu!

– V-a bătut vreodată cineva de-acolo?

Dădură din cap.

– Ce vă făceau, cînd nu erați cuminți?

Nu prea știau cum să-i explice. Nu atît pentru că li se făcea cine știe ce, cît mai ales pentru ce li se spunea.

– Eu știu, interveni Sebastian. Probabil li se zicea: „Obraznicelor, să nu vă mai prind că faceți asta". Și voi plîngeați toată ziua. Așa e procedeul la școlile de fete.

Fetele păreau indignate, dar i-au dat dreptate. Sebastian schimbă o privire cu Lewis, o grimasă plină de dispreț la adresa femeilor în general, și la felul lor de a fi. Lewis zise:

– Mai povestește-mi de Miss Butterfield. E în vîrstă?

– Nu chiar, răspunse Teresa. O cheamă Miss Helen Butterfield. E licențiată în arte. Dimineața obișnuia să spună rugăciunile, îmbrăcată toată în negru, purtînd ceva ciudat, de culoare albastră, împrejurul gîtului. Are o voce foarte frumoasă; altfel decît Miss Wragge, care, seara, la culcare, ne citea rugăciunile de parcă lătra. Ea primea lume... episcopi... părinți și lume... le chema pe fete, cînd le murea cineva, sau dacă făceau ceva cu totul ieșit din comun. Ne ținea conferințe despre curaj și prietenie, și despre tot felul de lucruri. Arată bine și se îmbracă frumos. Știa cum ne cheamă aproape pe toate, adăugă, cu o undă de mîndrie. Odată am ascultat o prelegere despre muzică, ținută de un bătrînel caraghios... am uitat cum îl cheamă, dar l-am întîlnit a doua zi, pe cînd ea îi arăta colegiul. Cînd am vrut să trec pe lîngă ei, și-a pus mîna pe umărul meu și m-a oprit, zicînd: „Aceasta este Esther Sanger, una din fiicele lui Albert Sanger. Mi se pare că v-am spus că avem două aici, la noi." El mi s-a adresat: „Ce mai faci, draga mea? Ce mai faci?" Am înțeles că îl cunoscuse pe tata și încerca să ghicească cine fusese mama mea. Eram atît de uluită că Miss Butterfield îmi dădea atenție, încît am rămas mută; am făcut doar o reverență. Ea începu să rîdă și spuse: „Se vede că Esther a făcut școala în Germania. Du-te, copila mea. Să nu te reținem." Uitasem că în Anglia nu se obișnuiește să faci reverență în fața unui domn bătrîn.

Lewis ascultase cu interes povestea ei și concluzionă:

– Știți, cred că era momentul să plecați de-acolo. Nu-mi prea

place această Miss Helen Butterfield.

– O, era minunată, stărui Teresa. Zău, toată lumea avea aceeași părere. Sînt sigură că ar ști cum să se poarte, orice s-ar întîmpla.

– Tessa nu ura școala aceea, așa cum o uram eu, îl lămuri Paulina.

– Așa e, Tessa? întrebă Lewis. De ce?

– O, era totuși interesant. Ceva nou...

– Dar ai fugit de-acolo, pentru a veni aici!

– Fiindcă așa au făcut și ceilalți. Nu suportam să rămîn singură. Ascultă, Lewis! Mai bine ne-ai arăta casa. Mai sînt și alte odăi, în afară de acelea pe care le-am văzut?

– Sigur că da, zise Lewis. O să vă arăt toată casa.

Le conduse mai întîi în sufrageria văruită în alb, în care se afla un bufet rustic de stejar, împodobit cu porțelanuri albastre. Mai era și o masă cu picioarele unite printr-o bară, de un negru lucios, pe suprafața căreia se odihnea un vas de porțelan sidefiu, plin cu portocale. Căminul nu avea decît un ornament în stil rusesc, al cărui smalț strălucea în odaia semiobscură. Lewis le atrase atenția că Florence voia ca locuința ei să arate ca cea de la Karindehütte, idee pe care copiii n-o prea înțelegeau. Odaia li se părea sărăcăcioasă, goală, nefiind pe măsura pretențiilor verișoarei lor. Paulina întrebă, plină de speranță, dacă flacoanele de pe bufet erau de argint.

– Imitații, răspunse Lewis cu tristețe.

– Și ce! zise ea, ca să-l consoleze. Par de argint. Nu se observă.

Ajunseră în hol, unde, pe pereții îngălbeniți, atîrnau desene făcute de domnul Argony, un vechi prieten al Florencei. Lewis începu să fredoneze o melodie, învățată, probabil, de la mama lui, pe cînd era de-o șchioapă. Tocmai îi venise în minte:

– „Era o cucoană ce un porc iubea, / – Iubitule, îi zicea ea..." Haideți sus, domnișoarelor. Tot ce avem mai frumos este în salon. „– Purcelule, vrei să fii al meu? / – Groh, groh, îi răspundea el..."

În salon, dezamăgirea fu și mai mare. Teresa făcu un efort:

– Mi se pare drăguț aici. Oricum, n-aș fi vrut ca Florence să îngrămădească o mulțime de lucruri și de canapele imense, nu?

– Totuși, e măritată, obiectă Paulina. Cucoanele măritate au

întotdeauna canapele confortabile. Tony are vreuna, Lewis?

— Hm! Tony are vreo jumătate de duzină.

— Ce v-am spus eu? Ike se pricepe! Pentru mine, asta de-aici nu se poate numi o canapea.

Şi arătă, disprețuitoare, cu degetul, spre un divan aflat lîngă fereastră, pe care stăteau aruncate niște perniţe minunate.

— Dar e frumos, Lina, insistă Teresa.

— Un salon nu trebuie să fie drăguţ, zise Sebastian. Trebuie să fie bogat şi somptuos.

Tinerii Sanger n-aveau prea mare experienţă în privinţa saloanelor. Dar în mintea lor, ideea de respectabilitate implica multă mobilă de mahon, capitonată, decorată în bronz aurit, şi o mulţime de măsuţe, cu mileuri şi albume împrăştiate pe ele. Intrară apoi în dormitorul verişoarei lor, care le făcu o impresie mai bună. Era o odaie ordonată, plină cu lucruri intime, simple şi frumoase. Nu semăna cu nimic din ceea ce-şi închipuiseră ei despre dormitorul unei femei. Nu era pic de pudră pe oglindă, nici fuste agăţate pe uşă, nici corsete aruncate pe speteaza scaunelor. Din comodă şi din dulapuri venea un miros uşor de levănţică. Paulina privi la cele două paturi alăturate, acoperite cu cuverturi albastre de olandă, brodate cu flori şi frunze în culori deschise, pastelate. Întrebă îngrijorată:

— Şi tu dormi aici?

Lewis dădu din cap afirmativ. Se mira şi el, iar dimineaţa, cînd se trezea, avea senzaţia că nimerise în această cameră din greşeală. Un val de muzică îl năpădi şi începu să fredoneze strofa a doua din cîntecelul pe care şi-l amintea din copilărie:

— „O să-ţi fac o cocină de-argint, / Iubitul meu, zise ea..."

— Unde îţi sînt hainele, întrebă Teresa, aruncînd o privire într-un dulap.

— Nu-s aici. Sînt în camera de toaletă.

— O, ai o odaie specială pentru îmbrăcat? Are şi Ike?

— Nu ştiu. Probabil. Casa lui e mai mare.

— Asta mi se pare lipsit de intimitate, zise Paulina. Tocmai cînd te speli şi te îmbraci, parcă simţi nevoia să vorbeşti cu cineva. E prost dispusă cînd se trezeşte?

Lewis, rămas pe gînduri, se uita fix către patul ei. Nu băgase

de seamă cum arăta dimineaţa. Niciodată nu reuşea să regăsească imaginea celor care nu erau prezenţi şi acum, parcă îi jucau în faţa ochilor două chipuri diferite ale Florencei, şi se gîndea, perplex, că era căsătorit cu amîndouă. Le arătase casa cu un sentiment de revoltă faţă de făptura despotică, străină, căreia îi aparţinea; comentariile copiilor, părerea despre verişoara lor, îl readuseră însă la prima lui impresie despre ea. Îşi aminti brusc de fiinţa aceea frumoasă, generoasă şi blajină, aşa cum se înfăţişase la ultima lor întîlnire. Degaja un anume patetism, care-l impresionase foarte mult. Dar, de cînd ajunseseră în Anglia, totul se topise, ca zăpada în bătaia soarelui.

Întreaga dimineaţă avu chef să cînte şi să fredoneze vechiul cîntecel. În ziua aceea află tot felul de amănunte despre viaţa fetelor, petrecută la internat, care îl uimiră şi îl intrigară. Se duseseră la şcoală cu intenţia de a fi cuminţi, de a se purta cum se cuvine, pregătite să aibă de-a face cu institutoare inuman de severe şi să facă faţă greutăţilor. Ţineau cu tot dinadinsul să primească o educaţie, şi ar fi reuşit, dacă locul acela n-ar fi fost atît de fioros.

Colegiul de la Cleeve era foarte mare şi modern. Fusese clădit în ultimul sfert al secolului al XIX-lea, de către o vestită pionieră în educaţia tinerelor fete, o doamnă crudă, care îşi închipuia, probabil, că se pot obţine rezultate remarcabile ţinînd opt sute de fete într-o permanentă tensiune. Sub tutela ei, copilele acelea erau obligate să aibă tot timpul o preocupare, iar mai tîrziu, prin merituoasele lor cariere, îi făcuseră ei o bună reputaţie. Tradiţia lăsată de dînsa fu menţinută mult timp după ce se retrăsese de la colegiu. Succesoarea acesteia, Miss Helen Butterfield, modifică programul, reduse orele de curs, dar regimul era, în general, acelaşi. Majoritatea personalului didactic nu era tot aşa de aspru; se compunea mai ales din tinere domnişoare, vesele, abia ieşite de pe băncile Universităţii, care credeau în hockey şi în metoda de-a pune elevele eminente să le supravegheze pe colegele lor. Seriozitatea cu care lucrau surorile Sanger nu le atrăsese însă prea multă simpatie, deoarece apucăturile nu li se schimbaseră şi lipsa de interes pe terenul de joc continua să fie evidentă. Cum era de prevăzut, nereuşitele lor le aduseră în conflict, mai degrabă cu celelalte fete decît cu autoritatea din şcoală. Ele ar fi suferit oricum, la oricare altă şcoală; dar aici, la Cleeve, unde

dominau sentimentele democrate, felul de a fi şi obiceiul de a minţi le făceau ţinta tuturor. Erau hărţuite în permanenţă, nu li se dădea pace deloc. Persecuţia, spre binele lor şi spre cinstea şcolii, devenise insuportabilă; parcă nici sufletele nu le mai aparţineau. Nu mai aveau o clipă de răgaz, nici în clasă sau la joacă, nici în pat sau la masă. Toate privirile acelea tiranice erau îndreptate asupra lor.

Pe măsură ce povestea, Paulina arăta tot mai multă impetuozitate şi violenţă. Teresa, însă, era ironică, amuzîndu-se pe seama ei şi a şcolii. Găsea o notă de umor în tot ce se întîmplase, şi ea, una, ar mai fi stat acolo, dacă n-ar fi apărut Sebastian. Treaba asta îi displăcea lui Lewis. Ar fi vrut ca Teresa să spună că fugise fiindcă nu mai putea răbda. Nu-i plăcea cum vorbeşte. Fără îndoială, locul acela cumplit reuşise s-o schimbe. Era de nerecunoscut, după şase luni; se împlinise şi avea gesturi stîngace; ochii şi gura vădeau o expresie nouă, aspră, îngîndurată. Poate că uniforma, corectă şi bine croită, îi dădea aerul acesta ciudat. Nu o mai văzuse atît de bine pusă la punct. Dar nu ştia ce rost are coada aceea blondă, oribil împletită, care îi lovea spatele la fiece mişcare a capului. Trebuia să-i smulgă panglica şi s-o arunce în foc. Chiar şi atunci cînd părul i se răsfira liber pe umeri, părea gras şi greu; nu mai avea şuviţele acelea minunate, cu care se juca altădată.

Tocmai luau ceaiul şi nişte prăjiturele în salonul de muzică, în momentul cînd apăru Florence, îngheţată, obosită, îngrijorată şi foarte contrariată. Primise în dimineaţa aceea telegrama şi se grăbise să ajungă acasă.

Prima ei impresie, văzîndu-i pe toţi adunaţi în jurul şemineului şi ridicîndu-se să o salute, fu că era o intrusă. Copiii i se aruncară de gît, părînd bucuroşi, dar numai o singură clipă, pentru că, pe feţele lor, întrezări imediat o schimbare bruscă. Se strădui să pară rece, nemulţumită, şi le zise, îndată ce se scutură de ei:

– Ei, copii! Ce înseamnă asta?

Lewis aştepta cu sfială să termine cu copiii, iar ea, simţind privirile lor cercetătoare, se apropie şi-l sărută pe obraz, exclamînd pe acelaşi ton:

– Ei, Lewis, ce ai de spus?

Vrînd parcă să-i zădărnicească jocul, îi răspunse printr-o

îmbrățișare caldă, care împrăștie, pe loc, aerele ei de demnitate rigidă. Exclamă, zăpăcită, la întîmplare:

— O, ce obosită mă simt...

Îi așezară un scaun lîngă foc; Teresa o ajută să-și scoată haina, Paulina îi aduse o ceașcă de ceai și Sebastian îi pregăti o tartină. Lewis îi scoase cu îndemînare acele lungi din pălărie. În cele din urmă, reuși să-i îndepărteze pe cei trei Sangeri și rămase singură cu el, la lumina focului din șemineu. Se răsturnă în fotoliu, sfîrșită de oboseală.

— I-am trimis la bucătărie, îi zise Lewis. Ești prea obosită. Nu-ți face griji din pricina lor. Bea puțin ceai.

După ce mîncă și se odihni, el îi aduse cele două scrisori de la Cleeve, care erau pline de amănunte și de planuri de acțiune. Îi spuse că telegrafiase deja la ambele școli.

— Bine ai făcut, dragul meu.

Îl privi aprobator, și el veni să se așeze pe brațul fotoliului, lîngă ea, zicînd cu afecțiune:

— Știi, nu trebuia să te grăbești așa.

— Ba da. Luni trebuie să îi trimitem înapoi.

— Să se întoarcă acolo! Florence! Chiar ai acest gînd?

— Bineînțeles.

— Crezi că merită? Se apropie vacanța de Crăciun.

— Într-un fel, trebuie pedepsite.

- Nu mi-am închipuit niciodată că ai să procedezi astfel, zise el rar. De fapt, am anunțat că nu se vor mai întoarce.

— Tu ai... de ce naiba ai făcut asta?

Se ridică, indignată.

— Doar n-ai să le silești să mai rămînă acolo un trimestru?

— Ba da.

— Or să fugă din nou.

— Prostii! Vor înțelege că au greșit; dacă cedăm de data asta...

— Dar erau atît de nenorocite!

— E numai vina lor.

— Ba nu. Ce fel de școală e și asta?... Infectă, din toate punctele de vedere. Bine au făcut că au plecat.

— Scumpule, e cea mai bună școală din Anglia. Și eu am fost crescută acolo. O cunosc foarte bine.

Lewis pledă în continuare:

– Cel puțin, las-o pe Tessa să rămînă. Pentru Lina e altceva.

– Dar Lina s-a plîns cel mai tare.

– Știu. Dar pe Tessa a schimbat-o cel mai mult. Era aproape perfectă, înainte de a merge acolo.

– „Aproape perfectă"! Lewis, ce vrei să spui?

– E prea mare pentru genul acela de școală.

– Prea mare! E ridicol de naivă pentru vîrsta ei. Ți-ai ieșit din minți? N-are nici șaisprezece ani; trebuie să se adapteze. Și la ce fel de școală te-ai gîndit?

– De unde să știu eu? O școală care nu i-ar distruge personalitatea. Un loc mai liniștit.

– Cleeve dă rezultate foarte bune.

– Of, Doamne!

Îl exaspera. Se plimba prin odaie, în timp ce Florence repeta cu uimire:

– Auzi, să spui despre Teresa... tocmai de ea, că e aproape perfectă!

– Era.

Se simți oarecum ușurată. Se lăsă din nou în fotoliu și continuă, mai calm:

– Este la vîrsta ingrată. Amîndouă or s-o încurce. E drept că-și vor pierde farmecul, vor deveni mai puțin interesante, mai puțin deosebite. În Anglia, școlărițele sînt toate la fel. La urma urmei, e mai bine. Erau lipsite de apărare, sărăcuțele, atît de naive, atît de slabe...

– Așa-i. Florence, te implor, nu le trimite înapoi.

– Trebuie s-o fac. E spre binele lor, așa crede și tata. Și dacă noi am hotărît ceva, așa rămîne.

Lewis se stăpîni și făcu o ultimă încercare:

– I-ai scris lui Millicent... despre cină?

– Nu. Nu încă.

– Hai să... să cădem la o învoială.

– Sînt gata să fac un compromis. Știi și tu.

– Știu. Ei, bine, ascultă. M-am răzgîndit în privința asta, cedez, poți s-o inviți și o să fiu politicos cu ea. Dar...

– Dar ce?

– Să-i lăsăm pe copii să mai stea aici.

– Aş vrea s-o fac, dar nu pot. N-ar fi cinstit să le primejduiesc viitorul pentru plăcerea mea. Trebuie să se întoarcă neîntîrziat la şcoală. Nu o fac dintr-un simplu capriciu.

– Foarte bine. Eu ţi-am făcut o propunere avantajoasă.

Florence era tentată să accepte, fiindcă îi displăcea ideea de a-i sili să se întoarcă acolo. Însă conştiinţa ei o oprea. Dar luni dimineaţă primi de la ambele şcoli refuzul categoric de reintegrare a Sangerilor. Purtările obraznice şi libertine constituiau o primejdie pentru disciplina şcolii, iar înjurăturile aveau să scandalizeze multe familii în vacanţa de Crăciun. Fuga lor făcuse senzaţie şi crease un precedent nedorit. Direcţiile şcolilor făceau tot posibilul ca evenimentul să fie uitat. Era clar că trebuiau să rămînă la Chiswick, pînă ce alte institute aveau să-i accepte. În aceste împrejurări, Florence încheie, fără scrupule, tîrgul cu Lewis. Făgădui să-i ţină pînă la Paşte, dacă şi Lewis va fi politicos cu Millicent, în rarele ocazii cînd aveau să se viziteze. El fu de acord şi, într-adevăr, cînd veni vremea, suportă cina alături de sora lui, cu o bunăvoinţă uimitoare.

Aceasta nu-i propuse să ceară iertare tatălui lor. În afara aparenţelor pe care ar fi dorit să le salveze, nu urmărea în mod special reconcilierea cu Sir Felix.

Charles Churchill îşi bătea joc de el. Ea realiza că influenţa lui se datora, în mare măsură, propriei sale înfumurări şi îndrăzneli. Nu era pregătită să rabde aerele protocolare ale unui asemenea om. Cu Millicent era altceva, ea îşi dorea cu ardoare să întîlnească, la Chiswick, toată lumea aceea bună pe care Florence o cunoştea şi pe care nu reuşise s-o atragă în cercul ei. Ştia să se poarte într-un mediu ca acesta. Va face o impresie formidabilă şi va da de înţeles că Lewis e în termeni buni cu familia lui.

– Am s-o poftesc la ceai, cînd nu eşti acasă, spuse ea.

– Nu mă deranjează. E casa ta.

– De ce vorbeşti aşa? Este casa amîndurora.

– „Ai să capeţi miere, zise ea..."

– Ce-ai zis?

– Nimic. Un cîntec. Un ecou al copilăriei mele.

CAPITOLUL XVI

În curînd Florence descoperi că, la Londra, Sangerii erau mai cunoscuți decît la Tyrol. În casa lor nu se simțise la fel de străină pe cît se simțea acum, la ea; parcă formaseră o familie unită. Nici nu trecuse bine Crăciunul, și începu să realizeze că, de fapt, nu primise în casă trei orfani părăsiți, ci, mai degrabă o ceată de străini, ostili felului ei de viață, pe care nu-l pricepeau. Își dorea tot mai mult să scape de ei.

Dintre toți, îl prefera, totuși, pe Sebastian, fiindcă era talentat și știa să se poarte frumos. Nu avea nici un dubiu în această privință. I-a fost de-ajuns să-l asculte de cîteva ori cîntînd la pian, pentru ca să-și dea seama că trebuie să se preocupe serios de cariera lui. Cînd îi vorbea despre asta, se mira de siguranța cu care Sebastian își făcea planuri de viitor. În așteptarea unei hotărîri definitive, el primise bucuros să urmeze cursurile de zi ale unei școli din apropiere, ca să-și completeze cultura generală. Florence și-ar fi dorit și ea să fie tot atît de sigură de propriul viitor, pe cît era Sebastian de al lui. Pînă în prezent, nu făcuse nimic deosebit, ca să atragă atenția publicului asupra lui Lewis. Nu s-ar fi putut spune că acesta se însurase cu o femeie influentă, atît de puțin era băgat în seamă. Purta toată vina, fiindcă, deși avea tot soiul de relații, nu se hotărîse nici pînă acum la care să apeleze. O sîcîia, ce-i drept, și caracterul lui Lewis, iar complicațiile apărute odată cu sosirea copiilor îi răpiseră foarte mult timp. Trebuia, totuși, să se miște, să facă ceva.

Pe la începutul lui februarie se hotărî să dea o petrecere, la care să invite numai lume bună. Acest prim pas avea o importanță strategică. Era mai bine așa, decît să-l tîrască prin saloane străine pe tînărul, dar timidul ei geniu. Nu știa nici măcar cum va reacționa. Trebuia să dea de înțeles tuturor că Lewis e o fire singuratică, retrasă. Cei care doreau să-l cunoască urmau să vină la Chiswick, în mediul lui. Avea nevoie, deci, de un anumit decor. Frumoasa căsuță împrumutase farmecul circului Sanger, mai puțin neajunsurile lui; Tamisa,

Roberto, valetul, dudul din grădină, nenumăratele veste ale lui Lewis, împrăştiate prin odăi, toate făceau parte din tablou. Rolul ei era să creeze ceva durabil; şi, după ani şi ani, îşi zicea, ar fi reuşit cu siguranţă, dacă n-ar fi fost copiii. Erau ca un obstacol, o influenţă ostilă a unui duşman nevăzut, ascuns în casa ei, care transforma orice ceartă cu Lewis, într-o bătaie cu întregul grup.

La prima ei recepţie, se gîndise să poftească oameni cunoscuţi, aleşi în raport cu influenţa de care se bucurau, şi condiţionat de apartenenţa lor la lumea muzicii. Trebuiau să fie oameni de societate, simpatici, împreună cu care să se simtă bine. Florence avea să le creeze o atmosferă intimă şi plăcută. Era puţin neliniştită, fiindcă se simţea datoare s-o invite şi pe Millicent, dar nu ştia ce efect avea să provoace prezenţa acesteia asupra lui Lewis.

Îi fusese greu să-l facă să-i asculte planurile. Acceptase destul de repede ideea unei petreceri, părea dispus s-o ajute chiar la servitul cafelei, dacă şi ei i-ar fi făcut plăcere. Nu realiza, însă, adevărata însemnătate a mondenului eveniment. Acorda mai mult interes şi grijă unei sonate pentru pian, pe care Sebastian urma s-o interpreteze la un concert dat de mica lui şcoală. Agitaţia cu care alegeau bucăţile muzicale, orele de exersat, de care Sebastian avea nevoie, toate o enervau nespus pe Florence.

Într-o zi, după ce la masă nu discutaseră decît despre asta, Florence izbucni, cuprinsă de nerăbdare:

– Ce importanţă are dacă va cînta din Mozart sau Haydn? „Fantezia" nu e destul de potrivită? Să zică mersi că li se cîntă ceva atît de frumos.

– Ai dreptate, recunoscu Lewis. Dar e cam grea pentru el...

– N-au să fie prezenţi decît elevii şi părinţii lor. Nu vor observa eventualele slăbiciuni.

Se opri, muşcîndu-şi buzele, speriată de ceea ce spusese. Lewis şi Sangerii o priveau într-un fel care-i displăcu. Nu comentară, dar privirea lor, mirată, disprețuitoare, o necăji. Era imposibil să nu uite, cîteodată, cît de în serios luau ei lucrurile. Florence avea şi ea un ideal înalt, dar ei se dovedeau adevăraţi maniaci. I se dădea de înţeles, ca de altfel în multe alte ocazii, că patru persoane din casă erau unite într-un punct de vedere, inaccesibil pentru ea. Se afla încă

sub influența acestei impresii cînd, mai tîrziu, aduse vorba de invitația lui Millicent.

– Nu vreau s-o jignesc, dar cred că are multă trecere în unele cercuri, și nu i-ar fi deloc greu să-ți pună bețe-n roate.

– N-am roate!

– Cum de nu înțelegi? În unele chestiuni muzicale a reușit să-și impună părerile. Și nici măcar nu are voce.

– Ca un țipăt de șobolan.

– Totuși, aș vrea s-o poftesc la noi.

– Fă ce vrei. Dar numai de data asta.

– Am să-i invit și pe soții Mainwaring, știi, verii mei. Sînt inofensivi. El lucrează în City, dar se pricepe bine într-ale muzicii. Ea e foarte drăguță. Și pe Sir Bartlemy Pugh, dacă o vrea să vină.

Sir Bartlemy Pugh compusese multă muzică bisericească și piese corale melodioase, într-un stil demodat însă, pe care Lewis îl disprețuia din toată inima. Lewis făcu remarci usturătoare la adresa acestui gen de muzică, totuși nu se opuse invitației. Florence zise cu sinceritate:

– Așa ceva n-ai ascultat niciodată. Iar el e un bătrînel încîntător. Îl cunosc de cînd eram de-o șchioapă. Pe urmă, sînt dornică să revăd un alt vechi prieten, pe doctorul Dawson.

Acești bătrîni și distinși gentlemeni, care o legănaseră în copilărie, aveau să se numere printre invitații primelor ei recepții. Făcu apel la toată drăgălășenia de care era capabilă, să-i convingă să vină. Doctorul Dawson, un dirijor bun, dar ursuz, cînd Florence încercă să-l convingă, îi răspunse:

– Să nu-mi faci ochi dulci, Florence Dodd! Accept invitația, numai pentru că doresc să-ți cunosc bărbatul.

Îi venea să-l sărute.

Lewis se declară mulțumit că a fost invitat Dawson, dar se arătă destul de contrariat, auzind că Florence avea de gînd să-i cheme și pe Leyburni. O întrebă cine erau.

– Oh, îi cunoști. Ea e o bună cîntăreață; a fost nevasta lui Jimmy Jansen, dar nu se înțelegeau și s-au despărțit. Acum conduce corporația „Guild of Beauty", împreună cu Edward Leyburn.

– Ce este „Guild of Beauty" ? întrebă el bănuitor.

Cei care dau concerte în cartierele sărace. Nu știi? Au un cor bun și, de fapt, conduc „Cele nouă muze". Urmăresc să cultive, în rîndul poporului, gustul pentru artă, gustul pentru muzica bună, începînd mai întîi cu proletariatul, care oferă un teren mult mai prielnic decît burghezia. Concertul acela de la Notting Hill Gate, la care ne-am dus, era aranjat de ei.

— Și asta numești tu muzică bună?

— Nu, nu chiar. La nivel de amatori, și...

— Amatorii, și Lewis pronunță cuvîntul cu greață, amatorii n-au nevoie de nici un nivel. Și, Leyburn ăsta, e un amator?

— Nu vorbi în felul ăsta. Și eu sînt amatoare. La fel și Leyburn. Însă cîntă foarte bine. A făcut un lucru minunat dînd oamenilor din popor puțină muzică.

— Pentru ce face asta?

— Dragul meu Lewis! Tu de ce compui muzică?

— Dumnezeu știe!

— Nu dintr-un fel de altruism, ca să faci o plăcere oamenilor?

— Nu.

— Asta-i o poză...

— Ba nu! Te asigur că nu e. Hai să-ți spun ceva, Florence. Cînd îi văd pe unii cum ascultă o lucrare de-a mea, de-a lui Sanger, sau orice altceva decent, îmi vine rău. Pe moment, sînt gata să jur că n-am să mai scriu o notă, dacă e numai pentru plăcerea acestora. Și Sanger era la fel! Îl înțelegeam. Mi-amintesc, odată au făcut manifestație la ușa unei săli din care tocmai ieșea; începuseră să-i strîngă și mîna. Un bătrîn a înaintat din mulțime, și chiar i-a zis: „Domnule Sanger, aș vrea să vă mulțumesc pentru bucuria pe care ați făcut-o unui biet muncitor". „Așa? i-a răspuns Sanger. Dar ce, îți închipui că o fac pentru plăcerea fiecărui nemernic, care dă șase penny pe un bilet?!"

Îl pufni rîsul, însă pe Florence nu o amuza deloc. Îi zise, mai degrabă indignată:

— Îngrozitor, și deloc spiritual. Din contră. Știi ce nu înțeleg la tine? Îți place să repeți cele mai scîrboase lucruri pe care le spunea Sanger, ca și cum ar fi cele mai nostime povești.

— Dar sînt niște povești bune.

– Trebuie să fii o creatură odioasă, sadică, dacă poți să adresezi asemenea cuvinte unui om sărac.

– Le-aș fi adresat și unui mare duce. Aș fi vrut să-i spună ceva asemănător și tatii. Tu n-ai priceput. Așa gîndea el despre plăcerea pe care o făcea oamenilor. Cred că și eu simt la fel.

– Dar e o atitudine greșită. Sper că n-ai să povestești întîmplarea și invitaților noștri.

– Scrie-mi înainte tot ce trebuie să spun și am să învăț pe dinafară.

Tonul domolit, cu care rostise aceste cuvinte, o mai liniști. Ca să-l răsplătească, îl întrebă dacă voia să invite în mod special pe cineva.

– Da, zise el. Aș vrea să-i chem pe Ike și pe Tony.

– Ike și Tony? Șovăi. Crezi că le-ar face plăcere?

– Tony preferă petrecerile. Și Ike se simte bine în cercurile suspuse. Și-apoi, doresc s-o cunoască și pe Millicent. Poate va dona un cec pentru „Guild of Beauty".

Florence se înfioră.

– Știi, mi-aș dori tare mult să vină. Dar la petrecerea asta n-or să se simtă în largul lor. Ceilalți invitați se cunosc între ei...

– Atunci am să mă simt și eu străin, ca de altfel și copiii. Ar fi plăcut să-i avem ca invitați și pe Birnbaumi, cu care să ne întreținem.

Florence îi aminti că, într-o asemenea societate, copiii nu puteau rămîne de față. Cearta s-a mai prelungit, dar, în final, au ajuns la un compromis: îl vor invita numai pe Jacob, fără Antonia, iar mai tîrziu va da el o petrecere, pentru Birnbaumi și copii. Florence acceptă ideea plină de bunăvoință.

– Am să-l chem și pe Nils Stavgröd, zise Lewis. Sosește săptămîna viitoare. Cîteva luni va rămîne aici.

– Îl cunoști? strigă Florence. Sigur că o să-l poftim. De ce n-ai spus mai înainte?

– Dar nu la petrecerea ta, ci la a mea.

– Poftește-l la amîndouă.

– Nu cred că acum i-ar face plăcere. Nu s-ar înțelege cu Millicent. Nu e genul lui.

Doar nu e o cinste așa de mare să le cunoască pe Teresa și pe Paulina.

Le știe pe fete de mult. E ca mine, și cred că le preferă.

– Ești foarte arogant!

Lewis nu răspunse nimic.

– Și sărac cu duhul!

– Așa e, răspunse el, de data asta, satisfăcut.

O cuprinse exasperarea. Cîteva clipe nu reuși să articuleze nici un cuvînt; rămase pironită, întrebîndu-se în sinea ei cît avea să mai rabde felul lui de a fi. Trebuia să se sfîrșească odată. Imediat ce îi reveni graiul, se trezi spunîndu-i, sentențioasă:

– Atitudinea ta e complet greșită. Pui întotdeauna carul înaintea boilor. Muzica la ce mai servește? Care e justificarea ei? La urma urmei...

– N-are nici o menire, nici o justificare. E...

– E doar o parte din Arta supremă, arta de a trăi frumos. Nu poți s-o așezi pe un piedestal mai presus de pudoare, umanitate, civilizație, așa cum, probabil, făcea scumpul tău Sanger. Viața e mai importantă.

– Știu. Vrei s-o folosești ca pe lumina electrică. Sau ca pe o cratiță, necesară la bucătărie, ca pe un tablou nou, pentru cocina ta de argint. Am mai văzut așa ceva. Tatăl meu e un om cult. El...

– E un cuvînt prea des întrebuințat și nu știm să-l folosim. Dar e ceva foarte important, fără de care nu putem trăi.

– Crezi? Eu pot! Pe cuvînt că pot! Eu de ce crezi că am fugit? Ca să scap de el. De ce crezi că țineam la Sanger?

Și se porni într-o tiradă sălbatică împotriva oamenilor, care-și închipuie că-l pot înlănțui, pe el și munca lui, la căruța unui ideal social. Încercă să-și exprime convingerea că frumosul și urîtul nu se pot separa; că idealurile se concep mai bine într-o lume a violenței; că, de dragul ordinii sociale, fiecare civilizație trebuie să sfîrșească prin a stinge flăcările tumultuoase ale artei. Dar nu știa să se exprime. Nu găsea cuvintele necesare susținerii unei asemenea teorii și folosea termeni atît de nepotriviți, încît, pînă la urmă, pierdu șirul.

Florence era indignată.

– Nu mai suport acest limbaj obscen, zise ea revoltată. Sînt

sigură că lumea ar fi un iad, dacă ţi s-ar îngădui să o conduci tu.

– Iar dacă ai conduce-o tu, singurii mulţumiţi ar fi bolnavii şi copiii.

– De ce nu? Lewis! Încetează! Ţi-e aşa de greu să stai de vorbă cu cineva fără să înjuri? Foarte bine! S-o lăsăm baltă!

După asemenea pregătiri, nici pe Florence n-a mirat-o faptul că petrecerea nu a fost reuşită.

Jacob îi povestea Antoniei:

– Lewis e un prost! Nu ştie să profite de norocul lui.

– Cum a fost recepţia? Grandioasă? întrebă Antonia, care nu se culcase, dornică să afle toate amănuntele.

Îşi zicea că n-a fost invitată pentru că nu-i destul de distinsă. Din multe puncte de vedere, Antonia era o fiinţă modestă, cu toate că avea un colier de perle şi cincizeci de perechi de ciorapi de mătase. Dar...

– Nu, i se adresă Jacob. Femeile erau, într-adevăr, cochete şi rafinate, însă n-aveau stil. În cămaşa ta de noapte, faci cît toate la un loc. N-ai fost poftită, deoarece doamna Dodd s-a săturat de Sangeri, iar prezenţa ta nu i-ar face cinste. Cît despre Lewis, nici el nu are să fie un al doilea Sanger, chiar dacă, întrucîtva, ea seamănă cu Evelyn, pricepi?

– Nu prea. Credeam că Florence ţine la noi. Şi-apoi, de ce se poartă Lewis ca un prost? S-a îmbătat la petrecere?

– Nu aşa tare. Dar dă cu piciorul norocului. Oamenii aceştia ar putea să-l ajute. Iar el i-a insultat pe toţi, cu excepţia bătrînului doctor Dawson. Se afla acolo şi unul Leyburn, care, pare-mi-se, conduce „Cele nouă muze", nu-i aşa? Vrea să prezinte „Prester John", şi Lewis să dirijeze orchestra. Dar Lewis n-a acceptat. N-a avut altceva mai bun de făcut, decît să o dea dracului de piesă.

– Într-adevăr, e foarte proastă. Şi lui Sanger îi trezea un sentiment de ruşine. O scrisese în tinereţe. Întotdeauna a considerat-o drept o glumă. La Paris a fost huiduită.

– Totuşi, Lewis procedează prosteşte. Dacă doreşte cu adevărat să devină cunoscut, ar trebui să se folosească cu mai multă înţelepciune de aceste ocazii. Pentru că altfel, nevastă-sa, săraca, degeaba se mai frămîntă atîta! Cred că petrecerea a dat-o tocmai în

acest scop. Mă întreb cum o să-şi justifice purtarea?! Ce scenă teribilă s-o fi petrecînd acum între ei!

Jacob se înşela. Serata fusese un dezastru absolut, dar nu s-a ajuns la un scandal imediat.

Florence trase concluzia că nu va fi în stare să-şi stăpînească bărbatul; cu inima grea, plecă în camera ei, să-şi schimbe ţinuta. Va mai încerca! Să-şi facă puţin curaj, a îmbrăcat o rochie nouă, minunată; avea nevoie de îndrăzneală şi prezenţă de spirit, mai ales că Lewis se arătase destul de nesuferit. Nu atît pentru a-i irita pe musafiri, care, în marea majoritate erau bine crescuţi şi ţineau prea mult la Florence ca să se arate jigniţi; forţase nota, special ca s-o determine pe Florence să-i fie ruşine cu el. Pe Sir Bartlemy l-a întrerupt din discuţie, pe Edward Leyburn l-a contrazis tot timpul; faţă de orice piesă muzicală, afară de a sa şi a lui Sanger, manifestase cea mai desăvîrşită indiferenţă; pe Millicent a acompaniat-o în aşa fel la pian, încît acesteia i-a fost cu neputinţă să încheie măcar o singură bucată. Millicent n-avea să i-o ierte niciodată; ea nu a mai vrut să cînte, nici cînd Leyburn s-a oferit să o acompanieze. Momentele penibile au fost curmate de doamna Leyburn, o femeie cumsecade, care, deşi răcită, a început să fredoneze o melodie. Lewis o ascultase preţ de vreo zece măsuri, după care, în mod ostentativ, părăsise salonul, invitînd bărbaţii la'un pahar. Jacob şi cu doctorul Dawson îl urmară în sufragerie, unde aveau de gînd să stea toată seara. Sir Bartlemy a ieşit după ei şi, cu argumente doar de el cunoscute, i-a convins să se întoarcă; zadarnic însă, la ora aceea serata era definitiv compromisă! Toată lumea devenise posacă. Nici Florence nu reuşea să înviroeze atmosfera şi tremura toată de nervi, închipuindu-şi ce va povesti Millicent a doua zi, oriunde va avea ocazia. Soţii Mainwaring îşi dăduseră osteneala ca totul să fie bine; Sir Bartlemy, la fel. Le părea rău că Florence se căsătorise cu Lewis. Dar nu pentru a fi consolată îi poftise ea la Chiswick...

Edward Leyburn, care o adora şi voise să se căsătorească cu ea, a stat la pian aproape toată seara, dînd un adevărat recital, ca să evite momentele critice.

Cînd se văzu eliberată puţin de îndatoririle sale de gazdă, Florence se aşeză cu spatele la lumină, sperînd să nu i se poată citi

pe figură nefericirea şi disperarea care o măcinau. Din cauza efortului de a zîmbi în permanenţă, îşi simţea acum faţa rigidă. Asculta mîhnită liedurile germane despre iubiţi credincioşi, păduri şi privighetori.

Eşecul ei o zdrobise aşa de tare, încît nu avea puterea nici să se mai supere. A doua zi, după o noapte de somn, dacă se va putea odihni şi îşi va reveni cît de cît, avea de gînd să-l mustre pe Lewis. Acum ar fi vrut să se furişeze undeva, în întuneric, şi să plîngă puţin. Chiar şi muzica o enerva, fiindcă îi aducea aminte de primăvară şi de Tyrol, de toate florile pe care le culesese cu iubitul ei, pe cînd hoinăreau prin munţi. Îşi reamintea de planurile ei fericite şi optimiste, de visurile pe care şi le făuriseră împreună, de primele zile ale căsătoriei, cînd, uitînd de scheme şi năzuinţe, se pierduse pe sine, contopindu-se cu el. Privindu-l, se întreba dacă şi el îşi amintea de toate acestea. Îi întîlni privirile fixate asupra ei, stranii, sticloase şi întrebătoare. Se uită la ceas şi constată că este unsprezece şi douăzeci de minute. Îi ceruse lui Roberto ca la unsprezece şi un sfert să bată nişte ouă, ca să pregătească un „zabaglione", o băutură specială, pe care o prepara excelent. Părăsi încăperea şi se strecură pînă în cămara unde servitorul aranja, pe o tavă, vin de Marsala, migdale pisate şi pahărele în care urma să fie servit amestecul. Obosită şi dezamăgită, se aşeză pe un scaun, rezemîndu-şi capul de un raft al cămării. Ce bine-i făceau întunericul şi liniştea aceea! Era distrusă; nu se acomoda nici cu lumina din bucătărie.

— După ce vor gusta din „zabaglione", se vor relaxa. E ceva nou pentru ei, îşi zise ea.

Se şi auzea explicîndu-le:

— E doar vin de Marsala, cu ouă bătute, fierte puţin înainte, ca să se închege.

Avu impresia că Roberto s-a reîntors să anunţe că totul e gata; pe neaşteptate, se simţi ridicată de pe scaun şi strînsă în braţele iubitului ei.

— Lewis, şopti. Ce cauţi aici? Du-te înapoi şi ocupă-te de ei.

— Nu-i nevoie. Dincolo se cîntă. Am venit să te ajut la pregătitul băuturii.

Dar nu se prea grăbea, şi ea murmură cu dojană:

Roberto e în bucătărie.

Lewis întinse mîna pe la spate şi închise uşa.

– Înţelege că nu putem prepara „zabaglione" pe întuneric.

– Ieşim imediat. De ce te agiţi? Cînd am intrat, şedeai nemişcată. La ce te gîndeai?

Era pierdută. Cînd Lewis se purta frumos, putea să facă tot ce vroia cu ea. Oftă.

– Cîntecele acelea... mi-au amintit de Tyrol. Ţie nu?

– Desigur.

– De atunci... O, dragul meu! De ce te-ai schimbat aşa?

– Nu ştii?

– Da... cred că da... Dar eşti atît de... neprevăzut.

– Eşti atît de frumoasă, şopti el. Florence... aş vrea să plece odată, cu toţii...

– Vor pleca în curînd, zise ea încet. Acum trebuie să ne întoarcem la ei. Nu e timp de joacă... Îmi sfîşii rochia!

– Îţi cumpăr alta, zise el, mărinimos, uitînd că n-avea un chior.

– Asta nu mă încălzeşte cu nimic. Acum, hai să mergem...

Şi fugi în bucătărie, unde Roberto, palid de oboseală, continua să bată ouăle.

Aşa că petrecerea ei nereuşită nu se sfîrşi cu o scenă, după cum îşi închipuise Jacob, dar marcă o cotitură. Din ziua aceea, în casa din Strand-on-the Green se petrecu o schimbare, subtilă, însă evidentă. Cu toţii îşi dădură seama de acest lucru. Roberto fu primul, fiindcă pînă acum, în noua locuinţă nu se simţise niciodată în largul lui. Şi, deodată, descoperi că se transformase într-un adevărat cămin. În locuinţa asta curată, stranie şi rece, îl întîmpina acum o atmosferă pe care nu reuşea s-o definească, cu care, treptat, începu să se obişnuiască. Cuprinsese repede tot spaţiul, din bucătăria lui tihnită şi prietenoasă, pînă în odăile locuite de stăpînul lui. Sesizase un amănunt ceva mai deosebit chiar în dimineaţa de după petrecere, cînd îi servise doamnei Dodd ceaşca cu ceai. De obicei, Florence răspundea la prima bătaie în uşă, sau se trezea în momentul în care aşeza tava pe măsuţa de lîngă noptieră. Acum nu se mai întîmplă aşa ceva. În timp ce se ridicau storurile, obişnuia să-l trezească, destul de

energic, şi pe soţul ei. De data asta însă, amîndoi continuau să doarmă, chiar şi după ce camera fu inundată de razele soarelui. Atît de adînc, încît nu-l simţiră pe credinciosul Roberto, care-i privea cu îngrijorare, admirînd, în acelaşi timp, părul frumos al doamnei, de obicei împletit, de cu seară, într-o coadă strînsă. Acum era desfăcut şi răsfirat pe pernă, într-o dezordine întunecată, care contrasta cu paloarea chipului.

Roberto, care o admira pe doamna mai mult decît pe oricare altă femeie, aproba, în sinea lui, această schimbare. O privea cu admiraţie, dar şi cu un ciudat sentiment de milă, cu compasiunea unei fiinţe aflată în siguranţă, în comparaţie cu alta, fără apărare. Dînd să se furişeze afară, se împiedică în drumul lui de rochia cea nouă, azvîrlită pe jos, ca o zdreanţă. Convertit de curînd la ordine, Roberto o aşeză pe un scaun; la fel procedă şi cu cămaşa ei de mătase. Realizînd cît de semnificativă era dezordinea neobişnuită din odaie, surîse şi ieşi în vîrful picioarelor. În bucătărie, mai vesel ca de obicei, începu să prăjească şunca, fredonînd arii din Puccini şi Verdi.

Liniştea lui sufletească nu se tulbură nici atunci cînd, la o săptămînă după evenimentul amintit, se iscă un tărăboi atît de mare, încît se făcu auzit în toată casa. Era prevăzut în program. Ascultînd respectuos pe la uşi, distinse două glasuri aprinse, unul ascuţit, celălalt mai îngroşat. Clipind cu înţeles, li se adresă copiilor, mişcîndu-şi totodată capul dintr-o parte în alta:

— Lewis şi Doamna... se păruiesc... mi se pare...

În ceea ce o privea pe Florence, scandalul putea fi considerat un pas spre înfrîngere. Descoperirea asta o demoraliză. Cîteva zile se lăsă cu totul în voia lui Lewis, înăbuşindu-şi temerile, îndoielile, regretele, în acea uitare de sine care devenea, pentru amîndoi, un mijloc de evadare din atmosfera familială.

Nu s-ar fi putut face nimic pentru a ajunge la o reconciliere; scandalurile nu erau decît amînate, fiindcă nici unul nu ceda. Şi cînd o ceartă izbucnea, era, fără îndoială, şi mai amară decît cea anterioară, din cauza sentimentului care pusese stăpînire pe ei.

De cele mai multe ori, se hărţuiau pentru tot felul de fleacuri. De data aceasta, se pusese problema viitorului Teresei. Lewis hotărîse ca fata să nu mai meargă la şcoală. O răsfăţa mai mult decît s-ar

li cuvenit. Pentru ceilalți doi Sangeri se puteau face diverse aranjamente; în privința Tessei însă, nu cădeau de acord. Ultima ceartă deveni deosebit de intensă; la un moment dat, Florence simți în vocea ei o intonație care îi reamintea de Linda Cowlard. Se opri brusc, îngrozită și rușinată. Lewis avu ultimul cuvînt:

— Dacă Teresa pleacă din casă, plec și eu. Ea e singura ființă care-mi face viața suportabilă. Te previn!

Apoi părăsi furios încăperea. În avîntul lui, se împiedică de Roberto, care avea urechea lipită de ușă. Blestemele i se pierdură pe palier și pe scări. Curios, absurditatea hotărîrii lui îi readuse Florencei liniștea de care avea atîta nevoie. Cîteva clipe fusese cuprinsă de o ură pătimașă, cum nu mai simțise niciodată pînă atunci.

CAPITOLUL XVII

Piesa „Prester John" se jucase toată primăvara la „Cele nouă muze", cu un succes care justifica pe deplin riscurile asumate la montarea ei. În timp ce-şi lua micul dejun, Charles Churchill citea o cronică favorabilă la adresa spectacolului, în acelaşi ziar în care, cu un an în urmă, apăruse vestea morţii lui Sanger, anunţată sumar şi cu răceală.

– Noi i-am determinat să-şi schimbe atitudinea! – se gîndea Charles, apropiind tot mai mult pagina gazetei de ochii lui miopi... „O reprezentaţie magistrală"... hm... hm... „desigur, publicul de la *Cele nouă muze* e cel mai receptiv din lume". Mă întreb cum se face că toate cronicile sună cam la fel?... „Iniţiativa acestei reprezentaţii"... La naiba! Tot articolul e numai despre *Cele nouă muze !* A, nu... iată... „Sanger... prea mult neglijat... gloria naţională!"... Ei, ei! „Un mesaj cutremurător!" Ajută-mă,Doamne!... „şi, desigur, cea mai bună orchestraţie scrisă pînă acum... actul II fiind de un profund lirism!" Ce-i asta? Cine dracu' mai e şi ăsta? „Felul strălucit în care Leyburn dirijează"... Leyburn! „Îndrăznim să credem că domnul Leyburn n-a sesizat bine tempoul subtil al primului cor!"... Dar unde e scumpul meu ginere?

Opera trebuia dirijată de Lewis; Charles cunoştea acest lucru. Mai ştia că Florence îşi punea mari speranţe în acest angajament. Se scărpină în cap şi reciti coloana, încercînd să-şi închipuie că numele lui Leyburn în locul lui Dodd era doar o greşeală de tipar. Dar parcă tot nu mergea! Se întreba foarte contrariat ce se întîmplase, oare, la Chiswick?

Mai tîrziu , cu a doua poştă, sosi un bilet de la Florence, care îl informa că opera lui Sanger avusese succes. Cum Lewis se certase în ultimul moment cu direcţia, a fost înlocuit la pupitru cu Edward Leyburn.

„Avînd în vedere timpul scurt avut la dispoziţie, se poate spune că Edward s-a descurcat foarte bine", îi scria Florence.

– Ce mult şi-a dorit ea să dirijeze Lewis! murmură Charles, privind lung la scrisoare. Cum de s-a deprins să primească atît de uşor o decepţie? E grav! Mă duc s-o văd!

Avea oroare de părinţii care se amestecă în treburile copiilor. Hotărîse, chiar de la început, s-o lase pe Florence să-şi conducă singură căsnicia. I-a făcut cunoscută părerea lui, dar ea nu l-a ascultat. Era destul de mare ca să decidă singură. Pe de altă parte, o iubea foarte mult. Îşi dădea seama că e nefericită. Printre rînduri, deslușise strigătul ei de ajutor. Trebuia neapărat s-o sprijine. Nu-i sugerase, dar el ghicise că Florence se săturase de verii ei. Sosise vremea să fie mutaţi de la Chiswick. Cel puţin în chestiunea asta să-i dea o mînă de ajutor.

După prezentarea lui „Prester John", descoperi că avea la dispoziţie un week-end pe care putea să i-l închine fiicei sale; îşi făcu valiza, telegrafie la Strand-on-the-Green şi plecă.

La sosire, îl întîmpină nepoata lui, Teresa: Florence plecase pentru o zi la ţară, înainte de a primi telegrama. Copiii erau la pescuit, iar Lewis avea musafiri. Dorea să ia ceaiul cu dînsa, ori prefera să se ducă la Lewis? Charles alese prima propunere. Fata alergă pînă la capătul scărilor şi-l strigă pe Roberto, în limba italiană. Se întoarse apoi în salon, să se întreţină cu unchiul ei, pe care îl lăsase singur.

Charles o examină cu atenţie, plăcut surprins de înfăţişarea ei. O văzuse o singură dată, după ce sosise în Anglia. De atunci se maturizase, avea o înfăţişare atrăgătoare. Fire deschisă, prietenoasă, nu semăna deloc cu Churchillii. Era o prezenţă agreabilă şi se străduia să fie cît mai drăguţă cu el. Charles îşi începu imediat misiunea, întrebînd-o de-a dreptul cît timp avea de gînd să stea la Strand-on-the-Green. Ea îi răspunse că nu ştia încă.

– Atunci aştepţi ca fiica mea să te dea afară?

– Vrei să spui că Florence nu ne mai vrea? îl întrebă mirată.

– Mie nu mi-a spus-o. Totuşi, ca musafir, trebuie să te simţi puţin cam...

– Musafir!

Teresa deschise ochii mari.

– Nu eşti musafir? Ce altceva crezi că e un musafir?

– O persoană care a fost invitată... începu ea, şi se opri,

roşind. Îşi reveni imediat şi zise: Dar copiii au devenit musafiri fără voia lor; au fost siliţi de împrejurări, pentru că n-au nici o casă în care să se adăpostească. Asta face parte din umilitoarea situaţie de copil.

– Te mai consideri copil, domnişoară?

– Eu, nu. Dar fiica dumitale, Florence, mă consideră; de aceea, vrea să mă mai găzduiască... încă...

– Înţeleg. Patrusprezece ani, nu?

– Cincisprezece. De cînd ne-am văzut ultima dată, am mai împlinit un an.

– Vai de mine! Nu mi-am amintit! Ce uituc sînt!

– Mai vreţi un ceai?

În felul cum pronunţase ultimele cuvinte, Teresa recunoscu parcă o intonaţie de-a Florencei, dar tonul cu care comandase ceaiul îi şterse această impresie. Se convinse că nu are prea multe în comun cu Florence şi după modul în care servise gustarea: aşezase pe măsuţă o pîine întreagă şi o tavă plină cu ceşti pentru cafeaua cu lapte.

– Special am cerut ceştile astea mari, zise ea, încîntată. Bărbaţilor aşa le place.

Charles zîmbi. Îi plăceau ceştile, dar rareori servea ceaiul în ele.

– Cincisprezece ani! Un unchi adevărat n-ar fi trebuit să uite un asemenea eveniment, nu-i aşa? Da! Două bucăţi de zahăr, te rog, draga mea.

Îşi scoase portofelul din buzunar.

– Drăguţ din partea dumneavoastră că v-aţi amintit, chiar şi după un an, zise Teresa. Pîine? O! Dar pentru cine e asta? Pentru mine? O!

– Mi-e teamă că-i cam tîrziu, totuşi... Pînă terminăm ceaiul, ai să-mi spui că ai şaisprezece.

– Ce să fac cu ea?

– Să-ţi cumperi...

Cum nu prea ştia ce i-ar plăcea, îi zise vag, să-şi cumpere ceva frumos.

– Ceva frumos, murmură Teresa gînditoare, uitîndu-se la hîrtia din mîna ei. Cu mare plăcere, primul lucru frumos pe care-l văd. Mai doriţi o ceaşcă?

Şi cum a fost apreciat „Prester John"? o întrebă Charles, cu interes.

– Să spun drept... nu ştiu, răspunse ea încet.

– De ce nu? N-ai fost la spectacol?

– Ba da. Am fost cu toţii. Dar oamenii de aici nu prea îl înţelegeau. Nouă, spectacolul ni s-a părut nereuşit. Şi nici repetiţii nu s-au făcut destule. Iar domnul acela, Leyburn, nu e un dirijor bun, nu?

– Nu ştiu ce să-ţi spun. De ce n-a dirijat ginerele meu? Ciudat!

– A, Lewis! Ginerele dumneavoastră?... Curios! Pînă acum nu m-am gîndit niciodată că sînteţi înrudiţi. Ei, bine, trebuia să dirijeze, dar n-a putut.

– De ce nu?

– Ştiţi, „Prester John" e o operă slabă. Sanger, adică tatăl meu, ştia acest lucru. Şi tocmai pe asta au ales-o! Groaznic! Lewis o urăşte. El ţinea foarte mult la Sanger. La repetiţie s-a înfuriat, fiindcă opera nu-l mulţumea. În sfîrşit, n-a mai putut răbda şi s-au certat.

– Deci aşa! Înseamnă că n-a avut succes.

– După cît se pare, a avut. Au aplaudat-o, chiar au aclamat. N-am văzut niciodată o operă a lui Sanger mai bine primită; nici chiar piesele sale foarte reuşite. Iar lume, mai multă ca niciodată la un spectacol de-al lui. Oamenii erau entuziasmaţi. A doua zi, toate ziarele au lăudat-o. La început am rîs în gura mare. Şi Lewis s-a amuzat, a rîs cu poftă. Ni se părea atît de ridicol! Iar cînd Florence ne-a spus să încetăm, am observat că, în afară de noi, nimeni nu făcea haz.

– În sală, unde aţi avut locurile?

– Chiar în faţă, în staluri. Am şi întîrziat, aşa că a mers rău de la început.

Charles îşi dădea seama acum ce seară neplăcută avusese Florence. Ea recunoscuse, chiar de la început, că-i va fi penibil să-i întovărăşească pe copiii lui Sanger la o primă audiţie în Anglia, a unei opere de-a tatălui lor. Cu atît mai mult cu cît publicul acela receptiv era alcătuit mai ales din prieteni de familie. Prin purtarea lor necuviincioasă, nepoţii lui atrăseseră atenţia tuturor. Păcat! Lewis fusese pus în gardă, să se poarte cum se cuvine, dar... Monstruos! Teresei îi

ținu o lecție severă de bună purtare, chiar în public. Ea ascultă morala foarte supusă și făgădui ca altă dată să-și revizuiască atitudinea.

– Probabil că n-are să mai fie un altă dată, își dădu cu părerea Charles. Cu altă ocazie, bănuiesc că Florence n-o să vă mai ia.

– O, ba da. În luna mai, Lewis are să-și dirijeze Simfonia la Regent's Hall. Ne ducem cu toții, și vă promit că o să ne purtăm cuviincios.

– Așa, îngînă el pentru sine. Deci, Florence a reușit s-o aranjeze și pe asta...

– O, nu, zise Teresa repede. Nu e reușita ei. Meritul aparține cumnatului meu, Jacob Birnbaum. Este prieten cu Lewis. Cînd noi îi cerem ceva, nu ne refuză niciodată. Întotdeauna reușește să rezolve astfel de probleme.

Charles sesiză că acest „noi" nu o includea și pe Florence. Teresa îi dădu de înțeles că acest concert avea să fie cu adevărat un eveniment.

„De ce, oare, nu e lăsat să se descurce singur? gîndi el. Dacă, într-adevăr, a încheiat o afacere cu financiarii ăștia ovrei, precis că au să-l ajute mai mult decît toți distinșii ei prieteni la un loc."

Întrebă din nou:

– Deci v-a iertat, nu-i așa?

– Nu de tot, răspunse Teresa, după o clipă de gîndire. Are atît de multă... dar nu-i venea cuvîntul potrivit pe englezește, așa că încercă timid în altă limbă ... atît de multă *bonté!* *

Charles era de aceeași părere. Găsise cuvîntul potrivit, care exprima acea bunăvoință cu care Florence își îndulcea încăpățînarea.

– Dar, unchiule Charles!

– Ce este, draga mea?

– Cînd ai spus ceva despre musafiri... mi-ai dat de înțeles că noi ar trebui să plecăm?

– Nu încă, se grăbi el să o liniștească. Pînă nu se va găsi o școală potrivită pentru voi, nu e cazul să plecați.

– Știi, Sebastian are o bursă pentru școala de muzică a doctorului Dawson. Vrea să meargă acolo. Iar Lina se va face artistă.

* În franceză, în original: bunătate, generozitate.

în Franța, însă, fiindcă știe să recite bine din Racine. Ai auzit-o vreodată?

— Nu, dar Florence mi-a spus că promite.

— Vezi, ar trebui să meargă la o școală din Paris; nu crezi că pentru ea ar fi mai potrivită?

— Ba da. Tocmai de aceea am și venit aici; să discutăm această chestiune. Poate v-ați gîndit la o profesie, la o meserie, pe care ați dori s-o urmați...

— Eu nu m-am gîndit încă; asta o știu precis.

— Bine, bine. Nu-i nimic. Ești destul de tînără și ai încă timp să te gîndești.

— Florence e de părere să merg la școală.

— Și tu ai vrea?

— N-aș mai suporta, zise ea cu o hotărîre mută, care îl sperie.

— Dar bine, draga mea, ce crezi că trebuie să facem cu tine? Sînt gata să accept propunerea ta, dacă ai dori să te specializezi într-un domeniu. Înțelegi, tu ai fost crescută într-un fel, și acum e cam tîrziu să primești o educație elementară. Cît despre ceilalți doi, e bine să urmeze ce vor. Însă tu?... Spui singură că n-ai...

— Nu-i vina mea. Știu ce înseamnă să ai talent. Eu n-am. Mi-e dragă muzica, dar nu-i destul. Îmi plac merele, dar nu vreau să fiu pomicultor. Trebuie ceva care să fie pe primul plan, să nu mai existe un... „în al doilea rînd"!

Și pentru tine nu există nimic pe primul plan, mai presus de toate?

Teresa tăcu, și Charles se întrebă cum de se putea înșela cineva atît de mult, încît s-o considere încă un copil? Chipul ei îngîndurat părea îmbătrînit. În resemnarea ei calmă, expresia feței era mai matură decît remarcase el vreodată, de exemplu, pe chipul fiicei sale.

— Toată lumea situează ceva pe primul plan, șopti Teresa într-un tîrziu. Dar, știi, uneori e foarte complicat...

— Într-adevăr. Și apoi, pe primul loc nu se situează întotdeauna... un lucru, adăugă, la fel de încet, Charles. De cele mai multe ori, pentru o femeie, se situează o persoană. Asta e mai complicat.

Imediat își dădu seama că fusese puțin cam deplasat. O încurajă, spunîndu-i să nu-și piardă încrederea. Puțini sînt cei care își aleg

profesia la cincisprezece ani. Nu trebuia să dea atenție precocității celorlalți din familie. Dar în străfundul sufletului recunoștea că, asupra cazului ei, se înșela. Neliniștea care o frămînta nu era pricinuită de bîjbîirea adolescentină, în căutarea unui țel în viață; s-ar fi putut spune, mai degrabă, că și-a descoperit prea de timpuriu propriul destin. Încercă s-o consoleze în alt fel. La urma urmei, i se adresă, viața e destul de amuzantă. E bine să te ții de ea. Sînt atît de multe de făcut! Iar pentru o tînără care tocmai iese în lume, distracțiile se ivesc una după alta. Nu e de aceeași părere?

— Nu într-o școală de fete.

— Probabil că nu. Dar educația e o investiție bună.

— Da? Dumneata ești un om cult?

— Da, relativ.

— Și ești fericit? Mai mult decît un om incult?

— În viață, recunosc, eu am avut mare noroc, și foarte puțin de suferit. Chiar mai puțin decît ai avut tu pînă acum. Pot să-ți spun cinstit că, odată cu unele mici necazuri, mi-am format și o concepție filozofică despre viață, fructul unei educații temeinice, care mi-a fost de mare ajutor.

— Dar cum ar putea considera lucrurile, dintr-o perspectivă filozofică, o persoană incultă?

— Cu ajutorul înțelepciunii ei înnăscute. Desigur, mai greu și mai încet... Teresa, ar trebui să înțelegi că, pînă la un punct, nefericirea e soarta noastră, a tuturor. Nu putem scăpa de ea. Ca să-i facem față, e necesar să prindem forță, să ne asigurăm astfel un dram de fericire. Stă în puterile noastre... Putem să ne lărgim sfera gusturilor, a intereselor și a percepțiilor. Acesta este rolul principal al educației, extinderea resurselor noastre.

— Adică să pui ouă în mai multe coșuri, în loc să le pui doar într-unul.

— E mai sigur, să știi.

— O, siguranța asta! Nu cred că ne pasă prea mult de ea.

Iarăși vorbea la plural, își aminti Charles, ceva mai tîrziu. Recunoscu, mirat, că uneori se sacrifica prea mult pentru această „siguranță".

— Bine, dar ai afirmat că educația ți-a ajutat. În ce fel? Din

tot ce ţi-a dat, ce apreciezi mai mult? îl întrebă ea.

– Însuşirea temeinică a clasicilor, veni imediat răspunsul. Baza adevăratei culturi. Şi, mai presus de toate, gustul pentru cunoaştere. Omul trebuie să călătorească, să vadă cum e viaţa...

– Foarte bine. Am călătorit. Şi am văzut cum este viaţa.

– Iartă-mă! Nu sînt de acord cu afirmaţia ta. Nu cred că ai văzut prea mult din ceea ce-ţi oferă viaţa. Poate unele neplăceri, dar nu produsul ei final. Ca să cunoşti viaţa, oricare ţi-ar fi scopul, trebuie mai întîi să te deprinzi cu obiceiurile, cu standardul unei societăţi civilizate, oriunde s-ar găsi ea.

– La şcoală nu erau oameni civilizaţi. Ţi-aş putea povesti ceva care ţi-ar face părul măciucă! Pe cuvînt de onoare, acasă, pe vremea tatălui meu era mai multă bună cuviinţă decît la şcoală. Mai vrei un ceai?

– Cu plăcere, e a treia ceaşcă.

Ea nu-l contrazise, era deja a cincea, şi continuă cu naivitate:

– Mi-ar plăcea să pot căpăta o temeinică educaţie clasică.

Charles îi explică amănunţit că s-ar putea. Îndrăgea foarte mult acest subiect; susţinuse toată viaţa că o educaţie mai aprofundată le-ar putea fi de mare folos femeilor. Nimic nu ar putea cultiva mai bine spiritul unei femei, susţinea el cu convingere, ca studiul limbilor latină sau elenă. Cît despre Teresa, putea să înveţe aritmetică, cel puţin atîta cît să-şi ţină exact socotelile, elemente de geografie, de istorie a Angliei, şi apoi să pătrundă în domeniul literaturii clasice. Pînă la douăzeci de ani, n-ar mai fi nevoie să citească altceva. În acelaşi spirit şi-a dorit s-o crească şi pe fiica sa, dar se lăsase înlăturat de profesorii din jurul ei. La vîrsta de cincisprezece ani, fusese atît de preocupată să se formeze din punct de vedere spiritual, încît nu i-a mai oferit posibilitatea să se amestece în treburile ei. Pentru eşecurile suferite, dădea vina pe şcoala de la Cleeve; era convins că-i plină de institutoare serioase, culte, care-l citeau pe Browning, dar intuia că-s obsedate să capete noi diplome. Ce gen îngrozitor de femei! O stricaseră şi pe Florence. Dar tînăra sa nepoată, care, cu solicitudinea cuvenită, îi servea acum ceaiul, oferea un teren virgin; nici una dintre blestematele guvernante care se ocupaseră de ea, n-a reuşit să o corupă. Şi părea isteaţă.

– Îmi închipui că la şcoală, zise ea, aş putea căpăta o educaţie clasică.

– Probabil că da, mormăi Charles, dar cu pronunţia aceea nouă şi nesuferită, care, după mine, n-are nici o noimă...

– Nici dumneata nu găseşti că şcoala e foarte folositoare, nu?

– Trebuie să te deprinzi să trăieşti şi în compania unor femei.

– Crezi?

– Da, aşa cum, de altfel, şi un bărbat merge la şcoală să-şi formeze un nivel de cunoştinţe, alături de colegii săi de aceeaşi vîrstă. Să iasă din anonimat. La fel trebuie să procedeze şi o fată. Şcoala numai pentru atîta e bună.

– Da, dar tu ce preferi? O femeie neştiutoare, înzestrată cu farmec, sau o femeie atotştiutoare, lipsită de graţie, de feminitate?

– M-ai pus în mare încurcătură. Recunosc, lumea s-ar sfîrşi, dacă femeile n-ar fi atît de fermecătoare. Mă rog lui Dumnezeu ca ele să rămînă aşa, indiferent de educaţia pe care ar primi-o. Să ştii, Teresa, că una dintre cele mai încîntătoare fiinţe pe care le-am cunoscut, a suferit mult tocmai pentru că n-a avut parte de o educaţie mai durabilă şi o minte mai ageră. Cel puţin aşa mi s-a părut mie.

Se opri şi oftă. Teresa îl privi lung. Deodată îl întrebă:

– Mama mea?

– Da, dragă.

– Ţineai mult la ea?

– Era singura noastră soră. Eram foarte mîndri de ea.

– A fost şi ea la o şcoală ca aceea din Cleeve?

– La Cleeve? Nici vorbă!

Teresa îşi dădu seama că nici el nu avea o părere prea bună despre Cleeve şi se apucă să-i relateze diverse întîmplări caraghioase despre doamnele de acolo şi aventurile pe care le-a avut în scurta ei şedere la internat.

Charles o găsea foarte hazlie. Felul ei de a vorbi i se părea nevinovat, dar şi viclean, însă bogat în observaţii, presărat cu expresii ciudate, semiliterare şi plin de întorsături împrumutate din alte limbi. Era reconfortantă, după atîta exces de cultură provincială. Sesiză la ea multă naivitate, patimă nestăpînită, dar nici urmă de afectare, sentimentalism ieftin sau ranchiună. I se păru că distinge trăsăturile

gingaşe ale unui suflet deosebit, un caracter nobil, care compensa, în bună măsură, lipsurile din educaţie. Îl izbea faptul că spiritul lui Sanger, caracteristic celorlalţi copii, dornici să se dedice artei, genera aici o înclinaţie spre prietenie. Nu-şi putea închipui de ce nu-i scrisese Florence despre ea cu mai multă căldură. Era aşa de amuzantă. Şi, dacă în această fată se ascundea un destin tragic, după cum întrezărea el, nu avea nici o îndoială că era capabilă să-şi rezolve singură problemele. O fiinţă mică, dar curajoasă! Ar fi vrut să-i mai spună cîte ceva în legătură cu Florence şi Lewis; părerea ei i-ar fi fost de ajutor. Ciudat, dar simţea că ea are un fel de simpatie deosebită pentru ginerele său. Dacă n-ar fi existat nenorocita lor rudenie, i-ar fi putut găsi tînărului şi unele merite. Mai întîi, era plăcut să recunoşti în el pe fiul lui Felix Scîrbosul. Din această cauză, i se puteau ierta multe. Charles a fost silit de nenumărate ori să rabde prezenţa lui Sir Felix Dodd, care, sub un pretext sau altul, venea la Cambridge de cîte ori avea plăcere. Acum ar fi putut îndura altfel atmosfera aceea de serbare şcolară, care îl învăluia întotdeauna pe domnul acesta, amintindu-şi pata de pe blazonul familiei.

Totuşi, Lewis fusese prea mult pentru vanitatea bătrînului Dodd. Cînd veni însă, mai tîrziu, să le ţină companie, se afla în cea mai bună dispoziţie. Aduse cu el doi prieteni, doctorul Dawson, pe care Charles îl cunoştea deja, şi un organist obscur, ieşit cine ştie de unde. Pentru prima oară îl vedea Charles alături de oameni pe gustul lui. Vorbea pe un ton simplu şi modest despre ceea ce realizase, dovadă că se simţea bine în această companie. Mulţumită îndelungatei sale experienţe, Charles evaluă repede părţile bune ale caracterului său. În cazul de faţă, ghici că există ceva mai trainic decît o simplă promisiune. Nu se pricepea deloc la muzică; Dawson, dimpotrivă; Charles şi-a dat seama că atitudinea bătrînului prieten exprima mai mult decît respect pentru Lewis; erau semne de afecţiune, dar şi de adîncă admiraţie.

„Într-adevăr, are talent, gîndi Charles. Şi Dawson ştie. Draga mea Florence avea dreptate!"

Deodată realiză, cu o tresărire de uimire, ce bine se potrivea Teresa în cercul acesta. Părea că-i aparţine, într-un fel, lui Lewis. Făcuse atîtea remarci potrivite. Firesc, fiindcă discutau lucruri fami-

liare. Îi servea într-un mod foarte plăcut; nu dovedea o ospitalitate rafinată, dar părea firească între cei de față. Pregăti din nou ceaiul și, aflînd că domnul Dawson nu prînzise, îi aduse puțină carne conservată, cu pîine. Văzînd-o cum așează totul pe masă, lui Charles îi veni în minte că, la un bar, ar putea fi o chelneriță foarte pricepută. Înțelese apoi că, doar cu aportul ei, Lewis reușise să fie o gazdă agreabilă. Și-i închipuia pe amîndoi primind cu mult succes musafiri, într-o casă a lor, stranie și deosebită. Avea impresia că o recepție nu poate fi desăvîrșită decît în situația în care gazdele au o concepție comună despre relațiile sociale. În astfel de împrejurări, armonia dintre soți, oricît de ascunsă, iese la iveală. Dar Lewis și Teresa nu erau soț și soție. O clipă și-i imagină în această postură, atît de bine se potriveau.

Pe măsură ce îi studia, ideea se contura tot mai mult în mintea lui, și i se părea ciudat că un lucru atît de evident nu fusese observat, pînă acum, de nimeni. Cei doi tineri se completau unul pe altul, cu siguranța unei perechi potrivite. Probabil că Teresa era unica femeie care-l putea stăpîni pe acest om! I-ar respecta toanele, dar nu le-ar acorda prea mare importanță. Nu i-ar pretinde să se poarte într-un anume fel și, dacă ar supăra-o, l-ar mustra, fără mînie, însă cu expresii severe, după cum ar merita. Cum de nu sesizase nimeni lucrul acesta? Lewis era o fire dificilă! Dacă ar fi luat-o pe mica Teresa, ea l-ar fi putut struni. Căsătorit cu Florence, era o calamitate. Faptul deveni și mai evident cînd se întoarse Florence, o apariție elegantă, care intrase pe neașteptate. Petrecerea era pe sfîrșite. Cu toate că Florence se dovedea primitoare, un fel de reținere îi cuprinsese pe toți. Asta, deși se purta drăguț cu cei de față, mai ales cu tînărul organist, prea puțin sau deloc băgat în seamă de ceilalți. Pe bărba-tu-său părea supărată, observase Charles. După „Prester John", își închipui tatăl ei, se pare că s-a produs o adevărată explozie, în urma căreia rămăseseră doar urme vagi. Nu prea știa cum să catalogheze nota falsă, asprimea, lipsa de cuviință din atitudinea ei. Se pare că avea să urmeze ceva rău.

O urmărea atent, și descoperi, în sfîrșit, punctul nevralgic. Se simți șocat. Florence era vădit răutăcioasă față de tînăra ei verișoară. N-o lăsa deloc în pace. O hărțuia atît de mult cu vorbe pline de

sarcasm şi mustrări severe, încît părea că acţionează mecanic, din obişnuinţă. Faţă de ea, nu arăta acea *bonté* care, mai înainte, constituise parte nelipsită a firii sale. Era geloasă nu numai pe apropierea dintre cei doi veri, dar şi pe intimitatea Teresei în raporturile cu prietenii lui. Cînd sosise, dăduse peste un grup vesel şi unit. Prin felul frumos de a vorbi, încercase să i se alăture. Cei prezenţi nu o acceptaseră, însă, întru totul. O admirau pentru frumuseţea şi manierele ei, doar că nu asta îşi dorea ea. Voia să fie tratată ca una de-a lor; însă, din păcate, această distincţie o făceau numai pentru Teresa, o ştrengăriţă obraznică, dar plăcută, care se amesteca în treburi fără să fie poftită, sau cita cîte-o părere de-a lui Sanger, satisfăcută că ceilalţi se opreau s-o asculte. Florence nu voia să fie întreruptă în propriul ei salon, de o şcolăriţă incultă şi, de cîte ori avea prilejul, o punea la punct.

Pentru tatăl ei, toate acestea se dovedeau dureroase. S-o vadă pe Florence dezvăluindu-şi suferinţa, prin manifestarea unei gelozii meschine!... Situaţia devenea periculoasă. Teresa răbda totul cu stoicism; chiar şi Charles îi admira bunăvoinţa cu care îşi ţinea firea. Poate că nu înţelegea ranchiuna ascunsă în spatele loviturilor aplicate de Florence. Lewis pricepea şi el ce se petrece; se simţea jignit pentru ceea ce îndura ea. Părea că rabdă, cu o îndoită amărăciune, toate atacurile la adresa Teresei. Dacă Florence ţinea să-l îndepărteze de ea, atunci aceasta era modalitatea cea mai sigură.

„Ce încurcătură! gîndi Charles, indignat. În fond, ce urmărea Florence? Voia să-i determine să fugă împreună? Cu cît va pleca fata mai repede la şcoală, cu atît mai bine!"

Avea o părere foarte bună despre Teresa, dar amintindu-şi cum fusese crescută, nu acorda prea multă încredere principiilor ei într-o astfel de chestiune. Era convins că fata se îndrăgostise de acest individ mizerabil, care nu merita să fie iubit atît de mult. Fiecare vorbă, fiecare gest al ei îi confirmau gîndul care îl obseda. Cînd Lewis îşi va da seama cît de mult o doreşte pe Tessa, nimic pe lume nu-l va mai reţine. Siguranţa în care se afla ea pentru moment se datora încă orbirii lui, dar, fără îndoială, îl va urma la cel mai mic semn. Charles nu vedea ce ar putea s-o oprească. Şi n-o înţelese pe Florence, care, fără nici un sens, o expedie pe Tessa la culcare, invocînd recoman-

dările absurde ale unui doctor. „De trei ori pe săptămînă, trebuie să se culce la orele nouăsprezece". Teresa ieşi ţopăind din odaie; întîlnind privirea unchiului, se întoarse, urîndu-i:

– Noapte bună, scumpe domn!

– Noapte bună, ştrengăriţo!

– Cît ai să stai pe la noi?

– Două zile.

– Vai de mine! Ce puţin! Credeam că vei rămîne destul timp, ca să-mi faci o educaţie clasică.

– Dacă vrei, încep să te învăţ limba latină. Mai tîrziu, poţi să vii la Cambridge, să începem şi greaca.

Ca să prindă o pasăre atît de sălbatică, era bine să folosească orice momeală.

– Ştiu latineşte!

– Zău?

– Puţin.

Şi începu să cînte, cu o voce subţire şi sigură: „Cum vix justus sit securus".

CAPITOLUL XVIII

În dimineața aceea, Charles, Florence, Lewis și Teresa luau micul dejun împreună. Sebastian, care se scula întotdeauna devreme, sfîrșise de mîncat și se afla în salonul de muzică, unde exersa, cu precizie și energie, „Cele 48 de Preludii și de Fugi". Paulina nu coborîse încă, fapt pentru care o aștepta... lecția despre punctualitate. Modul în care Teresa sufla în ceai, ca să-l răcească, era total necivilizat. Florence îi spusese, dezgustată, să înceteze.

— Și de ce te piepteni în felul ăsta? o dojeni ea. De ce dai părul pe spate? Nu-ți șade bine deloc; ai și așa o frunte destul de lată. De ce nu ți-o acoperi?

— Dacă aș face așa, aș arăta ca fetele din prăvălii, care stau la „Casă", nu-i așa, domnilor?

Charles și Lewis întrerupseră cititul corespondenței și se uitară la fruntea Teresei. Le plăcu. Charles zise:

— Dacă vrei să fii frumoasă, obrăznicătură, lasă-ți breton.

Lewis se întreba de ce i se părea Tessa atît de frumoasă. La un moment dat, spuse:

Peste un an, doi, Florence, după ce ai s-o mai îndopi puțin, va arăta ca tabloul acela din dormitorul tău... femeia aceea înspăimîntată, legată la cap cu un prosop.

— Sibila din Delfi? Ce prostie, Lewis!

— Așa e, zise Charles. Nu observasem. Seamănă perfect, dacă ținem seama că proporțiile sînt altele.

— Sibila din Delfi are un chip nobil.

— Și Teresa la fel, spuseră amîndoi deodată.

Florence se strîmbă puțin și replică înțepată:

— Îmi pare rău, dar nu văd asemănarea. Doar o expresie à la Michelangelo, pe care o are toată familia.

— Admiratorii mei sînt mai ales de sex opus, zise Teresa.

— Cred că ar fi mai bine ca, începînd de azi, să te pregătești pentru examenul de admitere, schimbă vorba Florence. Dacă vrei să

pleci de Rusalii la Harrogate, acolo te vor examina, ca să știe în ce clasă să te plaseze. În dimineața asta, învață în salon, unde nu te va deranja nimeni.

– Nu cred să fiu în stare, se posomorî Teresa.

– Trebuie. Nu e dificil să pregătești examenul de admitere în cursul inferior. Fiindcă n-ai împlinit încă șaisprezece ani și ești în urmă cu studiile, Miss Cassidy e de părere că ar fi bine să intri, deocamdată, la cursul elementar.

– De unde știe ea că sînt în urmă?

– I-am spus eu. Nu e vina ta. Ai să le ajungi din urmă pe celelalte.

Tessa nu mai zise nimic, dar, avînd ochii plini de lacrimi, se uita la farfuria cu porridge. Florence exclamă, schițînd un mic zîmbet:

– Vai de mine! Cred că nu-ți place să ți se spună că ești în urmă. Ce fată caraghioasă! S-a înroșit toată!

– Îți spune asta spre binele tău, zise Lewis, aplecîndu-se peste masă, ca să vadă dacă, într-adevăr, se înroșise. Trebuie să-i fii recunoscătoare; m-am gîndit întotdeauna ce rău e să ai o părere prea bună despre tine însuți.

– Știu trei limbi, afară de engleză.

– Da, îți vor fi folositoare. Dar altceva?

– Am citit Shakespeare.

– Sper, zise Florence, pe un ton ușor zeflemitor.

– La Cleeve, elevele din cursul inferior se culcau la orele douăzeci. În recreații, își scriau reciproc în albume. Și n-aveau voie să ia cărți de la bibliotecă. Mai curînd mă duc la dracu' decît acolo!

– Trebuie să muncești serios și să încerci să intri în cursul superior. Și să mai crești, ești cam nedezvoltată pentru vîrsta ta.

– Va trebui să joc hockey? La Cleeve nu mă obligau.

– Dacă nu-ți place, nu joci, zise Charles, enervat.

– Bineînțeles, aprobă Florence. Dar la toamnă, cînd va începe un nou trimestru, cred că poți să încerci.

Știa că era puțin probabil, dar viața ar deveni insuportabilă, dacă i s-ar permite Teresei să facă atîta caz de sănătatea ei. Trebuia stimulată în toate domeniile. Lewis întrebă vesel, cît timp avea să stea la școala aceea.

– Trei ani, preciză Florence. Da, tată! Cam atîta îi trebuie ca să recupereze tot ce a pierdut.

– Cunosc deja multe lucruri de pe acum, mormăi Teresa. La Cleeve nu ştiam că trebuie să plătim pentru a merge la biserică. Mă gîndeam că e gratis. Ne-am şi speriat cînd am văzut sacul în care se depune mila pentru săraci, apropiindu-se de noi. Credeam că o să ne dea afară. Aşa că am şterpelit şase pence, pe care fata de lîngă mine îi lăsase în cartea de rugăciuni. Noroc că nu m-a văzut nimeni.

– Ai furat! N-ai principii morale.

– Ba deloc. Oricum, banii ajungeau în sac. Săraca Lina, a trebuit să-şi rupă un nasture de la pantaloni, ca să aibă ce da.

– Nu v-a atras nimeni atenţia că aşa ceva nu se face? zise Florence, încruntîndu-se la Charles, care pufnea în rîs.

– Ba da. Mulţi ne-au spus-o. Asta ne şi displăcea la Cleeve, să-ţi spună cinci sute de persoane, deodată, cum să te porţi. Cam aşa se fac lucrurile în ţara asta.

– Ei bine, dacă te împotriveşti opiniei generale, trebuie să fii gata să suporţi consecinţele. Sper, însă, că de data aceasta ţi-a venit mintea la cap.

Lewis întinse ceaşca, cerînd încă o cafea, pregătindu-şi „armele". I se părea că nevasta lui trebuia să plătească pentru felul cum o chinuia pe Teresa şi începu contraatacul.

– Cred că sînt de aceeaşi părere cu Tessa, zise el către Charles. Nu-mi place ţara asta. După ce îmi susţin Concertul, am să plec pentru totdeauna de aici.

Florence tresări şi-i aruncă o privire fugară. În toiul scandalului pe care ea îl iscase după „Prester John", Lewis declarase că ura Anglia şi pe ea, şi că are s-o părăsească. Dar nu-şi reînnoise ameninţarea, astfel încît începuse să creadă că nu vorbise serios.

– Chiar aşa? zise Charles, uitîndu-se peste ochelari. Da?

– Nu v-a spus Florence că aproape ne-am înţeles să ne despărţim?

– E bine că v-aţi putut înţelege într-o chestiune atît de delicată, murmură Charles.

– Vedeţi, ea nu se simte bine în altă parte, nu-i aşa, Florence?

– Nu tot timpul!

Era hotărîtă să nu-l antreneze într-o discuție atît de nepotrivită în momentul acela, și în prezența celorlalți. Poate voia doar s-o necăjească, însă în cazul în care ar insista să plece în străinătate, va închiria casa și se va duce cu el. Dar nu acum. Dacă se răzgîndea din nou, nu putea face nimic pînă nu rezolva chestiunea copiilor. Îi trecu prin cap că poate ar fi bine să-l lase să plece singur, după concert. S-ar putea să realizeze că-i lipsește și va renunța la felul acesta ridicol de a vorbi. În orice caz, nimeni nu trebuia să afle cît suferea.

Mai tîrziu, cînd rămase singură cu taică-său, îi povesti versiunea ei despre felul în care stăteau lucrurile. Susținea că Lewis suferă de o criză temporară de nervi și era mai bine să părăsească Anglia pentru un timp. Ea avea să-l urmeze, îndată ce scăpa de Teresa. La aceste cuvinte, Charles căzu pe gînduri, și Florence se temu să nu-i pună întrebări incomode. În cele din urmă, îi zise doar:

— Știi, draga mea, nu cred că te porți cum se cuvine cu fetița aceea.

Trecu imediat în defensivă:

— O încurajezi și nu-i frumos. N-ar trebui să te amuze așa. Poate că felul ei obraznic de a fi este nostim, dar, mai tîrziu, o să-i aducă mari neplăceri.

Charles își petrecuse cea mai mare parte a nopții gîndindu-se la această problemă. Florence trebuia avertizată într-un fel oarecare. Dar nu prea știa cum să înceapă. Spuse, la întîmplare:

— Crezi că ideea cu școala e bună? Crezi că va rezista?

— Știu și eu?! Altfel, e exact ce-i trebuie... o disciplină severă, iar ceilalți copii de seama ei să-i scoată prostiile din cap, rîzînd de ea.

— E matură în unele privințe, pentru vîrsta ei, aprecie el șovăind.

— Dimpotrivă, e prea copilăroasă pentru cîți ani are.

— Aici greșești tu. Tessa s-ar purta altfel și ar înțelege mai bine, dacă ai trata-o ca pe un om mare.

— Cum s-o tratezi, dacă se poartă ca o haimana?

— Nu uita că felul acesta de viață e nou pentru ea.

— Dar nici nu încearcă măcar să se adapteze.

— Mie mi se pare că absoarbe noul prin toți porii. Dă-i puțin timp și ai să vezi că se va schimba. Dar, într-adevăr, nu cred că la

şcoală o să aibă destulă libertate.

— Copiii ăştia ai lui Sanger, dacă spun că ceva nu le place, scapă imediat de acel lucru. E o adevărată indisciplină.

— Ştiam eu că nu va trece mult şi farmecul copiilor lui Sanger se va risipi.

— Cu ceilalţi mă înţeleg bine, dar nu-mi place Teresa.

— Asta e! conchise Charles, cu asprime în glas. Nu-ţi place şi nici nu-ţi ascunzi antipatia. E drept ce faci?

— Am încercat să fiu dreaptă. E atît de dificilă, însă... Are o fire nestăpînită şi antipatică.

— Caută să vezi lucrurile şi din punctul ei de vedere. Gîndeşte-te cum a fost crescută! Nu numai că nu ştie să se poarte, dar nu cunoaşte nici sensul cuvîntului „obligaţie". N-are decît instincte, afecţiuni; agerimea spiritului o îndrumă. Din fericire, elementele acestea au rămas neaşteptat de curate, cel puţin aşa mi se pare mie.

— Adevărat?

— Da, şi cînd te gîndeşti la modul de viaţă pe care l-a cunoscut... Este foarte receptivă. Şi imediat ce s-a format din punct de vedere spiritual, a fost dezrădăcinată, adusă aici şi aruncată într-o lume nouă. Noi îi cerem să se conformeze deodată felului nostru de viaţă, standardului ridicat. Ea descoperă, încetul cu încetul, principiile care stau la baza acestui comportament. Trebuie să asimileze, în mai puţin de un an, toate adevărurile sociale şi etice, care ţie ţi-au fost inoculate încă din leagăn. Odată e mustrată fiindcă a spus o minciună şi, în clipa următoare, pentru că se scobeşte în dinţi. Numai cu ajutorul propriei sale raţiuni trebuie să discearnă valorile relative de cele adevărate ale lucrurilor. Te mai miră faptul că i se pare greu?

— E la fel şi pentru ceilalţi doi.

— Da, dar pentru ei eşti dispusă să faci concesii. În afară de asta... sînt încă nişte copii, şi trebuie trataţi ca atare.

— Crezi că sînt nedreaptă?

— Cred că da, draga mea.

— Aşa zice şi Lewis, oftă ea.

— Da?

— El o încurajează. Florence se înroşi şi izbucni, furioasă: N-aş fi crezut că şi tu ai să-i ţii partea. E genul de fată pe care bărbaţii

îl ocrotesc întotdeauna; despre care se spune că sînt „fete bune". Aşa e şi Antonia. Eşti bărbat şi nu-ţi dai seama.

– Mi se pare că are un fond bun.

– Te înşeli! Nu poţi avea încredere în ea. Fetele astea au ceva corupt din născare. N-au fost niciodată inocente. Dacă nu e supravegheată, o să decadă în cel mai scurt timp. Cîteodată mă întreb dacă n-a făcut-o încă...

– Florence! Felul ăsta de a vorbi nu-ţi face cinste. Nu-mi vine să cred!

Charles era supărat, deşi îşi simţea sufletul sfîşiat de milă pentru ea, amintindu-şi ce fiinţă îngăduitoare şi încrezătoare fusese. Şi ea îşi aducea aminte: plecarea în Tyrol ca să aducă acasă copiii lui Sanger, simţămintele de atunci, cîte scrupule îşi făcea la fiecare cuvînt pe care-l rostea. Nu concepea răul, josnicia. Ce i se întîmplase între timp? Viaţa ei era o luptă disperată, în care răul învingea. Se gîndea să părăsească această casă, chiar dacă Lewis va renunţa să mai plece în străinătate. Locul acesta îi aducea ghinion. Îşi vedea propriul naufragiu, dezintegrarea lentă a eului său şi apariţia unei fiinţe nestăpînite, care vorbea exact cum vorbise ea pînă acum.

– Poate că sînt nedreaptă, recunoscu în cele din urmă. Am să încerc să mă schimb. Zău că am să încerc. Dar mă enervează felul acesta nechibzuit, în care dumneata şi Lewis o încurajaţi.

– Cred că Lewis ţine foarte mult la ea.

– Aşa e. Ţine la toţi copiii.

– Ştiu. În fond, e necăjit cînd o ameninţi cu şcoala. Îi e teamă că va suferi iar. Ar trebui să ţii seama şi de sentimentele lui, draga mea. Nu e o persoană care se ataşează uşor de cineva.

Cu asta, Charles întrecu puţin măsura. Îi răspunse, înţepată, că înţelege exact ce simte Lewis. Charles se grăbi să-i dea dreptate; îi era teamă să n-o supere; nu avea dreptul să spună mai mult. Înainte de a pleca, o rugă să mai reflecteze în privinţa şcolii de la Harrogate.

Între timp, Teresa îşi făcea lecţiile în salon, unde Lewis o găsi, un ceas mai tîrziu, hohotind din cauza socotelilor care nu-i ieşeau.

– O, Lewis, se jelui ea, vino să mă ajuţi. Am făcut problema asta cu tapetatul odăii de nouă ori, şi...

– De ce naiba o faci?

– Răspunsul trebuie să fie cinci milioane yarzi de tapet, pentru o odaie sub douăzeci metri pătrați, care are și o mulțime de geamuri. E ceva greșit, deoarece camerele de mărimea asta nu...

– Stai să mă uit. Nimic nu m-ar putea convinge să merg la școală, dacă n-aș vrea. E vina ta, fetițo! Ai umplut camera cu tapet. Trebuie să afli suprafața pereților, nu volumul odăii. Îmi închipui că ai să fugi imediat ce are să te trimită acolo.

– Unde să fug? N-am unde. Ia vezi și subiectul acesta de la literatură: „Spune ce știi despre retragerea din Moscova". Tu știi ceva? Eu habar n-am. Crezi că are vreo legătură cu împărăteasa Caterina din opera lui Sanger? Și acolo se vorbea de Moscova.

– Știu niște versuri despre ea, zise Lewis. Cam așa: „În timpul domniei Caterinei, a cărei glorie strălucește încă, cel mai mare..."

– Poezia nu-mi folosește la nimic. Sînt citate niște versuri și trebuie să precizez autorul: „Dumnezeu e în împărăția cerurilor și totul e bine pe pămînt..." Ce prostie de poezie, nu?

Lewis o aprobă, cu o undă de violență în glas:

– Deși, ține minte ce-ți spun, există și poezie bună. Cunoști „Elegie scrisă într-un cimitir de țară"? E minunată. Am învățat-o la Cleeve. Sună așa:

„Căci cel ce, pradă uitării tăcute,
și resemnat pe veci să-ndure durerea asta ce i-e dragă,
A părăsit caldul țărm al zilelor fericite,
Nu poate arunca în urma lui o ușoară privire de dor?
Pe-o inimă iubită, sufletul ce pleacă se odihnește,
Ochiul ce se închide dorește lacrimi cucernice,
Chiar din mormînt se înalță glasul firii,
În însăși cenușa noastră trăiește focul vieții."

Versurile i se părțau atît de mișcătoare, încît, pe măsură ce recita, glasul i se umplu de lacrimi. Lewis însă nu o asculta. Luase un caiet de pe masă, acoperit cu un scris stîngaci. Tocmai citea:

„Ocupațiile noastre matinale m-au obosit atît de mult, încît n-am mai făcut nimic altceva apoi. De notat că Sanger a aruncat cu o sticlă în capul Lindei, crezînd că e goală. Era însă plină cu lichior și, ca urmare a acestei nenorociri, am avut toți de pătimit. I-am dus micul dejun pe o tavă scumpului și iubitului nostru Lewis, care se

culcă şi se scoală tîrziu. Nu se sculase încă, şi ne-a spus să luăm tava de-acolo, fiindcă nu-i trebuie, îl doare capul, şi ne-a gonit înjurîndu-ne; la insistenţele noastre, totuşi, a mîncat ceva. Puţin după aceea, a devenit mai simpatic şi trebuie să mărturisesc că, nici în toanele lui cele mai rele, nu-i chiar antipatic. Ţinem la el prea mult."

– Ce-i ăsta? o întrebă el, frunzărind paginile caietului.

Teresa i-l smulse, ţipînd:

– N-ai voie să te uiţi prin el. E jurnalul meu.

– Hai, Tessa, lasă-mă! Tocmai citeam ceva despre mine. M-ai menţionat deseori?

– Cîteodată. Şi, înroşindu-se, îi ceru: Să ne întoarcem la lecţii.

În cealaltă problemă era vorba de nişte trenuri, care se întîlneau pe un pod. Cum o citi, izbucni din nou în plîns.

– Vai de mine şi de mine! Ce mă fac? Ce mă fac? Nu mai pot!

– Hai cu mine.

Apoi, cuvintele îi scăpară fără să le mai poată controla:

– Scumpă, iubită Tessa! Dragostea mea! Nu mai plînge! Nu-i lăsa să te facă să plîngi. Vino cu mine!

– Să vin cu tine? Unde?

– Oriunde! După concert.

– Dar Florence n-ar permite aşa ceva niciodată.

– Nu, zise el, mai potolit. Nu trebuie să scoţi vreun cuvînt.

– Vrei să spui... într-adevăr... să fugim?

Da, asta voia. Descoperise chiar în clipa asta.

– Bine, zise ea după o pauză, înţeleg. E mai bine decît să fii ca pisica din adagio.

– Pisica din...?

– Să nu mă întrebi ce e un adagio, că nu ştiu. Dar e mai bine decît să faci... nu îndrăznesc să sper la ce aş dori.

– Nu te înţeleg. E mai bine decît la şcoală.

– Drăguţ din partea ta, că-ţi faci atîtea griji pentru mine.

– Nu ştiu cît de drăguţ e din partea mea, zise el, posomorît. Ştii bine de ce îţi cer să vii cu mine.

– Nu prea înţeleg. Spune clar, pe englezeşte.

– Pe englezeşte... îmi eşti prea dragă ca să te părăsesc. Te iubesc! Nu pot trăi fără tine. Şi dacă tot ai să fii atît de nefericită la

şcoală, atunci s-a rezolvat.

– Mă iubeşti? Ce vrei să spui? E un cîntec... „Înapoi, ipocritule, ştiu că iubeşti, / Ştiu că iubeşti prea multe..."

– Nu, Tessa. E un rol doar, pentru o stea... un solo...

– Un duet, vrei să spui? Pare mai mult un trio. De ce te-ai însurat cu Florence?

– Ştii de ce.

– Da, ştiu. A fost necinstit din partea amîndurora, dacă mă iubeai pe mine. De asta mă plîng.

– Ştiu. Dar acum este un fapt împlinit.

– Şi vrei să-l anulezi? De ce nu te-ai gîndit înainte? Erai atît de nebun după ea, încît pe mine m-ai uitat de tot. Dacă ai mai fi aşteptat puţin, m-ai fi luat pe mine.

– Aş fi putut? Atunci... atunci... O, Tessa, spune-mi!

– Te iubeam! Te-aş fi luat. Făgăduisem să fiu a ta... încă de mult... Din prima clipă în care m-am gîndit ce e iubirea. Nu te doream decît pe tine. Nu cred că am să fiu cu altcineva. Acum e prea tîrziu.

– Nu e prea tîrziu. Mă mai iubeşti, nu?

– Ce importanţă are? Nu aş putea pleca cu tine. M-aş simţi vinovată faţă de Florence, ştiind că îi aparţii. Doar mi-e verişoară, şi luni de zile am stat în casa ei. A fost foarte bună cu noi, deşi în ultima vreme e cam arţăgoasă, dar nu o învinovăţesc, cînd tu te porţi în felul acesta. M-aş dispreţui dacă aş fugi cu bărbatul ei. Cînd ai spus prima dată că pleci după concert, m-am gîndit să te rog să mă iei cu tine, dar mi-am dat seama că nu se cuvine. Aş fi fugit cu oricine, numai să scap de şcoală. Şi dacă n-ar fi fost Florence, aş fi fugit cu tine, mai curînd decît cu oricare alt om din lume. Aşa cum stau, însă, lucrurile, nu văd cum aş putea. Dacă aş face-o, n-aş mai avea linişte. M-aş zvîrcoli în chinurile remuşcării.

Zicînd toate astea, se uita la jurnalul ei ca şi cum, admirînd propria teorie, ar fi vrut să noteze fiecare cuvînt. Lewis o dojeni pentru scrupulele ei.

– Am crezut că este evident pentru toţi că s-a sfîrşit căsătoria mea cu Florence. Ne-am înţeles asupra acestei chestiuni. M-ai auzit cînd i-am spus la masă că, probabil, ne vom despărţi curînd; n-a arătat deloc că îi pasă, nu? Cred că e foarte mulţumită că scapă de mine.

Tot ce îi spunea părea destul de logic. În concepția Teresei, căsătoria nu putea să dureze mai mult decît convenea ambelor părți. Nu se gîndise nici un moment că mariajul lor va ține mult timp. Asta se simțise acut în ultima vreme. Florence nu protestase la masă, cînd Lewis declarase ce intenționa să facă. Charles acceptase situația ca fiind ceva normal. Aveau obiceiul de a-și ascunde sentimentele; adeseori, nu-și manifestau nici supărarea. Teresa socotea că, într-o astfel de situație, ar fi fost cazul să discute. Ezită un moment, apoi spuse:

– Cred că ai dreptate. Dar asta nu mă privește. Poate că e bine să pleci; și, în acest caz, va trebui să-ți găsești altă soție. Dar nu cred că voi fi eu aceea. Ar afla toată lumea și ar spune că am trăit împreună în casa asta, ascunzîndu-ne de Florence. Ar fi îngrozitor pentru ea, mai ales cu concepțiile pe care le are. M-ar considera o nerecunoscătoare. N-aș putea să fac așa ceva. Nu vreau să fiu o viperă la sînul nimănui.

– Încetează să mai vorbești pe tonul ăsta.

– E adevărat tot ce-ți spun. Cel puțin, intențiile contează. Omul trebuie să facă ce se cuvine, nu-i așa?

Lewis nu-i răspunse. Situația lui era cam încurcată, fiindcă nu prea știa ce vrea. Pe de o parte, dorea să plece împreună, nu credea că se va descurca fără ea. Îi era foarte dragă. Ea și numai ea îl reținuse atîta timp la Strand-on-the-Green. Pe de altă parte însă, voia s-o știe fericită și liniștită, dar nu se simțea în stare să aibă grijă de ea. Cînd o întrebase dacă îl mai iubea, Tessa îi dăduse un răspuns evaziv; iar acesta era punctul crucial al întregii probleme. Dacă se considera legată de el cu dragostea aceea simplă și fără compromisuri a copilăriei, dragostea mărturisită cu o clipă în urmă, atunci nimic pe lume nu trebuia să-i despartă. Poate se schimbase între timp. O întrebă, dar nu primi un răspuns precis. Ochii îi erau înlăcrimați. Pierzîndu-și răbdarea, îi mai zise:

– Atunci înseamnă că ții atît de mult la Florence încît, de dragul ei, ai să înghiți trei ani de școală.

– Nu trei, ci unul, explică ea. Pe urmă am să mă răzvrătesc, și cred că unchiul Charles mă va susține. Trebuie să fac un compromis, cum îi spui tu. E necesar și dovedește că ai o minte lucidă. Nu cred că înțelegi așa ceva.

– Slavă Domnului!

– Eu, da.

– Atunci te-ai schimbat.

– Poate. Nu e vina mea. Nimeni nu rămîne la fel. În viață intervin diferite lucruri care te schimbă. Dacă stai și te gîndești la tot ce s-a întîmplat de cînd a murit Sanger și la faptul că am fost aduși aici! Atîtea lucruri noi mi-au reținut atenția în ultimul timp. Nu poți uita ceva odată învățat. Nu poți să mai fii cum ai fost altădată. Bine ar fi! Îmi pare rău că am venit aici, mai bine rămîneam acolo unde ne era locul. Dacă totuși sînt aici, trebuie să merg pînă la capăt. Am să ajung o adevărată doamnă.

– Și la ce ți-ar folosi, dacă în sufletul tău ești nefericită?

– Nefericirea ne este dată tuturor, răspunse ea, cu vorbele unchiului Charles. Nu cred că am scăpa, chiar dacă am fi împreună.

– Nici eu nu cred. Dar vreau să fim împreună.

– Dorința îți aparține, eu ți-am spus ce aveam de spus.

– Ai spus destul.

– Fiindcă ai vrut să știi atîtea.

– Un lucru am vrut să aflu și încă nu l-am aflat.

Dar ea nu i-l spuse. Știa că asta însemna înfrîngerea și nu l-ar mai putea părăsi. Pentru ea, mărturisirea și supunerea erau același lucru. Așa că își adună caietele, jurnalul, și părăsi odaia, lăsîndu-l la fel de nedumerit. În timp ce se plimba dintr-un capăt în altul al camerei, Charles băgă capul pe ușă și se îngălbeni cînd îl văzu pe Lewis. El se furișase sus, îndată ce Florence dispăruse, ca să facă problemele Tessei.

– Tessa? zise Lewis, evaziv. A... a plecat. Nu știu unde e.

Charles tocmai voia să se retragă, cînd se răzgîndi, intră și închise ușa.

– Doream să-i spun că nu-i nevoie să stea prea mult la școala aceea, dacă nu-i place.

– N-are unde să se ducă în altă parte, zise Lewis.

Charles privi pe fereastră și zise:

– Ia uite cîte bărci trage „Mary Blake". Apoi continuă firul întrerupt: Am de gînd s-o chem la Cambridge, cîteodată.

– Vrei s-o iei cu dumneata?

– Știe să pregătească ceaiul. Menajera mea e o nepricepută. Dar nu pot s-o iau chiar acum. Mai are încă nevoie de puțină atenție și supraveghere feminină.

– Cred că i-ar conveni, zise Lewis, gînditor.

– Crezi? O cunoști mai bine decît noi toți.

– Da. Ea... ea e...

Lewis clipi, căutîndu-și cuvintele. Charles aștepta.

– E altfel decît toată lumea, îi zise el, în sfîrșit.

– Știu.

– Școala ar putea s-o strice.

– Nu cred.

– Atunci, dacă stă, ai să ai grijă de ea? insistă Lewis.

– Dacă stă?

– Adică, dacă nu fuge.

– Crezi că asta are de gînd, dacă o silim să meargă la școală? Dar unde s-ar duce, dragul meu?

Lewis nu răspunse.

– Ți s-a destăinuit, cumva? îl întrebă Charles.

– Întotdeauna a făcut-o.

– Așa, deci. Și ce părere ai, crezi că va fugi, dacă o dăm la școală?

– Nu, zise Lewis, cu sinceritate. Ea susține că nu, că va încerca să stea acolo un an.

– Ea zice că nu, dar dumneata crezi că totuși va fugi, așa-i?

– Da, zise Lewis, visător.

„Dar e minunat, se gîndi Charles. Mititica a avut tăria să-l refuze. I-a cerut să plece cu el și ea l-a refuzat."

Lewis, în sufletul căruia avea loc un zbucium cumplit, abia își dădea seama cu cine discută. Zise:

– As vrea să-i fie bine.

– Cel mai bine ar fi să rămînă sub ocrotirea prietenilor ei, a oamenilor care țin la ea, sugeră Charles.

Lewis dădu din cap.

– Nimeni nu o poate iubi mai mult ca mine.

Charles recunoscu, în sinea lui, că avea dreptate. Însă, cu ciudă, descoperi că-i este milă de tînărul acesta.

CAPITOLUL XIX

– O vază?! exclamă Charles. Ce fel de vază?

Nu prea fusese atent la ce îi spunea Florence.

– Un fel de cupă, cu reflexe portocalii. E foarte frumoasă, nu-i aşa, Lewis?

– Ce? întrebă el, fără să-şi ridice ochii.

Citea, absorbit, un caiet vechi.

– Vaza Teresei.

– Şi-a cumpărat Tessa o vază?

Lui Charles i se păru ciudat că Teresei putea să-i aparţină un obiect atît de concret. Chiar şi hainele, rareori păreau că sînt ale ei.

– Da, a cumpărat-o cu banii pe care i-ai dat de ziua ei. Trebuie s-o vezi, e minunată.

– Închipuieşte-ţi, Tessa să-şi cumpere o vază! Are s-o spargă curînd.

– M-a surprins faptul c-a ales un obiect atît de frumos.

După recenta şi neaşteptata ei demonstraţie de bun simţ, pe Charles nu-l mai mira nimic din partea Teresei. Ceru să vadă cupa aceea şi Florence se duse pînă la uşă, strigînd să-i fie adusă. Lewis părea plictisit. Găsise pe undeva jurnalul Teresei şi nu-i plăcea să fie întrerupt. Voia să-i cunoască toate secretele. Aflase ceea ce dorea despre sentimentele ei. Ştia însă că, dacă l-ar prinde cu jurnalul în mînă, ar face un tărăboi groaznic, atrăgînd atenţia asupra gestului său reprobabil. Astfel că, auzind-o întorcîndu-se, ascunse caietul în dosul canapelei şi se amestecă în conversaţie.

– Dar la ce îţi foloseşte cupa? se interesă el.

– Am vrut să-mi cumpăr ceva frumos şi ăsta a fost singurul lucru care mi-a plăcut.

– Admirabil! zise Charles, examinînd bolul.

– Ba deloc! protestă Lewis. Tessa n-are nevoie de o cupă. Ce să facă ea cu o cupă?

– De ce nu? zise Florence, indignată. E ceva deosebit.

– Fiindcă ea n-are casă, explică Lewis, luînd cupa într-o mînă. Oamenii fără casă ar trebui să-şi cheltuiască altfel banii.

– Ai grijă! Ai s-o spargi!

– Cînd cumperi aşa ceva, vrei să ai şi casă. De aceea sînt făcute casele. Dacă Teresa ar avea o casă, şi-ar putea lua cîte cupe ar dori. Treaba ei! Dar aşa, să fie cu băgare de seamă. „Primul pas e greu". Oh!... Na! Tessa! Ţi-am spart preţiosul tău obiect!

Charles nu ştia ce să creadă: fusese sau nu un accident? Cupa zăcea acum, în bucăţi, pe jos.

– Lewis! Neatentule! strigă Florence. Lasă, Tessa. O să-ţi cumpărăm alta.

– Sînt o adevărată doamnă şi n-am să-i spun ce cred despre el, zise Tessa, pe un ton afectat.

Lewis îngenunche şi începu să adune cioburile. Florence îl puse să-şi ceară măcar scuze.

– Ce-aş putea să-i spun? întrebă el, uitîndu-se la Teresa. Că liniştea mea e distrusă pe vecie?

– Mă tem că vasul meu nu era atît de preţios.

– Ba, era destul de valoros, îi reaminti Florence.

– Nici un vas nu valorează cît liniştea sufletească a celui mai josnic dintre oameni, şi nicidecum a razei noastre de soare, zise ea, mîndră.

În schimbul acestor cuvinte, Lewis îi aruncă o privire care o făcu să tacă. Se întoarse şi zise:

– Trebuie să găsim un sipet în care să punem cioburile.

Florence se uită la fată şi, punînd paloarea ei pe seama vasului spart, îi spuse, ca s-o consoleze:

– Îţi vom lua altul în loc, draga mea, nu-i aşa, tată?

Charles îi întinse o hîrtie de cinci lire.

– Ia, drăguţo! După ce-ai să-ţi cumperi alt lucru frumos, să mi-l dai mie să-l păstrez. Să n-ai încredere în el.

– Se crede prea deştept, zise ea, mohorîtă. Ăsta-i defectul lui.

– Mă conduci pînă la gara Chiswick Park?

Se pregătea să plece, după un week-end deloc liniştit, şi era nerăbdător să stea puţin de vorbă cu ea; voia s-o încurajeze, şi să-i mai tempereze frica de şcoală, promiţîndu-i că nu avea să stea mult

timp acolo. Florence se strădui să fie mai ponderată, ca să-i facă plăcere. În casă domnea o atmosferă liniştită şi spera ca lucrurile să intre în matca lor, dacă Teresa îşi urma calea. În orice caz, Charles spuse fiecăruia cîte ceva.

– Aş vrea să te conduc, zise Teresa, aruncînd o privire spre Florence; se temea ca prezenţa ei să nu fie inoportună.

– Ea nu poate să meargă, îi replică Charles. Trebuie să se ducă la Richmond. Dacă nu vii tu, n-are cine să mă conducă.

– Vin şi eu să-ţi duc valiza, se oferi Lewis.

Florence păru mulţumită de gestul lui, dar şi puţin surprinsă, fiindcă pînă acum nu se mai oferise să-i ajute pe oaspeţi la bagaje.

– Are să vină şi Sebastian, să-ţi ducă bastonul, unchiule Charles, zise Teresa, care nu intenţiona să se întoarcă singură cu Lewis.

– Nu pot, se scuză Sebastian, care citea o partitură, într-un colţ al încăperii. Sînt ocupat.

– Ei, drăcia dracului! exclamă Teresa. Nu vrei să vii să-ţi iei rămas bun de la unchiul Charles?

Această înjurătură era un semnal secret al Sangerilor, şi însemna „Ajutor". De cînd erau în Anglia, li se păruse util. Sebastian îşi ciuli urechile şi acceptă, curtenitor, să meargă şi el la gară. Paulina, atentă la parolă, întrebă dacă n-ar trebui să vină şi ea.

– Nu, nu cred, zise Teresa, care n-ar fi vrut să se întoarcă în cupluri de la gară.

Şi astfel, plecară tot doi cîte doi: Charles şi Teresa înainte, Lewis şi Sebastian cu valiza în urmă. Pe drum, Charles îi spuse nepoatei sale tot ce îi trecu prin minte, descriindu-i viitorul în cele mai frumoase culori. Trebuia doar să aibă răbdare şi să meargă un timp la şcoală. După răspunsurile ei, părea că e dispusă să facă, atît cît îi stătea în putere, ceea ce se cuvenea. Charles crezu că furtuna trecuse şi o părăsi la gara Chiswick Park, într-o stare de spirit destul de calmă.

Ca orice om la vîrsta lui, nu dădea prea mare creazare celor tineri; dar, cînd i se întîmpla să fie convins, atunci era din toată inima. De data asta, ar fi fost gata să confunde intuiţia pătrunzătoare a Teresei cu acea calitate, mult mai demnă de încredere, care este rodul experienţei, înţelepciunea adunată de-a lungul anilor. Sigur,

n ar fi făcut o asemenea greşeală, dacă ar fi fost vorba de un bărbat tinar. Pe aceştia îi cunoştea bine. În general, avusese rareori de-a face cu tinerele fete, şi avea impresia că erau cu totul altfel decît băieţii: fiinţe slabe şi lipsite de raţiune, superficiale în ceea ce priveşte sentimentele. Femeile pe care le cunoscuse fuseseră mai curînd nesocotite, decît pătimaşe. Acum, fiind convins că Teresa era pe drumul cel bun, nu se mai îndoia de onestitatea intenţiilor ei. De altfel, observase dibăcia cu care-l evitase pe Lewis. Era capabilă să-şi rezolve singură chestiunea aceasta.

Lewis îi citise, totuşi, jurnalul, şi se hotărîse. Îl zguduise povestea iubirii credincioase, fără margini, care i se dezvăluise acum. Nu mai putea fi vorba de o despărţire definitivă, ca şi cum dragostea ce i-o putea da el însemna foarte puţin în comparaţie cu a ei. Abia aştepta să-i vorbească despre aceasta şi, cînd trenul lui Charles ieşi din gară, îi zise:

— N-am putea scăpa de Sebastian acum?

— Nu cred, zise Teresa, ţin mult la părerile lui.

Îi explică şi lui că Paulina şi Sebastian ştiau tot. Paulina o sfătuise să plece cu Lewis, dar Sebastian se împotrivise categoric.

— Îşi bagă nasul unde nu trebuie, se plînse Lewis.

— Nu înţeleg ce urmăreşti, spuse Sebastian. S-o iei de soţie?

— Da, zise Lewis.

Acesta era adevărul. I se părea că Tessa avea toate calităţile unei soţii: era duioasă, credincioasă, un alter ego al lui, singura fiinţă din lume care i-ar putea da un sfat bun.

— Te înşeli, este exact pe dos, observă Sebastian. Ai deja o soţie. Ea are să fie...

— Ţine-ţi gura, Sebastian. Şi tu, Tessa, fii atentă la trăsuri!

Discuţia se întrerupse, pînă traversară Chiswick High Road. Atunci Sebastian reluă tirul.

— Dar ce are să fie ea, care va fi rolul ei?

Lewis îi aruncă Teresei o privire jenată, cerîndu-i, parcă, ajutor. Ea spuse că totul e fără vreo importanţă, de vreme ce n-avea de gînd să plece cu el.

— Eu nu aprob aşa ceva, zise băiatul sever. N-ar fi potrivit pentru tine, acum, că eşti o fată respectabilă. De ce nu-şi găseşte pe

cineva ca Linda?

– Oricum, eu sînt mai potrivită pentru el, decît e Florence, zise Tessa, dorind parcă să fie dreaptă cu ambele părți.

– Ei, bine, cine i s-ar potrivi mai puțin decît Florence?

– Eu îl cunosc atît de bine.

– Cu atît mai mult, îți dai seama că n-are rost să faceți asta.

– E drept că n-am înțeles niciodată ce-a văzut Florence la el.

– A sperat că are să-l schimbe.

– N-ar strica să se schimbe.

Conversația aceasta îi displăcea lui Lewis. Vorbeau peste el, ca și cum n-ar fi fost de față. Întrevederea nu decurgea așa cum plănuise, dar ce putea spune în fața lui Sebastian?

– Tare mi-ar place să nu mai vorbim despre mine de parcă aș fi creatorul soartei blestemate pe care, ori tu, ori Florence, ar trebui s-o suportați.

– De fapt, asta și ești, i-o întoarse Sebastian. L-am auzit odată pe Ike spunînd că îi era întotdeauna milă de femeile lui Sanger, dar că le compătimea mai mult pe ale tale.

– Vezi, Lewis, tu nu știi ce vrei, se plînse Teresa. Sanger, cel puțin, știa.

Plimbarea nu le aduse nici o satisfacție. Teresa și Sebastian îl tachinară pe Lewis tot drumul, pînă la Kew Bridge; această strategie înșelătoare îl înveșună mai mult și îi îndepărtă ultimele mustrări de cuget. În sfîrșit, cînd se rezemară de parapetul podului Kew Bridge, privind mareea, o luă prin surprindere:

– Bine, atunci, îi strigă el, du-te la școala aia! Dar știu că, pentru tine, școala e un iad insuportabil și că ai prefera să te arunci în prăpastia fumegîndă a Etnei... dacă ți-ar fi la îndemînă.

Recunoscu citatul și se albi de mînie.

– Sigur... dacă mi-ai citit jurnalul...

– Nu trebuia să-l lași la vedere.

– Ce prostie am făcut! N-aș fi crezut ca în casa Florencei să fie oameni care scotocesc peste tot...

Îi aruncă o grămadă de epitete, fără să se repete măcar o dată.

– Toate blestemele astea de birjar nu-mi demonstrează decît un singur lucru.

– În orice caz, fragmentul despre acel iad insuportabil era o descriere poetică, şi l-am scris ca să mă uşurez.

– O, şi tot jurnalul tău e poetic?

– În mare parte.

– Atunci... ţinînd seama de asta... sînt sigur că...

– Dacă aveai ochi să vezi, ţi-ai fi dat seama înainte, fără să fie nevoie să citeşti jurnalul meu intim.

– Eram modest. Nu îndrăzneam să fiu sigur.

– De ce anume nu erai sigur? întrebă Sebastian, intrigat.

Lewis şi Teresa tăcură; aştepta s-o audă zicîndu-i că îl iubea, dar ei îi era teamă. Sebastian se uită de la unul la celălalt şi exclamă, consternat:

– Îl iubeşti, Tessa?

– Aşa crede el, zise ea serioasă.

Lewis părea încurcat, ca un om învinovăţit de o teribilă indiscreţie. N-avea nimic de spus. Lunga tăcere care urmă fu întreruptă de Sebastian; ar fi vrut să meargă la Camden Town. I se părea că discuţia ajunsese într-un punct critic, imposibil de susţinut în trei. Un autobuz spre Camden Town tocmai trecea podul. Teresa se gîndi că e singura soluţie deocamdată şi exclamă că ar merge şi ea.

– Dar n-ai bani, zise prudent Sebastian. Şi eu n-am decît pentru mine.

– Am cinci lire.

– Are să-ţi dea rest numai mărunţiş.

– Lewis, împrumută-mi o jumătate de coroană.

Acesta, luat prin surprindere, îi întinse un pumn de bani. Teresa îi luă şi sări în autobuzul care se oprise lîngă ei.

– Aşteaptă o clipă, n-am terminat, zise Lewis.

– Eu am terminat.

Se simţi trasă de lîngă el. Lewis rămase pe marginea trotuarului, cu gura căscată, şi o văzu suindu-se la nivelul de sus, cu cozile ei lungi fluturîndu-i pe spate. Autobuzul se depărtă sub cerul senin de aprilie, trecînd pe lîngă casele şi prăvăliile aglomerate, spre Hammer Smith Broadway.

Într-un tîrziu, îşi mai reveni şi porni înapoi, spre Strand-on-the-Green. Înainte însă de a fi ajuns acasă, luase altă hotărîre; nu mai

voia să suporte ironiile; nu trebuia să-l mai găsească acolo, cînd avea să se întoarcă de la Camden Town. O să plece, o să dispară fără o vorbă, şi atunci va vedea ea ce bine e. În orice caz, nu mai putea suferi casa, nu mai suporta să locuiască acolo. Se întoarse, deci, la Chiswick Park, şi luă trenul spre oraş. O săptămînă nu mai dădu pe la Strand-on-the-Green, timp în care Florence se plimba prin casă de parcă venise sfîrşitul lumii.

Cît despre Teresa, zdruncinată de autobuz, se simţi la început foarte nenorocită. Îi fusese greu să-l părăsească aşa pe Lewis; cel puţin, acum, se sfîrşise totul. Plînse puţin, cu faţa ascunsă într-o batistă curată, pe care, surprinzător, o găsise în buzunarul hainei. Sebastian o privi cu milă, dar nu-i spuse nimic, pînă nu trecură de Turnham Church. Atunci o întrebă:

– Serios, ai de gînd să mergi la şcoală?

– Cred că da. Nu-mi pasă.

– Îmi închipui că ai să înveţi multe lucruri acolo.

– Nu cred că mai am multe de învăţat. N-a mai rămas nimic important sub soare.

– Prostii! exclamă el.

– Poate, dar asta e părerea mea.

– Unchiul Robert zice că tinerii nu cunosc ce e durerea.

– S-o creadă el! Ce dobitoc bătrîn! Ia uită-te, Sebastian! Ce casă ciudată!

– E Sala Olympia, unde se ţin parăzile militare, de care ne-a vorbit Ike.

– O, mi-ar plăcea să o văd. Crezi că ne-ar duce Ike să o vizităm, înainte de a pleca la şcoală?

– O să-l rugăm. Nu înţeleg, de ce îl faci pe unchiul Robert dobitoc bătrîn? Poate că are dreptate. Noi nu ştim. N-am fost încă bătrîni. Cînd ai să te faci mare, ai să treci prin multe necazuri, mai grele decît acelea de acum.

– O, nu cred, zise Teresa, sigură de ea, lungindu-şi gîtul ca să mai vadă ceva din Olympia, care i se părea o clădire impresionantă. Sînt convinsă că nu.

În privinţa aceasta, înţelepciunea ei nativă îi folosise; nu avea să cunoască durere mai mare.

CARTEA IV

CAPITOLUL XX

Trecu aproape o săptămînă, înainte ca Florence să se hotărască să plece în căutarea lui Lewis. Nu vroia să recunoască nici o clipă, că absența lui era cel puțin stranie. Un om ciudat! Avea să se întoarcă. Alungase categoric bănuiala că o părăsise. I se părea groaznică ideea că așa ceva era oricînd posibil, dar refuza să creadă că tocmai ei i se poate întîmpla.

După trei zile, temerile îi deveniră mai dureroase și atunci se agăță cu disperare de demnitatea ei. Spusese despre Evelyn Churchill că era degradant ca o femeie să-și urmărească soțul, pas cu pas. Se abținu să întreprindă ceva deocamdată. Nu va da nici o atenție purtării sale. Continua deci să rătăcească agitată prin casă, cu aerul că veșnic ascultă ceva.

Avea o mulțime de îndatoriri, pentru că Paulina trebuia să plece la Paris și îi era necesar un trusou potrivit. Se ivise o ocazie destul de convenabilă, motiv pentru care fata trebuia pregătită în cel mai scurt timp posibil. Nimeni nu avu liniște pînă în dimineața aceea, cînd, deși țipa în gura mare, Paulina fu încredințată tovarășilor de drum, la gara Victoria. Florence refuză să-i ia pe Teresa și pe Sebastian la gară, temîndu-se să nu facă o scenă pe peron. Se supăraseră ei din cauza asta, și nu se miră că nu-i mai găsise acasă la întoarcere. Roberto credea că se duseseră în oraș, fiindcă Teresa își pusese pălăria cea nouă.

— Bine, oftă Florence, nu-i nimic. Or să se întoarcă.

Nu îndrăznea să spere că aceștia plecaseră de tot, dar era cel puțin bucuroasă că, pentru moment, scăpase de ei. Nu prea îi mai suporta pe bieții copii, deși, în ultimul timp, se înțelegea ceva mai bine cu Teresa, care era mai politicoasă și mai supusă de cînd i se făgăduise că abia în toamnă va fi trimisă la școală.

Pe hol, un teanc de scrisori îl aștepta pe Lewis; unele din ele păreau foarte importante și nu știa ce să facă. Desigur, le-ar fi putut trimite la sala de repetiții. Florence se gîndi să-i scrie și un bilețel,

să-i ceară scuze pentru întîrzierea cu care îi expedia corespondența, propunîndu-i astfel, voalat, să-i dea adresa lui. Asta nu însemna că îl va urma; era doar o problemă de bun simț. Acum, teancul crescuse mult, și le spunea tuturor că nu avea cum să dea de el. Se simți obligată să dea o explicație cumnatei sale, Millicent, care-i făcu o vizită într-o după-amiază.

– Uite, ce caraghios e Lewis! A plecat și a uitat să-mi lase adresa. Ce naiba să fac cu toate astea? Dacă n-are de gînd să-mi scrie sau să se întoarcă, n-am cum să-l întîlnesc pînă duminică, la repetiție.

– A plecat? zise Millicent, înmărmurită. Unde?

– Asta aș vrea să aflu și eu, se plînse Florence, cu un zîmbet forțat. A plecat sîmbătă, cînd nu eram acasă. E o ființă atît de imprevizibilă! Cred că trebuie să se fi dus la țară Uneori face așa, cînd are mult de lucru...

– Dar bărbatul meu l-a văzut ieri seară... începu Millicent, pentru ca apoi, brusc, să se oprească.

– L-a văzut? Unde?

Pentru o secundă privi fix, și apoi zise:

– Își lua cina la Savoy. Asta nu înseamnă că e plecat din oraș, nu?

– Nu. Curios că nu scrie, nici nu telefonează după corespondență.

– Foarte ciudat.

– Era singur, nu știi?

– O, nu. Cu niște evrei, după cum zicea Hope. Cel puțin bărbații păreau evrei.

– Într-adevăr, el cunoaște o mulțime, admise Florence, numaidecît. Hai în grădină, e cald aici.

Simțea că acolo își putea ascunde mai bine nefericirea. Fusese atît de năpăstuită în ultima vreme, încît îi venea să creadă că toate necazurile și deprimarea ei se puteau citi pe toți pereții frumoasei sale case, întocmai ca o igrasie. Era sigură că femeia asta tînără și curioasă mirosea tot ce se întîmpla. Ieșiră în grădină și se așezară sub dud. Florence încercă să pară o soție liniștită și încrezătoare.

Își dădea seama că nu Lewis era vinovat de atitudinea sorei lui. Millicent era uneori foarte nesuferită. În după-amiaza asta, i se

părea de-a dreptul insuportabilă. Părea dusă cu gîndul aiurea. Se juca întruna cu şiragul ei de perle, aţintindu-şi privirea înainte şi zîmbind uşor, în timp ce Florence întreţinea o conversaţie pe teme politice sau de artă, coborîndu-se chiar la mici cancanuri, numai ca să evite o discuţie mai serioasă. După o tăcere prelungită, Millicent zise:

– Sper că l-ai mustrat pe Lewis pentru felul cum s-a purtat la premiera operei lui Sanger. Nu te superi că ţi-o spun, nu-i aşa? Trebuie să înveţe să se comporte civilizat. Toată Londra vorbeşte despre asta.

„Chiar aşa? se gîndi Florence cu înverşunare. Vrei să spui că tu împrăştii vorba peste tot."

Reluă gîndurile cu voce tare, remarcînd că Lewis avea obiceiul de a-şi expune părerile puţin cam deschis.

– Puţin! Să auzi ce spun Leyburnii!

– Bineînţeles că uneori mojicia se plăteşte. Dar trebuie să ştii faţă de cine să fii mojic. Lewis vorbeşte vrute şi nevrute. Aşa a fost întotdeauna. Cînd avea doar şapte săptămîni, i-a fost atît de rău că a vărsat, murdărindu-l pe nasul lui de sus pînă jos. Nu s-a schimbat între timp.

Florence mai află că Leyburnii nu aveau să-l mai poftească la ei niciodată; că un adevărat complot se urzea în vederea premierei cu „Simfonia în trei tonuri"; că însuşi bătrînul Sir Bartlemy afirmase că nu l-ar putea suporta pe tînărul Dodd mai mult de o jumătate de ceas. Toate astea i le spusese pe un ton batjocoritor, încît îi fu foarte greu să-i dea vreo replică; Millicent era, însă, atentă să nu depăşească limitele bunului simţ. Florence nu a putut să protesteze, decît atunci cînd s-au atins subiecte neprofesionale.

– Ştii, n-ar trebui să se afişeze tot timpul cu ovreii ăia, zise ea, nici cu cucoanele îngrozitoare care îi însoţesc. Face impresie proastă. Se ştie, desigur, de ce ezită să-ţi prezinte prietenii; de fapt, unii nici nu merită, şi toate astea la un loc vin să confirme zvonurile caraghioase care circulă pe seama lui. Din nou mă simt obligată să-ţi spun că...

– De ce te simţi tu întotdeauna obligată să-mi spui diverse lucruri?

– Fiindcă niciodată nu ascund ceea ce gîndesc. Dar dacă nu vrei să auzi adevărul...

– Nu vreau să ascult toate bîrfele.

– Bîrfe! Draga mea! Nici prin cap nu mi-ar trece să-ţi repet bîrfe. Ştiu că eşti mai presus de astfel de lucruri. Crede-mă că nu-ţi spun nici pe jumătate din ce aud. Nici un sfert! Să nu mai vorbim despre asta, dacă te deranjează subiectul. Apropo! Am citit în ziar că doamna Birnbaum a născut.

– Da? Nu ştiam. Cînd? Duminică? Trebuia să-i întreb. Am să le dau un telefon.

– S-au luat acum un an, nu?

– Aproape un an, socoti Florence.

– Hm! Ce proşti sînt unii; se spune că n-ar fi al lui Birnbaum. Mi se pare că mi-ai zis cît de bine se înţeleg.

– Aşa zice lumea? strigă Florence, indignată. Ce prostii! E scandalos! Cîtă răutate! E vara mea, e una din fetele lui Sanger.

– Da, ştiu. Asta e! Au făcut o legendă din Sanger. Nimeni nu poate crede că o fiică de-a lui este... În general, umblă vorba că Sanger ar fi avut un fel de harem acolo, în Austria. Şi, ştii ce se spune de Birnbaum... eh... trebuie să auzi, ca să te convingi. Asta că veni vorba, nu că aş crede aşa ceva.

– Nu ştiu ce vrei să spui. Nu văd de ce-ar vorbi-o cineva de rău pe Antonia. Înainte de căsătorie era o fiinţă cam sălbatică, dar acum s-a schimbat.

– Bineînţeles! Parcă ai fost acolo cu unchiul tău, nu? Şi presu-pun că n-ai găsit nici un harem.

– N... nu, zise Florence. Apoi, pe un ton mai hotărît: O, nu.

– Ce ridicoli sînt oamenii! Şi ai măritat-o imediat pe micuţa ta verişoară cu Birnbaum, aşa-i? L-ai găsit acolo, sau de unde a răsărit? Şi pe Lewis l-ai cunoscut tot acolo. Ar trebui să mulţumim cerului că Lewis te-a luat pe tine, şi nu pe una din verişoarele tale. Nu ştiu ce ne-am fi făcut cu tot circul lui Sanger în familie. Nu l-am fi primit cu bunăvoinţa pe care ţi-am arătat-o ţie, draga mea!

Florence era prea nervoasă ca să-i răspundă, şi Millicent o întrebă imediat dacă văzuse copilul.

– Am să le spun tuturor că l-ai văzut, şi că seamănă foarte mult cu Birnbaum. Trebuie să păstrăm reputaţia familiei. Apropo, ai scăpat de fata cealaltă? De aceea urîţică?

– Teresa?

– Da. Ce-ai făcut cu ea? N-a plecat la Paris cu cea mică, nu?

– Nu știu ce să fac cu ea. E destul de fragilă. Cred că nu este bine să fie trimisă la școală. Are niște stări ciudate... Uneori leșină...

– Păcat. Dacă aș fi în locul tău, aș trimite-o, cu orice risc. Ce are? Suferă de inimă? Copiii sînt bine îngrijiți în școlile astea.

Și, punîndu-și mănușile, Millicent rosti gînditoare:

– N-o să-ți fie prea ușor să-i găsești un bărbat ca drăguțul de Birnbaum. Bine, trebuie să plec acum. Mi-a părut bine că te-am văzut, draga mea.

Se ridică și Florence o conduse, explicîndu-i ce copilăroasă era Teresa pentru vîrsta ei, cît de naivă.

– Are aproape șaisprezece ani, nu-i așa? zise Millicent, oprindu-se în pragul ușii. Nu m-aș mira să știe mai multe, Florence, cu toate că tu o aperi așa. La revedere! Cînd ai să-l mai pierzi pe Lewis, să dăm un anunț la ziar. La „Diverse": „Întoarce-te. Am uitat totul și te-am iertat!" Sau poate îl găsești pe la Birnbaumi.

Și se depărtă, călcînd ușor pe poteca ce șerpuia de-a lungul rîului, în vreme ce Florence o urmărea cu privirea, gîndindu-se retrospectiv, cît de murdare îi apăreau acum afacerile lui Sanger. După cum spunea și gura lumii, Karindehütte nu era decît un... cum îl numise Linda cîndva.

Intră în casă și se uită din nou la scrisori; se hotărî să încerce totuși la Birnbaumi. Nu că ar fi fost un sîmbure de adevăr în insinuările odioase ale lui Millicent; dar, cum Lewis cinase deseori cu evrei, poate că Jacob ar putea da de el. Îi va lua Antoniei niște flori și va trece pe la ea. Era de datoria ei. O să-i amintească, în treacăt, că n-avusese unde să trimită corespondența, și Tony îi va spune lui Jacob, Jacob lui Lewis, și atunci poate că Lewis îi va scrie.

Se îndreptă spre Lexham Gardens, cu un buchet mare de irișI. Odaia Antoniei era însă plină de flori; abia mai era loc pentru altele. Era o cameră de un lux și o extravaganță neobișnuite; și totuși, o mare dezordine domnea peste tot, un soi de talmeș-balmeș, în care Sangerii se simțeau în largul lor. Nici infirmiera nu reușise să-i asigure aspectul specific unei încăperi de bolnav. Avea și un pian acolo, cîteva carafe și un shaker, la un loc cu sticle de doctorii, așezate pe polița

Jamnului și scrum de țigară, peste tot.

Antonia arăta foarte bine; stătea întinsă pe un pat mare, acoperită cu o cuvertură din satin, pe care erau împrăștiate cărți, fructe, bomboane, fleacuri de tot felul, aduse de Jacob. Cînd o văzu pe Florence, țipă de fericire:

— O, draga mea! De ce n-ai venit pînă acum? Mi-ai văzut copilașul?

— Tony, dragă! Cum te simți?

— Spune, mi-ai văzut băiețelul? Ce nostim e! Hei, Rachel, adu-mi flăcăul!

— Imediat, răspunse o voce guturală dintr-o altă cameră. Îl aduc îndată.

— O, Florence, de cînd vreau să ți-l arăt! N-ai văzut vreodată ceva mai urît! Ike zice că nu poate fi al meu. Eu, din contră, am impresia că-i la fel de... deosebit ca și taică-său, dar sînt prea bine crescută să i-o spun. Dă la o parte toate lucrurile alea de pe scaun, și așează-te.

— Draga mea! Ce mai faci? Cum te simți?

— Oh, sînt bine. Mai bine ca oricînd. Dar duminică a fost îngrozitor. Știi, n-am crezut că poate dura așa de mult; după micul dejun a început să-mi fie rău și m-am gîndit că bebelușul e tare grăbit. Rachel nu era aici, fiindcă o chemasem luni. Ike, de asemenea, plecase și el. Îți dai seama ce rușine mi-era de toți servitorii din casă. Nu vroiam să le spun ce am. Doar Lewis se afla aici.

— Lewis!

— Dormea încă, avea o migrenă groaznică, deoarece, cu o seară înainte, se culcase tîrziu. Mă învîrteam prin casă, într-o stare de spirit cumplită. Apoi mi-a trecut. M-am gîndit că poate mi-ar face bine o plimbare cu mașina. Pe urmă, iar mi s-a făcut rău, din ce în ce mai rău. Atunci m-am speriat, îmi închipuiam că o să nasc înainte ca Ike, sau oricine altcineva, să sosească acasă. Așa că m-am dus și l-am trezit pe Lewis. A fost foarte drăguț! Nu știi ce drăguț s-a purtat cu mine! S-a sculat imediat, s-a îmbrăcat cît ai clipi și a trimis servitoarele să-i cheme, una pe Rachel, alta pe Ike, iar a treia pe doctor, căruia nu-i știam numărul de telefon, pentru că Ike, acum două nopți, aruncase agenda pe fereastră, după o pisică. Apoi s-a dus jos și mi-a

făcut un ceai. Deştept, nu? Mi-a spus tot felul de poveşti nostime, amintindu-şi cum a încercat Ike, odată, să angajeze un bucătar chinez. Ce drăguţ poate să fie cînd vrea! Mi-era frică, şi totuşi nu-mi puteam stăpîni rîsul. Deodată, Ike, Rachel şi toate servitoarele, au năvălit înăuntru. Totul a durat pînă seara, tîrziu. Bine că n-am ştiut dinainte ce avea să mă aştepte. Lewis şi Ike au stat mult lîngă mine, ca să mă încurajeze, şi mi-au cîntat frînturi din Othello. Şi Rachel mi-a cîntat. Are o voce frumoasă, deşi e doar infirmieră. E vară primară cu Ike. Are nişte veri foarte simpatici. Fratele ei ţine prăvălia „Muntele de pietate", pe Old Kent Road. Un om foarte bogat.

Rachel le întrerupse, aducînd copilul. Era o evreică bătrînă şi nespălată, care, parcă dintr-o greşeală, purta uniforma de infirmieră. Se dovedise însă foarte pricepută şi Jacob a făcut o treabă bună cînd a angajat-o.

— Uită-te la el, Florence, zise proaspăta mamă. Nu-i oribil?

Era cam urîţel şi semăna atît de mult cu Birnbaum, încît Florencei îi veni să rîdă. Îl ciupi încetişor, plină de duioşie. În general, nu-i plăceau copiii. Îi agrea doar cînd începeau să umble şi să gîngurească, să fie nostimi. Bebeluşii i se păreau plictisitori. Bineînţeles, îşi dorea şi ea unul, dar asta era altceva.

— Are mult păr, remarcă ea.

— Da. Dar Rachel spune că o să-i cadă, zise Tony, cu tristeţe. Aşa, chel, are să fie şi mai urît.

Îl strînse la piept şi îi sărută creştetul capului, ameninţat de acel fenomen, şoptindu-i cuvinte tandre la ureche. Pentru ea, reprezenta minunea lumii. Expresia de pe chipul Antoniei o rănea adînc pe Florence; nu se mai putea uita la ei. Se ridică şi începu să se plimbe prin încăpere, privind la tablourile de Gainsborough, pe care amicul lui Jacob le strînsese aici. O întrebă:

— Lewis locuieşte la voi?

— Lewis? O, da. Nu ştiai?

— Draga mea! Lewis e atît de ciudat! Săptămîna trecută a plecat de acasă fără o vorbă, fără să lase vreo adresă. Habar n-aveam pe unde ar putea fi.

— Florence! Antonia făcu ochii mari. Chiar nu ştiai? Cînd Tessa şi Sebastian au venit pe aici, azi dimineaţă, sigur că...

– Au fost aici?

– Da. Nici asta nu ştiai? Au plecat împreună cu Lewis şi cu Ike, la recitalul lui Stavgröd. Trebuie să se întoarcă.

– N-am ştiut nimic. Sper că nu te-am obosit.

– Nu-i nimic. Pe aici se perindă o grămadă de lume, nu-i aşa, Rachel? Ieri seară am avut musafiri la masă. Cum de a omis Lewis să-ţi spună că se află aici?! Tessa şi Sebastian, desigur, ştiau.

Florence tăcu. În străfundul sufletului avea convingerea că ei ştiuseră de la bun început; clanul Sanger complota în spatele ei. În realitate, nici ei nu aflaseră decît din întîmplare, atunci cînd apăruseră la Lexham Gardens. Tessa înmărmuri cînd îl găsi pe Lewis acolo, fiindcă vroia sincer să-l evite.

Florence încercă să se retragă înainte de întoarcerea celorlalţi; îi era teamă că nu-şi va putea stăpîni nervii. Prea tîrziu. Din hol se auzi o hărmălaie veselă, în momentul cînd Florence tocmai îşi lua rămas bun. Deodată toţi dădură buzna înăuntru, foarte bine dispuşi. Întîi intră Jacob, triumfător, umflîndu-se în pene cu nevasta lui frumoasă şi cu progenitura-i nereuşită, aruncînd un nou braţ de daruri pe patul deja încărcat, sărutînd-o pe Tony, copilul, pe vară-sa Rachel; fără să-şi dea seama, era gata s-o sărute şi pe Florence, pe care nici n-o observase. În spatele lui veneau Lewis, Teresa, Sebastian, Nils Stavgröd şi încă vreo cîţiva prieteni ciudaţi, cu glasuri răguşite şi gesturi libertine. Florence rămase încremenită de gălăgia pe care o făceau şi se îngrijoră pentru sănătatea Antoniei. N-avea însă de ce. Lui Tony îi plăcea. Îşi trase un şal, acoperindu-şi pieptul şi copilul, dădu mîna cu toată lumea şi strigă la Jacob să-i servească cu cocktail-uri. Lui Lewis i se adresă cu severitate:

– De ce nu i-ai spus bietei tale soţii că eşti la noi? Nu ştia nimic de tine.

Lewis o asigură însă că plecase de acasă tocmai ca să scape de nevastă-sa. Cînd intră, îi aruncă Florencei o privire aprigă, otrăvitoare şi posomorîtă, apoi se hotărî s-o ignore. Ea spuse calm:

– Voiam doar să-i trimit corespondenţa. Îl aşteptau o mulţime de hîrtii... Haideţi, copii! Ar fi timpul să plecăm. Nu e indicat să fie atîta lume în camera Antoniei.

– Nu-i nimic! strigă Jacob. Îi plac musafirii, nu-i aşa,

îngeraşule?

– Eu nu-i interzic, se amestecă Rachel. E mai vesel cînd e lume multă, nicht wahr?

Aşa că Florence mai rămase, neputînd convinge copiii să meargă acasă. Se aşeză puţin mai la o parte de grupul lor, ca şi cum n-ar fi fost de-a lor. Le ascultă conversaţia cu un dezgust din ce în ce mai mare. Tony glumea cu bărbaţii, în timp ce bătrîna Rachel, rîzînd răguşit, povestea tot soiul de anecdote din mediul ei spitalicesc. Observaţiile îndrăzneţe şi copilăreşti în acelaşi timp, aruncate de Teresa şi Sebastian, dovedeau aceeaşi lipsă de bună cuviinţă. Singurul lucru de admirat era frumuseţea nobilă a maternităţii Antoniei, risipită peste tot, prin odaie. Dar nimeni nu părea să respecte această frumuseţe; limbajul lor o profana. Florence se mira că altă dată, limbajul lor i se păruse naiv şi amuzant; acum o dezgusta. Tony îi povestea amănunţit lui Stavgröd cum născuse, ca să-şi scuze, într-un fel, absenţa de la concertul pe care acesta îl susţinuse. Stavgröd cîntase sonata Kreutzer foarte bine. Lewis susţinea că n-a- vea s-o cînte mai bine niciodată.

– O, Doamne! Şi eu n-am s-o mai aud?

Antonia îşi îndreptă privirea sălbatică şi fermecătoare spre tînărul blond care păli de plăcere.

– Aş fi foarte fericit... oricînd... chiar acum... dacă doamna nu e prea obosită.

Doamna îl răsplăti cu unul din zîmbetele ei tulburătoare, şi Jacob pregăti pianul. Lewis şi Sebastian se ciorovăiră puţin care dintre ei să cînte. Pînă la urmă, fiindcă susţinea morţiş că bucata îi era cunoscută, Lewis învinse.

Era o muzică neobişnuită; în ciuda grijilor şi a frămîntărilor ei, Florence nu se putu împiedica să asculte. Dar atenţia îi era atrasă mai curînd spre Lewis, decît spre Stavgröd. Nu-l mai auzise niciodată cîntînd ca acum. Într-adevăr, cunoştea piesa... Era străbătută de o patimă stranie, de o tristeţe care-i atingea coardele inimii; ea însăşi se simţea un simplu instrument în mîinile lui îndemînatice. Simţea că îi domina toate emoţiile şi le folosea în scopuri proprii. Ce revoltător! Îl ştia crud, senzual şi nestatornic; cum putea oare crea, fără nici un efort, ceva atît de frumos? Inspirat numai de gînduri curate, de un

ideal neclintit, poate cineva să cînte atît de frumos. Atunci, însuşiri de acest fel îl caracterizau cu adevărat. Asemenea reflecţii îi frămîntau, probabil, şi pe ceilalţi. Florence îi privea îndelung, observînd cu cîtă atenţie îl ascultau pe Lewis; pînă şi bătrîna Rachel, cît era ea de grosolană şi urîtă, avea o lacrimă pe faţă, în timp ce, zîmbind încîntată, rezemată de uşă, îl asculta pe violonist. Teresa şi Sebastian erau neclintiţi. Jacob uitase şi de nevastă, şi de copil. Se depărtase puţin de lîngă ei şi se uita fix prin odaia înceţoşată de fum, direct pe fereastră, ca şi cum urmărea, printre copacii negri din grădină, o viziune pierdută. Iar Tony... deşi îşi strîngea odorul la piept, căzuse în extaz. Ochii ei frumoşi aveau o privire melancolică, profundă. Pentru toţi cei de faţă, muzica era mai presus de toate. Odinioară, Florence ţinuse la ei foarte mult, dar acum, cînd îi înţelegea mai bine, o înfricoşau. Ar fi vrut să-i provoace, să- şi facă simţită puterea, să-i cheme înapoi, în lumea aceea de nevoi şi compromisuri, pe care aceştia o ignorau cu desăvîrşire, dar cu care aveau să se înfrunte, în cele din urmă. Tot ea era mai tare. De partea ei erau ordinea şi puterea. Ceilalţi alcătuiau doar o ceată de rebeli. Ar trebui să facă ceva numaidecît, ca să le dovedească puterea pe care o avea asupra lor. Cînd muzica se sfîrşi, se ridică îngîndurată; parcă toţi simţiră emoţia ei. O privirăă tăcuţi, în timp ce-şi lua rămas bun de la Antonia. Numai Lewis, care stătea pe scăunelul de la pian, cu spatele la ei, mai improviza ceva încetişor; Florence ştia însă că îi asculta.

— La revedere, Tony, zise ea. Înainte de plecare, o să mai vin cu Teresa. Ştii, se duce la o şcoală, în Harrogate, imediat după concertul lui Lewis.

Asta era data cea mai apropiată la care Teresa putea să plece. Florence aştepta, în timp ce-şi încheia mănuşile, ca bomba lansată de ea să-şi facă efectul. Teresa se îngălbeni, dar nu protestă. Lewis încetă să mai cînte, se învîrti pe scăunelul din faţa pianului şi o întrebă:

— Chiar pleacă atît de curînd?

Privirea lui o tulbură, dar reuşi să-i răspundă, cu un glas hotărît:

— Îndată ce voi putea s-o expediez.

— Şi cînd ai aranjat toate astea? întrebă el încet.

– Chiar acum, răspunse ea, privindu-l în ochi.

– Întotdeauna face ce-şi pune în gînd, rosti el cu o grimasă, privind spre Teresa.

Se ridică şi merse după ei, în hol. Îşi luă pălăria, şi Florence, mirată, îl întrebă dacă avea de gînd să se întoarcă la Chiswick.

– Adică la cocina de argint, zise el. Da. N-am timp de pierdut.

Coborîră treptele şi ieşiră din zăpuşeala şi fumul odăii, în seara răcoroasă de primăvară. Florence i se adresă cu jumătate de glas:

– Nu cumva crezi că, întorcîndu-te, îmi vei schimba planurile referitoare la Teresa? Te previn că n-ai nici o şansă.

– Tessa! Lewis zîmbi în colţul gurii şi se uită peste umăr, la Teresa, care îi urma, însoţită de fratele mai mic. Totul e aranjat, nu-i aşa, Tessa?

– Ce? întrebă ea, absentă.

– Cu tine lucrurile s-au aranjat, nu?

Nu răspunse. Dădu din cap, cu un fel de teamă mută, privindu-i pe amîndoi, ca şi cum ar fi vrut să-i întrebe cît timp avea să mai fie la discreţia lor. Se simţea obosită şi îi venea să caşte. Nici măcar nu ştia încotro o purtau paşii. Cînd traversă strada, mai să ajungă sub roţile unui taxi. Bineînţeles, toţi îşi revărsară nervii asupra ei. Mergea acum între ceilalţi, clipind din ochi, docilă, sub o ploaie de mustrări.

– De ce nu te uiţi pe unde mergi? strigă Florence.

– Există feluri mai elegante de sinucidere, o ironiză Lewis.

– E o adevărată nesimţire.

– Habar n-ai ce-i simţul de autoapărare.

– Un copil de cinci ani are mai multă minte!

– Ce neatentă! Ne-ai stricat frumuseţe de plimbare!

CAPITOLUL XXI

Tinerii Sanger nu se obişnuiră niciodată cu importanţa acordată unui concert la Strand-on-the-Green. Aceasta se datora faptului că, pînă acum, nu prea făcuseră diferenţă între viaţa particulară şi cea publică; altădată, trecerea de la una la alta nu era atît de brutală. Trăiau fără rezerve, transferîndu-se gălăgios din l ărmălaia casei lor în cea a Operei, fără să perceapă schimbarea decorului. Nu cunoscuseră toalete speciale, pregătiri febrile, sau felul acela studiat de a ieşi în lume. Vara lor, dimpotrivă, etala o ţinută specială, proprie unei săli de concerte, o atitudine calmă, serioasă, atentă, pe care, uneori, în ocazii deosebite, şi-o impunea dis-de-dimineaţă, ca şi cum, în sinea ei, ar fi repetat un rol. Vagi semne în acest sens apărură cu o săptămînă înainte de marele eveniment: lansarea Simfoniei lui Dodd. Pînă în ziua concertului, în casă se instaură o atmosferă solemnă, un adevărat suspans, care domoli chiar şi obrăzniciile obişnuite ale Teresei şi ale lui Sebastian. Seara, devreme, se duseră de bună voie să se spele şi să-şi pună hainele cele mai bune, un lucru pe care, de obicei, nu-l făceau decît dacă erau siliţi.

Florence îi spuse Teresei să-şi pună rochia cea nouă, albă, de muselină brodată. Era simplă, cu nişte mîneci care-i acopereau coatele ascuţite şi cu un guler înalt care-i ascundea scobiturile gîtului adolescentin. O panglică albă îi înconjura mijlocul, acolo unde spera ca, într-o zi, să fie talia, şi alte două funde albe îi strîngeau coada de păr bălai. Avea şi pantofi noi, de lac, cu catarame argintii, şi ciorapi groşi, de mătase neagră. Costumul acesta fusese pregătit pentru serbări şcolare şi concerte. Îi stătea la fel de rău cum i-ar fi stat, probabil, şi Sibilei din Delfi, cu care semăna atît de bine. Era firavă, nedezvoltată, şi lucrul acesta accentua tot ce era disproporţionat în înfăţişarea ei: uscăţimea trupului, datorată unei creşteri prea bruşte, contrasta cu gesturile sale ample, deşi sfioase şi stîngace. Se uită cam speriată în oglindă şi se simţi caraghioasă. Dar...

„Dumnezeu, în înţelepciunea lui, ţi-a dat chipul ăsta, i se

adresă ea imaginii din oglindă, iar Florence, în înțelepciunea ei, ți-a dat rochia asta; n-au știut, însă, să colaboreze amîndoi. Și nici unul nu te-a întrebat care-i părerea ta. Fetițo, nu frumusețea are să-ți pricinuiască cele mai multe griji pe lumea asta."

Atinsese o culme a durerii, în care toate relele se contopiseră. Hainele odioase, certitudinea plecării la școală, efortul cu care se hotărîse să urmeze drumul acesta impus, pierderea căminului, despărțirea de cei pe care îi iubea și îi înțelegea, reverberațiile spaimei și ale șocului îngrozitor care o obsedau de la moartea lui Sanger, toate o apăsau cu aceeași greutate. Făcuse un efort inuman, pe cît de monstruos, pe atît de nefiresc, ca să-și aiunge iubirea din suflet, încît toată rațiunea ei de a trăi dispăruse odată cu sentimentele. Murise în ea puterea de a protesta, nu mai avea nici o dorință. Simțea o stranie și surprinzătoare senzație de ușurare în a face, pe viitor, ceea ce i se spunea, în a merge acolo unde urma să fie trimisă. Nu-și mai dorea nimic, nu se mai temea de nimeni; o înspăimînta poate durerea fizică, pe care o simțea cuprinzînd-o. Singura ei grijă era să o îndure fără să se plîngă; oricît de îngrozitoare erau crizele prin care trecea, nu suporta să se plîngă cuiva. Boala, de orice fel, îi trezea un sentiment de jenă. În clanul Sanger, suferința nu fusese nicicînd tolerată; doar Kate simpatizase cu diferitele junghiuri și dureri. Această boală, acest dușman necruțător care pusese stăpînire pe ea, îi cucerise sufletul și o transformase într-un trup chinuit, fapt care Teresei i se părea rușinos; era ceva indecent, în lupta aceasta hîdă. Încerca să uite, dar o speria gîndul că la școală, în starea în care se afla, nu va avea liniște, va fi nevoită să alerge de colo pînă colo. Tocmai cînd trebuia să se miște mai iute, să fugă, simțea că se sfîrșea...

Nu-și putea încheia doi nasturi la spate și cum nici brațele nu reușea să le țină prea mult în sus, alergă după ajutor. În odaia verișoarei sale îl găsi pe Lewis, cu tot părul lui roșcat răvășit, făcîndu-și toaleta. Trebuia să plece mai repede, înaintea celorlalți, dar se părea că nu avea să fie gata la timp. Își pusese cămașa scrobită și aștepta febril, dar răbdător, ca nevastă-sa să-i facă nod la cravată. Amîndoi aveau un aer distrat și păreau în termeni mai buni, cum nu fuseseră de luni de zile. Tensiunea acestor momente îi stăpînea total, astfel că nici nu se mai gîndeau la necazurile lor personale.

În clipele de agitație maximă, Florence arăta întotdeauna bine. Rochia de lamé și șalul chinezesc, strălucitor, erau aruncate pe pat, iar ea se vîntura grăbită, într-un combinezon scurt de mătase, prin care i se contura frumusețea corpului. Părul, dat pe spate, cădea moale și voluptuos ca un nor, peste brațele și umerii ei albi. Foarte rar își manifesta devotamentul, iar cînd o făcea, era încîn-tătoare. Atît Lewis cît și Teresa păreau conștienți de farmecul ei firesc. Se uitau la ea cu o admirație mută, vizibilă însă, mișcați de plăcerea imediată pe care ți-o dă frumusețea, cel mai puternic impuls al firii lor. Lewis nu putea să-și mai dezlipească ochii de la ea; era nervos și preocupat, temîndu-se în adîncul sufletului de seara care urma, dar Florence îi oferea o imagine calmă și odihnitoare. În privirea lui se citea parcă o undă de recunoștință. Teresa observă că pe jumătate era fermecat și se întrebă dacă nu cumva va urma o nouă împăcare. Punea în balanță puterea de influență a Florencei și tentativele lui de revoltă și protest împotriva firii ei posesive, ceea ce făcuse ca viața să le fie atît de furtunoasă. Se gîndi: „Îl vrea, oare, înapoi? L-ar putea cîștiga pentru puțin timp, cînd se va liniști, după concert..."

Nu o durea deloc faptul că s-ar împăca din nou; astfel de gînduri nu o mai atingeau acum, cînd se simțea cu un picior în groapă. Nu era în firea ei să fie geloasă pe frumusețea verișoarei; nu-i părea rău de o calitate care îmbogățea lumea asta. Nu-i păsa că avea să-și calce hotărîrea pe care o luase, fiindcă n-avea să-l mai revadă pe Lewis. După concert, el va dormi în oraș, iar a doua zi va pleca în străinătate. Afirmase că nu-și stabilise încă nici o destinație și toată lumea înțelesese că, probabil, n-o să mai revină la Chiswick. Florence dădea semne că se resemnase. Nimeni nu-și închipuia că mai tîrziu o să-l urmeze, iar această subită și afectuoasă cordialitate o intriga pe Teresa, care nu-i putea descoperi înțelesul. Nu-și explica nici generozitatea cu care era tratat mereu Lewis, în ciuda tuturor defectelor sale și a greșelilor pe care le făcuse, decît ca pe o manifestare a acelei puteri de a ierta, pe care i-o descrisese mai demult lui Charles, acea „bonté", bunăvoința aceea nobilă și stăruitoare pe care, cu siguranță, o poseda vara ei.

– Poftim, zise Florence, sfîrșind de înnodat cravata. Netezește-ți părul și aranjează-te. Ce dorești, Teresa?

– Rochia mea...

– Nu poți să ți-o închei singură? Vino încoace.

– E bine așa? întrebă Lewis, după ce se folosise de perie.

– Destul de bine, îl aprobă soția.

– Parcă ești un vițel gata de tăiere, îi zise Teresa.

Regretă cuvintele rostite. Era prea evident. Avea, într-adevăr, privirea mută a unui animal care e dus la abator și toate pregătirile festive din jur accentuau această impresie. Exclamă încurajator:

– Trece repede, ai să vezi.

– Foarte repede, recunoscu el, cu o expresie ciudată pe față. Unde o să fim mîine pe vremea asta? Tessa, tu ai să repeți tabla înmulțirii cu celelalte domnișoare. Și eu o să fiu... Dumnezeu știe unde!

Nu era chiar adevărat, fiindcă Tessa știa unde pleca! Îi spusese în taină că va lua primul vapor spre Bruxelles, în caz că a doua zi se răzgîndea și o ștergea de acasă cu el. Primise această informație cu o încăpățînare mută, cu o atitudine rece și hotărîtă, ultima ei resursă de împotrivire. Nu dezminți însă cuvintele lui Lewis. Înțelese că acea comparație cu vițelul îl jignise și recunoștea că avea dreptul să-i dea o replică pe măsură. Murmură ceva de neînțeles și plecă melancolică. Numai după ce se închise ușa în urma ei, iar el se afla pe jumătate îmbrăcat, realiză situația. Nu era în toate mințile. Dar nici nu putea să accepte faptul că-și luaseră rămas bun, că se întîmplase ceva de necrezut, că poate niciodată n-aveau să se mai vadă. Cîteva secunde rămase împietrit, apoi se întoarse spre Florence și-i zise:

– N-am s-o mai văd niciodată pe Tessa!

– Nu, zise ea cu nepăsare. Firește, poate ai s-o mai întîlnești la Regent's Hall. Dacă îți va face plăcere să ne acorzi puțină atenție, știi... Dar... dar pe mine n-ai să mă mai vezi.

Se uită la el pieziș. Era cufundat în gînduri și răspunse absent:

– Probabil că nu.

Ar fi vrut să-i mărturisească totul; fusese atît de drăguță cu el toată ziua. O dorință subită și puternică pusese stăpînire pe el, de a fi sincer, deschis cu ea, convins că astfel s-ar putea aranja cumva lucrurile. Pentru Lewis, adevărul reprezenta însăși povestea Terezei, cea blîndă și atît de minunat de statornică. Între ei trei fusese ceva josnic și ostil, dar nimic din toate acestea nu o afectase pe Teresa.

Pleca. Trebuia să-şi lase dragostea în urma lui. Ar fi putut îndura şi asta, dacă Florence ar fi înţeles-o pe fată. Se întoarse spre ea şi îi zise, pe un ton grav, cu o undă de prietenie în glas:

– Aş vrea să fiţi mai apropiate, să fiţi prietene, tu şi cu Tessa... aş vrea să ţii la ea. Merită s-o iubeşti. Toţi cei care o cunosc bine ar trebui s-o iubească. Dacă ai şti cum vorbeşte de tine, cît de mult te admiră... n-ai putea să rezişti. Nu cred că ştii ce suflet bun are.

– Nu... n-o înţeleg, zise ea, cu o amărăciune în glas pe care el, în apelul lui disperat, nu o sesiză.

– Nu pot să îndur gîndul că plec şi o las între oameni care nu ştiu lucrul acesta, zise el simplu. Te rog, Florence, încearcă! Ştiu că sînt un prost apărător, ştiu că m-am purtat urît cu tine. Toată povestea asta a fost mizerabilă; e mai bine să plec, pentru că ai avut numai de suferit de pe urma mea; iar în continuare, are să fie tot aşa. Simt că lucrul cel mai nenorocit pe care l-am făcut este că v-am înverşunat, pe tine şi pe Tessa, una împotriva celeilalte. Ar trebui să ţineţi una la alta. A fost greşeala mea, că n-am vorbit deschis. Vezi... eu o iubesc. O iubesc din toată inima! Vreau să plec liniştit, ştiind-o fericită şi la adăpost. Nu pot s-o las cu tine şi să te porţi cu ea ca un duşman. Ea nu e duşmănoasă. Ce să-ţi spun? Ca prietene, v-aţi înţelege atît de bine; eu nu sînt demn de niciuna dintre voi. O, Florence, nu vezi? Dacă m- ai înţelege, aş putea pleca mulţumit şi l-aş ruga pe Dumnezeu să vă binecuvînteze pe amîndouă.

Nicicînd nu şi-l închipuise Florence pe Lewis vorbindu-i astfel. Cît timp fuseseră împreună, nu-i auzise inflexiunile acestea calde din voce şi nici în privirea lui nu mai văzuse atîta rugă arzătoare, decît odată, în Tyrol, cînd îi vorbise prima oară de fetiţe şi o rugase să le ia în Anglia. Din clipa aceea se îndrăgostise de el. Şi acum realiză că totul aparţinuse Teresei, toată gingăşia şi duioşia pe care le descoperise atunci în el. Îşi dăruise inima iubitului Teresei.

– De cînd o iubeşti cu atîta disperare? îl întrebă.

Nu mai ştia. Probabil dintotdeauna.

– Atunci de ce te-ai însurat cu mine?

– Am fost un nemernic. O, Florence, e numai vina mea, ai tot dreptul să te superi pe mine, nu pe ea! N-a făcut nimic, ca să merite mînia ta. Ea ţine la tine.

– I-ai spus-o? Ştie?

– Da, ştie. Şi tu ai ştiut-o, nu-i aşa? Nu-i aşa că ţi-ai dat seama de mult? De aceea îţi spun abia acum, fiindcă înţeleseseşi dinainte şi eşti o fiinţă căreia i se poate mărturisi adevărul. Erai supărată pentru că nu ţi-o spusesem cu toată sinceritatea, nu? Acum înţelegi că ea n-are nici o vină? Eşti prea bună ca să...

Florence nu-l mai privea, se uită în schimb la ceas şi îi aminti că era timpul să plece. Dar în nebunia lui, asta nu-l interesa. Continua să-şi pledeze cauza, nădăjduind că, astfel, i-ar face Teresei o situaţie mai uşoară.

– Florence, nu mă goni aşa. Nu vezi că...

– Nu e momentul să discutăm asta acum.

– Dacă te-aş putea face să înţelegi cum e ea în realitate! Niciodată n-ar gîndi ceva rău despre cineva. N-ar putea face un gest nedemn. Ea...

Atunci Florence i-o tăie scurt, aruncîndu-i în faţă întrebarea care o chinuia de săptămîni întregi, care-i revenea tot timpul în minte:

– Măcar spune adevărul acum. De fapt, ce-a fost între voi?

– Ţi-am spus. O iubesc.

– Şi asta ce înseamnă? E amanta ta?

Deşi nu-l privea, simţi mînia ce-l cuprinsese, şocat fiind de această întrebare. Încercă, însă, să se stăpînească.

– Nu, nu e amanta mea. Ţi-am spus că între noi n-are să fie nimic, fiindcă te respectă prea mult.

– Nu te cred.

– E adevărat. Nu poate să fie necinstită faţă de tine.

– Nu ştiu ce să mai cred. Acum vă cunosc pe toţi destul de bine, şi nu mă mai încred în niciunul.

Se duse la masa de toaletă şi, cu mişcări rapide, începu să-şi aranjeze părul. Aruncînd o privire în oglindă, se mira că această rană mortală nu lăsase nici o urmă pe chipul ei. Doar privirea o trăda. Era prea devreme, nu realiza încă. Observînd-o, Lewis se înfurie din ce în ce mai mult, simţindu-se neputincios la gîndul că-şi lăsa o prietenă în mîinile unei femei care o ura şi o defăima.

– Presupunînd că ai avea dreptate, zise el, ce ai face?

– Nu ţi-aş ierta-o niciodată!

– Adică, n-ai ierta-o pe ea. Îți jur că nu ți-a făcut nici un rău. Faci o mare greșeală.

– Nu e vorba de iertare, în ceea ce o privește. Mi-e destul de indiferentă. Cred că e prea... prea ușuratică. Nu e mai bună ca Tony. Poate că, mai devreme sau mai tîrziu, asta tot s-ar fi produs. Și s-a întîmplat să fii chiar tu, fiindcă n-ai avut bunul simț să-ți respecți căminul. Trebuia să prevăd. Nu, ție n-am să ți-o iert niciodată!

– O, ba da, draga mea. Tu mi-ai ierta orice!

Îi spunea asta cu cea mai mare insolență, ca s-o pedepsească, parcă, pentru felul cum vorbea despre Tessa. Îi reaminti nenumăratele ocazii cînd reușise s-o împace atît de ușor, doar cu cîteva gesturi tandre. Și, fiindcă îl trata în continuare cu spatele, traversă odaia și o apucă de umeri, silind-o să se întoarcă spre el, pentru ca să-i șoptească:

– Ai fost întotdeauna gata să mă ierți! Ai fost atît de mărinimoasă! Tessa crede că ești un înger. Nu știe ce ușor ești de manevrat.

– Niciodată... după asta... niciodată!

– Ba da. Ai să mă ierți de cîte ori vreau eu.

– Te urăsc!

– Femeilor ca tine le place să spună așa ceva. Dar asta nu înseamnă nimic.

– Mă rog lui Dumnezeu să nu te mai văd vreodată...

– Am mai auzit vorbele astea.

– Așa te porți și cu ea? Sper că da, că o chinui, ca și pe mine.

– O, nu. Apoi o împinse la o parte și zise: Deloc. Ea nu arată cînd suferă. Are mîndrie. E atît de diferită de celelalte femei! Dacă aș încerca să-mi exercit talentele de seducție asupra ei, mi-ar da un pumn în ochi.

Ieși repede, fără să mai privească înapoi.

Florence rămase înmărmurită. Abia de se urni, cînd, după cîteva minute, auzi ușa de la intrare trîntindu-se în urma lui și zgomotul pașilor care se depărtau pe aleea ce mărginea rîul. Apoi, cu gesturi precise, mecanice, își pieptănă repede părul și se îmbrăcă. Avea un singur gînd: să facă față situației pînă după concert, să se poarte ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. A doua zi va pleca la Cambridge, la tatăl ei, și nu se va mai gîndi niciodată la Lewis. Îi va

povesti acestuia tot adevărul despre felul în care o trădase, pentru ca numele Teresei să nu mai fie niciodată pronunțat în fața ei.

În întreaga ei viață, nimic, nici chiar dragostea, nu fusese atît de puternică și copleșitoare ca ura pe care o simțea față de vara ei. Și totuși, supărarea asta îi făcea bine. În sfîrșit, avea o justificare pentru toate bănuielile și resentimentele adunate de luni de zile. Această ură pătimașă îi distrăgea atenția de la lovitura care îi destrămase viața în două. Gîndurile ei căpătaseră astfel consistență și îi dădură puterea, în seara asta, să se țină tare pe poziție. Nu-și permitea să se gîndească prea mult la Lewis și la lucrurile îngrozitoare pe care le aflase; îi era de ajuns să o știe pe Teresa răspunzătoare de tot ce se întîmplase.

Își regăsise iar calmul, cînd cineva bătu la ușă. Tresări. În prag, într-o ținută impecabilă, stătea Sebastian. Era îmbrăcat în uniforma cea nouă, de Eton. Ceru să i se dea sărurile.

– Pentru ce? Ți-e rău?

– Tessei îi este rău.

– Ce are?

– Nu știu. Stă în pat și arată prost.

– Da? Atunci ar fi mai bine să nu meargă la concert.

Se duseră în camera Teresei și o găsiră întinsă pe pat, ștergîndu-și fruntea de sudoare, zguduită de suspine nervoase. La puțin timp după ce îl auzise pe Lewis părăsind casa, a simțit o durere ascuțită, dar acum îi mai trecuse. Stăpînă pe situație, Florence îl concedie pe Sebastian, îi dădu fetei să miroasă săruri și i se adresă sever:

– Teresa, dacă nu te simți bine, n-ar trebui să mergi la concert. Ai mai avut palpitații pînă acum?

– Mi-a trecut, mă simt mai bine.

– Totuși, nu se poate să faci așa ceva. Stai liniștită acasă, astă seară, pentru ca altădată să știi cum să reacționezi.

– N-are să se mai întîmple altădată. Vin și eu, Florence.

– Nu te iau.

– Atunci o să mă duc singură. Am bani. Am să plec chiar în clipa cînd vei ieși din casă.

– O, foarte bine. Spui că ți-a trecut. Și dacă se întîmplă din nou, acolo, n-ai să te faci de rușine, mai mult decît te-ai făcut pînă

acum?

– Ce vrei să spui? întrebă încet Teresa.

Florence ezită un moment, dar nu se mai putu stăpîni. Trebuia să vorbească acum, chiar dacă, mai tîrziu, avea să regrete. Îi va spune ce are pe suflet, fiindcă, altădată, prudența poate o va opri. Îi explică, cu un glas blînd, dar sec:

– Crezi că dacă nu ți-am atras niciodată atenția, nu am observat ce se petrece de luni de zile aici? Mi-am dat seama și am încercat să trec cu vederea, fiindcă mi se părea totul atît de... de odios! Am încercat să-ți găsesc tot felul de scuze, să mă autoconving că ești prea tînără și nu știi ce faci. Nu voiam să-ți spun nimic despre asta. Credeam că mai tîrziu, cînd vei fi mare, are să-ți fie rușine. Dar...

– Rușine?

Teresa era într-adevăr uimită. Dacă Florence cunoștea situația, era firesc să se simtă prost, dar n-avea de ce să-i fie rușine.

– Da! Rușine! Mi-ar fi rușine, în locul tău. Și cred că ar fi cazul să afli cîteva lucruri, înainte să pleci din casa mea. Am să-ți vorbesc, dar pe urmă n-o să mai pomenim niciodată de toate astea. Teresa, trebuie să știi că, în lumea bună, o femeie care urmărește fără rezerve un bărbat, lasă impresia că și-a pierdut demnitatea și respectul de sine, adică nu mai are reputație. E disprețuită și condamnată de toată lumea. Cu atît mai mult cu cît este vorba de un bărbat căruia nici nu-i prea pasă de ea. Nu pot să-ți spun cît de desconsiderată ajunge să fie. Și e oribil să vezi o tînără făcînd așa ceva.

– Da, dar ce legătură este între mine și această poveste? N-am urmărit niciodată un bărbat care nu ține la mine. Recunosc că ar fi urît.

– Știi foarte bine că ai făcut-o. Mi-a fost imposibil să zic ceva, fiindcă bărbatul acela e chiar soțul meu dar acum, că tot a plecat și n-ai să-l mai vezi niciodată, pot să ți-o spun deschis. L-ai ademenit și te-ai aruncat de gîtul lui, într-un mod atît de nesocotit. Era clar pentru toată lumea.

– Îl iubesc. L-am iubit întotdeauna. Poate n-am știut să-mi ascund sentimentele. Dar nimic nu e adevărat din tot ce mi-ai spus.

– Ba e adevărat. Mi-a spus-o chiar el.

– El? O, nu! Te înșeli, Florence! Niciodată n-ar...

– E groaznic că trebuie să fii mustrată pentru felul cum te porți cu bărbatul meu, dar e spre binele tău...

– Mă tem că eu trebuie să-ți cer socoteală pentru felul cum te porți cu mine. Florence, sper că nu vorbești serios. Nu-ți permit să-mi spui asemenea lucruri. Nu e vina mea că îl iubesc. Țin la el de mult, dinainte să fi venit tu în Tyrol. Nu e ceva plăcut, pentru că mi-a adus numai suferință. M-am obișnuit însă, și n-aș dori să se schimbe ceva, cum nu mi-aș dori să fiu altă persoană. Iar cînd am venit aici, mi-am dat seama că nu putem fi împreună, fiindcă era soțul tău. De aceea am primit să merg la școală. Altfel n-aș fi acceptat. Știi că, la început, am refuzat. Dar cînd am înțeles că trebuie să plec, nu m-am mai împotrivit, recunoaște! De atîtea săptămîni... De multe ori m-am gîndit să-i scriu unchiului Charles, să mă ia de-aici. Dar n-am făcut-o nici pînă acum.

– Nici să nu o faci. Am să-i explic eu tot ce s-a întîmplat și, la fel ca și mine, va înțelege că e mai bine să mergi la școală.

– Dacă ai de gînd să-i spui tot felul de minciuni despre mine, va fi necesar să-i spun eu adevărul.

– Pe care din noi are s-o creadă?

Teresa tăcu. Începea să se teamă de Florence. Totuși, se obișnuise să lege mînia de cuvinte grele și de gesturi violente. Nu-și putea imagina cum ar fi sunat, rostite cu blîndețe, asemenea groaznice insulte.

Florence, atît de demnă și de frumoasă, nu putea să-i poarte pică, sau să-i refuze dreptul de a iubi și de-a suferi. Această animozitate, perfect controlată, era ceva cu totul nou și o sperie foarte tare. Răspunse, dînd înapoi:

– Faci o greșeală. Nu crezi nici tu ce spui. Presimt că s-a întîmplat ceva ciudat. Ce este?

Florence continuă cu voce joasă, necruțătoare:

– Tu vorbești de dragoste! Ce știi tu despre ea? Mă mir că mai îndrăznești... Cînd vei fi mai mare, îți va fi, poate, rușine...

– Știu tot despre dragoste, zise Teresa, încruntîndu-se.

– Ce vrei să spui cu asta?

Întrebarea fu rostită pe un ton ridicat și Teresa exclamă, înspăimîntată:

– Ce-i cu tine, Florence? Nu te uita aşa la mine! Nu mai vorbi pe tonul ăsta. Nu ţi-am făcut nici un rău. Ce credeai că am făcut?

O vedea transformîndu-se, parcă, într-o meduză; închise ochii, să n-o mai privească, să scape de chipul acela împietrit, schimonosit de ură, din apropierea ei. Se simţi înşfăcată de umăr, şi un glas aspru şi gutural, îi şopti iar în ureche:

– Ce-ai vrut să spui?

– Nu. Nu vreau să-ţi spun. Plîngea în hohote, luptîndu-se să scape. Dă-mi drumul!

Cu un ţipăt de groază, reuşi să scape şi fugi din odaie; coborî scările şi ieşi din casă. Rămasă singură în mica odaie, Florence oftă uşurată. În cinci minute îşi vărsase tot veninul adunat de atîta vreme. Acum era mulţumită, deşi era conştientă că, mai tîrziu, avea să-i pară rău. Ea învinsese. Simţise o mare satisfacţie cînd azvîrlise o insultă atît de grosolană asupra fiinţei pe care o duşmănea atît de mult. Mîine, poate, se va ruşina la gîndul că i-a scăpat o asemenea vorbă, care s-a auzit în toată casa. Dar acest limbaj era singurul pe care Sangerii îl înţelegeau.

„Slavă Domnului! Am băgat frica în ea, se gîndi. Merita însă tot ce i-am spus. Ce speriată părea, ce tulburată!! Ai putea crede că aşa ceva n-a mai auzit în viaţa ei. Probabil că a şocat-o faptul că am înjurat-o!"

Simţind o primă fărîmă de îndoială în toată exaltarea ei, se grăbi să se reîntoarcă în camera pe care o părăsise, ca să îşi ia şalul.

Teresa era speriată de moarte. Trăia un adevărat coşmar, nu ştia încotro să se ducă, cum să se apere de femeia aceea îngrozitoare, care părea un înger şi vorbea ca un demon. Degeaba trăncănea unchiul Charles despre meritele vieţii civilizate, aici nu avea nici o siguranţă. Dacă pînă şi frumoasa Florence, în aparenţă atît de bună, era în realitate aşa cum se înfăţişase acum, atunci nu mai exista nimic sfînt. N-avea nici o scăpare. O prinseseră ca într-o capcană. Îl pierduse pe Lewis, singurul ei prieten în această lume. Plecase pentru totdeauna. Ar fi luat-o cu el, ar fi ocrotit-o, şi, chiar dacă se arăta cam brutal, lîngă el îşi regăsea întotdeauna echilibrul. În afară de asta, îl iubea. Şi totuşi îl gonise. Ce nebună fusese!

Gîfîind încă de indignare şi spaimă, fugi pe poteca de lîngă rîu,

privi pe furiș jur-împrejur, apoi se opri. Se lăsase înserarea. În jur era pustiu și o liniște adîncă învăluia toate casele. Pe apa întunecată, mai sus de insulă, se bălăceau, leneșe, două lebede; în rest, nici țipenie. Auzea valurile crescute ale fluxului, lovindu-se de luntrele amarate lîngă insulă. Dezbătu în mintea ei mijloacele de a sfîrși cît mai repede, și ajunse la concluzia că în zadar ar sări de pe digul de lemn, din capătul drumului. N-ar reuși decît să cadă în mîl. Trebuia să meargă mai jos, unde apa era mai adîncă. Porni înapoi spre pod și se izbi de o persoană care se îndrepta, grăbită, spre gară.

— Scuzați!

Era Roberto, care se ducea la concert, cu melonul pe cap și umbrela, cu care se ducea duminica la liturghie, sub braț. O lua întotdeauna cînd mergea la vreun concert. Îi veni în minte că și ea trebuia să meargă acolo. Să-l găsească pe Lewis.

— Tu erai? întrebă ea. Ești ultima persoană care ai vorbit cu decedata. Sper că nu vor crede că m-ai ucis, Roberto. În țara asta, te poți aștepta la orice.

— Scuze!

— Să-ți aduci aminte de mine, dar... să uiți soarta mea, i se adresă, cu o voce impresionantă.

— Subito! zise Roberto, serviabil.

Așa răspundea cînd primea porunci pe care nu le pricepea. Teresa începu să rîdă. Știa că n-avea tăria să se arunce în apă. Mai curînd, se va duce după Lewis și vor fugi împreună. Îl întrebă pe Roberto dacă n-avea creion și hîrtie. Mîzgăli apoi un bilet pentru Lewis, în care îi spunea că, a doua zi dimineață, va veni la întîlnire. Îi repetă lui Roberto, în două limbi, că biletul trebuie să ajungă neapărat în mîinile lui Lewis.

— Du-l în cabina artiștilor, insistă ea. Trebuie să faci cumva să intri acolo.

— Subito!

Roberto își petrecuse aproape toată viața în foaierele artiștilor, și era convinsă că va reuși să se descurce. Plecă repede. Teresa se întoarse încet spre casă, izbind cu piciorul pietricele și aruncîndu-le pînă în apă, așa cum făcea Lewis. Aveau multe gesturi asemănătoare.

CAPITOLUL XXII

Locurile lor erau în primul rînd, lateral, chiar deasupra orchestrei, astfel că vedeau foarte bine toată sala. Disputîndu-şi un moment scaunul mai bun, Sebastian şi Tessa începură apoi să cerceteze masa compactă a galeriei, căutîndu-l din ochi pe Roberto. Zărindu-l, îi făcură semne frenetice cu mîna.

Florence privea în jos, la parter, să vadă ce fel de oameni intrau, estimînd astfel importanţa acestei seri. Orice ar fi spus Millicent, venise multă lume. Remarca o mulţime de cunoştinţe, care, de obicei, nu frecventau sălile de concerte decît la evenimente importante; lume diversă, nu neapărat melomană, ale cărei păreri erau unanim respectate; în general, acelaşi auditoriu care fusese şi la „Prester John", căruia i se alăturase un grup de oameni dornici nu atît să-l vadă pe Sanger, cît mai ales pentru ca să asculte Simfonia lui Dodd. Nu-i scăpase nimeni, erau toţi prezenţi, jos, la parter, sau împrejurul ei, toată lumea aceea pe care dorise s-o cucerească. Aplauzele şi aprecierile acestei înalte asistenţe i-ar justifica, în faţa tuturor, credinţa că se măritase cu un om de mare talent. Asta constituia scutul împotriva criticilor ce i-au fost aduse de rude, sprijin moral într-un moment de cumpănă al vieţii sale.

Saluta uşor, în dreapta şi în stînga, reluîndu-şi atitudinea impusă de astfel de ocazii. Avea o înfăţişare atrăgătoare: capul sus, împodobit de părul ei bogat şi brun, lăsat să cadă pe cutele ample ale şalului, făcînd gesturi studiate cu mîinile. Ţinea să se poarte foarte cumpătat, să nu pară nici agitată, nici prea volubilă; nu voia să i se citească pe chip emoţia pe care o încearcă, în general, femeile, atunci cînd bărbaţii lor se află în prim plan, în faţa lumii. Trebuia să fie senină, calmă şi frumoasă, iar dacă nu reuşise să fie întotdeauna aşa, asta se datorase faptului că fusese obligată să apară în public însoţită de o ceată de Sangeri zgomotoşi. Pe viitor... dar nu va mai fi nici un viitor. Lewis depăşise toate limitele permise şi trebuiau să se despartă. Avea să se gîndească la asta, însă după concert. Muzicanţii

tocmai intrau, unul cîte unul.

Copiii, spînzurați peste balcon, salutau cîteva cunoștințe cu înfățișare ciudată. Bătrînul Sir Bartlemy Pugh, care îi observase din partea cealaltă a sălii, veni să le vorbească. Florence era nemulțumită, fiindcă o zărise pe Millicent intrînd cu tatăl ei, care, mai mult ca oricînd, avea un aer protocolar. Amîndoi se uitau cu vădită curiozitate la soțul Florencei; de altfel, nu erau singurii din Regent's Hall care observaseră cu cîtă dificultate își făcuse loc bătrînul gentleman pînă în primul rînd, ca să-i facă pe plac tinerei doamne Dodd. Îi vorbea calm, imperturbabil, dar obrajii îi roșiseră de plăcere.

— S-ar părea că toată lumea s-a strîns aici, zise Sir Bartlemy. Demult nu mi-am mai tîrît picioarele atinse de gută la o ceremonie ca aceasta. Am auzit că au pus Simfonia după mica și oribila lucrare a lui Jansen. Nu trebuia să mă grăbesc așa la masă. Îmi vine să mă întorc acasă, să-mi termin cafeaua.

— Eu abia aștept să ascult „Suita Turcească", rosti Florence, încîntată de tonul lui familiar, cu care făcea aceste observații.

Rareori își permitea Sir Bartlemy să vorbească disprețuitor de un contemporan; nu o făcea decît între prieteni intimi. Florence nu-l auzise niciodată pînă acum, afirmînd despre o lucrare că e oribilă. Simțea că prietenia dintre ei crescuse.

— Scîrboasă! Scîrboasă! se plînse el, dînd din cap. „Rahat turcesc" îi spunem noi, la Greenwich.

— Ce mai faci, Dawson? Îți dai seama că trebuie să ascultăm „Suita Turcească" ?

Doctor Dawson se îndrepta spre locul lui, în spatele Florencei. Era însoțit, ca de obicei, de un grup de tinere, palide la față, membre ale corului său celebru. Una dintre ele ducea un pled, cu care să-i învelească picioarele, în caz că în Regent's ar fi fost curent. Îi zîmbi lui Sir Bartlemy, iar Florencei îi aruncă o privire piezișă, zicîndu-i repede:

— Ce mai faci? Tocmai am fost în culise, și Lewis deja era acolo. Vă felicit, doamnă, că ați reușit să-l convingeți să concerteze într-un loc atît de apreciat, și la momentul potrivit. Numai o nevastă inteligentă poate realiza așa ceva. A fost o idee bună, să-l trimiteți însoțit de servitor.

– Servitor?

– Da, italianul dumitale... Cînd am ajuns, mi s-a părut că-l supraveghează pe Lewis. Apoi a dispărut, dar nu ştiu unde.

– Roberto? exclamă Florence, făcînd ochii mari. Nu l-am trimis eu. Eşti sigur? E sus, la galerie...

– Da, sînt sigur. Îl cunoşti pe Baines?

Şi îi prezentă un bătrînel, intrat în sală odată cu el, o fiinţă aproape legendară, care pregătise mai mulţi cîntăreţi mari decît oricare dintre ceilalţi profesori din generaţia lui. Acum era tare bătrîn; oamenii, în marea lor majoritate, îl credeau mort de mult. Locuia la Wimbledon şi mai avea cîţiva elevi, aşa, ca să se distreze; o dată pe an îşi făcea apariţia la Operă, să amintească lumii că încă mai trăieşte. Venea foarte rar la concerte şi prezenţa sa la Simfonia lui Dodd era neaşteptată şi senzaţională.

– Clanul Sanger e cu noi! exclamă doctor Dawson. Uite unul dintre ei.

Întinse braţul şi îl apucă pe Sebastian de haină, făcîndu-l să se întoarcă. Branwell Baines păru surprins de ţinuta lui impecabilă. Comentă:

– De! De! Nu mi-aş fi închipuit! Doamnă Dodd, mi-a părut rău că n-am fost la „Prester John", dar ştiţi, am început să îmbătrînesc şi nu prea mai ies, mă supără ficatul, şi cu vîntul acesta de la răsărit...

În acel moment, copiii începură să strige că au sosit Ike şi cu Tony. Se întrebau dacă nu era prea devreme pentru Antonia să iasă în lume. Privind în jos, Florence şi cei trei însoţitori observară că, din zece persoane, opt se uitau curioase la ei. Antonia, încă slăbită, dar strălucitoare în rochia ei de catifea neagră, gătită cu nişte perle superbe, se rezema de braţul lui Jacob, primind salutările şi felicitările unui grup de domni cu aspect semit, majoritatea sărutîndu-i mîna. Îşi îndreptă privirea spre locul unde şedea Florence, încadrată de Sir Bartlemy şi Branwell Baines, în timp ce Dawson, rezemat de spătarul scaunului ei, făcea semne cu mîna. Florence îi răspunse cu un surîs senin, apoi o salută pe doamna Leyburn şi alte cîteva persoane.

Distinsele doamne care urmau să cînte la harpă, în „Suita Turcească" a lui Jansen, se îndreptară spre locurile lor, în faţa pădurii

de pupitre şi de plastroane. Zgomotul acordurilor începuse să se stingă şi Sir Bartlemy, luîndu-şi repede la revedere, se retrase spre locul lui, în partea opusă a sălii. Florence se aşează mai bine şi, în timp ce îşi potrivea toaleta, simţi cum Teresa se foieşte în scaun. Jos, pe scenă, îl văzu pe Lewis îndreptîndu-se spre estradă. La apariţia lui se auziră cîteva aplauze, dar el nu le acordă nici o atenţie. O clipă mai tîrziu, era suit pe estradă, cu spatele la publicul spectator. Bătu pupitrul cu bagheta şi zumzetul sălii deveni un foşnet. Apoi se făcu linişte. Muzica se înălţă ca o boare, în spaţiile grandioase ale sălii. Atîrna în văzduh, în faţa Florencei, ca o pîclă aproape vizibilă, torentul corzilor străpuns de sunetul ascuţit al cornetelor, estompînd chipurile îngrămădite pînă sus, sus la galeria întunecată. Jos, orchestra părea o tapiţerie în negru şi alb, o tablă de şah, peste care dansau arcuşurile albe şi subţiri. Numai Lewis se distingea clar, şi Florence îi admiră statura mîndră, văzută din spate, atît de bine cunoscută Teresei. Stînd aşa, părea cu totul alt om. Îl studie cu curiozitate, în timp ce se desfăşurau notele plăcute ale „Suitei Turceşti", care i se părea a fi o muzică bună, însă puţin cam dulceagă. Ţinuta lui, în postură de dirijor, îi plăcu foarte mult, dar ar fi vrut să-i vadă şi faţa. Părea calm, totuşi, după părerea ei, avea un aer prea grav în comparaţie cu bucata pe care o executa. Orchestra, înaintînd cu greu prin dansurile caucaziene ale celui de-al doilea act, găsea, desigur, un izvor de energie în expresia feţei sale, fiindcă altfel, nu făcea nici un gest, şi imobilitatea lui contrasta straniu cu efortul vădit al muzi-cienilor. Cînd un crescendo se umfla, la un simplu tremurat al baghetei, Florence se întreba ce fel de tumult ar izbucni, dacă el şi-ar exercita întreaga forţă creatoare. Simfonia în trei tonuri avea destul zgomot în ea. Începu să asculte cu atenţie.

Bucata se sfîrşi neaşteptat de repede şi aplauzele fură considerabile. Florence se entuziasmă; era o muzică mai bună decît îşi închipuise. Multă lume se apropie de estradă, aplaudînd în continuare. Lewis, palid, răvăşit şi nepăsător, se întoarse şi salută, fără să surîdă. Aplauzele se înteţiră, îl cereau pe Jimmy Jansen. Acesta veni şi se aplecă energic în faţa auditoriului, dar avea un aer nemulţumit. Doctor Dawson, aplecîndu-se peste pledul lui, o bătu pe Florence pe spate şi-i şopti:

– Bravo! Jansen a scris finalul „allegro ma non troppo" şi Lewis l-a interpretat „presto". Pe cinstea mea, e mult mai bine aşa.

– Şi-o fi închipuit că el a compus-o, zise Teresa, rîzînd. I se întîmplă deseori, cînd dirijează o bucată. Probabil se opreşte şi se întreabă: „De ce am făcut aşa?"

– Prostii, zise Florence, rece.

Abia reuşise să uite de Teresa şi se simţea mai bine. Nu-i era uşor să fie măritată cu un om ca Lewis; trebuia să treacă cu vederea atîtea lucruri. Ca această înstrăinare dintre ei, de care Teresa era singura răspunzătoare; pe viitor, nimic nu i se va părea mai greu de uitat. N-ar putea ierta aşa ceva, se simţea jignită în amorul propriu. Trebuia să alunge episodul acesta din mintea ei, ca unică soluţie, s-o trimită pe Teresa cît mai departe, să o scoată din vieţile lor şi, numai din cînd în cînd, să se gîndească la ea, cu milă şi indulgenţă, dacă-i va fi cu putinţă. Nu avea dreptul s-o urască, fiindcă era aşa cum era, un mic animal neajutorat, needucată, fără prea multă inteligenţă, neştiutoare, care asculta orbeşte de instinctele ce o mînau. Fusese, poate fără să vrea, cauza atîtor suferinţe. Se făcea vinovată că Lewis îi spusese vorbe grele, care-i zdrobiseră inima. Dovedise prea multă cruzime. Imposibil de trăit alături de el. Scena din seara asta pusese capăt la toate. Numai că toţi erau aşa; unii chiar mai răi. Sanger îşi bătuse nevestele. Lewis nu făcea asta niciodată. Astfel de gînduri îi trecură cu iuţeală Florencei prin minte, în timp ce doctor Dawson o asigura că „Suita Turcească" îi plăcuse foarte mult.

– I-a dat multă noblete, recunoscu doctor Dawson. E un meşteşug al lui.

Îşi aminti cum cîntase „Sonata Kreutzer". Era într-adevăr, un meşteşug al lui, dacă noblețea, măreţia interpretării, se pot numi meşteşug. Cu ochii minţii revăzu viaţa lor comună, şi încercă să deslușească, în omul pe care îl cunoştea, trăsăturile artistului astfel dezvăluit. Ca muzician, manifesta un spirit generos, pe care nu-l descoperise însă şi în bărbat. Îi destăinui doctorului Dawson că nu-şi închipuise niciodată despre Lewis că ar fi un dirijor atît de bun.

– Foarte puţini dintre noi am ştiut lucrul acesta, îi răspunse.

Lewis se întoarse, schimbat parcă, părînd mai sigur pe el; urcă estrada cu un fel de hotărîre energică, surprinzătoare pentru Flo-

rence. Sub bagheta lui ridicată, se lăsă brusc o liniște profundă, ca fulgerul înaintea bubuiturii tunetului, ca un șoc mut, ca un vid. Bagheta căzu și sunetul măreț al Simfoniei sale se dezlănțui asupra lor. Era un infern uimitor, compus pe vremea cînd Sanger își domina toate ideile, totuși cu formă și contururi care depășeau formulele pur revoluționare ale maestrului său. Intervalele lungi, ritmurile ei violente, cădeau la început asupra urechii ca o insultă, și Florence simți din nou, ca întotdeauna cînd ascultase această Simfonie, că spiritul critic o părăsise. Se simțea neputincioasă, sub forța acelor idei mai puternice decît ale sale; limbajul ei muzical, în general limpede precum cleștarul, își pierdea forma, se întuneca din ce în ce mai mult, pînă pierea. De data asta era transportată într-o zonă de spații vaste, în eter, o zonă de umbre și flăcări de stele rătăcite, în care imaginația, brusc lărgită, înțelegea, în sfîrșit, ideea de ordine, înceata procesiune a lumilor scînteietoare care țes o formă în vid.

„Nu m-am înșelat, gîndi ea. E minunat! E un geniu! Nu-mi pasă ce cred ceilalți."

Se uită în jos și-l observă pe Lewis, care dirija această furtună dezlănțuită, creată de el, cu bagheta jucînd ca o săgeată în torentul maiestuos al sunetelor, cu părul lui roșcat dat înapoi, spre spate. Apoi se uită în sală, dar nu mai văzu astrele, ci pe Jacob și Antonia, ascultînd cu gurile căscate. Lui Tony nu-i plăcea Simfonia; ura zgomotele mari și tobele, pe care Lewis le folosea din belșug, o speriau la fel de tare ca trăsnetul. Jacob îi mîngîia mîna, ca s-o calmeze. Jimmy Jansen și criticii, care se aflau chiar în spatele lor, surîdeau larg, satisfăcuți. Florence cercetă îngrijorată și alte chipuri. Mulți dintre cei aflați în sală păreau amuzați. O irită profunda lor stupiditate; pe alții, care păreau îngroziți, îi iertă. Începu din nou să asculte, pierdută cu desăvîrșire în încîntarea actului doi și a temei sale pentru coarde. Sunetul tobelor încetase; se mai auzeau doar ca bătăile ușoare ale inimii, prin cadențele din ce în ce mai stinse ale violoncelurilor și ale viorilor secunde. Clarinetele și cornetele amuțiseră. Lewis, după ce își supusese auditoriul, după ce-i zdrobise rezistența împotriva frumosului primejdios, pe care orice minte sănătoasă o nutrește, se pregătea să le cînte o melodie. Acum putea face ce voia cu cei ce acceptaseră arta lui. Și chiar cu cei care nu o

acceptaseră, fiindcă tema era minunată; în ciuda modestiei lui, ştia să scrie melodii preţioase, atît de rare în lume. Acest interludiu, înălţat la o supremă simplicitate, în contrast cu vacarmul de la început, fusese scurt ca un răgaz, o ilustrare a efectului special al unei melodii auzite după un şoc. Trecu ca o şoaptă, şi ritmul muzicii se acceleră pînă la violenţa ultimei teme, o reîntoarcere la spiritul lui Sanger. Teresa şi Sebastian, care adorau muzica lui Lewis, de cîte ori era melodioasă, urau tobele, oftară uşuraţi cînd interludiul luă sfîrşit.

Florence, trezită la realitate, îşi aminti deodată că era pe punctul de a se despărţi de omul acesta şi nu mai ştia de ce. Se gîndise să se întoarcă la Cambridge şi să-l lase să plece fără ea. Fusese al ei, iar acum aproape îl pierduse; trebuia să revină la ea. Îşi va folosi tot farmecul şi toată înţelepciunea ca să-l recîştige. Era un mare muzician, demn de toată dragostea, de tot devotamentul ei. Îşi dorea să trăiască în altă parte, îl va urma. Dacă era dificil, va căuta să-l suporte. Dacă era crud, îşi va oţeli inima. Dar niciodată, niciodată nu-l va lăsa să plece.

Furtuna atinse punctul culminant şi sfîrşi printr-o explozie; Lewis, frenetic, rătăcit, părea că se înalţă în aer, pentru ca apoi să se scufunde în mijlocul orchestrei vlăguite. Auditoriul, copleşit, îşi reveni cu greu şi începu să aplaude timid. Cîţiva entuziaşti, pe ici-colo, ovaţionară, iar din spatele sălii se încercă un fluierat. O atmosferă de zăpăceală şi confuzie totală domina întreaga sală, ca şi cum s-ar fi produs un atentat violent. Mulţi deja plecau, alţii se grăbeau să bea ceva. Simfonia fusese destul de obositoare şi li se făcuse sete. Doctor Dawson se ridică, întinse pledul uneia dintre doamnele din compania lui şi se retrase să se culce. Cînd trecu pe lîngă Baines, mormăi:

— Ce zici de asta? N-ai auzit în viaţa dumitale aşa o hărmălaie, nu-i aşa?

Dar bătrînelul făcu doar un semn cu mîna şi zise indulgent:

— A, tinerii aceştia! Tinerii de azi! Ce are de gînd, să schimbe totul? Ce vrea, de fapt? E cu neputinţă! Şi de ce, cînd ar putea scrie un al doilea motiv ca acela... dar, zise, întorcîndu-se spre Florence, pot să vă spun sincer că felul cum dirijează... n-am mai asistat la ceva asemănător... deşi am văzut multe în viaţa mea. Triumfător...

Millicent se apropie şi zise:

– Mi-e teamă că e un eşec, draga mea. Probabil că ţie ţi-a plăcut. Firește, unora nu le displac lucrările astea polifonice. Eu personal, aveam senzaţia că tobele sunau ca şi zgomotul făcut de instalatori. Şi ce naiba fel de instrument scoate sunetele acelea ciudate, ca un căscat prelung?

Nu ştia nici Florence, dar Sebastian îi explică, cu lux de amănunte, spre hazul lui Sir Bartlemy, care venise să se aşeze în locul doctorului Dawson.

– Ei, bine, Florence, zise el, Simfonia bărbatului dumitale, după „Suita Turcească", este ca imaginea unui căpcăun invitat la ceai. De ce a plecat Dawson? Nu vrea să asculte concertul? Prostul! E atracţia serii!

– Nu mă simt în stare, zise Millicent. Parcă m-aş fi rostogolit pe scări. Ce rost are să interpretezi ceva clasic după asta? Cum de mai poţi spera că lumea are să asculte? S-a făcut şi tîrziu.

– Asta-i! zise Sir Bartlemy, rîzînd şi frecîndu-şi mîinile. E şmecheria amicului nostru Dodd. Doamne Sfinte! Bineînţeles că vor asculta! N-au încotro! O scuturătură bună te determină întotdeauna să asculţi cu mai multă atenţie.

– O să le placă, zise vag Millicent.

– Să le placă? Cred şi eu! La toţi trebuie să ne placă. Ne place aşa de mult, încît nici nu ascultăm. De obicei, pierdem jumătate din concert. Astă seară va fi altceva. Lewis n-o să ne lase să scăpăm nimic.

Florence se întreba, după un timp, dacă a fost adevărat. Fusese mai emoţionată ca niciodată, iar la numărul următor, aplauzele furtunoase o surprinseră peste măsură. Acest succes semnifica pentru mulţi o răzbunare a muzicii vechi faţă de cea nouă. A doua zi, ziarele îl lăudară pe Dodd ca dirijor, dar îşi bătură joc de Simfonia lui. Jos, la parter, Jacob Birnbaum discuta, foarte jovial, cu cîţiva prieteni, amănuntele concertului următor. Trebuia să aibă loc foarte curînd, zicea Jacob. Totuşi, la Londra, Lewis nu mai dădu nici un concert.

CAPITOLUL XXIII

Ajungînd aproape de Ashford, trenul îşi schimbă ritmul regulat în zguduituri bruşte şi violente. Lewis se trezi din amorţeală. Deschise ochii şi îşi dădu seama că se făcuse dimineaţă. Încercă să-şi ordoneze puţin gîndurile. Trăia una dintre acele zile rele, în care totul curge anapoda. Îi era imposibil să lege o idee de alta. Era conştient de neputinţa lui de a gîndi, de sfîrşeala aceea care îl cuprindea întotdeauna după un concert. Asculta, căutînd să găsească o coerenţă în zgomotul trenului. Îl durea capul, din pricina soarelui care îi venea în ochi. Clipi enervat.

Persoana din faţa lui se aplecă şi trase storul, pînă îi umbri obrazul. Privi într-acolo, cu o undă de recunoştinţă mută, şi nu fu prea surprins s-o descopere pe Tessa. Îi trebui un timp să-şi reamintească ce căuta ea acolo şi de ce erau în drum spre Dover. Începu să se reculeagă şi, treptat, îşi aduse aminte cum Roberto îi adusese în ajun biletul ei, şi cum, după ce-a întîlnit-o, au avut noroc că n-au pierdut trenul. În ultimul moment, a găsit-o aşteptînd lîngă barieră, cam palidă, dar hotărîtă. De cum ieşiseră din gara întunecoasă, la lumina zilei... aţipise, trezindu-se doar pentru o clipă, cînd trecură peste pod, şi Tessa deschisese larg fereastra, aplecîndu-se să privească pentru ultima oară Londra şi rîul scînteietor. Atît cît îşi putea da seama, străbăteau comitatul Kent, gonind spre sud.

Erau împreună şi se simţea fericit. Tessa, singura fiinţă din lume care s-ar fi gîndit să tragă storul, fără ca el să i-o ceară în mod special. Îşi regăsi graiul şi o întrebă dacă mîncase. Ea dădu din cap, în semn că nu.

– Nici eu, zise el. O să servim ceva pe vapor.

– Poate tu. Eu, dacă mănînc ceva pe vapor, dau afară tot. Am un stomac dificil.

Ceilalţi din compartiment o priviră miraţi, dar şi cu un soi de dispreţ. Lewis îi atrase atenţia, cu bunăvoinţă:

– Nu-i frumos să vorbeşti aşa. Vom lua cu toţii vaporul. Apoi,

mai încet: Ţi-e rău?

I se părea că nu arată prea bine şi dorea să se convingă.

– Nu, din cauza agitaţiei de ieri, concertul, oboseala, faptul că n-am prea mîncat...

Vorbele ei parcă îl mai liniştiră. La urma urmei, nu arăta chiar aşa de rău. O rugă să-l trezească doar cînd vor ajunge la destinaţie. Apoi închise ochii, dar îi deschise numaidecît, ca s-o mai privească încă o dată. Îşi pusese, pentru această ocazie, o uniformă nouă din postav, foarte curată şi simplă, iar în loc de bagaje ţinea în mînă un pachet, învelit în hîrtie. Pentru prima oară, îi trecu prin cap că s-ar putea să se simtă nefericită şi, totodată, speriată de pasul pe care îl făcuse. Îi zîmbi şi ea îi întoarse o privire puţin tristă. Încercă să găsească un cuvînt cald şi mîngîietor, dar nu reuşi decît s-o întrebe cum se mai simţea. Ea dădu din cap şi el înţelese că este capabilă să-şi poarte singură de grijă, avînd în vedere modul acela spartan în care fusese crescută; mulţumit că se afla alături de el, se lăsă iar în voia somnului.

Teresa privea pe fereastră la şirurile lungi de hamali, aflaţi într-un continuu du-te-vino. Îşi aminti că imaginea asta o izbise cînd venise în Anglia, cu aproape un an în urmă. Şi acum, atît de curînd, pleca din nou, după ce învăţase, într-un răstimp aşa de scurt, o grămadă de lucruri, mai mult sau mai puţin utile. Se gîndi că ar fi bine, pentru liniştea ei sufletească, să uite tot ce se întîmplase de la moartea lui Sanger încoace. Se întorcea la lumea copilăriei ei, nu fiindcă i se părea nemaipomenită, ci pentru că nu găsea un alt refugiu.

Se simţea fericită, dar şi tulburată de această schimbare bruscă, care-i marca viaţa. Considera o minune faptul că se afla aici, cu Lewis alături, în loc să fie îngropată într-o şcoală. I se părea că scăpase ca prin miracol dintr-un fel de cataclism şi abia îi venea să creadă în echilibrul pe care părea să-l fi regăsit. Alegînd viaţa în locul morţii, era în deplină siguranţă. Sta liniştită, cu mîinile împreunate în poală şi se uita la prietenul ei adormit, care se ghemuise într-un colţ. Chipul lui, acum copilăresc şi obosit, pierduse liniile adînci care-l brăzdau în ceasurile de veghe. Se vedea cît era de slăbit aşa încît îi fu milă de el cînd să-l trezească, fiindcă ajungeau la destinaţie.

La Dover, aerul dimineţii era rece. Pachetul ei învelit în hîrtie,

deşi nu prea mare, parcă se făcuse mai greu; aproape că-l scăpă, cînd suiră pasarela vaporului. O mulţime zgomotoasă împingea încoace şi încolo, încît nu văzură nici un locşor liber unde să se aşeze, să se odihnească puţin.

– Vai de mine, zise ea gîfîind. Mi-e aşa de frig! Sînt atît de obosită! Nu găsim un scaun pe undeva? Uite nişte domni care împart scaune acolo.

– Draga mea, sînt pentru pasagerii de clasa întîi. Hai să ne plimbăm puţin şi o să ne mai încălzim.

Văzînd-o tremurînd atît de tare, el deschise valiza şi îşi scoase fularul cel galben, pe care i-l înfăşură în jurul gîtului, peste umeri. Rememoră vremurile cînd îl purta întotdeauna în Tyrol, dar de atunci nu-l mai văzuse. Florence i-l ascunsese. Mirosea a de toate, mai ales a tutun. După ce se înfăşură mulţumită în el, găsiră un loc mai retras, de unde puteau privi macaraua enormă care ridica bagajele şi le depunea în cala vaporului. Teresa se gîndi la toate hainele îngrămădite în cuferele acelea şi se uită la pachetul ei; era mulţumită că scăpase de o grijă, neadunîndu-şi prea multe în timpul şederii ei în Anglia. Pînă şi cupa ei strălucitoare se spărsese; era liberă, liberă ca pescăruşii care zburau deasupra capului, în lumina soarelui.

Curînd sună clopotul, se auzi mugetul sirenei şi hamalii alergară înapoi pe pasarelă. Vaporul se depărtă de chei, de zidul alb ce ascundea calea ferată, de oraşul cenuşiu, clădit în terase, cu falezele-i albe. Meterezele coastei engleze se micşorau mereu. Teresa flutură mîna spre ţărm, în semn de adio; adio şi nepoatei unchiului Charles, o fiinţă ştearsă care deveni pentru o clipă aproape reală. Nu simţea nici durere, nici regrete, fiindcă din tot ce nădăjduise, din tot ce aşteptase cu atîta teamă şi încredere, nimic nu se realizase. Teresa îşi pierduse încrederea în ea.

Era încă dimineaţă şi sufla un vînt puternic; Teresa se văzu silită să coboare în iadul acela de dedesubt, în care se fîţîiau nişte stewardese cu şorţuri de un alb dubios. Se simţea îngrozitor, dar tot se amuza pe seama figurilor schimonosite ale tovarăşilor de drum. Cu voce înceată, repeta văicăreala lor, împănată de accente din Glasgow, Kensington, Cambridge, Dublin, Leeds, Wapping şi New York.

Înainte de sfîrşitul călătoriei, care fusese foarte dificilă, viaţa

îşi pierduse orice farmec pentru ea. Timpul încetase să mai existe, cînd un glas străpunse ceaţa rece a extenuării, care o despărţea de lume:

— Domnişoara e singură? Nu este cu nimeni?

Două stewardese se uitau la ea cu îngrijorare, chipurile lor plutind prin pîcla din jur. Una dintre ele susţinea că se-nvineţise toată; o întrebară, încă o dată, dacă era singură, de data asta cu voce mai puternică, pe franţuzeşte.

— *Toute seule... repetă ea încet... non... un monsieur... là-haut... On arrive déjà?* *

— *Nous sommes en retard... Mademoiselle est vraiment malade? Elle se trouve mieux à présent?* **

— Din ce în ce mai rău, zise Teresa, imitînd-o pe cucoana din New York, care se afla alături.

Dacă va supravieţui acestei traversări, îl va face pe Lewis să rîdă, povestindu-i despre cucoanele astea. Ceru puţin coniac.

După ce-l bău, prinse putere să se ridice. Jur-împrejur, toate femeile îşi păzeau lucrurile personale. Se uită în punguţa ei, unde găsi o jumătate de coroană şi şase pence. Îi dădu îngrijitoarei jumătatea de coroană şi apoi urcă scara cu paşi nesiguri. Observă că femeia o urmărea din capul scării, îngrijorată.

„Cred că arăt groaznic", gîndi ea.

Afară, aerul rece îi făcu bine. Vaporul se apropiase de ţărm şi aluneca pe lîngă nesfîrşita plajă de la Ostende, mărginită de hoteluri şi cazinouri. Era o vreme schimbătoare şi cerul întunecat era fulgerat de crîmpeie de lumină. În urma lor, se întindea un deşert cenuşiu şi înspăimîntător, bătut deja de furtună.

Mulţimea se îngrămădise de-acum în faţa pasarelelor, dar pe Lewis nu îl zărea nicăieri. Cînd lumea începu să se mai împrăştie, i se păru că-l vede înaintea ei, îndreptîndu-se spre vamă. Îl urmă într-acolo şi dădu peste un vameş care, după o lungă aşteptare, într-o învălmăşeală de nedescris, îi examină pachetul. Fusese nevoită să

---

* În franceză, în original: — Singură... repetă ea încet... nu... cu un domn... acolo sus... Am ajuns?

** În franceză, în original: — Sîntem în întîrziere. Domnişoara e într-adevăr bolnavă? Vă simţiţi mai bine acum?

desfacă sfoara, dar, cînd s-o lege la loc, auzi pe cineva strigînd că trenul de Bruxelles era gata de plecare. Adunîndu-şi repede lucrurile în braţe, începu să fugă, risipindu-şi obiectele de toaletă pe şinele de cale ferată.

Lewis, aplecat pe fereastra vagonului, o strigă:

— În sfîrşit! Hai, sări! Era să plec fără tine!

Nici n-apucă bine să se urce, că trenul şi porni.

— Periuţa de dinţi ţi-a scăpat printre şine, zise el, aruncînd o ultimă privire pe fereastră. De ce ai întîrziat atîta? Voiai să schimbi banii?

— Nu, răspunse ea, cînd îşi regăsi suflarea. Nu îmi place să schimb în grabă o sumă atît de mare.

Îi întinse cei şase pence şi el începu să rîdă.

— Trebuie să-mi iei altă periuţă.

— Dimpotrivă, obişnuieşte-te fără ea. Multă lume bună procedează aşa.

Ea ridică din sprîncene şi întrebă dulce:

— Ţi-a fost rău pe vapor, porumbelul meu?

Răspunsul negativ nu era de crezut: faţa îi era foarte palidă.

Trenul înainta prin cîmpia Belgiei, dar el nu-i mai spuse prin ce oraşe treceau. Atunci ea se adresă unui belgian jegos, care stătea pe locul de-alături, explicîndu-i că soţul ei — şi aici arătă cu mîna spre Lewis — nu fusese niciodată în străinătate, şi că abia îşi revenea după răul de mare. Tînărul, privindu-i fix cozile şi uniforma şcolară, o chestionă caustic, dacă doamna mai fusese în străinătate. Îi răspunse afirmativ, pe un ton sarcastic, susţinut de coniacul pe care-l luase pe vapor. Apoi flecări cu cei din compartiment, ceea ce-l deranjă pe Lewis, care-şi dădea seama că înfăţişarea lor ciudată făcea loc la comentarii. El nu se simţi uşurat decît atunci cînd ajunseră la Bruxelles şi părasiră trenul fără alte complicaţii.

O luară puţin pe jos şi pe urmă se urcară într-un tramvai. Teresa era acum tăcută şi docilă. Se aşezase lîngă Lewis. Tramvaiul tocmai trecea printr-o suburbie îndepărtată, cînd se rezemă uşor de umărul lui şi admiră soarele ce apunea chiar deasupra caselor. O vîlvătaie care prevestea furtună. Cerul era ameninţător; zdrenţe de nori roşii atîrnau peste casele zgomotoase şi luminau feţele oa-

menilor cu străfulgerări mînioase. Strigătele şi zgomotul oraşului răsunau în urechi ca nişte semnale de alarmă, ca nişte prevestiri provocate de lumina aceasta stranie. Amintirile ei vagi despre oraşul Bruxelles nu erau aşa. Cînd fusese aici, în copilărie, i se păruse urît. Acum avea în faţă un oraş de vis, un loc plin de aventuri, unde orice era posibil. Se uită repede spre Lewis, să vadă dacă şi el era impresionat. Observă cum privea concentrat cerul luminos, cu o seriozitate pe care de obicei o acorda lucrurilor importante; pentru prima oară, de cînd plecaseră în călătorie, părea într-adevăr. Parcă aduna în el toată strălucirea aceea ca s-o păstreze undeva, în amintiri.

Teresei îi veni o idee şi-l întrebă:

– Dar unde mergem?

Îşi întoarse privirea limpede şi calmă spre Teresa, clipind ca şi cum încerca să-şi aducă aminte încotro se duceau.

– La doamna Marxse. Ea ne va găzdui. O mai ţii minte? Ai mai stat la ea odată.

– Cred că da.

Cînd era foarte mică, circul lui Sanger petrecuse cîteva luni bune la doamna Marxse. Revedea o femeie în vîrstă, nemaipomenit de grasă. Numai că, la vîrsta aceea, toate lucrurile păreau disproporţionate.

– E grasă? îl întrebă.

– Grasă! Îi ziceam *Reine des Fées* *, îţi închipui!...

Îşi aminti şi ea că aşa o porecliseră. Da, avea un bust cît o servantă, susţinut de un corset cu balene. Sangerii o priveau îngrijoraţi cum mînca; li se părea imposibil ca ea să-şi zărească farfuria. Le venise la toţi aceeaşi idee, că ar fi fost mai bine dacă şi-ar pune farfuria pe servanta aceea, chiar sub bărbie. În tăcerea dejunului, o întrebase persuasiv:

– Regino, de ce nu-ţi aşezi farfuria chiar pe piept? Nu te-ai mai chinui atîta. Uite cum îţi cade mîncare pe rochia ta frumoasă.

Îşi aduse aminte de asemenea cum Evelyn, frumoasa ei mamă, îi mustrase odată pe copii, fiindcă chicoteau zgomotos şi o deranjau pe doamna Marxse.

* În franceză, în original: Regina zînelor.

– Chiar trebuie să mergem acolo? întrebă Teresa, fără tragere de inimă.

– Ne cunoaşte pe toţi, o lămuri Lewis. Are... are să-şi ţină gura... dacă ne caută cineva.

– Înţeleg. Am uitat Bruxelles-ul de tot.

Cînd ajunseră la uşa casei Marxse, ea recunoscu clădirea de peste drum, unde odinioară exista o colivie cu un canar. Mirosul care venea de la mezanin, un miros de ceapă amestecat cu unul de latrină, de cîrpe murdare şi de praf, îi readuse în minte copilăria. Uşa se închise în urma lor, ca o capcană şi băieţelul firav care-i primise porni înainte, tîrîndu-şi picioarele, spre a le arăta drumul. Un miros greu, obsedant, o izbi în odăiţa unde doamna Marxse, mai grasă ca oricînd, stătea tolănită pe o canapea şi respira din greu printre relicvele ei preţioase, plante exotice şi pisici. Era o încăpere aşa de mică, prea mică pentru ea! Părea să fi fost clădită în jurul ei, fiindcă niciodată n-ar fi putut intra pe uşă.

Lewis fu primit cu o cascadă de rîsete astmatice şi întrebări puse pe un ton strident. Teresa prinse momentul şi se uită în jurul ei. Zări vechiul tablou de deasupra căminului, o femeie goală cu trup imens şi o lebădă. Se simţea ca o fetiţă; strîngea mîna iubitului ei, în timp ce acesta se tocmea cu regina pentru o cameră. Cînd o împinse înainte spre a face prezentările, bătrîna dovedi că are memorie şi Teresa se simţi luată pe sus, într-o îmbrăţişare flască, cu iz de alcool. O întrebă de fraţii şi surorile ei. De Caryl, de Kate. Ce făceau?

– Nu ştiu, răspunse Teresa vag. Cînd Sanger a murit, ne-am împrăştiat care încotro.

– A, tipul acela! gîfîi ea. Ce de copii avea! Nici nu se ştia cîţi! Şi acum... toţi împrăştiaţi. Unul dintre ei se află aici. Ţi-l aminteşti, drăguţă? Un frate de-al tău. Şi nepotul meu.

– Da, zise Lewis, aşa e. Uitasem de Paul. Ce mai face el, cum o mai duce, Regino?

– E bolnav. N-o mai duce mult. Învaţă la şcoală, la iezuiţi. Uneori tuşeşte atît de rău, că nu se mai poate duce la cursuri. Şi totuşi este premiant.

– Seamănă cu taică-său, comentă Lewis. Toţi sînt aşa. Sînt prea deştepţi ca să trăiască.

Teresa își aduse aminte de băiatul costeliv din hol; nu se entuziasmă auzind că îi e frate. Probabil era isteț; se părea că Sanger împrăștiase, generos, blestemul inteligenței în toată lumea. Cu o strălucire dureroasă, Teresa înțelese că viața merge înainte; acest proces se va perpetua veșnic. Se întreba câți dintre copiii concepuți în desfrînarea lui, i-ar mulțumi pentru faptul că le-a dat viață. Apoi Lewis o anunță pe doamna Marxse că Tony avea un copil. Doamna și-o amintea bine pe Antonia, o pisicuță nostimă! Deja mămică! Bine, bine! Și Teresa se pare că-și găsise un bărbat, îi aruncă o ocheadă lui Lewis, cu ochii ei mici și negri. Are s-o inițieze Lewis.

— Fiindcă el e primul, nu-i așa, *petite ange* *?

Teresa dădu din cap, strîngîndu-i mîna lui Lewis.

— Nici n-ai fi putut începe mai devreme, comentă madame Marxse. Cîți ani ai... să zicem... cincisprezece. Maică Precistă! Ce grăbite sînt fetele în ziua de azi! Deși... nici eu nu eram mai mare...

Și se cufundă în gînduri sinistre. Lewis, care nu prea fusese atent la conversație, îi zise nervos Tessei în englezește:

— Ce bătrînă obscenă, nu găsești?

Teresa începu să rîdă. Madame Marxse i se păru ca scoasă dintr-o piesă de Shakespeare, jucată la „Cele nouă muze"; un spectacol spumos, fără îndoială, mai bun decît cel oferit de cucoanele care sufereau de rău de mare. Și asta fiindcă era alături de Lewis; se completau atît de bine, încît nimic nu-i atingea. Ca și cum priveau o comedie dintr-o lojă, prinzînd astfel sensul vieții, gustîndu-i savoarea mai bine, datorită sufletelor lor curate.

Madame Marxse avea o cameră pentru ei, la etajul al treilea. O cameră drăguță cu un pat bun.

— Cred că are să vă placă. Dacă doriți, o să vă simțiți bine aici. De fapt, pentru niște îndrăgostiți nu mai contează nimic. Ei nu sesizează prea multe. Dar pare obosită la gosse **. Ai fost bolnavă de curînd, copila mea?

— Doar pe vapor, doamnă.

— Pe vapor! Ah, da. Se înțelege. Vreți să vă duceți să vedeți odaia? Nu pot să vă conduc, nu urc niciodată scările alea. De cinci

* În franceză, în original: îngerașul meu.
** În franceză, în original: puștoaica.

ani stau *au-rez-de-chaussée* *. Dar fiica mea are să vă însoţească. O mai ţii minte pe Gabrielle, mititico? Nu? Ah, cred că tatăl tău şi-ar fi amintit-o.

O strigă pe fată, care, după ce îi răspunse tare din camera alăturată, intră, având pe ea doar o fustă şi un combinezon. Protestă supărată, căci tocmai se îmbrăca să iasă. Era o fetişcană frumoasă, dar îngălată, cu ochi mici şi negri, cu o piele albă şi corp plinuţ. Teresa parcă îşi aminti, vag, de gura ei mică şi voluptuoasă, aproape pierdută în liniile generoase ale obrajilor şi bărbiei, dar chipul îi era mai proaspăt, mai animat, fiind încadrat pe-atunci de un păr negru, bogat, nu de pletele astea lînoase care-i atîrnau acum pe gîtul murdar. Se pare că o avea în faţă pe mama deşteptului de Paul.

Gabrielle îl salută pe Lewis cu un hohot brusc de rîs şi cu un fulger trecător în ochi, dar nu şi-o aminti pe Teresa.

– E unul din copiii lui Sanger, cotcodăci madame. O surioară de-a lui Paul.

– Îmi pare rău că Paul nu se simte bine.

– Este tuberculos, le zise Gabrielle, nepăsătoare. La ce-mi foloseşte inteligenţa lui? N-are să cîştige niciodată un ban. Cît trăieşte, o să fie o povară pentru noi.

O întrebă brusc pe Teresa dacă mama ei murise.

– Da, zise Teresa, pe un ton plictisit. Însă eu sînt copilul ei legitim.

Îşi închipuia că Gabrielle fusese, probabil, un izvor de neplăceri pentru Evelyn şi că puţină îndrăzneală din partea unui copil de-al Evelynei n-ar fi stricat. Madame se prăpădise de rîs, remarcînd felul de-a fi, aparte, *original*, al Teresei.

– Ceea ce înseamnă că eşti o fetiţă obraznică, o admonestă Lewis cu severitate, în timp ce urcau scările în urma Gabriellei.

Teresa îl ciupi de braţ şi îi şopti un aforism pe care îl învăţase de la mătuşa Mary, soţia lui Robert Churchill: „Toate astea îţi demonstrează că nu eşti întotdeauna prudent".

Ajunseră în cămăruţa de sus, chicotind înfundat. Gabrielle deschise brusc obloanele şi ieşi din odaie, strigîndu-le, înainte de -a

* În franceză, în original: la parter.

trînti uşa, că ar trebui să coboare repede, în caz că le era foame. Odăiţa întunecoasă avea un pat mare şi murdar. Altă mobilă nu se vedea. Puterea care-o susţinuse pînă acum pe Teresa o părăsi; căzu pe pat, oftînd, prea obosită ca să-şi mai scoată şi pălăria. Lewis o ajută, cuprins de remuşcări, şi-i zise că era timpul să mănînce ceva. Apoi începu să-şi desfacă valiza, împrăştiindu-şi lucrurile prin cameră. Curînd, peste tot zăceau foi de hîrtie acoperite cu note şi împreună cu fularul galben, care atîrna pe speteaza patului, dădeau camerei înfăţişarea obişnuită, pe care o avuseseră toate celelalte odăi în care locuise. Teresa îşi imagina viitoarele lor încăperi, cu atmosferă plină de muzică, ghete pe cămin, paturi aflate într-o veşnică neorînduială. Tocmai voia să-i povestească toate acestea, dar se trezi spunînd:

— Lewis, mi-e tare rău...

Acesta, speriat şi căutînd s-o liniştească, îi argumentă că nu era de mirare. Postise de aproape douăzeci şi patru de ore. Îşi va reveni, cu siguranţă, după o masă bună şi o noapte de odihnă. Îi ceru insistent să-l asculte şi să-i urmeze sfatul, ceea ce şi făcu, mirată de faptul că se lamentase.

— Mă îndoiesc că mă voi putea odihni la noapte. Asta numeşte bătrîna Greymalkin un pat bun?

— Care bătrînă?

— Bătrîna Greymalkin, vrăjitoarea de jos. Atîta ne-a descris patul ăsta şi ce va urma...

— Zău? Are să fie patul nostru nupţial, aşa că ar fi păcat să nu fie bun. Stai să văd! O, Tessa, nu e chiar aşa rău. Am dormit în paturi mai proaste.

— Mie mi se pare ca o carieră de piatră. În general, totul mi se pare curios. Mă mir că m-ai adus aici. Ia uită-te pe poliţa căminului, e un bibelou indecent, din porţelan, lîngă un Christ. Ce-ar rîde unchiul Charles!

— Crezi?

— Sînt sigură. Şi mie îmi vine să rîd. Acum un an n-aş fi înţeles hazul acestei apropieri. Mi s-ar fi părut ceva firesc. O, Doamne! Nu e chip să scapi. Nu e cale de întoarcere.

Lewis privi camera ca prin ochii unchiului Charles. Examină perdelele rupte, tapetul jegos, becul şi bibelourile oribile; apoi se uită

la Teresa, cum sta, sfîrşită de oboseală, dar curajoasă, întinsă pe pat. Se bătu cu palma peste frunte şi exclamă ca apucat:

– Sînt un tîmpit! Mîine plecăm.

– De ce, dragul meu? Sîntem jidovi rătăcitori?

– E groaznic aici.

– Şi ce? Nu păţim nimic.

– Nu sînt prea convins de asta. Sînt şi alte locuri...

– Cred că toate ţi se vor părea la fel.

– Trebuia să mă fi gîndit... dar m-ai luat prin surprindere, cînd ţi-ai schimbat brusc hotărîrea, în ultimul moment... Nu-mi închipuiam... Tessa!

– Cum?

– Nu mi-ai spus încă de ce te-ai răzgîndit, aşa, deodată?

– Nu, şi n-am să-ţi spun niciodată.

– De ce nu?

– Nu e... nu e un subiect de conversaţie.

– Vai de mine!

Era mirat. Nu-şi putea închipui ce motiv avea să tacă. Se aşează pe pat lîngă ea şi îi şopti:

– Hai, spune-mi!

– Să fiu a naibii dacă îţi spun!

– Tessa, trebuie! Trebuie să-mi spui totul... acum...

– Nici un strop. N-ai să afli niciodată, poţi să presupui ce vrei, tot n-am să-ţi spun.

– N-am nevoie să ghicesc. Ai un chip pe care se citeşte tot. Ştiu de ce.

– Pariez că nu ştii...

– Ceva te-a speriat.

– Ce deştept eşti!

– Ce era? Simt întotdeauna cînd ţi-e frică; ai două lumini mici şi caraghioase în ochi, care se aprind cînd ţi-e teamă. Le văd şi acum; încă ţi-e frică, Tessa! Nu te ascunde de mine. Spune-mi ce este!

Se depărtă de el, rostogolindu-se pe pat şi ascunzîndu-şi faţa care o trăda în pernă. Dar el observă că i se aprinseseră obrajii. Uimirea lui crescu. Ce naiba putea s-o facă să roşească?

– Ţi-e ruşine de ceva? o întrebă mai aspru.

Cu glasul înăbuşit, îl rugă s-o lase în pace.

– Atunci uită-te la mine!

Se ridică şi se uită drept în ochii lui, puţin indignată, roşeaţa dispărîndu-i încet din obraji. Se vedea că este stingherită de ceva. Cineva avusese o intervenţie nepotrivită. Dar cine? După ce plecase el de la Chiswick... poate... o, evident!

– Ceva ce ţi-a spus Florence, opină el.

– Lewis! Te rog...

– V-aţi certat?

– Nu-ţi spun.

– Te-a speriat şi te-a făcut să-ţi fie ruşine de ceva. De ce nu-mi spui?

– Fiindcă... femeile... nu trebuie să spună bărbaţilor...

– Bine, atunci să lăsăm asta. Eşti o fiinţă contradictorie. Asculţi tot ce-ţi zice Regina fără să te cutremuri, şi la ce-ţi zice o persoană distinsă ca Florence...

– Te rog!

El rîse. Nu-şi putea închipui ce i-a spus Florence; probabil ceva de care ar fi roşit oricine. Însă îi fu recunoscător, fiindcă numai aşa venise Tessa cu el. O mai tachină puţin, dar nu insistă asupra subiectului:

– Pun pariu că n-ai înţeles nici jumătate din tot ce a zis Regina.

– Probabil că nu, murmură ea, apăsîndu-şi obrazul de al lui Lewis. Dar ştiu ce-şi închipuie. Îşi închipuie ceva caraghios despre amîndoi. Crede că sînt un moft al tău.

– De fapt, aşa crede şi Florence.

– Da? Teresa evita orice îi amintea de Florence. Lewis, vreau să te întreb ceva foarte serios. Dacă nu sînt... ceea ce se crede... atunci ce sînt, de fapt?

Tăcu un timp, ţinînd-o tandru în braţe, ca pe un lucru fragil şi de preţ. Apoi îi zise:

– Vrei să ştii cum te-aş numi dacă n-aş fi iubitul tău? Greu de spus! Ascultă! Merge aşa? N-aş vrea... n-aş putea... niciodată în viaţa mea, să mă mai adresez unei femei în mod jignitor. M-aş gîndi că fiecare ar putea fi pentru un bărbat ce eşti tu pentru mine.

– E bine aşa. Nu-ţi face griji. Voiam doar să ştiu părerea ta. E ceva... neînsemnat.

Lewis se pierduse puţin, furat de patima ei şi de gîndurile pe care şi le făcea. Se credea aproape capabil să merite o dragoste ca a ei. Şedeau şi priveau cum se lăsa înserarea, în timp ce zgomotul îndepărtat al străzii se înălţa pînă în adăpostul lor ascuns. Simţi că i se făcuse frig; degetele ei mici, prinse în ale lui, erau ca gheaţa şi tremura aşa de tare, încît o înfăşură iar în fular. Aprinse lumina, un bec gol care arunca o undă verzuie peste camera răvăşită şi transforma geamurile din albastre în fumurii. Acum părea mai trasă la faţă şi mai slăbită ca niciodată.

– Pari frîntă. Hai la masă.

– Nu pot să mănînc. Nu-mi trebuie nimic. Sînt prea obosită.

– Bine, atunci cobor eu şi-ţi aduc ceva.

O lăsă, păşind uşor, închise cu grijă uşa după el. Afară, pe palierul îngust şi întunecat, spiritul rău al casei parcă se abătu asupra lui şi abia acum realiză unde o adusese. O va lua de aici. Coborî scările bîjbîind, trecu pe lîngă uşi misterioase, parcurgînd cu mintea lumea, în căutarea unui adăpost potrivit pentru ei doi. Nu găsi. Vorba ei, peste tot era la fel. Siguranţa lor se afla în ei înşişi, şi ea nu se îndoia de asta. Dar pentru el era altceva; nu simţea acea dragoste constantă şi totaiă, care strălucea ca o torţă în locuri întunecoase şi ostile. Se duse să vorbească cu Gabrielle şi o convinse, dîndu-i nişte bani, să pregătească ceva de mîncare şi să vină sus cu o tavă. Îi spuse că a doua zi urmau să plece. Pe urmă urcă, gîndindu-se la viitorul lor. Ce putea să facă de-acum cu ea? Din nefericire n-avea prieteni, cărora să le ceară un sfat. Nimeni nu ţinea la Tessa mai mult ca bătrînul gentleman, unchiul ei.

Amintindu-şi de Charles Churchill, Lewis căzu pe gînduri.

O găsi pe Teresa în picioare, chinuindu-se să-şi scoată rochia. Se aşeză şi-şi ascunse faţa în mîini, încercînd să-şi limpezească ideile atît de confuze, din pricina letargiei care-l cuprinsese toată ziua.

– Ce-ar fi dacă i-aş scrie unchiului tău?

– Unchiului Charles? De ce să-i scrii?

– Nu ştiu.

– Am să-i transmit complimente din partea ta, bine? îl ta-

chină ea.

— O, ai să-i scrii cîteva rînduri, nu?

— M-am gîndit să-i trimit, din cînd în cînd, cîte o ilustrată.

— Atunci, cînd vei avea ocazia, spune-i...

— Ce? Fir-ar ai naibii de nasturi!

— Să mă gîndesc.

De fapt, ce voia să-i comunice lui Charles? Era uşor de ghicit ce i-ar fi răspuns. Şi totuşi, el era singurul pe lume care însemna ceva pentru Tessa.

— Mă sufoc aici, zise ea deodată, cu o voce slabă, gîtuită.

Îl rugă să deschidă fereastra, dar el concepea în gînd cîteva rînduri pentru Charles; nu prea se pricepea la scrisori; nu ştia cum să explice felul în care o iubea pe nepoata lui; i se părea un sentiment atît de delicat încît şi cuvintele păreau că-l rănesc, atît de frumos, încît trebuia păstrat cu grijă, şi atît de puternic, că nimeni pe lume nu i s-ar putea opune.

— Nu pot s-o deschid, zise Teresa, zgîlţîind fereastra.

— Încearcă de sus, o sfătui el fără să se întoarcă.

Ea se uită în direcţia aceea, ţinîndu-şi mîna pe piept, acolo unde durerea era atît de ascuţită şi de ameninţătoare. Îşi adună toată puterea ca să mai încerce încă o dată.

Între timp, Lewis renunţase. N-ar fi slujit la nimic să-i scrie lui Charles. Singurul rezultat ar fi despărţirea, ar veni şi ar lua-o de lîngă el. Nu voia să se gîndească la asta. Alternativa era de a mai rămîne în casa coanei Marxse. Ar fi vrut ca Gabrielle să aducă mai iute mîncarea. N-ar lăsa-o să intre. Odaia asta era fortăreaţa Teresei. Îi va ieşi în întîmpinare şi-i va lua tava de pe palier.

Zgomotul gazului care ardea parcă se auzea mai tare. Odaia era teribil de tăcută. Teresa încetase să mai tragă de fereastră; nu se mai mişca. El se întoarse şi văzu că alunecase jos, pe podea.

— Ai leşinat? întrebă el, sărind ca ars.

Ea nu-i răspunse. O ridică şi o întinse pe pat. Nu avea apă în cameră, dar găsi un burete umed printre lucrurile ei şi începu să-i şteargă fruntea, ajutîndu-se o dreaptă. Paloarea feţei îl speria. Îşi veni în simţiri, pentru o clipă.

— Aprinde lumina, spuse ea

E aprinsă.

Se uită fix la flacăra verzuie. Îşi dădu seama că ea nu o vedea.

– Tessa! strigă el. Dragostea mea scumpă...

Continuă să-i şteargă faţa. Şuieratul gazului se auzea atît de tare, încît nu-şi putea da seama dacă Tessa mai răsufla.

Îi ajunse la ureche un zgomot de pe coridor şi strigă după ajutor. Gabrielle deschise uşa dintr-o singură lovitură, împingînd tava în faţa ei. Dar, cînd se uită spre pat, scoase un ţipăt şi se apropie repede. Aşeză tava jos şi îi luă buretele din mînă.

– La ce mai faci asta!? îl întrebă, alarmată.

Atunci realiză că nu-i mai slujea la nimic. Comoara lui se dusese; fugise de dragostea şi nebunia lui. Cînd îşi dădu seama cu certitudine de pierderea suferită, lăsă să cadă bietul trup din braţele sale, în cele ale Gabriellei.

– S-a dus... a murit.

– Adevărat, murmură Gabrielle. Totuşi trebuie să chemăm un doctor. Să-l trimit pe Paul.

Fugi din odaie şi curînd se auziră paşi, ţipete scurte şi speriate, prin toată casa.

Lewis, descoperind şi el că nu era aer, se duse să deschidă fereastra. Nu reuşi, observă că era prinsă sus. Cînd scoase cuiul, fereastra se deschise uşor. Ţinea cuiul în mînă şi se gîndi, înmărmurit, că acesta o omorîse pe Tessa.

Boarea nopţii pătrunse înăuntru, umflînd perdelele prăfuite şi notele împrăştiate pe jos începură să zboare, foşnind ca nişte frunze moarte. Aerul rece nu mai putea s-o trezească. Ea continua să doarmă acolo, printre perne, tăcută, triumfătoare şi tînără.

Lewis se aplecă peste fereastră, ca şi cum ar fi salutat un prieten de care se despărţea. Jos, în stradă, văzu un şir lung, lung de lămpi care ardeau, în ciuda furtunii. Deasupra caselor, sus pe cer, o lună mică şi palidă fugea printre nori, urmărită parcă de un duşman nevăzut.

CAPITOLUL XXIV

Florence fusese silită să ceară ajutor Birnbaumilor. Dar nici prin gînd nu îi trecuse să le pomenească de temerile ei, atunci cînd alergase la Lexham Gardens, în căutarea Teresei. De cum o văzu, Antonia exclamă:

— Tessa a plecat? Cerule! Ştiam eu!

Jacob interveni:

— Trebuie să-i urmărim. O s-o aducem înapoi.

Fără nici o îndoială, Teresa şi Lewis plecaseră împreună. Florence avea impresia că întreaga familie se aşteptase la nenorocirea asta; probabil, de mult bănuiau cu toţii că aşa se va întîmpla. Se purtau frumos cu ea, le părea rău, dar nu putea să le acorde toată încrederea, convinsă fiind că ţineau mai mult cu cealaltă.

Totuşi, erau îngrijoraţi. Ziceau că Teresa trebuia căutată şi adusă înapoi. Jacob era sigur că plecaseră la Bruxelles, şi Tony le sugeră că poate stăteau la Regina.

— Întotdeauna trăgeam acolo, cînd mergeam la Bruxelles, explică ea.

Jacob, care cunoştea reputaţia doamnei Marxse, fu de aceeaşi părere. Le spuse că a doua zi va pleca într- acolo cu primul tren.

— Dumneata? strigă Florence, surprinsă. Ai de gînd să te duci după ei?

— E mai bine aşa, numai dacă tatăl dumitale...

Nu-şi închipuise că întîmplarea se va transforma într-o chestiune atît de personală. Negreşit, avea spirit de clan, iar Teresa îi era apropiată Antoniei şi nu concepea s-o piardă.

— Eu trebuie să mă duc, zise Florence. Eu sînt răspunzătoare.

— Cred că ar fi mai bine să plec eu, zise el nervos. Nu e nevoie să...

— Drăguţ din partea dumitale, dar fata se află sub ocrotirea mea. O să mă descurc şi singură.

— Doamnă Dodd, trebuie să-mi dai voie să te însoţesc, dacă

nu te va însoți tatăl dumitale. Dar eu aș fi mai de folos decît dînsul. Nu-i cunoști pe oamenii aceia. N-ai putea să te înțelegi cu ei.

— Regina e o scorpie bătrînă, adăugă Antonia.

Florence nu voia să-l ia. Îi era groază să călătorească împreună cu el. Își dădea însă seama că ar putea să- i fie de mare ajutor, pentru că ar fi penibil să se prezinte la această Marxse, să-și ceară bărbatul înapoi. Oribil! Îi mulțumi lui Jacob și consimți s-o întovărășească. Jacob, după ce plecă ea, i se plînse Antoniei că singur ar fi putut-o aduce mai ușor pe Teresa înapoi.

— Nu vezi că ea se duce după Lewis? zise Antonia. Nici nu-i pasă de Teresa. Mai mult, o urăște. Nu vrea să-l scape pe Lewis.

— Te înșeli, zise el categoric. După toate astea, are să-l părăsească. Nu va suporta așa ceva. Căsătoria lor s-a sfîrșit.

— Ba deloc. Ea nu are pic de mîndrie. S-ar ține după el peste tot. Nu-i în firea ei s-o lase pe Tessa să i-l ia, deși toată lumea știe că, de fapt, el pe Tessa o iubește, nu pe ea.

— O iubește pe Tessa? Cred că nu se iubește decît pe sine. Mi-e groază cînd mă gîndesc ce-o să se întîmple cu copila aia.

— Se descurcă ei, fiindcă se iubesc... da... se iubesc ca și noi.

— Nu e nimic sigur, îngînă el, îngrijorat. O să ajungem, probabil prea tîrziu. E clar, însă, că ea trebuie adusă înapoi. Bine ar fi fost să nu vină și vara ta. Femeia asta mă intimidează. E întotdeauna atît de rigidă... și eu sînt altfel, știi doar. Ce călătorie o să avem!

— Săraca Florence!

— De ce ți-e milă de ea? N-ar fi trebuit să se mărite cu el. Nu-i așa de naivă. E numai vina ei.

— S-a purtat frumos cu noi, vara trecută.

— Poate cu tine. Cu mine n-a fost niciodată bună. Are o părere proastă despre mine. Mă rog, dar Lewis cum este? Te înșeli, Tony. N-o să-l ierte niciodată. Cred că-l urăște.

— Probabil. Poți să urăști un om și să-l iubești în același timp.

El încuviință, privind-o cu neliniște, neîndrăznind s-o întrebe ce voia să spună. Se pierdea întotdeauna, cînd își propunea s-o cunoască mai bine.

Călătoria, pe tot parcursul ei, decurse așa cum era de așteptat. Jacob se purtă cît mai cuviincios, dar Florence nu găsea nimic pe

gustul ei. În comparație cu eleganța doamnei, discretă, părea deplasat. O ajuta să urce sau să coboare din compartimente de clasa întîi, comanda mese somptuoase, îi repezea pe hamali, pe casieri, dar nu reușea cu nici un chip să-i fie pe plac. Îl cuprinse o mare ușurare cînd ajunseră, în sfîrșit, la Bruxelles.

Alese un hotel mare, gălăgios și scump, pe care Florence îl detestă imediat; o lăsă acolo și plecă să facă cercetări în privința fugarilor. Cel puțin o cruță de partea asta odioasă a chestiunii; așa cum îi cărase pledurile, avusese grijă să dea bacșișuri hamalilor, se va ocupa și în continuare de tot.

Îl aștepta să se întoarcă în camera aceea splendidă și rece. Cu fiecare clipă care trecea, simțea cum își pierde curajul. O oboseală deznădăjduită o copleși. Se întreba cu durere ce căuta ea aici. Ieri dorise cu ardoare să plece, toată noaptea o chinuiseră gîndurile, împiedicînd-o să doarmă, iar acum, n-o mai interesa nimic. Timpul nu mai conta. Puțin îi păsa dacă aveau s-o mai găsească pe Teresa. Era sigură că au ajuns prea tîrziu.

„La urma urmei, de ce am mai venit aici? În fond nu vreau să-l mai văd."

Își scoase pălăria, voalul, își netezi părul și începu să măsoare odaia în lung și în lat; i se părea că timpul abia se scurge. În sfîrșit, se trînti pe canapeaua de lîngă fereastră și închise ochii. În fața ei plutea din nou viziunea aceea care o obseda de cîteva zile, desenul neclar, în șah, al unei orchestre și arcușurile albe, mișcîndu-se laolaltă în văzduh. În urechi îi răsunau temele Simfoniei lui Dodd, ștergîndu-i din minte toate celelalte necazuri. În ritmurile acesteia își făcuse ea, grabnic, pregătirile de călătorie; auzise Simfonia în trenuri, și-o închipuise chiar și în zgomotul trepidant al orașului. În somn, muzica creștea, devenea din ce în ce mai puternică, vibrînd în creierul ei obosit; viorile sunau dulce și pătrunzător, ca într-un vis. Bătăile tobelor însă o îngroziră; păreau a prevesti ceva rău, sunetul lor, tot mai violent, deveni insuportabil... se trezi. Jacob ciocănea în ușă, întrebînd-o dacă putea să-i vorbească o clipă. Ieși în coridor.

— Ei, bine? îl întrebă ea.

Era palid, desfigurat. Tremura din cap pînă-n picioare. Se uită pe deasupra ei, în odaie, întrebînd-o dacă putea să intre. Situația se

schimbase. Florence deschise larg uşa şi-l pofti înăuntru. Aversiunea pe care o simţea pentru el era atît de profundă încît pînă şi ideea de a-l primi în camera ei îi displăcea, cu toate că aici nu-şi crease încă o atmosferă intimă. Cînd se pomeni înăuntru, Jacob nu mai ştiu ce să spună. O privi mut, într-o stare deplorabilă. Îl întrebă dacă-i găsise pe cei doi.

— Da, răspunse el. Erau la madame Marxse.

— I-ai văzut?

— Pe Lewis. Doamnă Dodd... e îngrozitor... nici nu ştiu cum să-ţi spun... ea... ea...

— Vrei să spui că... a compromis-o... îl ajută ea.

— E moartă!

În efortul de a spune aceste cuvinte, aproape că le strigase. Pînă şi ea ţipă:

— Nu! O, nu! Imposibil...

Îi venea să leşine... să pună capăt acestei întrevederi dureroase, poate se va simţi mai uşurată... Se stăpîni însă şi-l întrebă cu o voce slabă:

— Cînd s-a întîmplat?

— Ieri.

— Nu pot să cred!

— Ştiu... ştiu. Nici eu.

— Ieri? Cînd? După ce au ajuns?

— Cred că da.

Îi dădu amănuntele pe care le aflase. Era curioasă să ştie totul.

— Unde e Lewis? întrebă în final.

— Aici.

— Aici?

— Jos, în vestibul. Mă gîndeam că poate vrei să-l vezi. Să-i spun să plece?

— Nu. Să nu faci asta. Reflectă o clipă, apoi îl întrebă: El... vrea să mă vadă?

— Cred că da. Azi dimineaţă ţi-a trimis o telegramă.

— Mi-a telegrafiat? De ce a făcut asta?

Se pare că trimisese telegrama ca să o cheme.

Îi spuse lui Jacob că avea să se ocupe ea de toate. Se iviseră

niște încurcături; doctorul fusese chemat prea tîrziu și urma să aibă loc un fel de anchetă. Lewis, complet zdruncinat de toată răspunderea care cădea pe capul lui, o chemase pe nevastă-sa.

– De la un timp se simțea rău, își aminti Florence. Știi, se maturizase prea brusc. Au avut și o călătorie istovitoare. Asta explică totul. Ai văzut-o?

– Nu. Cred că au dus-o la morgă.

– Dar Lewis era acolo?

– Da. Nici nu știe ce face. Spune că acum ea îți aparține.

– Susține că mi-a telegrafiat azi dimineață?

– Da!

Florence bătea din picior, reflectînd la ce se întîmplase. Izbucni, în sfîrșit, cu energie:

– Are dreptate. Dacă tot sînt aici, sper să aranjez eu lucrurile. Reprezint tutorii ei, dacă vor interveni greutăți. Sînt șanse ca totul să fie mușamalizat. Femeia aceea, madam Marxse, crezi că ne va ajuta? Trebuie să reproducă o poveste exact ca a noastră, încît să dăm întregii situații o altă aparență.

– Regina va jura orice, numai să n-aibă de-a face cu poliția, o asigură Jacob. E pe jumătate moartă de frică. Are să fie ușor de convins...

– Trebuie să-l văd pe Lewis, se hotărî Florence. Va fi destul de greu. Chestiunea pare încurcată. N-avea nici șaisprezece ani. Legea...

– Totul depinde de dumneata, zise Jacob, fixînd-o curios. Și ar trebui să susții că el a convins-o să plece de acasă.

Se opri. Era neplăcut surprins de atitudinea ei. Ar fi vrut s-o vadă puțin îndurerată, dar ea privea chestiunea doar ca pe o rușine care se abătuse asupra lor. La fel vedea și el situația, deși îi părea foarte rău de tînăra lui cumnată; întorcîndu-se la hotel, se gîndise la tot felul de ipoteze neplăcute. Se temuse de întîlnirea cu Florence, închipuindu-și că această veste îngrozitoare o va doborî complet. Se crezuse singura persoană cu simț practic, capabilă să trateze cu doctorii și cu polițiștii, să o convingă pe Florence că este necesar un compromis. I se păruse cu neputință ca Regina și Florence să se poată completa una pe cealaltă. Acum, înțelegînd că totul era cu putință,

că tînăra femeie se dovedea tot atît de dornică să evite scandalul, se simţea uşurat, dar în acelaşi timp nenorocit.

Îl întrebă ce credea despre Lewis. Dacă acesta se va dovedi înţelept. Nimănui, nici chiar lui Tony, nu i-ar fi putut descrie impresia pe care i-o făcuse Lewis. Florence nu se arătase prea impresionată, în schimb, Lewis era teminat. Jacob, în simplitatea lui, se afla la mijloc. Cu vocea calmă şi seacă, Florence continua să-i dea lămuriri cu privire la măsurile ce vor fi luate. Cum i-ar fi putut descrie, tocmai ei, odăiţa aceea răvăşită unde se stinsese Tessa şi unde Lewis a stat toată ziua în transă, chiar după ce ea fusese luată de acolo, năuc, pierdut printre notele împrăştiate pe duşumea. Durerea împietrită, rigidă, care se întipărise pe faţa lui Lewis îl îngrozise pe Jacob. Îi atrase atenţia Florencei:

— N-ar trebui să mai stea acolo.

— Crezi că ar veni aici?

— Poate. Presupun că are să facă tot ce i se va spune.

— Bine, atunci adu-l. Trebuie să stăm la Bruxelles pînă cînd se aranjează toată povestea. Îl voi chema şi pe tata. Poţi să iei o cameră şi pentru Lewis?

— Bineînţeles. Vrei să-l primeşti acum?

— Mai bine nu, răspunse, după o clipă de reflecţie.

Nu se simţea pregătită să-l vadă. Dar Jacob să aibă grijă de el. Şi de scrisorile lui! Să le ia de pe toaletă şi să le ducă jos. În timp ce se conforma, Jacob observă tăieturi din ziare care vorbeau despre Simfonia lui Dodd. Le adunase în ajun, în ciuda zăpăcelii ei.

— Bănuiesc că nu le-a observat, i se adresă ea, roşind puţin.

— Cred că nu; a părăsit Anglia aproape imediat după concert.

— Poate ar fi mai bine dacă le-ai duce jos, sugeră ea.

„*Du lieber allmächtiger Gott!* * se gîndi Jacob, punîndu-le în buzunar. Mai bine nu i le arăt! Toate femeile sînt minunate, dar asta..."

Oricît de multă importanţă acorda articolelor din ziare, nu i se părea potrivit să-i arate lui Lewis, tocmai acum, tăieturile din ziare.

Rămasă singură, Florence se miră şi ea de nepăsarea care o

* În germană, în original: Doamne, Dumnezeule!

cuprinsese. Se părea că aceste evenimente le prevăzuse dintotdeauna, atît de sigură se simţea în luarea deciziilor, în tot ceea ce urma să întreprindă. Se aşeză o clipă să-şi adune gîndurile, spre a expune cazul tatălui ei şi pentru a-l face să priceapă că, pentru ea, Lewis reprezintă cel mai preţios dar pe pămînt. Îl avea acum cu totul în mîinile ei; pentru siguranţa viitorului lor, era absolut necesar să uite trecutul, ca fiind ceva fără nici o importanţă.

„Ai să crezi că sînt de piatră, îi scrise ea lui Charles. Dar trebuie să mă înţelegi. Încearcă să te pui în locul meu. Durerea pentru ea, să nu te facă să mă uiţi pe mine. Acum viaţa mea contează şi nu moartea ei. *Nu pot* să trăiesc fără el. Trebuie să mă gîndesc la viitor."

Teresa îşi încercase norocul şi pierduse. Se stinsese atît de repede... Pe moment, Florence nu se putea preface că o regretă. I se părea mult mai greu să continue să trăiască, să gîndească fiecare pas în viaţă, să privească înainte, la anii goi ce aveau să vină, să facă planuri şi să clădească pe ruinele unei iubiri distruse un monument demn de persoana ei.

Jacob coborî şi îl găsi pe Lewis aşteptînd în hol, abătut, cufundat într-o meditaţie profundă, în contrast cu agitaţia celor care, trecînd pe lîngă el, se înghesuiau spre restaurant. Ca şi cum stătea acolo de o veşnicie. Îl bătu pe umăr şi îl rugă, cu compasiune, să-l însoţească la masă. Intrară în restaurant, unde cînta o orchestră, iar pe un bufet erau expuse mai multe feluri apetisante de mîncare. Jacob, în ciuda situaţiei grave în care se găseau, simţi că se mai înviorează. Avînd în vedere aerele lui de om important, i se oferi imediat o masă.

— Soţia ta se odihneşte, Lewis. Are să te primească mai tîrziu.

Lewis îl privi distrat şi încuviinţă din cap:

— Foarte bine!

— E de părere că ar fi mai bine să te muţi aici, la hotel.

Lewis încuviinţă şi adăugă, parcă regăsindu-se, că n-are bani. I se dădu de înţeles că asta nu conta. Jacob comandă meniul şi începură amîndoi să mănînce. După cîteva clipe, Lewis întrerupse tăcerea:

— Nici lui Sanger nu-i plăcea.

— Cine? întrebă Jacob mirat.

– Trigorin.

– Trigorin! A, da. Vorbeam de el?

– Nu.

Lewis se încruntă şi explică oarecum cu dificultate:

– Dirijează muzica baletului „Akbar".

– Ah! Ai dreptate. Trigorin a creat baletul.

Amîndoi ascultau nişte piese viguroase care deveniseră atît de populare de la moartea lui Sanger. Jacob se gîndi să prezinte „Akbar" pe una din scenele lui. Începu să socotească în gînd riscurile pe care le implică această treabă, dar şi moda lui Sanger, abia la începuturile ei. Se gîndi la volumul imens de lucrări lăsate de Sanger, nereprezentate încă, şi exclamă:

– Ce om! Abia acum începe să se simtă influenţa lui. A lăsat în urmă atîta viaţă!

Lewis nu-l asculta. Cu gîndul la Trigorin, evadase o clipă în trecut, retrăind primăverile de altădată, petrecute în munţi. Lua micul dejun cu fiinţa aceea absurdă, la micul han din Erfurt. Respira din nou aerul acela divin; trenul gîfîia, urcînd prin pădurile de pini. Auzea tălăngile vacilor care păşteau iarba grasă pe culmi. Îl tachina din nou pe Trigorin, pe cînd traverşau lacul şi ajungeau la debarcader, unde aştepta Tessa. Aici, memoria îl întoarse la durerea de-acum; fiecare gînd al lui se izbea de moartea Tessei. Îşi regăsise durerea, înainte să-i zîmbească lui Trigorin pe vapor, şi Jacob îl întrebă ce s-a întîmplat.

– Mă gîndeam la ce-am pierdut, îi explică el. Adică... la faptul că Tessa e... moartă...

Şopti de cîteva ori cuvîntul, ca pentru a-l înţelege. Jacob, care îşi închipuia cum ar suferi el dacă ar pierde-o pe Tony, încercă, timid, să-l consoleze:

– Are să treacă. Ai să uiţi. Cu timpul, totul devine mai uşor. Suferinţa se mai estompează. Nu suferim veşnic.

– Nu, răspunse Lewis.

Părea revoltat, nu putea îndura acest gînd, ca şi cum ar fi vrut ca amintirile să dăinuie pentru totdeauna. De fapt, detesta adaptabilitatea suplă şi docilă, care permite fiinţelor să supravieţuiască. Îi strigă, îngrozit, lui Jacob:

– Trebuie s-o uit!

Nu putea să-şi găsească liniştea. Jacob, amintindu-şi de extraordinarul calm al doamnei de sus, prefera feiul acesteia de a fi. Se simţea la mijloc, împărţit, şi înţelegea acum de ce tînăra Teresa, fascinată de aceste două spirite, preferase să dispară.

Baletul lui Sanger se năruí într-un acord final şi, peste zgomotul vaselor şi tacîmurilor, deasupra învălmăşelii de glasuri care răsunau în toate limbile pămîntului, se ridicară cîteva aplauze slabe. „Akbar" era momentul mult aşteptat. Jacob oftă din greu şi se uită nepăsător la peştele din farfurie; ar fi vrut să fie acasă şi se gîndea cu strîngere de inimă, cum o să plîngă Tony, cînd va afla vestea, cît de mult va suspina Tony, căutînd o mîngîiere în braţele lui. Simţea destul de rar nevoia să fie lîngă el, şi lacrimile ei erau atît de frumoase!

Se cuvenea să curgă multe lacrimi, după o asemenea zi.